

Cumhuriyet Halk Partisi

CHP PARTİ MECLİSİ

TOPLANTISINA SUNULAN

MERKEZ YÖNETİM KURULU RAPORU

(Ankara, 5 Aralık 2009)

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER

I.- GİRİŞ

1.1.- MESAJLAR

1.1.1.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN KURBAN BAYRAMI MESAJI

1.1.2.- GENEL BAŞKAN BAYKAL ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜNÜN 71. YILDÖNÜMÜ MESAJI (9 KASIM 2009)

1.1.3.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN CUMHURİYET BAYRAMI'NIN 86. YILDÖNÜMÜ MESAJI (28 EKİM 2009)

1.2.- AKP'YE UYARILAR

1.2.1.- "HACİBEKTAŞ ÇEŞMESİ'NDEN AYRILIK KUYUSUNA DA, DÜŞMANLIK BATAKLIĞINA DA SU AKMAZ. O KARDEŞLİK, DOSTLUK ÇEŞMESİDİR. ÖYLE AKMAYA DEVAM EDECEKTİR"

1.2.2.- "BAŞBAKAN ÇOK TEHLİKELİ BİR İSTİKAMETTE HIZLA SÜRÜKLENİYOR. HEM PKK ATINA, HEM MİLLİ BÜTÜNLÜK ATINA BİNECEK. SENİN BU ÇİFT ATA BİNME MACERAN SİRKLERDE OLUR, PALYAÇOLAR YAPAR"

1.2.3.- "TÜRKİYE'DE BİR KARARGAH VAR. BU KARARGAH, BİR BÖLÜM ÖZEL İNSANLARA ÖZEL YETKİLER TANIYARAK, DEVLETE, HALKA KARŞI BİR "BASKI, TAKİP VE KORKU" DÜZENİN KURDU"

1.2.4.- BÜTÜN SORUNLARIMIZIN ANA KAYNAĞI EĞİTİMDİR, AKP'NİN EĞİTİM POLİTİKALARIDIR

II.- İÇ VE DIŞ SİYASAL GELİŞMELER

2.1.- İÇ SİYASAL GELİŞMELER

2.1.1.- “AÇILIMIN” HABUR FİYASKOSU

2.1.2.- YARDIMCI OLMAK İSTİYORUZ, AMA AKP’NİN NE YAPMAK İSTEDİĞİNİ ANLAMİYORUZ

2.1.3.- “BU BİR TÜRKİYE PROJESİ DEĞİLDİR; BU BİR AKP, PKK VE DTP PROJESİDİR.”

2.1.4.- TÜRKİYE 'DEMOKRATİK AÇILIM'IN İÇERİĞİNİ TBMM'DE DE ÖĞRENEMEDİ

2.1.5.- BUNLARI BİZ, YİRMİ YIL ÖNCE SÖYLEDİK

2.1.6.- AKP İKTİDARI İLE TÜRKİYE DEĞERLERİNİ YİTİRİYOR, KÖKLERİ KURUTULMAK İSTENİLİYOR

2.1.7.- İKTİDAR, YARGININ BAĞIMSIZLIĞINA SAYGI GÖSTERMİYOR

2.1.8.- TELEFON DİNLEMELERİ BİR REJİM OLAYI HÂLINE DÖNÜŞMÜŞTÜR

2.1.9.- “DERSİM OLAYLARI” TARİHİMİZİN EN TRAJİK OLAYLARINDAN BİRİDİR

2.1.10.- BELGE DOĞRUYSA, GEREĞİNİ YAPIN”

2.1.11.- YOLSUZLUK VE KURALSIZLIKLAR

2.2.- DIŞ SİYASAL GELİŞMELER

2.2.1.- TÜRKİYE-AB İLİŞKİLERİ

2.2.2.- ABD BÜYÜKELÇİSİ, “PKK'YA KARŞI YAPABİLECEĞİMİZ NE VARSA YAPACAĞIZ”

2.2.3.- “TÜRKİYE-AZERBEYCAN-ERMENİSTAN” İLİŞKİLERİ

2.2.4.- İRAN'IN NÜKLEER PROGRAMI DOSYASI BM'YE GİDİYOR

2.2.5.- DIŞİŞLERİ BAKANI: “1 MART TEZKERESİ GEÇMİŞ OLSAYDI, TÜRKİYE BİR SAVAŞ ALANI OLURDU.”

III.- SOSYAL VE EKONOMİK GELİŞMELER

3.1.- EKONOMİK GELİŞMELER

3.1.1.- DÜNYA EKONOMİSİNDE GELİŞMELER

3.1.2.- AKP İKTİDARI DÖNEMİNDE ÜLKE EKONOMİSİNİN BÜYÜME POTANSİYELİ HEBA EDİLMİŞTİR

3.1.3.- BORÇLANMAYLA ÇARK DÖNMÜYOR

3.1.4.- EKONOMİ “TEĞET GEÇEN KRİZ” ALTINDA DÖKÜLÜYOR

3.1.5.- 2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

3.1.6.- 2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ HEDEF VE TAHMİNLERİ

3.1.7.- 2010 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ VİZYONU OLMAYAN SANAL BİR BÜTÇEDİR

3.1.8.- BANKACILIK SEKTÖRÜ KREDİ YARATAMIYOR, AMA FAİZ GELİRLERİNİN KEYFİNİ SÜRÜYOR

3.1.9.- EKONOMİDE YENİ BİR GLOBAL ŞOKA DOĞRU

3.1.10.- EKONOMİDE BAZEN İYİ ŞEYLER DE OLUYOR

3.1.11- TÜRKİYE EKONOMİSİ BU ÇÖKÜŞ TÜNELİNDEN ANCAK CHP’NİN YENİ SOSYAL DEMOKRAT POLİTİKALARI İLE AŞABİLİR

3.2.- SOSYAL GELİŞMELER

3.2.1.- İŞSİZLİK, TOPLUMSAL BUNALIMA DÖNÜŞTÜ

3.2.2.- İŞ-KUR GENEL KURULU’NDAN ORTAK TESBİT: “TEMEL SORUN İŞSİZLİK”

3.2.3.- “GREVLİ TOPLU SÖZLEŞME”, KAMU ÇALIŞANLARININ DA EN TEMEL HAKKIDIR

3.2.4.- GEÇİM SORUNU BUNALTIYOR

3.2.5.- “İŞSİZLİK SİGORTASI FONU” İŞSİZLERE REFAH VE ONLARI İŞE HAZIRLAMAK AMACIYLA KULLANILMALIDIR

3.2.6.- AKP İSTİYOR, YÖK YAPIYOR

3.2.7.-İŞİN BAŞI EĞİTİME İNANMAKTIR, ÖĞRETMENE İNANMAKTIR, ONA SAHİP ÇIKMAKTIR

3.2.8.- AKP HASTA OLMAYI VERGİLENDİRMEYE BAŞLADI

3.2.9.- GDO'DA, İTHALATÇI İSTEDİĞİNİ ALDI

IV.- PARTİ FAALİYETLERİ

4.1.- PARTİ ÇALIŞMALARI

4.1.1.- GEZİ VE YERİNDE İNCELEMELER

4.1.2.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN MESAJLARI

4.1.3.- ÇİĞLİ BELEDİYE BAŞKANI BULUT YAŞAMINI YİTİRDİ

4.1.4.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN KABULLERİ

4.1.5.- DİĞER FAALİYETLER

4.1.6.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN KATILDIĞI ETKİNLİKLER

4.2.- ÖRGÜT VE ÜYELİKLERLE İLGİLİ GELİŞMELER

4.2.1.- 07 EKİM 2009 TARİHİNDEN SONRA ÖRGÜTTE MEYDANA GELEN DEĞİŞİKLİKLER

4.2.2.- ÜYELİKLE İLGİLİ KONULAR

4.2.3.- İLÇE OLAĞAN KONGRELERİNİN BAŞLAMASI

V.-EKLER

- **AKP'NİN AÇILIMI, MECLİS'TE DE "BOŞ" ÇIKTI**
- **"AÇILIM PROJENİZ", TERÖR ÖRGÜTÜ İLE BULUŞMA MIYDI?**
- **AKP AÇILIM KONUSUNDA NEDEN TOPLUMSAL UZLAŞMA SAĞLAYAMIYOR?**
- **GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN İSTANBUL İL BAŞKANLIĞINDA YAPTIĞI BASIN AÇIKLAMASI (28 EKİM 2009)**

- **GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN BASIN AÇIKLAMASI (22 EKİM 2009)**
- **GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN AZERBAYCAN HEYETİNİ KABULÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMASI (14 EKİM 2009)**
- **KARAMAN'DA TARIMIN SORUNLARI, CHP'NİN ÇÖZÜMLERİ**
- **'KORKUDAN KURTULMA ÖZGÜRLÜĞÜ' VE YARGI**
- **(TBB BASIN AÇIKLAMASI) TÜRK YARGI TARİHİNDEKİ TALİHSİZ GELİŞMELER ÜZERİNE KAMUOYUNA DUYURURUZ Kİ;**
- **YARGIYA KARŞI SALDIRI**
- **'HUKUK AYAKLAR ALTINDA'**
- **YARGI REFORMU ALDATMACASI YA DA YARGININ SİYASALLAŞTIRILMASI... -I-**
- **YARGI REFORMU ALDATMACASI YA DA YARGININ SİYASALLAŞTIRILMASI... -II-**
- **TSK'YE SALDIRMANIN CAZİBESİ**
- **AÇILIM VE 'YERELLEŞME' ÇABALARI**
- **14 SORUDA GDO (Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar)**
- **1 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLA İLÇELER BAZINDA PARTİ KÜTÜĞÜNDE KAYITLI ASIL ÜYE SAYI DAĞILIMI**

CHP PARTİ MECLİSİ

GENEL BAŞKAN
DENİZ BAYKAL

GENEL BAŞKAN YARDIMCILARI
ONUR BAŞARAN ÖYMEN - CEVDET SELVİ - BİHLUN TAMAYLIGİL - YILMAZ ATEŞ

GENEL SEKRETER
ÖNDER SAV

GENEL SAYMAN
MUSTAFA ÖZYÜREK

GENEL SEKRETER YARDIMCILARI
ALGAN HACALOĞLU - MESUT DEĞER - MEHMET ALİ ÖZPOLAT

MYK ÜYELERİ
SUAT BİNİCİ - ALİ KILIÇ - AHMET SIRRI ÖZBEK - FAİK ÖZTRAK - SAVCI SAYAN
FATMA NUR SERTER - MEHMET ALİ SUSAM - FEVZİ TOPUZ-M.RIZA YALÇINKAYA

PM ÜYELERİ

AVNİ AKSU
ZEHRA ÖNAY ALPAGO
OYA ARASLI
NECLA ARAT
CANAN ARITMAN
YÜCEL ARTANTAŞ
İSMET ATALAY
DENİZ PINAR ATILGAN
E.AYDAN BARAN
BÜLENT BARATALI
NESRİN BAYTOK
TEKİN BİNGÖL
MEVLÜT COŞKUNER
İSMET ÇANAĞÇI
FARUK DEMİR
YUSUF KENAN DOĞAN
MAHMUT DUYAN
NEVİN GAYE ERBATUR
GÜROL ERGİN
ABDURREZZAK ERTEN
ŞERİF ERTUĞRUL

NERİMAN GENÇ
LEVENT GÖK
GÖKHAN GÜNAYDIN
DERVİŞ GÜNDAY
ABDULLAH EMRE İLERİ
MUHARREM İNCE
ALİ NİHAT İRKÖRÜCÜ
OSMAN KAPTAN
HÜSEYİN KARAKOÇ
İLKER KARAOĞULLARI
HÜSNİYE KAYA
BİRGEN KELEŞ
AYÇA BETÜL KINİMETE
ESFENDER KORKMAZ
F.GÜLSEREN KÖKSAL
ALİ İHSAN KÖKTÜRK
ŞAHİN MENGÜ
BUKET MÜFTÜOĞLU
ALİ OKSAL
ENSAR ÖĞÜT
CELALETTİN ÖZDEMİR

MALİK ECDER ÖZDEMİR
RAMAZAN KERİM ÖZKAN
UFUK ÖZKAN
TÜLAY ÖZÜERMAN
ATILA SAV
TACİDAR SEYHAN
ÇETİN SOYSAL
HAYRİ SİNAN SUNAY
BERHAN ŞİMŞEK
EROL TINASTEPE
ERDOĞAN TOPRAK
CAHİDE TUNÇ
ENİS TÜTÜNCÜ
BEDİR UÇAR
HÜSEYİN ÜNSAL
İNAYET BEGÜM YAVUZ
ABDÜLAZİZ YAZAR
SİNAN YERLİKAYA
EMİNE YURDATAP
ALİ RIZA YÜCEL

CHP YÜKSEK DİSİPLİN KURULU

YDK ÜYELERİ

YDK BAŞKANI

ORHAN ERASLAN

YDK BAŞK. YARD.

ORHAN AKBULUT

YDK SEKRETERİ

SELAHATTİN ÖCAL

ERGÜN AYDOĞAN
MEHMET BOZTAŞ
KEMAL CENGİZOĞLU
AVNİ ÇELEBİ

MERAL ÇİL
GÖKSEL DEMİRTAŞ
TUFAN DOĞU
SALİHA ÖĞÜTÇÜ

TÜRKAN GÜLDEREN ÖZTEKİN
NAZMİYE NÜKET TUĞCU
ALİ MUSTAFA UZUN
İBRAHİM YILMAZ

I.- GİRİŞ

1.1.- MESAJLAR

1.1.1.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN KURBAN BAYRAMI MESAJI

*"Biliyorum,
Gün gelecek işsizlik çığ gibi büyümeyecek.
Zamlar yağmur gibi yağıp, zulme dönüşmeyecek.
Sadaka gibi dağıtılan yardımlarla insanlarımızın onuru çiğnenmeyecek
Emeklilerimiz açlık grevi yapmayacak,
Yaşlılarımız banka kapılarında,
Gazimiz aç karnına yol kenarında ölmeyecek.*

*Biliyorum ve inanıyorum,
Gün gelecek analar, babalar evlat acısıyla gözyaşı dökmeyecek.
İnsanlarımız dini, dili, inancı, mezhebi, ırkı nedeniyle hor görülmeyecek,
dışlanmayacak.
Toprak bütünlüğümüz, ulusal birliğimiz ve Laik Cumhuriyetimiz tehdit altında olmayacak.*

*Bir umudum var
Herkesin aşı, işi olacak .
Yoksulumuz din istismarcılarının tuzağına düşmeden yardımlaşacak, Herkes
kimliğini şeref gibi taşıyarak, kardeşçe kucaklaşacak.*

İşte o zaman bayramlarımız buruk olmayacak.

*Çünkü, bugüne kadar dini bayramlar İslamiyet'in en özgür, en akılcı, en ileri, en
güzel yaşadığı ülkemizde huzurla kutlandı.*

*Bundan sonra da İslamiyet'le Cumhuriyetin, İslamiyet'le demokrasinin,
İslamiyet'le laikliğin, İslamiyet'le özgür kadın anlayışının en iyi şekilde
bağdaştırıldığı Türkiye'mizde bayramlarımızı bayram gibi kutlayacağız.*

*Bu inanç, duygu ve düşüncelerle ülkemize, insanımıza ve İslam dünyasına
barışı, kardeşliği, dostluğu, hoşgörüyü, yardımlaşmayı, paylaşmayı ve
dayanışmayı esas alan bayramlar diliyor, kurban bayramını içtenlikle kutluyor,
saygılar, sevgiler sunuyorum"*

1.1.2.- GENEL BAŞKAN BAYKAL ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜNÜN 71. YILDÖNÜMÜ MESAJI (9 KASIM 2009)

'71 yıl önce ölümsüzlüğe yolcu ettiğimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk bugün düşünceleri ve eserleriyle yolumuzu aydınlatıyor.

Hiç kuşku yok ki, bağımsızlık ve demokrasi benim karakterimdir diyen Mustafa Kemal'in özgürlük, değişim ve çağdaşlaşma projesi olan laik Türkiye Cumhuriyeti, günümüzde de içtenlikle benimsenmesi, savunulması, kararlılıkla korunması gereken en önemli eserlerinden biridir.

Çünkü günümüz Türkiye'sinde, Atatürk Türkiye'sinin olmazsa olmazları olan laik Cumhuriyetimize, toprak bütünlüğümüze ve ulusal birliğimize yönelik tehdit ve tehlikeler çok belirgin bir şekilde ortaya çıkmıştır. Ama mutlulukla belirmeliyim ki, toplumumuzun her kesimi giderek büyüyen bu tehdit ve tehlikelerin farkına varmaya, Atatürk ilke ve devrimlerini her geçen gün daha kararlılıkla sahiplenmeye, savunmaya başlamıştır.

71 yıl önce aramızdan ayrılan Atatürk, bir ülkenin onurunu haysiyetini koruyarak nasıl değiştirileceğini, nasıl dönüştürüleceğini, nasıl çağdaş ve örnek bir cumhuriyet haline getirilebileceğini, hem tarih yazarak, hem tarihe not düşerek göstermiş, hem de mazlum milletlere örnek olsun diye bunu tarihe tescil ettirmiş olan bir önderdir.

İşte bu yüzden, değeri her gün biraz daha artan ve sıradanlaştırılmayan Atatürk, yurt içinde olduğu gibi, barışın, kardeşliğin, insanlığın çok ciddi sorunlarla karşı karşıya olduğu günümüz dünyasında da yüzyılın lideri olarak saygıyla anılmaktadır.

Bu aynı zamanda Atatürk'ün büyüklüğünün de kanıtıdır.

Atatürk, bir coğrafyaya da, tarihe de sığmayan çağının en önemli devlet adamlarından biridir.

Eserleri, sadece yaşadığı dönemde değil, aradan 71 geçmesine rağmen günümüzde de öneminden hiçbir şey kaybetmemiş, tam tersine her gün daha fazla değer kazanmıştır.

10 Kasımlar bu yüzden kazanımları sahiplenme, koruma, güçlendirme ve geleceğe taşıma günüdür.

Cumhuriyet Halk Partililer dün Mustafa Kemal ile çıktıkları yolda, bugün de Atatürk'ün ilke ve devrimleri ışığında kararlılıkla yürüyor ve Ulusal Kurtuluş Savaşımızın Başkomutanı, Cumhuriyetimizin Kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü sevgi, saygı ve özlemle anıyorlar"

10 KASIMDA ATATÜRK'E SÖZ VERİYORUZ: BİZE BIRAKTIĞIN EN BÜYÜK MİRASINA, LAİK DEMOKRATİK CUMHURİYETE EBEDİYEN SAHİP ÇIKACAĞIZ.

Bugün, hepimiz için büyük önem taşıyor. Elbette milletimizin bu kadar derinden, yürekte bağlandığı, minnet ve şükran duyduğu, en büyük acıları yaşarken, en büyük utançlara mahkûm edilmişken Türkiye'nin başını doğrultup onurlu, şerefli bir ülke olarak dünya içinde tekrar yer tutmasına öncülük yapan bu büyük kahramanı elbette yürekte seviyor olmasının bu acı günde bu kaybı bütün milletimizin derinden hissetmesinin kaçınılmaz olduğu açıktır.

O nedenle bugün hepimiz için bir büyük milli sevgi sembolümüz olan Mustafa Kemal Atatürk'ü kaybettiğimiz günün yıl dönümü olarak derin bir acıyla, üzüntüyle, hüznle yaşayacağımız bir gündür.

Ama olayın bunun çok ötesinde derin bir anlamı olduğu açıktır. Mustafa Kemal Atatürk kimdir, ne yapmıştır, niçin önemlidir? Türkiye için niçin önemlidir? Dünya için önemlidir? İşte bugün bütün bunları düşünmemiz, Atatürk'ü yeniden kendi içimizde değerlendirmemiz, anlamını, önemini, kavramaya gayret etmemiz, kavramayanlara anlatmaya çalışmamız gereken çok özel bir gündür.

Bu duygular içinde 10 Kasımı yaşıyoruz. Mustafa Kemal, bir faninin, bir insanoğlunun milletine ve insanlığa hangi düzeyde büyük hizmetler yapabileceğini çok somut olarak gösteren, dünyada örneği çok kolay bulunamayacak olan müstesna bir şahsiyettir.

Milletine çok büyük hizmetler yapmıştır ama milletine hizmetler yaparken insanlığa kesinlikle ters düşmemiştir, insanlığın ortak yararlarına ters düşmemiştir.

İnsanlık adına milletine uygulanan yanlışlıkları bertaraf etmiştir. Milletinin başını doğrultmasına yardımcı olmuştur.

İnsanlık camiasıyla kaynaşmasına, bütünleşmesine yardımcı olmuştur.

İnsanlığa yeni ufuklar açmıştır. İnsanlığın bir zihni kargaşa döneminden geçmekte olduğu İkinci Dünya Savaşı öncesinin zihni bunalımlarının, ideolojik bağnazlıklarının en ileri ölçüde ortaya çıktığı, faşizmin, nazizmin dünyaya egemen olmaya çalıştığı bir ortamda, çok temel insanlık değerlerini, insan haklarını, demokrasinin özü olan insana saygı anlayışını, hukukun üstünlüğü anlayışını temel alarak Türkiye'nin demokratik bir açılımı için her türlü alt yapıyı kararlılıkla gerçekleştirmiş bir büyük şahsiyettir.

Mustafa Kemal dünya çapında bir siyasi önderdir. İnsanlığa ufak açmış bir siyasi şahsiyettir. Elbette böylesine büyük bir şahsiyetin ortaya koyduğu eser bütün dünyanın ilgisini çekmeye devam etmektedir. Mustafa Kemal'in ortaya koyduğu model, bugün Türk modeli diye bütün dünyada saygıyla karşılanmaktadır.

Bu model bir modernleşme modelidir. Az gelişmiş bir ülkenin kalkınmış bir ülke haline dönüşmesi için, henüz daha millet aşamasına gelmemiş bir cemaatler

topluluğunun bir milli bilince kavuşturulması için ve çağdaş medeniyetin daima bir temel hedef olarak kabul edilmesini sağlamak için çok büyük bir mücadeleyi başarıyla uygulamış bir insandır ve bu yönüyle de az gelişmiş toplumların feodal, din ve inanç baskısı altında zihnini, siyasetini, toplumsal ilişkilerini özgürleştirememiş olan toplumların bu dönüşümüne öncülük yapan çok ciddi bir siyasi düşünür olarak da insanlık tarihinde yerini almıştır.

Türkiye’de bize bıraktığı en büyük miras Türkiye Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyetini ortaya koyan temel anlayış, temel zihniyettir. Mustafa Kemal, insanları dinsel kimliklerine, etnik kimliklerine göre hiçbir biçimde ayırmayı düşünmeden herkesin etnik kimliği, inancı, mezhebi, dini ne olursa olsun, herkesin eşit ve saygıdeğer olduğunu ve bütün insanlarımızın kimlikleri, etnik kökenleri, ırkları, inançları ne olursa olsun bu toplumun eşit birer parçası olduğunu ve hep birlikte bir millet oluşturduğumuzu, her birlikte bir millet oluşturmak zorunda olduğumuzu, uluslaşmanın çok temel bir hedef olduğunu görerek bu doğrultuda bilinçle gayret göstermiş çok önemli bir siyasi şahsiyettir. Bugünkü Türk milletinin ulaştığı bütünlük, kaynaşma, dayanışma ve ülkemiz içinde ortaya çıkan milli bilinç hiç kuşku yok ki Mustafa Kemal’in eseridir. Mustafa Kemal bunu yenilikçi bir anlayışla yapmıştır. Bilimsel düşünceyi temel bir yöntem olarak kabul eden bir anlayışla yapmıştır.

Çağdaş değerler karşısında hiçbir komplekse kapılmadan insanlığın ortak değerlerini sahiplenerek ve o değerler etrafında toplumumuzun gelişmesine öncülük yaparak Türkiye’yi çok ileri bir aşamaya taşımaya başarmıştır.

O’nun ortaya koyduğu siyasi tablo büyük değer taşıyor, bize önerdiği hedefler çok büyük değer taşıyor. Hep birlikte bunun eserini, cumhuriyetimizi, cumhuriyetin altındaki temel zihniyeti, temel anlayışı, temel değerleri sarsmadan, bozmadan, çarpıtmadan sahiplenerek Türkiye’yi daha ileriye taşımak en büyük görevimizdir.

Bugün bizim için bir muhasebe günüdür, bir vicdan muhasebesi günüdür, bir iç muhasebesi günüdür. Atatürk’ün bizim için taşıdığı anlamı ve değeri sorgulamamız gereken, eksikimizi, yanlışımızı gözden geçirmemiz gereken bir gündür. Bu duygular içinde Atatürk’e bilinçle sahip çıkarak bugünü ve geleceği bu sorumluluk duygusu içinde yaşamak durumundayız.

10 Kasım, gerçekten Atatürk’ün en büyük eseri olan Cumhuriyetin değerini anlamamız gereken bir gündür.

Cumhuriyet öyle bir şeydir ki ona sahip olduğunuz zaman onun değerini kavramanız için fazla ihtiyaç ortaya çıkmaz, çıkmayabilir ama ne zamanki onu kaybetme tehlikesi baş göstermiştir işte o zaman bir cumhuriyet oluşturmanın, bir millet oluşturmuş olmanın hep beraber bu topraklarda eşitlik içinde, kardeşlik içinde birlikte yaşıyor olmamızın ne kadar büyük değer taşıdığını ancak o zaman anlamak durumunda kalırız ve ne yazık ki o zaman da pek çok şey için zaman geçmiş olur. Türkiye’yi böyle bir tuzağa kimsenin düşürmesine izin vermemeliyiz.

Cumhuriyetimizin değerini, önemini çok iyi bilmeliyiz. Cumhuriyetle ve onun arkasında Mustafa Kemal Atatürk’le ve onun arkasında Türk milleti olarak bu coğrafyada varlığımızı, onurumuzu, siyasi kimliğimizi, bağımsız devletimizi sahiplenip

sürdürüyor oluşumuz karşısında bütün milletimizle hesaplaşmak isteyenlerin karşısında kesinlikle dikkatli ve duyarlı davranmalıyız. Bu bizim temel sorumluluğumuzdur.

Tabii böyle duygular içinde geçirmemiz gereken bir günde cumhuriyetimizin temellerinin bir anlamda sarsılmasına yönelik, bizim uluslaşma projemizin aksatılmasına yönelik, durdurulmasına yönelik ve geriye çevrilmesine yönelik, Türkiye'yi tekrar etnik temelde ayrıştırmak isteyenlerin amaçlarına hizmet etmeye yönelik, Türkiye'deki birliğimizi ve bütünlüğümüzü, canım, o kadar da birlik, bütünlük, bırakın bunu, herkesin ayrı etnik kimlikleri var, bu etnik kimliklerin kendisini daha ileri götürmesine devlet olarak da katkı yapmalıyız.

Bu demokrasinin gereği çarpık anlayışını Türkiye'ye taşımaya yönelik bir büyük projenin Türkiye Büyük Millet Meclisine bugün getirilecek olmasının derin anlamını takdirinize bırakıyorum. Gerçekten, Atatürk'ün ve büyük eserinin saygıyla, takdirle milletçe selamlanması gereken bir günde Atatürk'ün mirasına, eserine karşı bir tuzağın, bir tertibin, bir ayrıştırma projesinin gizli gizli, o değilden Türkiye'nin gündemine taşınacak olması gerçekten çok acı bir olaydır. Bir tesadüf müdür bilmiyorum. Bir tesadüf müdür bu durum bilmiyorum ama bilinçli bir karar ise Türk Milletinin duyarlılığına karşı sergilenmiş çok büyük bir saygısızlıktır. Eğer birileri böyle büyük bir özgüven içinde, bir meydan okuma anlayışı içinde bunu ortaya koyuyorlarsa bunu hiçbir zaman unutmamalıyız.

Tabii bugün 10 Kasım, bayraklarımızın yarıya indiği bir gün. Ama bilsinler ki o bayrak sadece bugün yarıya inmiş olacaktır... Yarın, o bayrak zirveye, hak ettiği yere tekrar çıkacaktır.

1.1.3.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN CUMHURİYET BAYRAMI'NIN 86. YILDÖNÖMÖ MESAJI (28 EKİM 2009)

Genel Başkan Baykal'ın mesajı şöyle;

“Cumhuriyetimizin 86. yılını gururla, mutlulukla heyecanla kutluyoruz.

Bu mutluluğumuzun, heyecanımızın, gururumuzun nedeni, Cumhuriyetimize, ulusal birliğimize ve toprak bütünlüğümüze yönelik, içten ve dıştan tehditlere, saldırılara milletimizin kararlılıkla karşı çıkması ve korumasıdır. Milletimizin Laik cumhuriyetimiz, ulusal birliğimiz ve toprak bütünlüğümüz konusundaki duyarlılığıdır.

Bu duyarlılık ve kararlılık cumhuriyetle demokrasiyi karşı karşıya getirme, birbirinin karşıtı gibi gösterme, milletimizi ayırıştırma oyununu da bozmuştur.

Bütün açıklığıyla ortaya çıkmıştır ki, demokrasinin olanaklarını cumhuriyeti tahrip etmek, cumhuriyetin temellerini zayıflatmak, laik cumhuriyetin kazanımlarını ortadan kaldırmak için kullanmak isteyenler emellerine ulaşamamışlardır, ulaşamayacaklardır.

Ayrıca, 86 yıllık Cumhuriyetimiz dost düşman herkese gösterdik ki, Laiklikle İslamiyet'i bir arada, barış içinde yaşatan, toplumsal hayatta uygulayan Türkiye Cumhuriyeti, cumhuriyet ile demokrasiyi de yaşatmıştır, yaşatacaktır.

Bu mutlu, coşkulu günümüzde başta, toplumu, tarihi değiştiren, yenileyen dünyanın en iddialı projelerinden biri olan Cumhuriyet projesinin mimarı, Cumhuriyetimizin Kurucusu Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, silah ve mücadele arkadaşlarını şükranla anıyor, şehitlerimize rahmet, gazilerimize sağlık diliyor, saygı ve sevgilerimi sunuyorum”

1.2.- AKP'YE UYARILAR

1.2.1.- "HACIBEKTAŞ ÇEŞMESİ'NDEN AYRILIK KUYUSUNA DA, DÜŞMANLIK BATAKLIĞINA DA SU AKMAZ. O KARDEŞLİK, DOSTLUK ÇEŞMESİDİR. ÖYLE AKMAYA DEVAM EDECEKTİR"

"HERKES ŞUNU ÇOK İYİ BİLSİN: HAZRETİ MUHAMMED'İ, HAZRETİ ALİ'DEN, HAZRETİ ALİ'Yİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'TEN AYIRMAK MÜMKÜN DEĞİLDİR. BU BERABERLİK, TÜRKİYE'NİN TEMELİDİR. BU ZİNCİRİ KİMSENİN KIRMASI MÜMKÜN DEĞİLDİR" .

-"Dersim tartışmasını Türkiye'de kimse bir mezhep, inanç, etnik kimlik tartışmasının dayanağı haline getirmeye kalkmasın. Çünkü, olay öyle değildir. Başbakan dahil bilen bilmeyen insanın istismar etmeye çalıştığı bu olaylar, bir mezhep olayı olmuş olsaydı Anadolu bambaşka olurdu. Anadolu ayağa kalkardı. Böyle bir olay, bir başbakanın ağzından duymaktan utandığım şekilde bir 'kerbela' olayı olarak görülmüş olsaydı olay böyle mi olurdu? Akıl var mantık var"

-"Başbakan belediye başkanırken İstanbul'da cemevini yıkmak için dozerleri gönderdi. 'Cemevi, cümbüş evi' diyecek, Sivas'ta bu memleketin güzide insanların yakılması karşısında kılını kıpırdamayacak, mensup olduğu parti en değerli hukukçularını onları savunmak için seferber edecek, olayın üzerinden bunca yıl geçmesine rağmen hala o acıya saygıyı yansıtan bir anlayışla yeniden değerlendirilmemiş olacak, sen de başbakan olarak duracaksın, 60 yıl öncesinden menfaat sağlamaya çalışacaksın"

-"Benzin bidonları ile Sivas'ta Madımak'a saldıranların dostları, arkadaşları, onları himaye edenler şimdi CHP ile yıllarca inanç ortaklığı içinde olduğumuz, dayanışma içinde olduğumuz insanlarla aramızı açmaya çalışacaklar."

-"Türkiye Cumhuriyeti başbakanı olarak, Sudan'da El Beşir'in 300 bin kişiyi öldürme olayı karşısında 'katliam değildir' diyen sen, nasıl olur"

da 62 yıl önce yaşanmış, yüreğimizi hala kanatan bu acı olaylar için böyle demeyi içine sindirebilirsin, vicdanına sindirebilirsin, TBMM'de milletvekili olurken yaptığın anayasal yemine nasıl sindirebilirsin?"

-“Ayıp olan, yanlış olan, zararlı olan bu. 60 yıl öncesinden siyasi menfaat derleyecek başbakan; başka kapıya, başka kapıya... Alevilerden sana hayır yok.”

-“Başbakan'a sorumluluğunu idrak etmeyi tavsiye ediyorum. Çok yanlış söylemlerin içine düştü. Demek ki sıkıştığı zaman onun gözden çıkaramayacağı hiçbir değer yoktur.

1.2.2.- “BAŞBAKAN ÇOK TEHLİKELİ BİR İSTİKAMETTE HIZLA SÜRÜKLENİYOR. HEM PKK ATINA, HEM MİLLİ BÜTÜNLÜK ATINA BİNECEK. SENİN BU ÇİFT ATA BİNME MACERAN SİRKLERDE OLUR, PALYAÇOLAR YAPAR”

-“İzmir'de DTP konvoyu geçerken yaşananlar acı olaylardır, üzücü olaylardır. Başbakan 'PKK bayrağı açarsan böyle olur' diyor. Sayın başbakan Allah aşkına sen şu işte kafanı bir netleştiren. PKK bayrağını açmak Türkiye'nin nerelerinde suç, nerelerinde değil? Türkiye'de PKK bayraklarının açılmadığı yer mi var?"

Sen bugüne kadar PKK bayraklarının açılmasına göz yuman başbakan değil misin? Senden güç alarak bu bayrakları açmıyorlar mı? Kim alıştırdı buna? Bunu alıştıran sensin, buna göz yuman sensin? Başbakanın açmazı bu. Başbakan açmazı, hem PKK karşısında işbirliği, hem de vatandaşın karşısında şikayetçi konumuna girmenin tutarsızlığı. İki ata binme numarasını burada sürdüremezsin"

-“Başbakan' "Türkiye üzerinde ameliyata izin vermem" demiş. Vay, vay, vay. Eğer Türkiye üzerinde ameliyat yapılacak ve başbakan buna izin vermediği için, bu yapılmayacaksa vay Türkiye'nin haline.

Bir başbakan Türkiye üzerinde ameliyat yapılması ihtimalini dile getirmek zorunda kalıyorsa ve buna ben izin vermem diyorsa, sana gelinceye kadar izin vermeyecek çok insan var"

"Türkiye'nin 90 yıllık tarihinde ilk kez bu iktidar döneminde, devlet katında eğitim yoluyla etnik ayrımcılık sokuldu. Bölücülüğü, ayrımcılığı bir politikaya dönüştürmeye başlarsan çok ciddi tepkiye maruz kalırsın. PKK'nın ayrımcılık politikasına hizmet ediyorsun. Başbakan PKK'nın tuzağına düştü."

-“Bu hükümetin Dışişleri Bakanı "Eğer 1 Mart 2003 tarihli tezkere geçmiş olsaydı, Türkiye bir savaş alanı olacaktı" diyor. Bunu CHP tek başına, 2003'ten önce söylüyordu. Bunu söylediği için de her türlü saldırıya hedef olmuştu. Şu işe bakınız ki, sene 2003, sene 2009. 6 yıl sonra devletin Dışişleri Bakanı, CHP'nin haklı olduğunu itiraf ediyor.”

-“Peki Türkiye’yi savaş alanı haline getirecek o tezkereyi Meclise kim, hangi parti, hangi hükümet getirmişti? CHP'nin haklılığının anlaşılması için umarım her konuda 6 yıl geçmesine gerek kalmaz”

1.2.3.- "TÜRKİYE'DE BİR KARARGAH VAR. BU KARARGAH, BİR BÖLÜM ÖZEL İNSANLARA ÖZEL YETKİLER TANIYARAK, DEVLETE, HALKA KARŞI BİR “BASKI, TAKİP VE KORKU” DÜZENİN KURDU"

-“Bu karargahın en temel araçlarından birisi de telefon dinlemeleridir. Hedefleri bazen yargıdır, bazen silahlı kuvvetlerdir, bazen başka kurumlardır. Ama hepsi, devletin içinde, hukuka dayanan bir kamu faaliyeti olmanın ötesinde, iktidarı kullanan bir çevrenin, devlet gücünü kendi özel hesapları için kullanmak üzere oluşturduğu defacto bir karargahtır”

-“Türkiye’de telefon dinlemeleri, bireysel insan hakkı ihlalinin ötesinde, devletin işleyişini zaafa uğratmayı öngören, devlet

organlarını sindirmeyi, etkisizleştirmeyi amaçlayan bir yöntem olarak bilinçli bir şekilde kullanılmaktadır”

-"Bu, olayın rejim olayı haline dönüştüğünü gösteriyor. Olay, insan hakkından kaynaklanan bir şikayet olmanın ötesinde; devletin, hukukun özgüven içinde işlediği bir durumun ortadan kaldırıldığı, organların sindirildiği, şantaj tabi tutulduğu, baskı altına alındığı bir tablo ile Türkiye'nin karşı karşıya olduğunu göstermektedir”

-"Bu vahim bir olaydır. Bu duruma planlı hazırlıklı bir şekilde gelindiği dikkate alınır, öngörülen amacın da zaten Türkiye'de kurumları teslim almak, yıldırım ve böylece bir vesayeti Türkiye'ye dayatmak olduğu, bu amaca yönelik yapıldığı ortaya çıkar.”

-"Adalet Bakanlığı jandarmanın dinleme yapmasını engellemek üzere yetkisini kullandı. Bunu MİT ve Emniyet için kullanmadı. Adalet Bakanlığı anayasal kurumlar arasında bir ayırım yapmayı hangi siyasi düşünceyle, hangi hukuk saygısıyla izah eder durumdadır”

-"Bu karargahın en temel araçlarından birisi de telefon dinlemeleridir. Hedefleri bazen yargıdır, bazen silahlı kuvvetlerdir, bazen başka kurumlardır. Ama hepsi, devletin içinde, hukuka dayanan bir kamu faaliyeti olmanın ötesinde, iktidarı kullanan bir çevrenin, devlet gücünü kendi özel hesapları için kullanmak üzere oluşturduğu defacto bir karargahtır”

-"Türkiye'de telefon dinlemeleri, bireysel insan hakkı ihlalinin ötesinde, devletin işleyişini zaafa uğratmayı öngören, devlet organlarını sindirmeyi, etkisizleştirmeyi amaçlayan bir yöntem olarak bilinçli bir şekilde kullanılmaktadır”

-"Bu, olayın rejim olayı haline dönüştüğünü gösteriyor. olay, insan hakkından kaynaklanan bir şikayet olmanın ötesinde; devletin, hukukun özgüven içinde işlediği bir durumun ortadan kaldırıldığı, organların sindirildiği, şantaj tabi tutulduğu, baskı altına alındığı bir tablo ile Türkiye'nin karşı karşıya olduğunu göstermektedir”

1.2.4.- BÜTÜN SORUNLARIMIZIN ANA KAYNAĞI EĞİTİMDİR, AKP'NİN EĞİTİM POLİTİKALARIDIR

“24 Kasım öğretmenler günü dolayısıyla öğretmenlerimizi saygılarımı, şükranlarımı iletiyorum”

*Türkiye’de eğitimin ve öğretmenin sorunlarına yönelik bir ciddi ilginin bugüne dahi yansıdığını söylemek imkânı yok. Ne yazık ki eğitim sorunlarına duyarsız bir iktidarla karşı karşıyayız. Bu, Türkiye’nin en temel konusu olarak çok büyük önem taşıyor. Eğitim sorunu da, en temel dayanak noktasını öğretmende bulmaktadır. Öğretmen eğitimi, en güç koşullarda en başarılı şekilde sürdürebiliyor. O nedenle eğitim sorununa en anlamlı yaklaşım öğretmene sahip çıkarak, öğretmenden yola çıkarak yapılacaktır. Bu konuda tabii söylenecek çok şey var. Yani ekonomisiyle, öğretmenin toplumdaki konumuyla ve öğretmene yönelik iktidar yaklaşımıyla ilgili, eğitim sorunlarıyla ilgili hepimiz bütün o değerlendirmeleri biliyoruz ama ben bir tek noktaya dikkati çekmek istiyorum. **Artık şu yaşanarak anlaşılmıştır ki, Türkiye’de eğitim sorunlarının çözümü için öğretmenliği bir kariyer olarak, bir meslek olarak sahiplenmek lazımdır.***

“Öğretmenliği kim olursa yapar, yarım zamanlı, sözleşmeli veya saatlik uygulamayla da dahi yapar” anlayışını mutlaka geride bırakmak lazımdır.

Öğretmenliğin bir vokasyon işi, bir kendini adama işi, bütün yaşam boyu sürdürülecek bir temel inanç işi olduğunu, bunu yapan insanlara toplumun hak ettikleri sosyal güvenliği, meslek koşullarını yaratmak zorunda olduğumuzu artık görmemiz gerekir diye düşünüyorum. Ne yazık ki Türkiye’de öğretmen sorunlarının yükselişi, bu hükümetin eğitime bakışıyla başlamıştır. Eğitimi, özellikle kamu eğitimini, devlet eliyle verilen eğitimi etkisizleştirme, gözden düşürme ve Türkiye’de çocuklarımızın, gençlerimizin bu ana eğitim ve yetişme kanalını üvey evlat muamelesine tabi tutma anlayışı Türkiye’de eğitim sorunlarının da ve öğretmen sorunlarının da ortaya çıkmasına temel neden olmuştur. İşin başı eğitime inanmaktır, öğretmene inanmaktır, ona sahip çıkmaktır. Türkiye, cumhuriyetin ta kuruluş dönemlerinden başlayarak bu konuyu çok iyi kavramıştır. Yeni toplumun, yeni devletin ancak bilinçli ve sahip çıkılan bir eğitim ordusuyla başarılabilceğini görmüştür ve onun gereğini yapmıştır. Onların sayesinde bugünlere geldik. Şimdi bir bozulma dönemini yaşıyoruz, bir çözümlenme dönemini yaşıyoruz. Umarım, bu dönemi de en kısa zamanda artık aşacağız, arkamızda bırakacağız.

Yeni Türkiye oluşturulurken en temel değişimlerden birisinin yaşanacağı konu eğitim konusu ve öğretmen konusu olacaktır.

II.- İÇ VE DIŞ SİYASAL GELİŞMELER

2.1.- İÇ SİYASAL GELİŞMELER

2.1.1.- “AÇILIMIN” HABUR FİYASKOSU

A.- HABUR'DA, İMRALI'DAN GÖNDERİLEN YOL HARİTASI UYGULAMAYA KONULMUŞTUR.

Habur'da ortaya çıkan olay gizli tutulmuş bir senaryonun uygulanmaya başlanmasıdır:

Kandil Dağı'ndan kamptan 8, Musul yakınlarındaki Mahmur Kampından ise 26 kişi olmak üzere toplam 34 kişilik “Grubu”, İmralı'nın çağrısı ve ortaya koyduğu yol haritası doğrultusunda Türkiye'ye teslim olmak için Habur Sınır Kapısı'ndan giriş yaptı.

Kandil Dağı'ndan gelecek PKK'lı grup, Mahmur'dan yola çıkan grupla Musul ile Erbil arasındaki Kelek Kasabası yakınlarında buluştu. Silahsız olan 4'ü kadın 8 PKK'lının buluşmaya son model ciplerle geldiği dikkat çekti.

34 kişi önce Irak'ın Zaho kenti'ne geldi. İbrahim Halil Gümrük Kapısı'nda bir süre işlemleri yapılmak üzere bekletilen grup, daha sonra Türkiye ile Irak arasındaki köprüyü yürüyerek geçip Habur Sınır Kapısı'nda jandarmaya teslim oldu.

Sınır kapısına geldiği zaman özel yetkilendirilmiş savcılar, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün kadroları, Milli İstihbarat Teşkilatı'nın en üst düzey yetkilileri, İçişleri Bakanlığı Müsteşarı, adeta devlet tam kadro olarak Habur kapısında giriş yapanları karşıladılar.

“**Habur senaryosu**” tek taraflı olarak birilerinin Irak'ın dağlarında karar almasıyla ortaya çıkmış bir tablo değildir. Karşılıklı mutabakatla, müzakereyle, ayrıntılarını tarif ederek hazırlanmış olan bir senaryonun, halktan, toplumdan, Türkiye Büyük Millet Meclisinden gizli tutularak uygulanmaya başlanmasıdır.

Başbakan, daha önce, “*teröristi takbih etmeyi de muhatap almıyorum*” diyordu. Onları buraya gönderen talimatı kim verdi? Nereden gitti o talimat, niçin indiler onlar? Kendi takdirleriyle mi indiler? Kendileri mi kararlaştırdılar? Birileri onlara “**İnin**” dedi.

İndiler, devlet de, müsteşarı, istihbaratı ve yargısı ile onları tam kadro karşıladı.

B.- DAĞDAN 34 KİŞİ İNDİ, KENTTE 50 BİN KARŞILADI

İmralı'nın çağrısı üzerine Türkiye'ye giren Kandil'deki 8 PKK'lı ve Mahmur'dan 26 mülteciyi Silopi'de aralarında DTP yöneticilerinin de bulunduğu yaklaşık 50 bin kişi karşıladı.

Parti otobüsünün üzerinde DTP üst yönetilerinin arasında PKK bayrakları açtılar. Alanda, 'Çözumsuzlüğün çözümü barış elçileri', 'Barış güvercinleri hoş geldiniz', 'Barış için çift taraflı ateşkes', 'Reber Apo'nun barış elçileri' ve 'Demokratik açılımın yolu, yol haritasından geçer' pankartları taşıdılar.

"Biz pişman değiliz. Biz silahı bırakmayacağız. Biz şiddeti bırakmayacağız. Sizinle mücadeleyi bırakmayacağız. Size şartlarımızı, tekliflerimizi taşımak üzere buraya geldik. Mektubumuz elimizde geldik. Ankara'ya gideceğiz ve Ankara'daki yetkililere de bunu anlatacağız. Bunun gereğini yapın, yapmazsanız görürsünüz." dediler.

C.- GELENLERE 221. MADDE HATIRLATILDI, AMA YARARLANAN OLMADI

"Adalet gücü bağımsız olmayan bir milletin, devlet halinde varlığı kabul olunamaz. 1920" (Mustafa Kemal ATATÜRK)

Soruşturma sırasında, etkin pişmanlığı düzenleyen TCK'nın 221. Maddesi hatırlatılarak, *"Bu kapsamda ifade vermeniz halinde suç vasıflarınız değişir"* uyarısı yapıldı. Ancak bu maddeden yararlanmayı kabul eden olmadı. *"Pişman değilim,, ben pişmanlık talep etmiyorum."* dediler. Niye geldiniz diye sorulduğu zaman ise, *"Biz buraya elçi olarak geldik"* dediler. Elllerinde 9 maddelik taleplerini sıralayan bir mektupla geldiler.

Oysa, TCY'nin "etkin pişmanlık" başlıklı 221. maddesi, *"Örgüt üyesinin, örgütün faaliyet çerçevesinde herhangi bir suçun işlenişine iştirak etmeksizin gönüllü olarak örgütten ayrıldığını ilgili makamlara bildirmesi halinde, hakkında cezaya hükmolunmaz", "Örgütün faaliyeti çerçevesinde herhangi bir suçun işlenişine iştirak etmeden yakalanan örgüt üyesinin, pişmanlık duyarak örgütün dağılmasını veya mensuplarının yakalanmasını sağlamaya elverişli bilgi vermesi halinde hakkında cezaya hükmolunmaz"* hükümlerini düzenliyor.

Diğer yandan, Anayasanın 138, Hâkimler ve Savcılar Yasası'nın 4'üncü maddeleri *"Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz."*demektedir. Yine anayasanın 140/6, Hâkimler ve Savcılar Yasası'nın 5/4'üncü maddelerinde belirtildiği gibi *"Hâkimler ve savcılar idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığı'na bağlıdırlar"*.

Bu nedenlerle, Adalet Bakanı, soruşturma ve yargılama yetkisinin kullanılmasında Yargıçlara ve Cumhuriyet Savcılarına emir ve talimat veremez. Böyle bir talimat verildiğinde, yargı bağımsızlığını korumak adına bunu yerine getirmemek, görevi yapan Cumhuriyet Savcısı ve Yargıca düşer.

Ne yazık ki Habur sınır kapısında yapılan soruşturma ve yargılamada bu yasal kuralın çiğnendiğini görüyoruz. Cumhuriyet Savcılarının ve Yargıçların soruşturma ve yargılama yetkisine birilerinin karıştığı, emir ve talimat vererek anayasal suç işlediği anlaşılmaktadır.

Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. **Süheyl Batum**, ***“PKK’lilerin “pişman olmadıklarını” ifade etmelerine karşın serbest bırakılmalarının, TCY’nin 221. maddesiyle bağdaştırılamayacağını; bir yanda halen suçlarının ne olduğu bilmediğimiz saygın profesörlerin, akademisyerin Ergenekon davası kapsamında aylardır cezaevinde tutulduğuna şahit oluyor; diğer yandan giysileriyle, söylemleriyle çok açık bir biçimde PKK üyesi olduğunu bildiğimiz kişiler neye dayandırıldığı bilinmeden serbest bırakılıyor. Türkiye’de terör kavramı değiştiriliyor.”*** değerlendirmesini yapmakta.

2.1.2.- YARDIMCI OLMAK İSTİYORUZ, AMA AKP'NİN NE YAPMAK İSTEDİĞİNİ ANLAMİYORUZ

(Silahın, terörün tamamen ortadan kalkması doğrultusunda iyi niyetle atılabilecek adımları memnuniyetle karşılıyoruz Deniz BAYKAL)

İYİ NİYETLİ ADIMLARI MEMNUNİYETLE KARŞILARIZ: Silahlı terörün bir yöntem değil, bitmelidir, bitecektir. Bunun teröristler tarafından da idrak edilmiş olmasından memnuniyet duyarım. Bunu idrak edenlere yardımcı olmak istiyoruz. Silahın, terörün tamamen ortadan kalkması doğrultusunda iyi niyetle atılabilecek adımları memnuniyetle karşılıyoruz. Ama bunun Türkiye'nin ulusal bütünlüğü üzerinde bir pazarlık sonucunu doğuracak gelişmelere yol açmasını kesinlikle kabul etmeyiz. **Teröristler dağdan inmelidir ama bu Türkiye üzerinde yapılmış olan pazarlığın ön ödemesi olarak uygulanmamalıdır.**

DAĞDAN İNMELERİNDEN MEMNUNİYET DUYARIZ: Bu terörü yapanları toplum, kamuoyu mahkûm etmeye başlamıştır. Bu işe bir son vermenin artık kaçınılmaz olduğu ortaya çıkmıştır. Bu gerçeğin PKK'lılarca da kabul edilmekte olduğunu görüyoruz. PKK'nın artık terör yöntemini terk etme ve dağa çıkmış olan insanların dağdan inip, Türkiye'de normal yaşam için bir arayışa girmiş olmalarını memnuniyetle karşılıyoruz.

PKK GEÇİCİ DEĞİL, KESİN OLARAK SİLAH BIRAKMALIDIR: PKK'lı teröristler artık silahı geçici olarak değil, kesin olarak bırakmalıdırlar. Silahlı mücadeleden vazgeçmelidirler. Türkiye'ye gelip, Türkiye'de toplum içinde kendilerine bir yer tutmaya çalışmalıdırlar. Bu kaçınılmaz hale gelmektedir.

YENİ DÖNEM UMUDU: PKK terörünün sorumluları, İmralı'daki, Kandil'deki sorumlular, bu konuda yeni bir döneme geçme kararını almış olduklarını umut ediyorum. **Bu doğrultuda atılacak adımları memnuniyetle karşılıyorum. Türkiye üzerinden yapılmış bir pazarlığın ön ödemesi olarak anlaşılmalıdır.** Bazı insanlar dağdan indikleri için Türkiye, yanlış istikamette toplumumuzu ayrıştıracak, etnik temelde toplumumuzu bölecek, yanlış uygulamaların içine sürüklenmemelidir.

ANCAK, KIRMIZI ÇİZGİLERİMİZDEN HİÇBİR ŞEKİLDE ÖDÜN VERMEYİZ

Silahlı terörden vazgeçmelerinden memnuniyet duyarız ama bu vazgeçme karşılığında Türkiye'nin huzurunu, barışını, dayanışmasını, milli bütünlüğünü sarsmaya yönelik adımlar atılmasını, böylesine tavizler verilmesini kesinlikle doğal karşılamayız. Türkiye üzerinde bir pazarlık yapıp sonra bu pazarlığın ilk ödemesi diye silahlı mücadeleden bazı insanların vazgeçmesini, kamuoyumuzun bu tavizleri vermek üzere yönlendirilmesi için bir bahane haline dönüştürülmesini kesinlikle uygun görmeyiz

PKK AKLANMIŞTIR: Hükümet nezdinde “PKK’lı olmanın bir suç olmadığı”, ortaya çıkan bu tabloyla ortaya çıkmıştır. Gelenler pişmanlık için gelmiyorlar, ‘terör örgütünü temsil için geldik’ diyorlar, ‘mektup getirdik’ diyorlar, ‘örgütün parçasıyız’ diyorlar, onlara hiçbir şey yapılmıyor.

Örgütün üyesi olmak ve örgütü reddetmemek, Ceza Kanunumuzun 221. maddesine nasıl sığdırılıyor. Hukuk nezdinde PKK bu operasyonla aklanmıştır. **Teröristi kahraman yapmak her baba yiğidin harcı değildir. AKP bunu başarmıştır, hukuku katledilmiştir.**

SEVİNENLERİ SUÇLAMAYALIM: Kimse o sevinç gösterilerini yapanları suçlamasın. Onlar kendileri açısından hak ettikleri düşündükleri bir bayramı yaşamaktadırlar. Önemli olan o sevincin onlara yaşatılmış, zafer duygusunun verilebilmiş olmasıdır. **Başbakan ‘bu sevinç tablosu’ diyor ama bu utanç tablosudur. Teröristlerin kahraman haline dönüştükleri bir manzaradır.**

BUNUN ARKASINDA ULUSLARARASI BİR PROJE VARDIR. ABD’de hazırlanmış olan o proje doğrultusunda bu eylem planı, bu üçlü arasında müzakere edilmiş ve sahneye konulmuştur. **Bu eylem planının içinde, PKK’lıların şanlı şerefle Türkiye’ye gelmeleri vardır.**

PROJE, VALİNİN ELİNDEDİR: Gelen PKK’lıların Diyarbakır Valisi’ne teslim ettikleri o proje çok açık bir biçimde Kürdistan coğrafyasının artık kabul edilmesini öngörmektedir. **Bu mesaj Türkiye’ye taşınmış ve devlet temsilcileri tarafından alınmıştır.**

PKK TERÖRÜ GERİ TEPMEYE BAŞLAMIŞTIR: ABD, Irak’ı tahliye edecektir. Türkiye’deki PKK terörünün en büyük desteği, Irak’a yerleşmiş olan, Kandil Dağı’nda karargâhını kurmuş olan PKK örgütüdür. Bunu Irak’ın sürdürmesi mümkün değildir. Amerika çekildikten sonra bu durumu Türkiye’nin kabul etmesi mümkün değildir. **Dünyada artık terör yoluyla siyasi sonuç elde etmek bütün insanların karşı çıktığı bir anlayıştır. Burada artık PKK sınıra gelmiştir.**

‘PKK artık iniyor, o zaman biz de bir şeyler yapalım’ diyerek ayrışmaya yol açacak adımlar atmaya kalkılırsa, bu da kabul edilemez, Türkiye’yi ayrıştıracak, Türkiye’de bizi etnik temelde daha da ayrıştırılmış bir toplum haline getirecek adımlar kesinlikle atılmamalıdır.

2.1.3.- “BU BİR TÜRKİYE PROJESİ DEĞİLDİR; BU BİR AKP, PKK VE DTP PROJESİDİR.”

İŞTE BUNU ANLAMİYORUZ: “İmralı, hükümetin açılım olarak savunduğu sürecin adeta bir aynasıdır. Bu sürecin gerçek bir demokrasi açılımına dönüşmesinin en önemli koşullarından biri İmralı’ya yaklaşımdır. **Çünkü Kürtlerin gözü kulağı İmralı’dadır**” (DTP Genel Başkanı Ahmet Türk)

‘Demokratik’ açılım politikalarıyla bir şeyler yapılmak isteniyor, yapılmak istenen şeyler konusunda toplumu uyarıyor yanlışlara karşı çıkıyor, Türkiye’yi ayrıştıracak politikalara engel olan bir tavır takınıyoruz. Bunda başarılı olduk.

İktidar, şu ana kadar eğer kafasının arkasından, Türkiye’yi ayrıştıracak bazı politikaları hayata geçirmeyi planladıysa bile bunları yaşama geçirememiştir.

PKK’yı muhatap almayız laflarına rağmen, uygulamada onlarla iş tutmaya başlaması, birlikte yürümeye başlaması göstermiştir ki silahla mücadele edenler bir noktada amaçlarına ulaşabileceklerini düşünmeye başlamışlardır. Muhatap alındığı için de o insanlar hak etmedikleri bir itibarı ve ağırlığı bölgede kazanmaya başlamışlardır, siyasi ağırlık kazanmaya başlamışlardır.

A.- AKP İKTİDARI, BÖLGEDEKİ KÜRT KÖKENLİ YURTTAŞLARIMIZIN TALEPLERİNİN FARKINDA VE BİLİNCİNDE DEĞİL

Bölgedeki insanlarımız, bölgedeki Kürt kökenli yurttaşlarımız;

- Teröre karşı terörden şikâyetçi, kepenk kapatma zorlamasından şikâyetçi, herkes güven içinde yaşayabilmek, çoluğunu çocuğunu yetiştirmek istiyor.
- Türkiye içinde haysiyetine, şerefine, kimliğine saygı gösterilmesini talep ederek eşit vatandaş olarak Türkiye’de hak sahibi olmak istiyor.

Türkiye’den ayrışmanın peşinde koşan yok, o bölgede. Ama ayrışmanın peşinde koşan dağdakileri iktidar muhatap alırsa, onu otorite hâline getirirse, bölgede ki yurttaşlarımız da doğal olarak bundan olumsuz etkilenirler. **Şimdi Türkiye böyle bir açmazın içine doğru sürüklenmektedir.**

Şu ana kadar bu projenin oluşmasıyla bizim hiçbir bilgimiz yoktur, nasıl oluştuğu hakkında hiçbir gözlemimiz yoktur. Bu son olayla bunun

arkasında kimlerin olduğu, bu konudaki spekülasyonların ne kadar gerçekçi olduğu ortaya çıkmıştır.

Cumhuriyet Halk Partisini bu işin içine çekmek için çok gayret gösterildi ve onun için sürekli olarak “**Gelin, açılımı beraber yapalım, tek başımıza yapmayalım**” dediler, şimdi kendileri tek başına yapıyorlar.

Biz şu ana kadar Türkiye’ye yönelik, devleti ve milleti ayrıştırmaya yönelik projeler karşısında dirençli ve etkili bir mücadele verdik ve bunu şu ana kadar engelledik.

Türkiye’ye gelecekte ayrıştırmaya yönelik projelerin karşısında biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak en etkili muhalefeti sürdürmeye devam edeceğiz.

B.- BU İKTİDAR SAYESİNDE, TERÖR ÖRGÜTÜNÜN KURULUŞ YILDÖNÜMÜ ADETA RESMEN KUTLANIYOR.

“Türkiye’de etnik bir husumetin tohumları atılıyor. Terör örgütünün kuruluş yıldönümü adeta “Hayırlı bir olay, bir milli gün” kutlanır gibi kutlanıyor. Şerefe otobüsler, minibüsler yakılıyor, sokaklarda her türlü kanunsuz eylem sergileniyor. Güvenlik güçlerine taşla, baltayla saldırılıyor.

Hükümet acz içinde. Açılım, açılım diyordunuz, işte size açılım...

Karakollar basılıyor, baskınlar rutine biniyor, aynı karakola ertesi gün yeni bir saldırı daha yapılıyor. Karakollar basılırken İçişleri Bakanı nerede? Olay terör olayı olmaktan çıkıyor. Dağlıca baskını sırasında Anadolu’nun herhangi bir yerinde hiç kimse, sen şu kökendensin, demedi. Herkes birlikte üzüldü. Artık, insanlar birbirlerini suçlar hale geldi. Eskiden husumetin hedefi PKK’ydi, artık PKK olayı olmaktan çıkmaya başladı. İşin temelini bırakıyoruz, kabahat onda mı, bunda mı? Kabahat iktidarda...

Bu iktidar, Başbakan Türkiye’yi bölmektedir. Türkiye’yi bir an önce bölünme sürecinden uzaklaştırmak için bu iktidarı uzaklaştırmak gerekir...”

Kişinin resmi dilde değil sadece kendi etnik grubunun dilinde eğitim görme hakkı yahut kendi siyasi (bölgesel) yönetimini kurma hakkı **kolektif haklardır**. Bu haklar, kişinin ikincil kimliğini birincil kimliğe dönüştürmeye çaba göstermesi ihtimalini artırır, **çünkü bir devlette iki resmi dil ve iki ulus olamaz.**

Atatürk, milleti büyük ölçüde türdeş (homojen) bir varlık olarak düşünerek ve bu topraklarda yüzyıllar boyunca çeşitli etnik ve dini unsurlar arasında cereyan eden kültürel alışverişi görüşü göz önünde tutarak artık bir 'millet'den bahsedebileceğimiz sonucuna varmış ve **bu millete 'Türk' 'sifatını' değil 'ismini' vermiştir.** Sıfat belli etnik kimliği ima eder, isim şemsiye, ortak adı.

1924, 1960 ve 1982 Anayasalarımız, devlete vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesin Türk olduğunu belirtmiştir. Bu Anayasalar, Türk olmak için, belli etnik kimliklere yahut dinlere mensup olmamak gibi, başka bir şart aramamıştır. Bu demektir ki bu Anayasalar Türk olmak için belli bir etnik gruba ait olmak şartını da aramamıştır.

C.- BAŞBAKAN PKK TUZAĞINA DÜŞMÜŞTÜR, AÇMAZI BUDUR BAŞBAKANIN.

Geçenlerde İzmir'de çok acı olaylar yaşandı. Bu olayları Başbakan; "**PKK bayrağını açarsan böyle olur.**" Şeklinde değerlendirdi.

Allah aşkına Sn Başbakan, sen şu işte kafanı bir netleştirsene. **PKK bayrağını açmak Türkiye'nin nerelerinde suç, nerelerinde suç değil bir liste ver de biz de öğrenelim?**

Türkiye'de PKK bayrağının açılmadığı yer mi var? Sen, bugüne kadar PKK bayrağının açılmasına göz yuman Başbakan değil misin? Senden güç alarak bu bayrakları açmıyorlar mı? Taa Habur'dan başlayarak Türkiye'nin her yerinde sokaklarda, her olayda Apo'nun posterlerini, PKK bayraklarını alarak Türkiye'nin bütün kentlerinde insanlar, senin gözlerinin önünde, emniyet güçlerinin gözleri önünde Türkiye'de dolaşmıyorlar mı? Kim alıştırdı bunu?

Bunu alıştıran sensin, bunun kapısını açan sensin, buna göz yuman sensin. Şimdi tepki ortaya çıkmaya başlayınca dönüp diyorsun ki "Bayrak asma." Sen başbakansın. Örgüt bayrağının astırmama görevi ve sorumluluğu senin omuzlarının üzerindedir, Sn. Başbakan.

Başbakanın açmazı bu. Başbakanın açmazı, PKK karşısında hem işbirliği hem de vatandaşın karşısında şikâyetçi konumuna girmenin tutarsızlığı.

İkisini de idare edecek, hem PKK atına binecek hem de Türkiye'nin milli bütünlük atına binecek, ikisini birden götürecektir.

Senin bu çift ata binme maceran sirklerde olur, palyaçolar yapar

D.- ALİ SİRMEN: “AÇILIM FİYASKOSU”

İzmir’de DTP’nin önceden organize meydan okuyuş mitinginin ardından çıkan olaylar, Başbakan’ın sözleri, ardından da **Cemil Çiçek**’in açıklamaları AKP’nin ABD’nin talimatıyla ve büyük umutlarla başlattığı Kürt açılımının ne kadar büyük bir fiyasko olduğunu bir kez daha serdi gözler önüne. Hemen belirtmek yararlı olacak. Konunun soğukkanlılıkla, enine boyuna konuşulup tartışılmasını, yeni politikalar oluşturulmasını içeren bir Kürt açılımının zamanı gelmişti ve doğru dürüst yönetildiği takdirde, yararlı olacağı kesindi.

Bu yüzdendir ki, büyük çoğunluk böyle bir açılıma destek verdi. Gerçi verilen destek AKP’nin istediği türden açık çek değildi. Akli başında hiç kimse, içeriği ve nasıl yönetileceği, dolayısıyla da ne sonuç vereceği belli olmayan bir açılıma açık çek veremezdi.

Bu konuda yirmi yıl önce yazılmış bir raporu olan CHP’nin Genel Başkanı Deniz Baykal da bunlar arasındaydı. Zaman Baykal’ın haklı olduğunu da gösterdi.

Açılımın sonucunun ne olduğu konusunda salim bir karara varmak için önce şu soruya yanıt vermek gerekir:

1- Açılım denen girişim, Türkiye’yi germiş midir, yoksa yumuşatmış mıdır?
2- Açılımdan önce bir Türk - Kürt gerginliği var mıydı, açılımdan sonra var oldu mu?
Diyarbakırspor’un lig macerasından, Silopi zafer törenlerine ve İzmir’deki olaylara kadar bütün olaylar, açılımın Türkiye’yi yumuşatmayıp gerdiğini gösteriyor. Başka bir deyişle, bütün yaşadığımız olaylar göz önünde bulundurulduğunda, Kürt-Türk gerginliği yokken ya da asgari düzeydeyken, açılımdan sonra bunun tehlikeli bir biçimde arttığını görüyoruz.

Bütün bunlar, Tayyip Erdoğan’ın, ABD “tavsiyesi!” ile başlattığı açılımın fiyaskoyla sonuçlandığının kesin göstergeleridir.

Açılım neden başarısız olmuştur? Sebepleri şöyle sıralayabiliriz:

1- Bu girişim AKP’nin öz malı değil, ısmarlamadır. Irak’tan çekilme konumunda olan ABD bölgede elverişli ortamın yaratılması için AKP’ye açılım yönünde, en kibar deyimle, telkinde bulunmuştur. Gerçi açılımın ABD çıkarına olması illa bizim de karşı olmamızı gerektirmez; elverişli ortamdan yararlanarak iki ülkenin çıkarlarını bu alanda hiç değilse bir süre için birleştirmek akıllı bir tavidir. **Ama bunun için açılım projesine Türkiye’nin katkılarının da yerli malı olması gerekir.**

2- AKP’nin de, lideri Erdoğan’ın da, Kürt sorunu konusunda net bir görüşleri ve seçenekli çözüm önerileri mevcut değildi.

Bu konuda ana muhalefet CHP’den örnek alabilirler, onların daha önce yaptıkları çalışmalardan yararlanabilirlerdi.

CHP de kamuoyu önünde kendi çalışmalarını daha belirgin biçimde animsatarak bu konuda en hazırlıklı parti olduğunu, geçmiş raporlarına sahip çıktığını söyleyebilirdi.

3 - Açılım, ABD telkininden öteye geçemedi ve PKK ile sınırlı kaldı. Oysa sorun daha geniş ve derindi. Ama belli ki, AKP hazırlıksız yakalanmıştı.

4- Açılımda, Kürt-Türk ayrımı yapılmadan bütün Türkiye'nin zaman zaman birbirleriyle çelişir gibi görünen duyarlılıklarına çok dikkat etmeli, bunları kışkırtmamaya azami özen gösterilmeliydi. Gösterilmedi.

5- Nihayet bu açılımın mimarı olduklarını ileri süren iç taşeronlar, kimlerle dans ettiklerini iyi bilmeli, PKK ile DTP'nin duygu ve kafa yapılarını iyi kavrayarak nasıl davranabileceklerini hesaplayıp ona göre hareket edebilmeliydiler.

DTP lideri **Ahmet Türk**'ün İzmir olayları üzerine, töre cinayeti ve kan davaları temelli feodal kültüründen gelen kafa yapısının ürünü olan çok çirkin tehditleri ve Silopi olayları sırasındaki tavırları, açılıma soyunanların kimlerle dans etmek zorunda olduğunu göstermiştir.

Herhalde, kendi kapatılması da gündeme sık sık gelen bir partinin mensuplarının DTP'nin aşırılıklarına karşı tek yanıtı kapatılma tehdidi olmamalıydı.

Ne yazık ki, ilgili tarafların çapları yüzünden açılımdan yarar değil, zarar gelmiştir.

Ali SİRMEN

2.1.4.- TÜRKİYE 'DEMOKRATİK AÇILIM'IN İÇERİĞİNİ TBMM'DE DE ÖĞRENEMEDİ

“İçeriği belli olmayan, gizlenen bir proje TBMM’ye bir genel görüşmeyle taşınmak istendi, ama bir tek kelime yeni, aydınlatıcı, açıklayıcı değerlendirme yapılmadı. Bu, TBMM’ye saygısızlığın ifadesidir, kamuoyuna karşı saygısızlığın ifadesidir. Bu gizleme çabası, bilgi vermekten kaçınma anlayışı hiç kuşku yok ki söylenecek olanların Türkiye’yi rahatsız edeceğinin bilinmesinden kaynaklanmaktadır. Tabii dünkü olayın altında bu tuzağın bir 10 Kasım günü TBMM’ye taşınmak istenmesi tahrik edici bir neden olmuştur.”

İçişleri Bakanı Atalay, TBMM konuşması da hükümetin “açılım” söylemine veya projesine açıklık kazandırmadı. Bakan Atalay’ın TBMM konuşmasında yapılacakları aşağıdaki şekilde özetlendi.

Kısa vadede atılacak adımlar

- * Üniversitelerde Kürtçe bölüm kurulmasının önü açılacak.
- * Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da yol kontrolleri azaltılacak ve yayla yasaklarının kaldırılması.
- * Vatandaşların sosyal yaşamlarında anadil kullanmalarının önündeki engeller kaldırılacak.

Orta vadede atılacak adımlar

- * Bağımsız bir Ayrımcılıkla Mücadele Komisyonu kurulacak.
- * Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı, bağımsız ve sivil bir İnsan Hakları Kurumu’na dönüştürülecek
- * Kolluk hakkındaki şikâyetlerin incelenmesi ve sonuçlandırılmasını sağlamaya yönelik bir mekanizma oluşturulacak.
- * Yerleşim birimlerine, yerel talep olması halinde, eski isimlerinin verilebilmesine imkân sağlanacak.
- * Siyasi partiler hukukunun alanını genişletme amacıyla siyasi propaganda hakkının önündeki bazı yasal engeller kaldırılacak. Siyasi partilerin seçim çalışmalarında anadillerini kullanarak seçmenlere seslenebilme imkânı verilecek

Uzun vadede ise hedef: Yeni bir Anayasa

Hükümet adına İçişleri Bakanı Beşir Atalay’ın yapmış olduğu bu konuşma dahi, AKP açılımının içinin ne kadar boş olduğunun, AKP’nin bu konularda ne kadar düşünce fakiri olduğunun, devlet anlayışının ne kadar kof olduğunun çok açık bir göstergesidir.

2.1.5.- BUNLARI BİZ, YİRMİ YIL ÖNCE SÖYLEDİK

Biz, Türkiye’de kimlik konusuna, insan hakları, demokrasi konusuna, dil konusuna yönelik anlayışımızı yirmi yıl öncesinden beri aynı şekilde sürdürüyoruz. Bu konuda raporlar yazan tek parti olmuşuz. Parti programlarında bu konuda ilke ve politikalarına ayrıntılı olarak yer veren tek parti olmuşuz.

- **“Biz, birbirinden farklı kimliklere sahip olabiliriz, olmak zorunda değiliz, böyle bir zorlamanın anlamı yok, ama kendini belli bir farklı bir etnik kimliğe mensup eden herkes saygıdeğerdir, o etnik kimliğini özgürce yaşayabilir. Buna yönelik yasal engeller mutlaka kaldırılmalıdır.” Bunları biz yirmi yıl önce söylemişiz.**
- **“Kürtçe yasak dil olmaktan çıkarılmalıdır, Kürtçe de konuşulabilir bir dil hâline dönüşmelidir”. Bunları biz yirmi yıl önce söylemişiz, bu konuda yirmi yıl evvel yasa teklifi vermişiz.**
- **“Bir insanın kendi kimliğini ifade etmek en temel hakkıdır. Sen içinden ne geçiyorsa onu söyleyeceksin, Çerkez’sen Çerkez’sin, Gürcü isen Gürcü’sün, Kürt’sen Kürt’sün. Onu senden başka kimse bilemez, sen bilirsin, sen ne dersen o. Senin kimliğin de senin en büyük şerefindir, şanıdır, devlet de buna saygı göstermek zorundadır.” Bunları biz yirmi yıl önce söylemişiz.**
- **“Ama devlet bu işlere karışmayacak. Devlet, insanların etnik kimliğiyle ilgilenmeyecek, uğraşmayacak. Etnik kimliğini bir devlet işi gibi görerek oraya nüfuz etmeye çalışmayacak. Herkesin inancı, herkesin kimliği kendine”. Bunları biz yirmi yıl önce söylemişiz.**
- **“Devlet, etnik kör olacak, kimsenin etnisitesini görmeyecek, sadece vatandaşı görecek. Vatandaşa da eşit muamele yapacak, ne istiyorsa kendi imkânları çerçevesinde onu yapacak”. Bunları da biz yirmi yıl önce söylemişiz.**

Laik demokratik cumhuriyetimizin sarsılmaz temellerini oluşturan “Ulus Devlet ve Üniter Devlet” yapılanmamıza güç katan, “Çoğulcu Demokrasilerin” olmazsa olmazını oluşturan “BİREYSEL KÜLTÜREL HAKLARLA” ilgili olarak söylenmesi gereken her şeyi, çağdaş ileri demokrasi ülkelerinde var olan tüm hakları ve hukuku, BİZ, CHP olarak, onun Genel Başkanı DENİZ BAYKAL olarak, tam yirmi yıl evvel söylemişiz, bunun kavgasını vermişiz, söylemeye de devam ediyoruz.

A.- AKP İSE, DEVLET ŞEMSIYESİNİ BİR ETNİK KİMLİĞİN İÇİNE SOKARAK, TOPLUMU AYRIŞTIRIYOR

Başbakan Türkiye’de çok tehlikeli bir tartışmayı açmıştır. Gerçekten üzüntü duyarak ifade ediyorum, ben bu sözü kullanmam, son döneme kadar kullanmadım, kimse için böyle bir itham yapmadım ama bir süreden beri; ancak şimdi Başbakana bölücülük yapıyorsun diyorum. Çünkü samimi kanaatim odur, teşhisim odur, Başbakan Türkiye’yi bölmektedir

Bu yanlış, sakıncalı ve çok tehlikeli bir politika ve uygulamadır.

Birileri zaten ayrıştırmayı istiyor olabilir, birileri ayrıştırmak için eline silah almış mücadeleye ediyor olabilir.

Onlar, devlete “bizim ayrılığımızı kabul et, devlet katında da kabul et, hukuk düzeninde, insan hakları, demokrasi çerçevesinde değil, devlet düzeninde de kabul et ve bizim ayrışmamızın önünü açacak adımları at” diyor olabilir.

Ancak, iktidar olarak onlarla işbirliği yaptığın anda, onların uğrunda yirmibeş yıldır silahlı mücadele verdikleri hedefi, silahsız onlara teslim etme sonucunu doğurur.

B.- BİZ, “HER KÖKENDEN İNSANIMIZ TÜRKİYE’NİN AYRILMAZ, EŞİT BİR PARÇASI OLSUN”, İSTİYORUZ.

Hangi kökenden olursa olsun, 776 bin kilometrekare üzerinde yaşayan tüm Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarına, herkese, kökü kökeni ne olursa olsun herkese, biz, her alanda kendimiz için ne talep ediyorsak, tüm o hakların ve imkânların onlara da tanınması gerektiğine inanıyoruz.

Biz, “her kökenden insanımız Türkiye’nin ayrılmaz, eşit bir parçası olsun”, istiyoruz.

Biz, “kimseyi ayrıştırmayalım, kimseyi dışarıya yöneltmeyelim, kimseyi itmeyeyim, herkesi alalım, kazanalım, kaynaştıralım, birleştirelim”, istiyoruz.

Biz, “Güneydoğu’da yaşayan Kürt kökenli vatandaşlarımızın, Türkiye Cumhuriyetinin hangi kökenden olursa olsun, ister Gürcü olsun, ister Çerkez olsun, ister Laz olsun, ister Arap olsun, ister benim etnik kimliğim falan mühim değil ben vatandaşım diyen olsun, her vatandaşımızın gelebildiği her yere, yükselebileceği her konuma, önüne farklı engeller konulmadan, en rahat şekilde gelmesini mümkün kılmak”, istiyoruz.

Biz bunları istiyoruz; AKP iktidarı ise, tarihimizde ilk kez devlet katına eğitim yoluyla etnik ayrımcılığı sokmaya, halkımızı etnik farklılıklarına göre ayrıştırmaya çabılıyor. Buna hiçbir zaman, hiçbir şekilde geçit vermeyeceğiz.

2.1.6.- AKP İKTİDARI İLE TÜRKİYE DEĞERLERİNİ YİTİRİYOR, KÖKLERİ KURUTULMAK İSTENİLİYOR

A.- AKP'NİN İLLEGAL KARARGAHI

“Bir siyasi hesaplaşma, kamplaşma karargâhının, bir suçlama merkezinin müthiş imkânları kullanarak faaliyet halinde olduğunu görüyorum. O karargah AKP'nin kendi derin devlet organizasyonudur. AKP'nin kendi derin devlet karargâhıdır.”

“Başbakan'a 'karargâh kurdun' diyorum. Başbakan sesini çıkarmıyor. Benim söylediğim karargah sadece telefon dinleme ile ilgili değil. Belge üretimi ile ilgili karargâh. Askerle savaşın, yargı ile savaşın en önemli kaynaklarından biri telefon dinlemelerle elde edilen şey. Sadece telefon dinleme sistemi değil. Bunların içerde ajanları var istihbaratları var. Bunlar da belge topluyor, illegal faaliyetlerde bulunuyorlar..

Benim ve ailemle ilgili CIA belgeleri ortalıkta dolaştırılmıştı. Bunlarda o karargâhın ürettiği sahte belgelerdir Öyle çalışan bir karargâh var. Bu çok vahim bir olay. Asıl mesele odur.”

AKP KARARGAHININ, yargıya müdahalelerinde yeni bir aşama:

Adalet Bakanlığı'nın, yasadışı telefon dinleme iddialarını araştırmak üzere dinlemenin merkezi olan Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nda (TİB) arama kararı veren Sincan 1. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı **Osman Kaçmaz** ile cumhuriyet mitinglerine katılmakla “**suçlanan**” ve yasadışı dinlemeye ilişkin suç duyurusunda bulunan YARSAV Başkanı **Ömer Faruk Eminağaoğlu**'nun meslekten ihracını istemesi, AKP iktidarının kendisi ile uyumlu olan herkesi tasfiye etme hareketinin yeni bir aşamasıdır.

Kaçmaz ile Eminağaoğlu'nun ihraç edilip edilmeyeceğine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) karar verecek.

Kaçmaz ve Eminağaoğlu'nun ihracı istemli rapor, Adalet Bakanı **Sadullah Ergin** ve Müsteşar **Ahmet Kahraman** tarafından da onaylandı. Kaçmaz ve Eminağaoğlu ile ilgili kararı verecek olan HSYK'ye gönderilen raporun HSYK açısından bağlayıcılığı bulunmuyor.

Sincan 1. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı Kaçmaz, verdiği kararlarla AKP iktidarını en çok rahatsız eden yargıçlar arasında yer aldı. Kaçmaz, Cumhurbaşkanı **Abdullah Gül** hakkında “**Kayıp Trilyon**” davasında “**şüpheli**” sıfatını kullanmış ve yargılanması gerektiğine karar vermişti. Kaçmaz, Başbakan **Tayyip Erdoğan**’ın **Abdullah Öcalan**’dan iki kez “**Sayın**” ve şehitlerden de “**kelle**” diye söz etmesi nedeniyle yapılan suç duyurularına ilişkin verilen takipsizlik kararını da kaldırmıştı. Kaçmaz, en son Eminağaoğlu’nun telefonlarının dinlenip dinlenmediği konusunda TİB’in tüm dinleme kayıtlarının kontrol edilmesi kararına imza atmıştı.

Eminağaoğlu’nun Ergenekon soruşturmasına ilişkin usulsüzlüklerle ilgili yaptığı açıklamaları da dosyaya konuldu. Eminağaoğlu’nun meslekten ihracına gerekçe yapılan suçlamalar arasında “**Sabih Kanadoğlu’nun evinin aranmasının ardından yaptığı açıklama, Cumhuriyet gazetesine destek vermek, Cumhuriyet mitinglerine katılmak, Adalet Bakanı ve müsteşarı hakkında açıklamalar da**” bulunmaktadır.

Sincan hâkimi **Osman Kaçmaz** ve YARSAV Genel Başkanı **Ömer Faruk Eminağaoğlu** hakkındaki ihraç istemi, AKP iktidarının “**yargıyı sindirme**” çabalarının yeni bir aşamadır.

Demokrasilerde, siyasi iktidarın hoşuna gitmeyen kararlar alındı diye yargıca baskı kurmak, yargıcın düşüncelerini baskılamak, onun sağlıklı karar almasını engellemek istemesi söz konusu olamaz.

AKP iktidarının bu cüretkar kararları “**Türkiye’nin adım adım örtülü faşizme doğru sürüklenmekte oluşunun**” yeni kanıtlarıdır.

B.- BUNLAR DA “DEVLET ADAMI” OLACAKLAR

Örnek I:

“Ancak bazen Türkiye’de muhalefet ile çeteler arasındaki sınırın nerede olduğunu anlamakta zorlanıyoruz. Çünkü mühimmatla, silahlarla yakalanan, devleti yıkmaya yönelik ve kendi kafalarına göre çetelerin yönettiği bir rejime kaydırma çabası içinde olan kişilerin avukatlığına soyunmuş bir muhalefetle Türkiye’nin demokratik standartlarda, AB standartlarında bir ülke olması kolay bir süreç değil. Herkes hata yapabilir, hatalardan dönmek de bir erdemdir.”

Bu sözleri söyleyen, Devlet Bakanı ve AB’den sorumlu Başmüzakereci Egemen Bağış. Mustafa Kemal Atatürk’ün önderliğinde Cumhuriyeti kurmuş, çağdaş Türkiye’nin demokratik hukuk devletinin temellerini atmış, onu çağdaş dünyaya açmış, iktidarda veya muhalefette erdemli siyaseti, dürüst yönetimi kendine temel ilke edinmiş, ülkenin bağımsızlığını tüm değerlerinin üzerinde tutmuş, kuruluşundan bugüne yolsuzluklarla, çetelerle, darbecilerle mücadelede kararlılığını her zaman en üst düzeyde sürdürmüş olan Cumhuriyet Halk Partisi’ne, onun liderine veya kadrolarına bu üslupla hiç kimse konuşamaz, hiç kimse böyle bir suçlamayı yapamaz.

Hele bir AKP'li, ister başbakan, isterse bakan olsun hiç yapamaz. Hele, yurt dışında resmi temaslarında Türkiye küçük düşürmeyi bir alışkanlık haline getirmiş olan Egemen Bağış hiç yapamaz.

Örnek II:

“Memurların uyarı grevine katılması yasadışıdır. KESK yapısı itibarıyla kendi yasal haklarını kullansın. Yasal olmayan bir durumla ilgili olarak o kurumların yöneticileri gerekli olan neyse bunu tabii ki takip edecekler. Eğer yasaların çiğnendiği bir ülkede yasaların çiğnenmesine müsaade edilirse ülke yol geçen hanına döner”

Bunu söyleyen de, Türkiye sınırları dışındayken demokrasi havarisi kesilen, Türkiye’de ise telefonları izinsiz ve hukuksuz olarak dinletmeyi, temel insan haklarını ihlal etmeyi, emekçinin hakkını çiğnetmeyi, anayasayı ve taraf olduğumuz uluslararası sözleşmeleri, İLO sözleşmelerini umursamayan bir kişi, yani Türkiye’nin başbakanı Recep Tayyip Erdoğan.

Örnek III:

“Başbakan’ın, Meclis Genel Kurulu’na ara verildiğinde, TBMM Başkanı’ni azarlamış olması TBMM’ye hakarettir. Bu koşullarda Sayın Meclis Başkanı, artık görevini yapamaz haledir, öncelikle Meclis Başkanı’na yakışan, derhal görevinden istifa etmektir. Çünkü Başbakan, Meclis Başkanı’nın amiri değildir. Sayın Başbakan, milletvekilliği yapmadan doğrudan Başbakan olmuştur. Parlamento içtüzüğünü, anayasayı bilmemektedir. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı gibi, parlamentoyu yöneteceğini zannetmektedir.”

Örnek IV:

Dışişleri Bakanı, “1 mart 2003 tezkeresi iyi ki geçmedi, eğer o tezkere geçmiş olsaydı Türkiye savaş alanına dönecekti” demiş. Kendisine ve hükümete **“günaydın”** diyoruz. Ancak Dışişleri Bakanı’na soruyoruz: Sen o karar alınırken, Başbakan’ın, **“dışişlerinden, özellikle Orta-Doğu’dan sorumlu”** Başdanışmanı değil miydin?

Bunu tek başına Cumhuriyet Halk Partisi 2003 yılından önce söylüyordu. Bunu söylediği için de her türlü saldırıya hedef olarak seçilmişti, her türlü haksızlık reva görülmüştü. Altı yıl sonra devletin Dışişleri Bakanı, Cumhuriyet Halk Partisinin haklı olduğunu itiraf ediyor.

Peki, o tezkereyi Meclise kim getirmişti? Bugünkü Dışişleri Bakanımızın, Türkiye’yi savaş alanına döndüreceğini söylediği tezkereyi bu Meclise kim getirmişti? Hangi kadro getirmişti, hangi parti getirmişti, hangi hükümet getirmişti?

Örnek V:

TBMM Başkanvekili Güldal Mumcu, **Uğur Mumcu Araştırmacı Gazetecilik Vakfı'na (um:ag)** polis olduğunu söyleyen iki kişinin gelip “*Burada ne yapıyorsunuz*” benzeri sorular yönelmesi ve daha sonra da bu kişilerin sahte polis olabileceğinin kendisine bildirilmesi olayını TBMM gündemine taşıdı.

Mumcu, her yıl “**Adalet ve Demokrasi**” başlığı altında pek çok sivil toplum örgütünün katıldığı etkinlikler düzenlediğini, bunun için vakıfta toplantılar yapıldığını ve bunların 16 yıldır tekrarlandığını anımsattı. Bu yılki ilk toplantının 4 Kasım akşamı gerçekleştirildiğine dikkat çeken Mumcu, “***Olayı öğrenince, İçişleri Bakanı Sayın Beşir Atalay'ı aradım. Durumu anlattıktan sonra ‘demokratik bir ülkede mi, yoksa başka bir rejimin olduğu ülkede mi yaşadığımızı’ sordum; o da konuyu bilmediğini, araştırıp bilgi vereceğini söyledi***” açıklamasını yaptı

Uzmanlık ve ilgi alanını iç boş açılımlara kaydıran İçişleri bakanı Beşir Atalay'ın konuya kayıtsız kalmasını, konu ile ilgili olarak adeta “olayı-adiyeden” tavrı takınmasını hiç yadırgamadık. Zira İçişleri bakanının, “içi boş konularla uğraşmayı, bu tür konuları halktan kaçırarak gizli ve zaman zaman illegal partnerlerle yürütmeyi” bir alışkanlık haline getirdiğini herkes artık biliyor. Sn. **Güldal Mumcu**'nun dediği gibi, “***Bu, adalet değildir, demokrasi hiç değildir. Polis devletine, hatta İslami polis devletine gidiştir***”.

C.- EN ÇOK MEMUR DİYANET'E ALINACAK

Kamu kurum ve kuruluşları ile KİT'ler ve mahalli idarelere bu ay 6 bin 259 yeni memur alınıyor. Yeni memurların 2 bin 295'i Diyanet İşleri Başkanlığında göreve başlayacak.

Devlet Personel Başkanlığından edinilen bilgiye göre, “Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik” uyarınca kamu kurum ve kuruluşlarınca merkezi yerleştirme yapılmak üzere Devlet Personel Başkanlığına gönderilen (Milli Eğitim Bakanlığına ait öğretmen kadroları ve kariyer meslek memurları dışında kalan) listelerde yer alan 6 bin 259 kadro ve pozisyona ÖSYM Başkanlığınca yeni yerleştirme yapılacak.

Bunların 650'si bakanlıkları, 1353'ü genel müdürlük ve müsteşarlıklara, 2 bin 522'si başkanlıklara, 857'si KİT'lere, 376'sı mahalli idarelere, 501'i de üniversitelere atanacak. Yerleştirme yapılacak kurum sayısı ise 181'i bulacak.

Kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelere alınacak yeni memurların 2 bin 288'i din hizmetleri, 1701'i genel idare hizmetleri, 694'ü teknik hizmetler, 586'sı sağlık hizmetleri, 108'i yardımcı hizmetler, 13'ü eğitim öğretim hizmetleri, 12'si de avukatlık hizmetleri sınıfında görev yapacak. 857 memur da KİT'lerde istihdam edilecek.

Memurların bin 953'ü lise mezunları, bin 588'i 2 yıllık yüksekokul, 2 bin 718'i de 4 yıllık yüksekokul mezunları arasından seçilecek.

D.- DANIŞTAY BAŞKANI MUSTAFA BİRDEN'DEN, BAŞBAKAN'A HAKLI TEPKİ

“Sayın Başbakan'ın, Danıştay'da görülmekte olan sözü edilen dava hakkında eleştiri sınırlarını aşan, daire kararını ideolojik olarak niteleyen aŐıklamalarını bir talihsizlik olarak görüyoruz.

Değerlendirmeye esas alınan daire kararında yargılama süreci henüz bitmiŐ değerdir. Danıştay ilgili dairesince verilen yürütmenin durdurulması kararının, Danıştay'ın ilgili kurulunda itirazın grŐlmesi mümkündür.

Anayasadan aldığı yetki ile Türk milleti adına yargı yetkisini kullanan ve 141 yıllık onurlu bir geçmişe sahip olan Danıştay, sadece hukukun üstünlüğünü hedeflemekte, siyasi ve ideolojik kaygılarla karar verdiği yolundaki suçlamayı kesinlikle hak etmemektedir.

Bu bağlamda, yargı kararını siyasi ya da ideolojik bir karar olarak nitelendirmeye hiç kimsenin hakkı yoktur. Danıştay'ı ve mensuplarını verdiği kararlar nedeniyle suçlayıcı, töhmet altında bırakıcı fikir, kanaat ve beyanları anayasal koruma altına alınan mahkemelerin bağımsızlığı ve hukukun üstünlüğü açısından ciddi bir sakınca olarak görmekteyiz.

Unutulmamalıdır ki, bu tip aÇıklamalar, söylemler, kanaatler yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığına zarar vermekte; yargının, kamuoyu nezdindeki güveni ve saygınlığında tahribata yol açmaktadır.

DanıŐtayımıza ve kararlarına yönelik değerlendirme ve eleŐtirilerde daha özenli davranılması ve devlet adına yetki kullananlarca bu hususa daha duyarlı olunması gerektiğinin haklı beklentisini taŐımaktayız.”

E.- AKP CHP'Lİ BELEDİYELERE KARŞI AYRIMCILIK YAPIYOR

CHP kazandı, belediyeye yardımlar kesildi

Adalar Belediye Başkanı Dr. Mustafa Farsakoğlu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin (İBB) 29 Mart yerel seçimlerinden önce Adalar Belediyesi'ne 8.5 milyon TL yardımda bulunmasına karşın seçim sonrası tüm yardımlarını kesmesini, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın ise Adalar'ın sorunlarını dinlemek için geldiği Büyükada'da kendisiyle hiç konuŐmamasını **“siyasi ayrımcılık”** olarak nitelendirdi.

Demokratik rejimlerde kamu kurumlarının etkin bir işbirliği içinde çalıŐmasının gerekliliğine dikkat çeken Farsakoğlu, AKP hkmetinin ve AKP'li belediye

başkanlarının söylemlerinde “**etnik ve dinsel ayrımcılığa**” vurgu yapmalarına karşın yapılan “**siyasi ayrımcılık**”tan söz etmediklerini kaydetti.

Farsakoğlu, “**Ben böyle siyasi bir anlayış görmedim. Farklı düşünce ve siyasi görüşlerinden dolayı insanları yok sayarak ayrımcılık yapıyorlar. Siyasi ayrımcılık ve kayırmacılık devlet düzenini yok eder; bu ayrımcılık, devleti hatta rejimi bile yıkar**” uyarısında bulundu.

F.- İKTİDARIN HUKUKSUZ KARARLARI ANAYASA MAHKEMESİ'NDEN DÖNÜYOR

Anayasa Mahkemesi'nden Üç İptal Kararı Daha

Partimizin, TBMM Grubu'nun ortak imzaları ile Anayasa Mahkemesi'ne yapmış olduğumuz “Gelir Vergisi Kanunu'nda yer alan yatırım indiriminde süre sınırlaması, ücretlilerin de yüzde 35'lik vergi tarifesine dahil olması ve geçici 67'nci maddede dar gelirli mükellefler için öngörülen tevkifat” hükümlerinin Anayasaya aykırılık nedeniyle üç ayrı davayı sonuçlandırarak, taleplerimizi haklı görerek her üç konuda da iptal kararı verdi.

Seçim Kanunu'nu da Anayasa Mahkemesi'ne Taşadık

Hükümetin son değişiklikle her ilin en az 2 milletvekili çıkarmasını düzenleyen kanununu, “**eşit oy ve temsilde adalet ilkesine**” aykırılık gerekçesiyle iptal edilmesi talebiyle Anayasa Mahkemesine götürdük. CHP Grup Başkanvekili **Hakkı Suha OKAY**, konuyla ilgili yaptığı yazılı açıklamada, **kanunun, Anayasa'nın 2, 10, 67 ve 80. maddelerine aykırı olduğunu öne sürerek, iptali ve yürürlüğünün durdurulması için Yüksek Mahkeme'ye başvuruda bulduklarını bildirdi**. Söz konusu kanun ile ikinci milletvekili çıkaramayan illere ikinci milletvekili verilmesinin düzenlendiğini hatırlatan Okay, değişiklik öncesinde ise nüfusu ne olursa olsun her ile en az bir milletvekili verildiğini belirtti.

Milletvekili Seçim Kanunu'nun milletvekili sayılarının tespitinde zaten adaletsiz bir sistem öngördüğünü ifade eden Okay, “**Yapılan değişiklik, bu adaletsizliği daha da derinleştirmektedir**” dedi.

2.1.7.- İKTİDAR, YARGININ BAĞIMSIZLIĞINA SAYGI GÖSTERMİYOR

A.- BAŞBAKAN YARGIYA AÇIKTAN MÜDAHALE EDİYOR

MAHKEMENİN TAKDİRİ: Ankara'daki askeri mahkeme kendi yetkisi dahilinde bir soruşturma yapıyor. Yaparken, her mahkeme uygun gördüğü, 'ek teknik bilgi, bilirkişi ya da uzman kuruluş değerlendirmesine' ihtiyaç hisseder. **Bu onun takdirine kalmış bir şey.**

BU İŞ BİTTİ' DENİLEMEZ: Ne Anayasamızda, ne yasalarımızda, ne de usül hukukumuzda bir mahkeme Adli Tıp'tan görüş aldıysa artık bir başka mahkemenin bir başka görüş almasına ihtiyaç yok, '*Bu burada bitmiştir*' hükmü yoktur.

YARGIYA MÜDAHALE: Başbakan, '*Sen artık bu Adli Tıp raporuyla idare et.*' diyor. Hukuk bilmeyen, hukuk nosyonu olmayan Başbakan'ın yargıya böyle bir müdahalede bulunma yetkisi yoktur. Yargı hangi teknik bilgiye ihtiyaç duyacağını kendisi takdir eder. İstanbul'daki mahkeme Adli Tıp'tan görüş almış. Olabilir. Ankara'da ki askeri yargı da, buradaki polis enstitüsünden, grafoloji uzmanlarından görüş isteyebilir, hükmünü ona göre verebilir. Uzman görüşü yargının kararını tayin edemez.

B.- AMAÇLARI, YARGIYA GÖZDAĞI VERMEK

Adalet Bakanlığı'nın isim belirtmeksizin 11 bin savcı ve yargıç hakkında soruşturma açılabilmesine olanak vermesi açıkça bir "yargıya gözdağı ve baskı" operasyonudur.

"Yalnızca telefon numaraları belirtilerek hâkim ve savcılar dinlendi. Bu açıkça suçlu yaratma belgesidir. Hukuk devletini savunma görevi olan Adalet Bakanlığı'nın böylesi ucu açık bir soruşturma izni vermesinin hukukta yeri yoktur. Yapılmak istenenin "korku imparatorluğu yaratmak, faşist yönetim anlayışını benimsetmek. Amaç, bir yandan yargıya gözdağı vermek bir taraftan da yargıyı sindirip, baskı altına almaktır. Hukuksuzluk bu siyasal iktidar döneminde ayyuka çıktı. Bunların işlemlerinde hukuka uygunluk aramanın anlamı kalmamıştır. Kendilerine göre yeni bir devlet düzeni anlayışı getirmişlerdir. Bu anlayışla Türkiye'de kuvvetler ayrılığı ilkesine göre hiçbir şekilde müdahale edilmemesi gereken yargı alanına doğrudan el koymak istemektedirler. Onun için hukukilik boyutunda değil iktidarın hukuk dışı anlayışının bir belgesi olarak bakmak lazım."

C.- YARGIÇ TEMİNATI SARSILYOR

Türkiye Barolar Birliği (TBB), Yargıtay Cumhuriyet Savcısı, YARSAV Başkanı **Ömer Faruk Eminağaoğlu** ile Sincan 1. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı **Osman Kaçmaz** hakkındaki soruşturmayla ilgili olarak, **“Siyasi iktidarın yargıya müdahalesinin tipik bir örneğini daha yaşıyoruz”** değerlendirmesi yapılarak;

“Anayasanın 2. maddesinde yazılı bulunan, Cumhuriyetin temel nitelikleri arasında sayılan, hukuk devletinin en önemli özelliklerinden olan yargı bağımsızlığının önemli ölçüde bir yara daha aldığı” belirtildi.

Açıklamada şöyle denildi: **“Anayasamızda teminat altına alınmış olan yargıç ve savcı güvencesi sarsıntıya uğruyor ve bütün bunlar ülkemizde onarılmaz toplumsal sıkıntıya yol açıyor. Kuvvetler ayrılığına dayalı demokratik rejimin ve onun olmazsa olmazı bağımsız yargıyı içine sindiremeyen siyasi iktidarların, yargıyı hırpalamak, baskı altına almak ve onu kendilerine ram etmek çabaları dünyada ve ülkemizde de örnekleri görüldüğü gibi hep hüsrarla sonuçlanmıştır.**

Habere konu hâkim ve savcımızın eylem ve davranışlarıyla ilgili olarak iddiaları ve dosyaları inceleyerek karar verme yetkisi, çoğunluğu bağımsız yüksek yargıçlardan oluşan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu’nun görev ve sorumluluğundadır. Yüksek kurulun kendi meslektaşlarıyla ilgili olarak en doğru, gerçekçi ve en adil kararı vereceklerine yürekten inanıyoruz.” denildi.

2.1.8.- TELEFON DİNLEMELERİ BİR REJİM OLAYI HÂLINE DÖNÜŞMÜŞTÜR

Telefonu dinlenen kişiler eğer hukuksuz, yasalara aykırı bir dinlemeye maruz kalıyorsa, bu onların temel insan haklarına yönelik kabul edilemez bir saldırıdır.

Böyle bir saldırıya muhatap olmuş insan sayısının olağanüstü yüksek olduğu, resmi ifadeyle, 70 bin düzeyinde olduğu bilinmektedir. Her yıl 40 bin civarında bir rakam bunun üzerine eklenmektedir. Bu ağır bir tablodur. Bunun, bireysel insan hakları ihlalinin de ötesinde bir anlamı vardır.

Telefon dinlemelerinin, belli bir siyasi amaca yönelik, devletin işleyişini zaafa uğratmayı öngören, devlet organlarını yıldırma, sindirmeyi, etkisizleştirmeyi amaçlayan bir yöntem olarak bilinçli bir şekilde kullanıldığı artık ortaya çıkmıştır.

Bireysel vatandaşlarımızın insan hakları ihlalinin kaynaklanan bir şikâyet konusu olmanın ötesinde devletin, hukukun özgüven içinde işlediği, organların yetkilerini göğüslerini kabartarak kullanabildiği bir durumun ortadan kaldırıldığı, organların sindirildiği, yıldırıldığı, şantaja tabi tutulduğu, baskı altına alındığı bir tabloyla Türkiye karşı karşıyadır.

Bu, vahim bir olaydır. Hele böyle bir tablonun tesadüfen ortaya çıkmadığını, bu duruma planlı, bilinçli bir şekilde, hazırlıklı bir şekilde gereken düzenlemeler yapılarak, adımlar atılarak gelindiği dikkate alınır, öngörülen amacın da zaten Türkiye’de kurumları teslim almak, ürkütmek, yıldırma ve böylece bir vesayeti Türkiye’ye dayatma olduğu ortaya çıkar.

AKP’nin kendi derin devlet karargâhının en temel araçlarından birisi de bu telefon dinleme uygulamasıdır.

Telefon dinlemeleri, Türkiye’de bu karargâhın stratejisinin bir parçasıdır, hedefleri ona göre seçilmektedir. Hedefler bazen yargıdır, bazen Silahlı Kuvvetlerdir, bazen başka kurumlardır ama hepsi, devletin kendi işleyişi içinde, kurumlaşmış işleyişi içinde, hukuka, anayasaya dayanan işleyişi içinde ortaya çıkan bir kamu faaliyeti olmanın ötesinde Türkiye’de iktidarı kullanan bir çevrenin devlet gücünü, yasal imkânları kendi özel hesapları için kullanmak üzere oluşturduğu de facto bir karargâhtır.

Yapılanma anayasaya aykırı; ancak atama ve çalışmalar devam ediyor.

Bir yasa çıkarıldı 2005 yılında. Bu, Başbakanın kontrolünde bir yasa. Başbakan bizzat kendisi atıyor başındakileri, onları denetleyecek olanları da Başbakan bizzat kendisi atıyor ve bunlar devletin dinleme olanaklarını resmi olarak kendi düzenleri içinde kullanıyorlar. 70 bin kişiyi o dinledi, her yıl 40 bini o dinleyecek.

Bu yasa, “dinleme yargı kararıyla olacak,okararda kimin, hangi telefonun dinleneceği, ne kadar süreyle dinleneceği, hangi suçla ilgili olarak dinleneceği, o suçla ilgili olmayan bilgilerin nasıl ve ne zaman imha edileceği, ilgili şahsa bu konuda ne zaman nasıl haber verileceğini” düzenliyor.

Peki bunların uygulandığını söylemek imkânı var mı? Bunların her birisi insan haklarına çok ciddi saldırıdır. **Onun sonucu Türkiye bir korku toplumu hâline geldi.**

Polis, MİT genel dinleme yapmıyor mu? Jandarmanın yetkisini iptal ettirdiniz, bunları niye devam ediyor.

Adalet Bakanlığı, Jandarmanın Türkiye genelinde dinleme yapabilmeye yönelik uygulamasını yargı kararı ile iptal ettirdi. Peki bu şekilde dinleme yapan sadece Jandarma mı? MİT'in böyle dinlemesi yok mu? Emniyetin böyle dinlemesi yok mu? Var, aynı şey. Peki, Adalet Bakanlığı niçin acaba aynı gerekçelerle başka devlet kurumlarının da dinleme yapmasını engellemek üzere yetkisini kullanıp harekete geçmiyor, niçin acaba? Anayasal kurumlar arasında bir ayırım yapmayı Adalet Bakanlığı hangi siyasi düşünceyle, hangi hukuk saygısıyla izah edebilir durumdadır? Bu sorular ortada. İşin hukuki tablosu bu.

Türkiye’de ortam dinlemesi var, bunu nasıl disiplin altına alıyorsunuz?

Türkiye’de 15 civarında araç dinleme olanaklarıyla donatılmış, Ankara’da cirit atıyor, İstanbul’da cirit atıyor, Türkiye’nin her yerinde cirit atıyor. Bir şeyleri dinliyor, neye göre dinliyor, hangi yasaya göre dinliyor? Memleket ihtiyacı için mi dinliyor? İktidardakileri şahsi hesapları için mi dinliyor, kim biliyor bunu?

Adalet Bakanlığı’nın hukuksuz dinleme yaptırttığını kanıtlayan belgeler

BELGE I: İstanbul Sulh Ceza Mahkemesinin bir kararı var. Bu kararda diyor ki “İletişimin tespitini isteyen birim, merci Adalet Başmüfettişliğinin 19.7.2007 tarihli ve 7.19/2 sayılı yazısı, yani Adalet Bakanlığı Başmüfettişliği, İstanbul 1 Nolu Sulh Ceza Mahkemesinden bu dinlemeyi talep etmiş. Hani yasanın öngördüğü kurallar. Hiçbiri yok. Şüphelinin kimliği, faili meçhul. Ne oldu? Yasa çöktü mü? Peki, faili meçhul bir kişi mi? Hayır. 25 tane telefon numarası. Kim istemiş? Mahkeme mi istemiş? Hayır,

Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu istemiş. Adalet Bakanlığı Teftiş Kuruluna kim talimat veriyor? Adalet Bakanı. Adalet Bakanına kim talimat veriyor? Peki, tedbirin türü, falan yasayı ihlal eden falan şu suç muç var mı böyle bir şey? Talep sadece “İletişimin tespiti...” Bu 25 telefon numarasının iletişim yapma hakkı, Anayasadaki güvencesi askıya mı alındı? Kim aldı? Yasal olanlar var, hukuki olanları var. **Yasalı da, hukukisi de, hepsi hukuksuz, kanunsuz.**

BELGE II: Adalet Bakanlığı Başmüfettişleri, bu defa İstanbul'daki bu ağır ceza mahkemesine başvuruyor, Ergenekon davasından, oradaki gelişmelerden söz ederek diyor ki **“1. Şu iki telefon numarası, bir yargı mensubunun şu iki telefon numarası dinlensin. Bir yargı mensubunun şu iki telefon numarası dinlensin.”**

Bu telefon numaraları cep telefonu değil, sabit telefon ve altında diyor ki **“Tedbirin türü ve kapsamı, kamuya açık yerlerdeki faaliyetlerinin ve iş yerlerinin... (İş yeri Yargıtay, adliye mensubu, Ankara’da Yargıtay bünyesinde görevli.) ...teknik araçlarla (15 seyyar araçla) izlenmesi...ses veya görüntü kayda alınması.”**

Yargı dinleniyor mu dinlenmiyor mu? Dinliyoruz dinlemiyoruz, ya, kimi aldatıyorsunuz, ciddi olun, tablo çok açık. Yargıtay’ı sadece dinlemekle kalmıyorsunuz, aynı zamanda teknik araçlarla ses ve görüntü kaydetmek üzere takibat da yaptırıyorsunuz iş yerlerinde, her yerde.

YARGITAY SANTRALINI DAHİ BİR YILDIR DİNLEMİŞLER

Yargıtay Savcısı **Ömer Faruk Eminağaoğlu**’nun yasadışı dinlendiği iddiasıyla başlatılan ve bu kapsamda Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı’nda (TİB) inceleme yapan Ankara 1. Sulh Ceza Hâkimi **Hayri Keskin**, 4.5 saat süren çalışmasını rapora bağladı. Rapor, Yargıtay santralının da dinlendiğini ortaya koydu.

Yargıtay santralını dinleme kararının, İstanbul 10. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından alındığı anlaşıldı. İstanbul 10. Ağır Ceza Mahkemesi’nin bu kararı 3 Kasım 2008 tarihinde aldığı öğrenildi. İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı **Aykut Cengiz Engin**’in dinlenmesine ilişkin kararın da aynı tarihte alındığı belirlendi.

Dinleme skandalının ardından Yargıtay’da 250 yüksek yargıç ile yüzlerce tetkik hâkim;Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ile Yargıtay savcılarının da aralarında bulunduğu 1000’i aşkın yargıcın Yargıtay santrali üzerinden dinlenmiş olabileceği olasılığı ortaya çıktı.

Yargıtay Başkanı Gerçeker, **“Yargıtay ile ilgili bir dinleme varsa biz onun takipçisi olacağız. Yargıtay’ın telefonlarının dinlenebilmesi için Birinci Başkanlık Kurulu’nun izni olması lazım, karar olması lazım”** dedi.

Yargıtay Onursal Cumhuriyet Başsavcısı Kanadoğlu ise;

“Eğer Yargıtay’ın dinlendiği araştırma sırasında ortaya çıkmış ise üzerinden 3 gün geçmesine rağmen yasaya aykırı dinlendiği anlaşılan bir kurum sessiz kalıyor ise o zaman tehlike vardır. Eğer anayasa ve yasaya aykırı olarak bütün Yargıtay dinleniyorsa, Yargıtay buna sessiz kalıyor ise o takdirde o kurumu ve mesleğimi eleştirmek durumundayım. Böyle şey olmaz. İhsası reyde bulunurum endişesiyle mi susuyorlar? Susuyorlarsa o meşhur sözü hatırlatmanın tam zamanıdır: ‘Sıra size gelecek.**’ Sıranın size gelmemesini istiyor iseniz yasanın size verdiği hakları sonuna kadar korumak zorundasınız. Bunu korumamak, üzerinde durmamak, sessiz kalmak, tepki göstermemek, işte o zaman en korkulacak konudur. Kuruluş felsefesinin temel taşları ortadan kaldırılmak isteniyor. Buna ses ıkarmayacaksınız da neye çıkaracaksınız?”**

değerlendirmesini yaptı.

A.- HSYK’DEN AğIR SUÇLAMA

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu’nun (HSYK) bakan ve müsteşar dışındaki seçilmiş yeleri tarafından yapılan yazılı açıklamada, Adalet Bakanı’nın, Yüksek Kurul’un aldığı kararların gereğini yerine getirmedeği vurgulanarak Bakanlığın kendisine bağlı adalet müfettişleri eliyle hâkim ve cumhuriyet savcılarını hakkında iletişimin tespiti, dinlenilmesi ve kayda alınması uygulamasını srdrdğu uyarısında bulunuldu.

HSYK’nin açıklamasında şöyle denildi:

“Türkiye’de böyle bir korkunun yaratılmış olması günlük yaşamda bile insan hakları ihlali olarak değerlendirilmektedir.

HSYK, Adalet Bakanı’nın emri veya onayıyla bakan adına görev yapan adalet müfettişlerinin talebi zerine CMK’nin 135. maddesi kapsamında hâkim ve cumhuriyet savcılarını ait telefonlarla ilgili iletişimin tespiti, dinlenilmesi ve kayda alınması yolunda mahkemece verilen kararın kanun yararına bozulması için Yargıtay’a başvurulması yönünde karar almıştır.

Kurulun bu kararının gereği Adalet Bakanlığı’nca bugüne kadar yerine getirilmediği gibi bu konuda Yüksek Kurul’a herhangi bir bilgi de verilmemiştir.

Adalet Bakanı, kendisinin başkanı olduğu Yüksek Kurul’un aldığı kararın gereğini yerine getirmedeği gibi aksine kendisine bağlı adalet müfettişleri eliyle hâkim ve cumhuriyet savcılarını hakkında iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması uygulamasını srdrmştir.

HSYK, aldığı kararların Adalet Bakanlığı tarafından ivedilikle yerine getirilmesini beklemekte olup bunun takipçisi olacaktır.”

B.- YARSAV: "USULSÜZ DİNLEME HUKUK DEVLETİNE SALDIRIDIR"

Türk yargıç ve savcılarının ilk ve tek sivil meslek örgütü YARSAV'ın yaptığı özverili çalışmalar sonucu, Anayasal yargı erkini kullanan yargıç ve savcıların hukuka aykırı biçimde Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu soruşturmacı müfettişlerince bazı mahkemelerden alınan kararlarla dinlenildikleri kamuoyunun gündemine taşınmıştır

Bugün gelinen süreçte, terör örgütü ve örgütsel suç soruşturmalarını yürüten Başsavcılar, Ağır Ceza Mahkemesi başkanları, Yargıtay Cumhuriyet savcıları, adli ve idari yargıda görevli birçok yargıç ve savcı, hukuk devleti ilkesinin geçerli olmadığı totaliter rejimlerde rastlanabileceği biçimde, dinleme ve teknik araçlarla izleme işlemine tabi tutulmuşlardır. Bu durum, TC Anayasasının 2. maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesine açık saldırı niteliğindedir. Yürütmenin yargı erkini bağı hale getirme çabasıdır.

Yetkili yetkisiz herkesin dinlendiğini belirttiği, hiçbir çağdaş demokratik ülkede örneğine rastlanmayan bu kaotik ortamda YARSAV yargıç ve savcılarının hukuka aykırı biçimde dinlenmesi yolunu açan ilgililer hakkında hukuk çerçevesinde gereğini yapmaktaki kararlılığını ortaya koymuştur. YARSAV'ın Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin bu konuya ilişkin 97 ve 98. maddelerinin iptali yolundaki isteminin haklılığı bu süreçte bir kez daha ortaya çıkmıştır. Ayrıca bu bağlamda birinci sınıf olmayan müfettiş ve başmüfettişler ile Telekomünikasyon İletişim Başkanı, diğer ilgililer ve yargıcın memurlaştırılması sürecinin parçası olarak kendi telefon numarasının yer aldığı dinleme istemlerini dahi kabul eden ve bu yolda karar veren yargıçlar hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmuş, adalet müfettişliği yoluyla talep edilen dinleme, izleme ve kayda almaya yönelik kararların, Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı ve Telekomünikasyon İletişim Başkanlığından (TİB) getirtilerek, yöntem ve hukuka aykırılık taşıyan işlemlerde sorumlulukları bulunan kişiler hakkında soruşturma yapılması istenmiştir. Bu soruşturmalar kamuoyunun bilgisindedir. Soruşturmaların evrensel hukuk ilkeleri doğrultusunda tamamlanması ve Türkiye'nin karakütüsü TİB'in tüm engelleme girişimlerine karşın açılması, sadece YARSAV'ın değil hukukun, bireylerin temel hak ve özgürlükleri ile yargı bağımsızlığının zaferi olacaktır. YARSAV bu alandaki hukuka aykırılıkları kamuoyunun bilgisine sunma konusunda dün olduğu gibi bugün de üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmekte kararlıdır.

Bu gelişmelerin ardından her ne kadar Adalet Bakanlığı'nca yapılan açıklamada, Adalet müfettişlerince yapılan soruşturmaların azaldığı belirtilmişse de, özellikle son 3 yılda yargıç ve savcılarının sistematik bir şekilde dinlenildiği gerçeğinin ifade edilmediği, baskı yönteminin biçim değiştirdiği anlaşılmaktadır.

Adalet Bakanlığınca 56 yargıç ve savcı için dinleme isteminde bulunulduğu, istemlerin mahkemelerce kabul edilerek dinleme kararı verildiği, inceleme sonucunda aralarında İstanbul Cumhuriyet Başsavcısının da bulunduğu 46 yargıç ve savcı hakkında soruşturmaya geçilmesine yer olmadığına teklif edildiği belirtilmiştir.

Böylece 56 yargıç ve savcının telefonlarını dinleyen Adalet Bakanlığınca, hiçbirini hakkında ilişkilendirildiği soruşturmaya yönelik tespit yapılamadığı ve dolayısıyla ilgililerin büyük çoğunluğu hakkında herhangi bir kanıt bulunamadığından soruşturmaya dahi geçilemediği anlaşılmaktadır.

Açıklamadan, dinleme kararının verilebilmesi için CYY'nın 135. maddesinde öngörülen ve önkoşul olan "kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde etme imkanının bulunmaması" hali dahi aranmadan yargıç ve savcılar hakkında ve hatta yüksek mahkeme santrali de dahil olmak üzere yönetime uygun görüntüsü verilerek hukuk dışı dinleme kararlarıyla yargıç ve savcılarının temel hak ve özgürlüklerinin hiçe sayıldığı, bu yolla baskı altına alınmaya çalışıldığı anlaşılmaktadır. Hukuka aykırı dinleme kararları hakkında yasa yararına bozma girişiminde dahi bulunulmamış olması bu biçimdeki dinleme kararlarının Adalet Bakanlığınca onaylandığının ve hukuk dışı bu yola devam edileceğine dair iradesinin de bir göstergesidir. Hukuka aykırı olarak elde edilen özel bazı görüşmelerin de bir suç olgusuna işaret ediyormuşçasına ve etik dışı bir yaklaşımla bir kısım basın yayın organlarında yer aldığı, hukuk dışı dinleme kararları meşru gösterilmeye ve kamuoyunun tepkisizleştirilerek, adeta hukuk dışılıklara alıştırmaya çalışıldığı gözlenmektedir.

Bu bağlamda, sayın Başbakanın "biz de dinlendik" biçimindeki sanki yasa dışı dinlemeler demokrasilerde olağan kabul edilmeliymiş gibi yorumlanabilecek nitelikteki ve hukuka güven duygusunu zedeleyici açıklamaları hukuk devletine ağır zarar tehlikesi içermekte olup, sorumlu makamdakilerin yakınma değil, çözüm üretme ve ilgililer hakkında gereğini yapma yükümlülükleri bulunduğu gözden uzak tutulmamalıdır. Ülkenin Başbakanının dinlendiği konusundan haberdar olduğunu açıklayan kamu görevlilerinin de, suç sayılan bir eylemi adli mercilere bildirme yükümlülüğünün ihlali niteliğindeki eylemlerinin 5237 sayılı TCY'nın 279. maddesinde suç olarak tanımlandığını bilmeleri gerektiği de unutulmamalıdır. YARSAV olarak bu nitelikte açıklama yapan kamu görevlileri hakkında suç ihbarında bulunuyoruz.

Ayrıca YARSAV olarak soruyoruz : Dinleme ve izleme kararı verilen bu kurumlar yasa dışı silahlı terör örgütü karargahı mıdır ki, böylesine ağır bir tedbire başvurularak dinlenmelerine karar verilmiştir? Kuvvetli suç şüphesi altında bulunan kişilerin son derece önemli soruşturmaların yürütülmesinde görev yapmaları nasıl açıklanabilir?

Kamuoyunca bilinmeli ve özümsemelidir ki, hukuka aykırı dinleme kararları bir magazin malzemesi değildir. AİHS ve Anayasanın güvence altına aldığı temel hak ve özgürlüklerin açık ihlalidir. Hukuka güven duygusu azaltılarak korku toplumu yaratmanın ve demokrasinin çöksesliliğinin yok edilmesinin, en kaba, en kestirme ve en vahşi metodudur. Türk ulusu adına yargı yetkisini kullanan yargıçlara karşı fütursuzca bu ve benzeri girişimlerde bulunulması, tüm yurttaşların bu konuda ne denli güvencesiz ve tehdit altında olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Türk yargıç ve savcılarını kendileri üzerinden toplumun hukuksuzlaştırılmasına hukuk çerçevesinde izin vermeyeceklerdir. Türk yargıç ve savcılarının sivil sesi YARSAV hukukun üstünlüğüne olan saygısı ve inancı ile yargıya yöneltilecek saldırılara karşı hukuk içindeki mücadelesini sürdürmekte kararlıdır. Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

SAVUNMALARI, SUÇÜSTÜ BELGESİ

Grup Başkanvekili **Kemal Kılıçdaroğlu**, gazeteci **İlhan Taşcı** ile yaptığı telefon görüşmesindeki **“Bombaları patlatıyorsunuz”** cümlesini şüpheli buldukları için Ergenekon iddianamesinin delil klasörüne koyduklarını ileri süren savcıların mahkemeye sundukları savunmalarını **“suçüstü belgesi”** olarak nitelendirdi.

Savcıların **“hem suçlu hem güçlü”** deyimine uygun davrandıklarına işaret eden Kılıçdaroğlu, şu değerlendirmeyi yaptı:

“Savunmaları, kendilerine yasaların verdiği görevleri sorumsuzca kullandıklarını açıkça gösteriyor. Yetkiler savcılar tarafından özenle, dikkatle kullanılmazsa doğuracağı sonuç haksızlığa davetiyedir. Savcılar diyor ki, ‘Bombaları patlatıyorsunuz cümlesini mahkemenin dikkatini çekmek için iddianameye koyduk.’ Kendilerinin de hiçbir iddiası yok. Mademki bir iddiaları yok, mahkemenin dikkatini niçin çeksin? Bu söze dikkat eden savcılık, onun bir üstündeki dinlenen kişinin Mustafa Balbay olduğunu biliyor, İlhan Taşcı ve benimle ilgili bir dinleme kararı olmadığını da biliyor, dinleme kararı olmayan dinlenmenin mutlaka imha edilmesi gerektiğini de biliyor; çünkü bilmemeleri hukuk açısından affedilemez bir olgudur. Bütün bunları bilen bir savcılık, nasıl olur da imha edilmesi gereken bir tutanağı dava dosyasının içine koyar? Bütün bunlar, Ergenekon iddianamesinin nasıl sorumsuzca hazırlandığını gösteren somut örneklerdir.”

Telefon görüşmesini deşifre ederek yasaları çiğnedikleri gerekçesiyle Ergenekon savcılarını Adalet Bakanlığı'na şikâyet ettiğini anımsatan Kılıçdaroğlu, **“Bakanlık buna izin vermedi. Bu da gösteriyor ki, Ergenekon süreci iktidarla beraber giden bir süreç”** değerlendirmesini yaptı.

Ne İlhan Taşcı ne de kendisi hakkında mahkemeden alınmış bir dinleme kararı olmadığına işaret eden Kılıçdaroğlu, karar olmaksızın dinleme yapılmasının ve bunun afişe edilmesinin açıkça suç olduğunu vurguladı. Ergenekon savcılarının, Taşcı'nın açtığı davanın, **“kendilerine baskı amacıyla açıldığı”** savunmasına da değinen Kılıçdaroğlu, şunları söyledi:

“Savcıların hak aramayı, yargı üzerinde baskı olarak adlandırmaları da başka bir hukuk ayıbıdır. Hak aramayı suçmuş gibi göstermek, totaliter rejimin tipik bir göstergesidir. Hem yasadışı dinleme yapacaksınız, hem dinlemeden mağdur olan hakkını aradığı zaman da ona gözdağı vereceksiniz. Bunu yapan kişi de hukuk adamı olacak. O kişilerin hukuk adına konuşma hakkı yoktur. Özür dileme erdemini gösterselerdi, hata yaptıklarını kabul etselerdi, belki toplum vicdanında kabul görebilirlerdi. Hukuksuzluğu ilke edinenler ve bunu yaparken de hukukun arkasına saklananlar, dünyanın hiçbir demokratik ülkesinde hukuk adamı olarak görülmezler. İktidara endekslenen kişiler hukuk adamı olamazlar. Onlar cumhuriyeti de koruyamazlar. AKP savcısı olmak ile cumhuriyet savcısı olmak farklı kavramlardır.”

DİNLEMEDE DE “F TİPİ” YAPILANMA

Telefon dinleme tartışmalarıyla gündeme gelen Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB) Teknik Daire Başkanı **Basri Aktepe**'nin adının emniyetin düzenlediği “**Fethullahçı polisler**” listesinde geçtiği ortaya çıktı. **Fethullah Gülen**'in faaliyetlerinin araştırılmasının “**emniyette yuvalanan işbirlikçiler**” nedeniyle yapılamadığı, telefonların emniyet yerine jandarma tarafından dinlenmesi istemli emniyet yazısında, Aktepe dinlenecek kişiler arasında yer aldı.

Belgede, Aktepe'nin adı “Emniyette yuvalanmış işbirlikçiler” arasında gösteriliyor. Aktepe'nin, TİB'e Başbakan Erdoğan tarafından atanmadan önce Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Bilgi İşlem Müdürlüğü'nde görevliydi. Aktepe, Kara Harp Okulu Komutanı Tümgeneral Reha Taşkesen'in istifası sürecinde de duyulmuştu. Taşkesen, “Ordu'yu dinletenler var” diye Aktepe ve ekibini kastetmişti.

Daha evvel, Genel Başkanı **Deniz Baykal**, **Önder Sav**'ın dinlenmesi konusunda, “**Başbakan'ın tayin ettiği TİB'in 35 kişilik kadrosu dikkat çekicidir. Aktepe, 1999'da emniyetin hazırladığı ve DGM'ye sunduğu Fethullahçı polisler raporunun ilgili listesinde 15. sırada yer alan polis şefidir**” demişti.

YARGI SAVUNMA KONUMUNDADIR

HÂKİMLER ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) Başkanvekili **Kadir Özbek**, bazı hâkim, savcı ve Yargıtay'ın telefonlarının dinlenmesine tepki göstererek, HSYK adına aşağıdaki açıklamayı yaptı:

“Yargı şu anda savunma konumundadır. Kuvvetler ayrılığı ilkesini değerlendirdiğimizde yargının savunma konumuna düşürülmüş olması son derece sıkıntı vericidir. Bunu, tüm yargı mensupları olarak hep beraber yaşıyoruz. Umarım ki bundan sonra yargıyla ilgili konularda son derece duyarlı ve dikkatli davranılır. Çünkü bu Türkiye'nin, sistemin geleceğiyle doğrudan bağlantılı bir durumdur. Müfettişler tarafından yapılacak başvurulara dayanılarak verilen kararlarda, hâkimlerin bir takım endişeleri taşıdığı, müfettişin talebini geri çevirmede sıkıntılar olduğu izlenimini her zaman duyuyoruz. Tüm teşkilatımızdan kendilerine intikal eden bu ve benzeri başvurularda adil yargılanma hakkı, insan hakları, özellikle yasaya uygun kararların üretilmesi bakımından hiçbir kaygı, endişe içinde kalmadan çok hassas davranmalarını bekliyoruz.

Basında yer alan konular henüz kurumumuza intikal etmedi. Bunun bir an evvel sonuçlandırılıp, beklemeden kurulumuza intikalini bekliyoruz. Yüksek kurulumuzun son zamanlardaki birkaç uygulamasında ilke olarak kabul ettiğimiz bir konu var. Bunu açıklamakta yarar görüyorum. Salt dinleme, tape kayıtlarına dayanarak herhangi bir riskli işlem yapılmasını uygun görmüyoruz. Öncelik maddi delillerdir. Kurul olarak, bu uygulamayı sürdüreceğimizi sizlere bildiriyorum.” dedi.

2.1.9.- "DERSİM OLAYLARI" TARİHİMİZİN EN TRAJİK OLAYLARINDAN BİRİDİR

"Dersim olayları tarihin en trajik olaylarından biridir. Birilerinin rant elde etmek amacıyla bu yarayı kaşınması doğru değildir. Hiçbir CHP'linin Dersim'de yaşananları onaylaması düşünülemez"

Bu 10 Kasımdaki parlamento görüşmeleri sırasında kullanılan bazı ifadelerin Türkiye'de giderek böyle yaygın bir biçimde bir istismar konusu hâline dönüştürülmekte olduğuna tanık oluyoruz. Tabii hepimiz bu çabanın altında ne yatıyor çok iyi biliyoruz, gerçeğin ne olduğunu biliyoruz, söylenen sözün ne anlamda söylendiğini biliyoruz, kimin iyi niyetli kimin kötü niyetli olduğunu biliyoruz, yaşanan yanlış anlamadan kaynaklanan üzüntüler dolayısıyla değerli arkadaşımızın özür dilediğini biliyoruz; ona rağmen bu kampanyanın sistematik bir şekilde yürütülmekte olduğunu da dikkatle gözlüyoruz.

Her toplumun tarihinde, yakın tarihinde uzak tarihinde yaşanmış acı olaylar vardır, üzüntü verici olaylar vardır, ıstıraplar vardır, insanların maruz kaldıkları sistematik haksızlıklar vardır, her toplumun tarihinde, her milletin tarihinde böyle olayların çok rahatça gözlemlenebileceği bir evrensel gerçektir. Böyle olaylar karşısında akli başında ülkeler, sorumlu devlet adamları bu olaylar karşısında toplumun hissiyatına saygı göstererek bu konuların toplumu birbirine düşürecek, birbirine karşı tahrik edecek bir suçlama vesilesi hâline dönüştürüp güncelleştirilmesine, güne taşınmasına fırsat vermezler. Yaşanmış acı olayların tarihin bir parçası olarak saygıyla, üzüntüyle, elemle, anlayışla, sempatiyle herkes kendi dünyasında değerlendirmesini yapar ama hiçbir zaman akli başında ülkeler ve akli başında devlet adamları, bu olayları kendi günlük hesapları için istismar etmeye kalkışmaz.

Fransız tarihinde yaşanmış acı olay mı yok? Daha düne kadar Fransa'da hangi siyasetçi, hangi kurum, hangi parti, kendi tarihiyle ilgili acı olayları, Afrika'da yaşanan acı olayları, Cezayir'de yaşanan acı olayları, Vietnam'da yaşanan acı olayları, kendi içinde yabancı kökenli insanların yaşamak zorunda olduğu acı olayları şu anda orada yaşayan yabancıların yaşamakta oldukları haksızlıkları böyle bir istismarcı yaklaşım içinde dile getirmeye teşebbüs eder? Var mı bunun bir örneği?

İnsanlığın bugün geldiği noktanın arkasında çok ağır ıstırapların yaşandığı, çok büyük bedellerin ödendiği, insanların insanlıklarına, kimliklerine, inançlarına en büyük saldırıların maalesef tarih boyunca yapıp geldiği bir büyük gerçek. Bundan kurtulmaya çalışıyoruz. Birbirimizi kendi kimliğimiz içinde, herkesin kimliğine saygı içinde sahiplenmeye, kucaklaşmaya, birlikte yaşamaya çalışıyoruz.

Türkiye'de de tabii çok acı olaylar yaşandı. Dersim'i 10Kasımda konuştu arkadaşlar, Türkiye hâlâ onu konuşuyor. Olay sadece Dersim değil ki, Türkiye'de bir sürü isyan olayı yaşandı. Aznavur isyanları var, Bozkır isyanları var, Konya isyanı var, Bolu'da isyanlar var, Yozgat'ta isyanlar var. Bu olaylar Türkiye'de kimse tarafından bir

mezhep olayı, bir etnik kimliğe saldırı olayı olarak anlaşılmalıdır, çünkü öyle değildir.

Türkiye tarihin en büyük dönüşümünü yaşıyor, feodal bir toplumdaki bir model devlet olmaya doğru geçiyor, feodaliteyle yeni devlet düzeni karşı karşıya. Bunu kabul edenler var, etmeyenler var. Kabul etmeyenler, bazen onu vesile biliyor bazen bunu vesile biliyor, herkes kendi konumunu korumaya çalışıyor, kendi etkinliğini korumaya çalışıyor, otoritesini korumaya çalışıyor. Halbuki sosyolojik otoriteler yıkılacak, yerine siyasi otorite, devlet otoritesi ikame edilecek. Kolay bir dönüşüm değil, kabul edenleri etmeyenleri var. Yüzyıllık alışkanlıkları var. Böyle bir tabloda yaşanmış acı olaylar.

Bunları kimse Türkiye’de bir mezhep tartışmasının, inanç tartışmasının, etnik kimlik tartışmasının dayanağı hâline dönüştürmeye kalkmasın. Çünkü olay o değildir, o, Başbakan dahil bilen bilmeyen insanın istismar etmeye çalıştığı, kullanmaya çalıştığı bu olaylar bir mezhep olayı olmuş olsaydı Anadolu bambaşka olurdu, Anadolu ayağa kalkardı.

Bu Anadolu’da Alevi inancına yönelik bir saldırı ve onların kendi inançlarını koruma mücadelesi bir Başbakanın ifade ettiği gibi,- Türkiye Cumhuriyeti Başbakanın ağzından duymaktan utanıyoruz - bir Kerbela olayı olarak değerlendirilmiş olsaydı, Anadolu’da böyle görülmüş olsaydı o olay böyle mi olurdu? Akıl var mantık var, böyle mi olurdu? O bölgedeki aşiretlerin ezici çoğunluğu, dörtte 3’ü itiraf etmiyor buna, hiç meşgul değiller, “bizim meselemiz değil diyorlar, devletle bir kavgamız yok” diyorlar. Olan birileri var.

Peki, o kavgayı böyle mi muameleye tabi tutmak lazımdı? Elbette değil. Ama sana Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı;

Sudan’da El Beşir’in yaptığı 300 bin kişiyi öldürme olayı karşısında “katliam değildir” diyen sen, nasıl olur da 62 yıl önce yaşanmış, yüreğimizi hâlâ kanatan o acı olaylar için böyle demeyi içine sindirebilirsin, vicdanına sindirebilirsin, aklına sindirebilirsin, Türkiye Büyük Millet Meclisine milletvekili olurken anayasal yemine nasıl sindirebilirsin? Ayıp olan, yanlış olan, zararlı olan budur.

A.- BAŞBAKAN, DERSİM’DEN SİYASİ MENFAAT DERLEYECEK; “BAŞKA KAPIYA, ALEVİLERDEN SANA HAYIR YOK.”

Başbakan,

- Kendisi daha belediye başkanı iken İstanbul’da Karacaahmet’te cem evini yıkmak için dozerleri kapısına sürecekt;
- Sonra çıkacak “cem evi cümbüş evi” diyecek;
- Sivas’ta bu memleketin güzide insanların, sanatçıların yakılması karşısında kılını kıpırdatmayacak, mensubu olduğu parti en değerli hukukçularını onları savunmak için seferber edecek,

- Olayın üzerinden bunca yıl geçtiği halde hâlâ Madımak, o acıya bir saygıyı yansıtan bir anlayışla yeniden değerlendirilmemiş olacak, sen de Başbakan olarak duracaksın, 60 yıl öncesinden menfaat sağlamaya çalışacaksın.

Benzin bidonlarıyla Sivas'ta Madımak'a saldıranların dostları, arkadaşları onları himaye edenler, şimdi gelmişler Cumhuriyet Halk Partisiyle, yıllarca inanç ortaklığı içinde olduğumuz, ülke yararları doğrultusunda Türkiye'yi laik, demokratik bir cumhuriyet olarak yaşatma iddiasında, dayanışma içinde olduğumuz insanlarla bizim aramızı açmaya çalışacaksın. KİMSEYİ, BU RİYAKAR POLİTİKANLA KANDIRAMAZSIN.

B.- “ALEVİLER, İNCİSEN DE İNCİTME” DİYOR. BAŞBAKAN İSE, HEM İNCİTEN KENDİSİ, HEM DE İNCİTMİYİ İSTİSMAR EDİYOR.

Bunu milletimiz gördü. Bu tezvirata, bu kampanyaya akli başında kimse alet olmayacaktır. Herkes için nereden kaynaklandığını, kimin neyin peşinde olduğunu çok iyi biliyor. Biz, yıllardır bütün tarihimiz boyunca bu konudaki anlayışımızı, inancımızı, samimiyetimizi ortaya koymuşuz. Kimlerin ne yaptığını bütün millet çok iyi biliyor. Bu tablo içinde hiçbir sarsılmayı, kırılmayı gerçekleştirmeleri mümkün değildir. Bu inanç içindeyim.

- **Herkes çok iyi bilsin, Hz. Muhammed'i Hz. Ali'den ayırmak mümkün değildir.**
- **Hz. Ali'yi Mustafa Kemal Atatürk'ten ayırmak mümkün değildir.**
- **Bu beraberlik Türkiye'nin temelidir, temelidir.**
- **Hz. Muhammed'den başlayarak Hz. Ali'sinden Mustafa Kemal Atatürk'üne kadar uzanan bu zinciri kimsenin kırması mümkün değildir.**
- **Hacıbektaş Çeşmesinden Ayrılık Kuyusuna da, düşmanlık bataklığına da kimse su taşıyamaz, o çeşme oralara akmaz. O, tam tersine kardeşlik, sevgi ve dostluk çeşmesidir, öyle akmaya devam edecektir.**

C.- “PARTİMİZ HAKSIZ SALDIRI ALTINDA”

Kılıçdaroğlu, Öymen’in sözlerinin bilinçli olarak çarpıtılması ve yanlış anlaşılması ile başlayan Dersim tartışmalarına karşı CHP’lileri uyanık olmaya çağırdı

“AKP-DTP işbirliği ve yandaş medya tetikçiliğine karşı tüm CHP’liler uyanık olmalı, tahriklere kapılmamalıdır.

Halkın partisi olan CHP, yandaş medya ve AKP-DTP ittifakının haksız saldırısı altındadır. CHP’ye yönelik bu sistemli saldırının temel amacı; AKP’nin tüm yurttta yarattığı korku-sindirme operasyonunun gizlenmek istenmesidir.

Bu operasyonun dış dinamiklerin desteği ile yürütüldüğü de açıkça ortadadır.

Türkiye’de yaşanan ağır sorunların çözümsüzlüğü içinde CHP’nin kurumsal kimliğine saldırarak çıkış yolu arayan AKP ve yandaş medya halkın gerçekleri görmesini asla engelleyemeyecektir.

CHP geleneğinde AKP’deki gibi biat kültürü yoktur. Biat kültürünü içselleştirmiş olanlar bunu anlayamazlar.”

2.1.10.- BELGE DOĞRUYSA, GEREĞİNİ YAPIN”

“Islak imzalı ‘İrticayla Mücadele Eylem Planı’yla ilgili, “Eğer o belge gerçekten doğru bir belgeyse, hazırlayanlar mutlaka ortaya çıkarılmalı, yargıda gereken işlem mutlaka yapılmalıdır”

Bu belge gerçekse, imzası olan ve işbirliği içinde olan kim varsa, yargıda gereken işlem derhal yapılmalı. Bu konuda hiçbir tereddüdümüz yok. Biz, Silahlı Kuvvetler’in içinde böyle cuntalaşmaları çok sakıncalı sayarız, bunları Türk Ordusu’na yakışmayan bir tablo olarak görürüz. Çalışma emir kumanda içindeyse, arkasındaki insanlar için de gereğinin yapılması gerekir. Sadece bir albayın ve etrafındakilerin çalışmasıysa, orada çalışmalarına göz yumanlar da en azından çıkıp bir özür dilemeli, özeleştiri yapmalıdır.

Bu muhbir vatandaş, ‘*CHP de bu sürecin içindedir*’ dedi. Bu ithamın senin iç yüzünün ne olduğunu bize daha iyi gösteriyor. Çık ortaya ve CHP’nin de bu tertibin içinde olduğu iddianı ispatla. Belgeyi 4.5 ay saklamış, daha sonra göndermiş. Hükümetin bu gecikme sırasında kanun çıkarmış (askerlere sivil yargı yolunu açan kanun) olmasını, birlikte çalışılmış olduğunun işareti olarak düşünme anlayışı içindeyiz. Süreç, bu belgeyi sunduğu iddia edilen kişinin, kapsamlı bir siyasi ithamnamesi dönüşmüştür. Kanun çıktıktan sonra belgenin ortaya çıkması tesadüf mü?

Adli Tıp’ta 3 kişi, benzerlik ifade eden formülle, bu mümkün olabilir demiş. Peki bu kişiler kim? Bunlar grafolog mu? Peki bu insanlar Adli Tıp’ta böyle durumlar karşısında, 3 kişi olarak toplanıp karar mı alırlar? Yoksa tesadüflerin şekillendirdiği bir kadro mu yapar? Bunlara dikkat edilmiş mi? Edilmemiş. Verilen hüküm, nihai hüküm bile değil.

Böylesine büyük bir belgenin zarfın içine konularak posta yoluyla savcılığa ulaştırıldığı iddiaları bile sürecin bir planın parçası olduğunu düşündürüyor. Bu tertibin içinde kimler var? Tüm bunların ortaya koyduğu gerçek, TSK’nın özellikle hedef tahtası haline getirilip, etkisizleştirilmesi kararının iç ve dış ortaklıkla yürütülen bir plan olduğudur.

Hükümetin tavrı, suret-i haktan gözükererek, itibarsızlaştırma kampanyasının tahriplerini ortaya koymasına sessiz kalıyor. Deniz Feneri’yle ilgili ‘Devlet Sırrı’ gerekçesiyle sessiz kalan bakanlar... Bu konuda muhbir mektubu göndermiş, mektup ertesi gün gazetelerde. Şimdi savcılık açıklama yapıyor, biz vermedik, muhbir vermiş olabilir. Peki Adli Tıp’ın kararını da muhbir vatandaş mı verdi? Adalet Bakanı, Başbakan, savcılar bunu seyrediyor.

A.- “SİLAHLI KUVVETLERİ HİÇBİR ZAMAN SİYASİ HAYATIN İÇİNE SOKMAMA” KONUSUNDA EN KARARLI PARTİYİZ

Çünkü Cumhuriyet Halk Partisi, Silahlı Kuvvetlere hiç kuşku yok, büyük saygı duyar, ülkemizin, güvenliğimizin, barışımızın, bu coğrafyadaki bağımsızlığımızın güvencesidir.

Hepimiz iftihar ederiz Silahlı Kuvvetlerimizle, çok değer verdiğimiz, güvendiğimiz bir kurumdur, ama Silahlı Kuvvetleri hiçbir zaman siyasi hayatın içine sokmama konusunda en tutarlı kararı, en başından beri almış bir siyasi partiyiz, hiç kuşku yok. **Bizim bütün tarihimiz bunun tanığıdır.**

12 Marta karşı çıkarak biz bir siyasi yeni oluşumu, Bülent Ecevit'in etrafında gerçekleştirdik. Cumhuriyet Halk Partisinin 12 Mart muhtırasına hiçbir şekilde boyun eğmeyecek bir siyasi parti olduğunu kanıtlamak üzere mücadele ettik ve o mücadeleyi başarıya ulaştırdık.

12 Eylülde Cumhuriyet Halk Partisi olarak kapatıldık, sürgünlere gönderildik. Arkadaşlarımız, partililerimiz en büyük acıyı, en büyük ıstırabı o dönemde yaşadılar.

Ondan sonraki dönemlerde, yine, demokrasi mücadelemizi çok tutarlı bir şekilde hep birlikte götürdük. Daha sonra da Silahlı Kuvvetlerle ilişkimizi, Silahlı Kuvvetlerimizin Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu sorunlarla ilgili takındığı tavırları en doğru, en ülke yararına uygun biçimde sorgulamış bir siyasi partiyiz.

1 Mart tezkeresi Meclisin gündemine geldiği zaman bunun Türkiye için ve bölgemiz için ne kadar büyük bir tehlike oluşturacağını cesaretle ortaya çıkıp söylemiş bir siyasi partiyiz. Silahlı Kuvvetler de uygun görüyor dedikleri zaman bu Silahlı Kuvvetlerin işi değil, herkes kendi işini yapacak, Silahlı Kuvvetler askerliğini yapacak, bu siyasi karardır, biz bunu uygun görmüyoruz demiş bir siyasi partiyiz.

Daha sonra Kuzey Irak'taki askerî operasyon sırasında bir yabancı ülkenin telkinleri doğrultusunda askerî harekâtın erken noktalandığına ilişkin görüşümüzü Silahlı Kuvvetlerle tartışmayı göze alarak ortaya koymuş bir partiyiz.

Biz ordumuzun yanlış olarak değerlendirdiğimiz tasarrufları varsa, o konuda düşüncemizi uygun platformlarda her zaman söyledik, söylemeye devam edeceğiz.. **Biz ordumuza saygı duyarız, ama kendimize de saygı duyarız.**

2.1.11.- YOLSUZLUK VE KURALSIZLIKLAR

A.- YOLSUZLUKTA KIDEM ALDIK

Yaklaşık 10 yılda 3.8 puandan başlayarak her yıl onda birkaç puan olmak üzere toplam bir puan yukarı çıkabilen Türkiye, geçen yıl 4.6 olan yolsuzluk algısı puanında onda iki puan kaybederek yolsuzluk algısını biraz daha arttırdı.

Uluslararası Şeffaflık Örgütü tarafından açıklanan 2009 yılı Yolsuzluk Algılama Endeksi'ne göre, Türkiye, zaten kötü olan karnesini biraz daha zayıflattı. 180 ülkeye ait verilerin yer aldığı endekste **Türkiye 58'den 61. sıraya geriledi.**

Uluslararası Şeffaflık Örgütü tarafından Ernst&Young sponsorluğunda hazırlanan '**Yolsuzluk Algılama Endeksi 2009**' dünya ülkeleriyle aynı anda Türkiye'de de açıklandı. Şeffaflık Derneği Türkiye'nin Yönetim Kurul Başkanı **Oya Çetinkaya** ve Başkan Yardımcısı **Sadık Ferik** tarafından açıklanan çalışmaya dahil olan ülkelerdeki yolsuzluğun ne şekilde algılandığını ölçen bir araştırma olan

Uluslararası '**Yolsuzluk Algılama Endeksi**'nde Türkiye geçen yıl 4.6 puan ile 58. sırada yer almakta iken 2009 yılı itibarıyla aldığı 4.4 puan ile 61'inci sıraya indi. Diğer taraftan, Türkiye üç sıra gerilerken geçen yılki konumu ile bu yılki konumu arasında 6 yeni devlet yerleşti.

Türkiye'nin yolsuzluk karnesi		
Yıllar	Sıra	Puan
1998	54	3.4
1999	54	3.6
2000	50	3.8
2001	54	3.6
2002	64	3.2
2003	77	3.1
2004	77	3.2
2005	65	3.5
2006	60	3.8
2007	64	4.1
2008	58	4.6
2009	61	4.4

B.- “DENİZ FENERİ” DELİLLERİ KARARTILIYOR

Hükümet Deniz Feneri sürecini kamufle etme, karartma, ihmal ya da benzeri yöntemlerle delillere müdahale edilmesine zemin hazırlama ve olayı zamana yayma gayreti içindedir.

Konya milletvekili Attila Kart'ın sorusuna, eski Adalet Bakanı **Mehmet Ali Şahin**, Aralık 2008'd, "**Almanya'da kurulu Deniz Feneri e.V. derneğinin, Türkiye'de 9 derneğe yardım yaptığını, ancak yardım yapılan derneklerin isimlerini açıklamadığını**" şeklinde yanıt vermişti.

Sadullah Ergin'in ise aynı konuya ilişkin 11 Haziran 2009 tarihinde verdiği yanıtta, "**Deniz Feneri e.V'nin, Türkiye'de yardımda bulunduğu dernek sayısının sehven 9 olarak bildirildiğini, yardım yapılan dernek sayısının 3, federasyon sayısının ise 1 olduğunu**" belirtti.

"**Gelinen aşamada bile 4 derneğe yapılan yardım tutarı ve türü neden açıklanmamaktadır. Hükümet, gerek dernekler masası, gerekse MASAK aracılığıyla delillere ve kayıtlara müdahale etmekte ve karartmaktadır. Karartabildiği kadarını karartıyor, karartamayacağını da zorunlu olarak bırakıyor. Bunun anlamı budur**"

C.- DENİZ FENERİ ‘DEVLET SIRRI’ OLDU

Adalet ve Maliye Bakanlığı, Deniz Feneri e.V. derneği soruşturması kapsamındaki sorulara yanıt vermekten kaçındı. Adalet Bakanlığı "soruşturma gizli", Maliye Bakanlığı da "cevap mümkün değil" dedi.

Alman Deniz Feneri e.V. derneğinin Türkiye bağlantıları kapsamında yürütülen soruşturmaya ilişkin Adalet Bakanlığı'na bir soru önergesi veren CHP Milletvekili Ali Rıza Öztürk sorularına yanıt alamadı. Bakanın yanıtlaması istemiyle 2 Haziran'da bir soru önergesi veren Öztürk'e yanıtlar 4 ay sonra 9 Ekim'de geldi. Adalet Bakanı Sadullah Ergin'e 7 soru yönelten Öztürk'e, yalnızca Almanya'dan dosyaların geldiği ve savcılığa gönderildiği tarihlere ilişkin bilgi verildi.

Ergin, soru önergesine verdiği yanıtta, dosyanın Almanya'dan istenmesi, gelmesi ve savcılığa iletilmesine ilişkin tarih bilgileri verdi. Ergin yanıtında, "Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nca soruşturma işlemlerine başlanıldığı bildirilmiş olduğundan CMK'deki '**savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemleri gizlidir**' hükmü gereğince soru önergesinde bu konuyla ilgili olarak yer alan diğer hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülmemiştir" dedi.

Adalet Bakanlığı, soru önergesindeki vergi incelemeleri ve hesap hareketlerine ilişkin Maliye Bakanlığı'ndan da bilgi istedi. Maliye, Adalet Bakanlığı'na gönderdiği yazıda da "Bakanlığımız bünyesinde vergi incelemeleri yapılmaktadır. Soru önergesine konu olan Deniz Feneri ve Deniz Feneri'ne mal sattığı belirtilen firma ve şirketler hakkındaki vergilendirme ve inceleme ile ilgili sorulara Vergi Usul Kanunu'nda yer alan düzenlemeler dikkate alındığında cevap verilmesi mümkün bulunmamaktadır" denildi

D.- YEŞİL SERMAYEDEN KISA PASLAŞMALAR

Zahid ihalelerinin yanı sıra, 60 milyon dolarlık elektrik dağıtım işine de ortak edilmeye çalışılıyor

13 yıl önce açılan Adana Kahramanmaraş Elektrik Dağıtım ihalesini kazanan AKEDAŞ şirketine yeni ortaklar geliyor. Yeni şirketin ortaklarının ise İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden Akman ile ticari ilişkilere giren sermayedarlar, büyük belediye iş alan şirketlerle bağlantılı oldukları, Deniz Feneri e.V. davası sanıkları ve Aykut Zahid Akman'la da ilişkili oldukları ortaya çıktı. Yapılan başvuruya göre, 13 yıl önceki ihaleyi kazanan AKEDAŞ şirketine Zahid Akman'ın eski ortaklarının sahip olduğu ASEL şirketi yüzde 20 ortak yapılmak isteniyor.

E.- ENERJİ BAKANLIĞI'NDA İHALE MÜSVEDEDE KÂĞIDINDA KOTARILMIŞ

Enerji Bakanlığı'nın; Bağlantı Anlaşması'na göre kamu kaynakları kullanılarak yaptırdığı "elektrik iletim hatlarını" özel şirketlere ihalesiz olarak verdiği ortaya çıktı. Teftiş Kurulu'nun Nisan 2009'da "**yapılamaz, ihale usul ve esaslarına dönün**" uyarısına karşın uygulamanın Mayıs 2009'da verilen onayla sürdürüldüğü belirlendi.

Teftiş Kurulu'nun "ihale yapın uyarısı" yaptığı resmi belgede, "**trafo merkezi gibi tesislerin yaklaşık tahmini bedelinin müsvedde bir kâğıt üzerinde hesaplandığı**" gibi skandal ifadeler yer aldı. Teftiş Kurulu;

- "Bağlantı Anlaşması'nın 5. maddesi ve bu anlaşmanın eki olan Tesis Sözleşmesi hükümleri çerçevesinde kullanıcıya yaptırılan trafo merkezi, fider, enerji iletim hattı gibi iletim tesislerinin yaklaşık tahmini bedellerinin, Tesis Sözleşmesi'nin 2. maddesinin son paragrafındaki tarife göre, TEİAŞ'ın o yıl için yayımlamış olduğu Birim Fiyatlar Kitapçığı'ndan 'Tesis Sözleşmesi' tarihindeki bedeller alınarak, müsvedde bir kâğıt üzerinde hesaplandığı...

- Söz konusu birim fiyatların, şirketimizce yapılan tesis ihalelerinde, yaklaşık keşif bedelinin belirlenmesinde dahi dikkate alınmadığı, bu tür uygulamalarda, fiziki maliyetin nasıl hesaplanacağı konusunda da belirsizliklerin olduğu...

Bu itibarla, bundan sonra iletim sistemine bağlantı yapmak isteyen kullanıcıların ihtiyacı olan iletim tesislerinin, Elektrik Piyasası Yönetmeliği'nin 38. maddesi çerçevesinde, bağlantı yapmak isteyen gerçek veya tüzel kişi tarafından finanse edilmesi suretiyle, şirketimiz ihale usul ve esasları doğrultusunda tesis edilmesi yönteminin icra edilmesi, bu konuda ihtiyaç duyulan düzenlemelerin de ivedilikle yapılmasının, APK Daire Başkanlığı'na tavsiye edilmesi sonucuna varılmıştır." tesbitini yaptı.

2.2.- DIŞ SİYASAL GELİŞMELER

2.2.1.- TÜRKİYE-AB İLİŞKİLERİ

a.- TÜRKİYE KARŐITLIĐI AB'NİN ZİRVESİNDE!

Avrupa Birliği, büyük tartiŐmalar sonucu onayladığı Lizbon Anlaşması gereği ilk AB başkanı ve dışişleri yüksek temsilcisini seğti.

AB'nin ilk başkanını seğmek iÇin toplanan Avrupalı liderler, Türkiye'nin üyeliğine karşı Đıkan BelĐika Başbakanı **Herman Van Rompuy** üzerinde uzlaŐtı. Sert pazarlıkların yapıldığı zirvede Rompuy'u en Đok destekleyen birliğin Türkiye karŐtı isimleri Fransa lideri Sarkozy ve Almanya Başbakanı Merkel oldu

Başkanlık makamına en uygun isim olarak uzun süre eski İngiltere başbakanı Tony Blair'ın adı geĐmiŐti. Ancak hem Irak işgaline verdiği destek hem de yüksek etki gücüne sahip bir isim olması Blair'ın Şansını azalttı. Birliğin ağır topları Fransa ve Almanya da etkilerini kaybetmemek iÇin düşük profilli ve Paris ile Berlin'e aynı politikayı savunan bir başkan seğilmesi üzerinde uzlaŐtı. Bu tanıma en Đok uyan kişi olarak da BelĐika Başbakanı **Herman Van Rompuy** belirlendi.

Fransa ile Almanya'nın, her zaman olduğu gibi bu konuda da ittifakı İngiliz basınının büyük tepkisini Đekti. Daily Telegraph, "**Ülkesi dışında pek tanınmayan bir isim. Őiir sevdiği ve Türkiye'nin AB üyeliğine en sert karşı Đıkan grupta yer aldığı biliniyor. Rompuy'un buna gerekĐe olarak gösterdiği Şey ise, Türkiye'nin bir İslam devleti olması. Rompuy daha önce defalarca Türkiye'nin üyeliğine karşı yüksek sesle konuŐmuş, Türkiye'nin üyeliğinin Avrupa'nın Hristiyan mirasını sulandıracağını söylemişti**" ifadelerini kullandı.

Guardian gazetesi ise Rompuy'un 5 yıl önce muhalefetteyken söyledi Şu sözleri aktardı: "**Türkiye Avrupa'nın parĐası değildir ve hiÇbir zaman da olmayacaktır. Avrupa'da geÇerli olan ve Hristiyanlığın da temellerini oluşturan evrensel değerler, Türkiye gibi büyük bir İslam ülkesinin kabulü durumunda gücünü kaybedecektir.**"

b.- AB'NİN SÖZDE TÜRKİYE DOSTLARINDAN ĐATLAK SESLER

Strasbourg'da Türk gazetecilerle görüşen AP Türkiye Raportörü Ria Oomen Ruijten, Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu EŞbaşkanı Helene Flautre ve Karma Parlamento Komisyonu üyesi Richard Howitt, Ergenekon sürecinin Avrupa'da yakından izlendiğini bildirdi.

Türkiye'de mutlaka köklü bir yargı reformunun yapılması gerektiğinin altını çizen Ruijten, "**Türk yargısı bağımsız ama tarafsız değil. Toplumun yargıya inancı sarsılmamalı.**" tespitinde bulundu.

Türkiye'de mutlaka köklü bir yargı reformunun yapılması gerektiğini vurgulayan Ruijten, ordunun demokratikleşme açısından büyük sorun teşkil ettiğini belirtti.

Bu arada Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu Eşbaşkanı **Helene Flautre ise CHP'yi demokratik açılımı engellemekle suçladı.** CHP'nin, dağdan geri dönüşleri yanlış yansıttığını kaydeden Flautre, "*Hükümet cesur; ama engeller var. Herkesin bu süreci bozmak için elinde imkânı var, PKK'nın imkânı var; ordunun imkânı var. Burada demokratikleşme ile ilgili bir sorun da var, yeni anayasa gerekiyor.*" ifadelerini kullandı.

Ruijten'e toplantıda Doğan Grubu'na yönelik vergi cezası da hatırlatıldı. Ruijten, bu soruya "**Medya, gücünü kamuoyunu bilgilendirmede kullanmalı. Kendi menfaatlerini savunmak için değil. Ama kendi menfaatleri için yapıyorlar. Ben bunları uygun görmüyorum.**" karşılığını verdi.

c.- AP'DEN ÜYELİK PERSPEKTİFİ YOK

Avrupa Parlamentosu'nda dün oylanarak genişleme karar tasarısında, Türkiye'nin tam üyelik hedefini vurgulayan "**üyelik perspektifiyle**" ifadesinin yer alması, 253'e karşı 338 oyla engellendi.

Türkiye'nin tam üyeliğini destekleyen Avrupa Parlamentosu Yeşiller grubundan üç parlamenter, genişleme tasarısında "**Avrupa Parlamentosu Türkiye'nin aday ülke olarak, Kopenhag Siyasi Kriterleri'ni yerine getirmek yönünde kaydettiği ilerlemeyi takdir etmektedir**" sözleri ile başlayan, Türkiye'nin uyum sürecinin değerlendirildiği paragrafla ilgili bir değişiklik önergesi verdiler. Aralarında Türkiye - AB Karma Parlamento Komisyonu Eşbaşkanı **Helene Flautre**'ın da bulunduğu parlamenterler, cümlelerin "**Avrupa Parlamentosu Türkiye'nin aday ülke olarak Kopenhag Siyasi Kriterleri'ni, 'üyelik perspektifiyle' yerine getirmek yönünde kaydettiği ilerlemeyi takdir etmektedir**" şeklinde değiştirilmesini istedi. Ancak, söz konusu ifadenin metne girmesi, 253'e karşı 338 oyla engellendi.

Türkiye'nin hedefinin "**tam üyelik**" olduğunu vurgulayan bu değişiklik önergesinin reddedilmesi, 2009 Haziran ayında yenilenen AP'de Türkiye'nin tam üyelik yerine "**imtiyazlı ortaklık**" hedefine yönelmesi gerektiği yolundaki görüşlerin ağırlıkta olduğunu ortaya koydu.

Avrupa Parlamentosu Dış İlişkiler Komitesi adına Avrupa Komisyonu 2009 genişleme strateji belgesi temel alınarak İtalyan parlamenter **Gabriele Albertini** tarafından kaleme alınan genişleme karar tasarısında Türkiye'de demokrasiyle ilgili birçok eleştiri yer aldı. Raporda, yargı reformunun gerçekleşmemesinin, gayrimüslim ve Alevilerin haklarını gözeten din özgürlüğünün sağlanamamasının, ifade özgürlüğü ve

basın özgürlüğünün içinde bulunduğu durumun kaygı verici olduğuna dikkat çekildi. Özellikle **“bir medya grubuna kesilen benzeri görülmemiş vergi cezası”**nı izleyen süreçte basın özgürlüğüyle ilgili kaygı duyulduğu belirtildi.

Kıbrıs konusunda Ankara Protokolü'nün Güney Kıbrıs'a **“ayrımcılık”** yapılmaksızın uygulanması istendi. Kürt meselesinin çözümüne yönelik çabalar, Ermenistan ile ilişkilerin normalleşmesi yönündeki çabalar övgüyle karşılandı. Tasarıda hükümetin dış politikada AB ile işbirliğine gitmesinin istendiği ifadesi korunurken **“Avrupa Parlamentosu Türk hükümetini, özellikle İran söz konusu olduğunda, AB ile dış politika koordinasyonunu yoğunlaştırmaya çağırılmaktadır”** ifadeleri kullanıldı.

d.- TÜRKİYE AB'DEKİ GERÇEK DOSTLARINI YENİDEN BELİRLEMELİDİR.

AP Türkiye Raportörü **Ria Oomen Ruijten** ile Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu Eşbaşkanı **Helene Flautre** AB karar sürecine etkileyebilecek kademelerde yerleşik **“Türkiye'nin eşit koşullu tam üyeliğine”** karşıt, Türkiye'ye, Türkiye'nin laik demokratik cumhuriyet değerlerine KARŞIT çok sayıda kişiden sadece iki tanesidir.

Türkiye'nin AB'ye **eşit koşullu tam üye** olması halinde AB içindeki dengelerin değişeceğine, mevcut koşullardaki hakim ve yönlendirici konumlarının gerileyeceğine inanan Sarkozy ve Merkel'in kısır, vizyon yoksunu politikaları çok sayıda ülke ve kişiyi de Türkiye karşısında tavır sergilemelerine neden olmaktadır.

Türkiye dünya^da ve Avrupa'da gerçek dostlarının kimler olduğunu, iktidar ve muhalefet ayrımı gözetmemeksizin yeniden belirlemek zorundadır.

2.2.2.- ABD BÜYÜKELÇİSİ, “PKK'YA KARŞI YAPABİLECEĞİMİZ NE VARSA YAPACAĞIZ”

Halkımızın, ABD'ye karşı güven duygusunun, ABD'nin kaypak politikaları sonucu giderek erozyona uğramaktadır.

ABD yetkililerinden PKK ile mücadele konusunda bugüne kadar çok şeyler dinledik. 1 Mart Tezkeresinin CHP'nin girişimi ile TBMM'de reddedilmiş olmasını bir türlü hazmedemeyen ABD, şimdi Irak'tan ayrılma zorunluluğu karşısında Irak'ın – Kuzey Irak'ın- yeniden dizayn edilmesinde yeniden PKK kartına sarıldı.

ABD'nin Kuzey Irak'ı kendi öncelikleri çerçevesinde yeniden yapılandırma sürecinde PKK'ya yer olmadığı bilinmektedir. Ancak, 80'li yılların ortasından günümüze değin acımasız terör faaliyetlerini sürdüren PKK'ya karşı yakın zamana kadar sessiz kalan, bu tavrı ile, belirli AB ülkeleri ile birlikte PKK'nın varlığını sürdürmesine göz yuman, ona adeta kol kanat geren ABD'nin, PKK terör faaliyetlerinin hangi bedeller tarşılığı söndürülmesine katkı sağlayacağı bilinmemektedir.

Ancak bugün bir şey gerçektir. Uluslaşma sürecini baştacı eden, tam bağımsız üniter devletini, laik demokratik cumhuriyetini her koşulda yaşatmakta kararlı olan halkımızın, NATO bünyesi içinde 50 yılı aşkın süredir yakın işbirliği içinde olduğu ABD'ye karşı güven duygusunun, ABD'nin kaypak politikaları sonucu giderek erozyona uğramaktadır.

Aşağıda, ABD Büyükelçisinin PKK konusunda basında yer alan bazı açıklamaları yofrumsuz olarak verilmiştir.

Bizim terörist saydığımız PKK ile görüşmemiz söz konusu değil. Hükümet ile de demokratik açılım üzerine gizli, ya da özel bir bilgi paylaşımı içinde değiliz. Böyle bir iç meselede herhangi bir rolümüz, ya da iddiamız yok ve olamaz. Türkiye'nin durumu tabii ki ayrıdır, ama benzer örnekler göstermiştir ki, bu tür sorunlarla başa çıkmak için askeri yöntemlerin yanı sıra siyasi, diplomatik, ekonomik, kültürel ve toplumsal yöntemler gereklidir. Bunun nasıl yapılacağı tamamen Türk hükümetine, Türk demokrasisine ve Türk halkına bağlıdır.

Ama bizim PKK ile ortak mücadele konusunda, kamuoyu ile de paylaştığımız bir iletişimimiz var. PKK bize göre yalnızca Türkiye için değil, bölge için bir terörist tehdittir. Türk tarafında gerek hükümette, gerekse askeri ve diplomatik kadrolarınızdaki üst düzey profesyonellik sayesinde iletişim kanalları gayet iyi çalışıyor. Türk makamlarıyla PKK'ya karşı nasıl yardımcı olabileceğimiz üzerine sürekli yakın koordinasyon içindeyiz. Askeri, istihbâri, ya da asayiş konularında Türk makamlarından gelecek her türlü öneriye açığız.

Türkiye'nin bize şimdiye dek söylediği PKK üzerindeki baskının artırılmasıdır. Geçtiğimiz günlerde PKK'nın üç bilinen ismi hakkında uyuşturucu bağlantısı nedeniyle Amerikan makamları tedbir aldı. Bunlar ABD sistemine göre alınmış tedbirler. Başka girişimlerimiz de var. Örneğin Danimarkalılarla Roj TV konusunu biz de konuşuyoruz. Irak'ta hem Kürdistan Bölgesel Yönetimi (KBY), hem de merkezi hükümet ile bu konuyu sürekli görüşüyoruz.

Birkaç gün önce Irak'ın kuzeyinde bulunan 25'inci Piyade Tümeni'nin komutanı KBY yetkilileri ile hangi yeni tedbirlerin alınabileceği üzerine bir toplantı yaptı. Dışişleri sözcümüz iki gün önce Türkiye'nin PKK'ya karşı atacağı adımları destekleyeceğimizi ilan etti. Ben de şimdi söylüyorum: Genel yaklaşımımız şu ki, Türkiye'nin PKK'ya karşı mücadelesinde yapabileceğimiz ne varsa, yapacağız.

(ABD Ankara Büyükelçisi)

2.2.3.- “TÜRKİYE-AZERBEYCAN-ERMENİSTAN” İLİŞKİLERİ

a.- “TÜRKİYE-ERMENİSTAN PROTOKOLLERİ” GERÇEĞİ

“Bu önemli bir gerçektir ki, eğer Dağlık Karabağ sorunu olmasaydı, Türkiye’ye karşı Ermenilerin uydurduğu sözde soykırım ve toprak talebi konuları protokollerde yer almayacaktı. Durum böyle olunca da Ermeniler, bu iki protokole imza atmayacaktı. Yani aslında, Türkiye ile Ermenistan bu konuda pazarlık yapmaktadır. Şöyle ki: Türkiye protokollerde Dağlık Karabağ sorunundan söz etmiyor. Ermeniler de sözde soykırım ve toprak talebi konularına değinmiyor. Böylece bir denge kuruluyor. Bu bakımdan, inanmak istiyoruz ki, Türkiye Ermenilerle dostluk ilişkisini Azerbaycanlı kardeşlerinin felaketi üzerine kurmayacaktır. Biz biliyoruz ki, birçok güç Türkiye ile Azerbaycan arasındaki ilişkilerin bozulmasına çalışmaktadır.” Azerbaycan Cumhurbaşkanlığı Sivil Toplum Örgütlerini Destekleme Konseyi Başkanı **Azay GULİYEV** –

Türkiye’nin Ermenistan’la sınırının açılmasını öngören, daha evvel parafe edilmiş olan iki protokol taraflar ve tarafları yönlendiren üçüncü tarafların eşliğinde İsviçre’de imzalandı.. Bu tabii geçmişte de bizim değerlendirdiğimiz, uyardığımız ve iktidarın çok dikkatli davranması gerektiğini hep söyleyegeldiğimiz bir konu. Ne yau konuyu herkesten kaçırarak gizlilik içinde götürdü. Kimseye haber vermeden İsviçre’de müzakereler yapıldı, protokoller hazırlandı. Ermenistan adına yapılan açıklamalarda “**protokolleri biz yazdık**” vurgusu özellikle yapıldı.,

Türkiye kamuoyundan gizlenen türlü telkinler ve pazarlıklar sonucu mutabakatımız sağlandı ve bir süre sonra önce paraf edildi, paraf edildiği zaman ilan edilmedi. “**Merak etmeyin, işte bu paraf edilmesiyle kalacaktır**” diye kamuoyu teskin edilmek istendi. Bir süre sonra bunun ilanı, imzalanması, parafın ötesinde hükümetin bunu imzalaması ihtiyacı ortaya çıktı.

PROTOKOLLERİN İMZA SÜRECİNDE DİKKATİ ÇEKEN UNSURLAR:

- **İmza töreni Minsk Grubunun denetiminde gerçekleştirildi:** Amerikan, Rus ve Fransız Dışişleri Bakanı orada Misk Grubunun başkanları olarak hazır bulundular. Yani imza töreni Misk Grubunun yönetiminin nezaretinde gerçekleştirildi.
- **Oysa Minsk Grubunun görevi Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki sorunların çözümdür:** Yani gündeminde temel sorumluluk olarak Ermenistan ile Azerbaycan arasındaki Karabağ sorununa, Karabağ etrafındaki işgale bağlı olarak ortaya çıkan sorunu çözmek.

- **Bu grup, esas sorumluluk alanını bir kenara bırakmış, Ermenistan – Türkiye sınır kapısının açılmasını himayesi altında gerçekleştirmeye çalışıyor.**

Acaba bu **Minsk Grubu**, Ermenistan sınır kapısının açılmasına yönelik sergilediği gayreti, çabayı, zamanı, enerjiyi Karabağ sorunu dolayısıyla işgal edilmiş olan Azerbaycan topraklarının, Ermenistan işgalinin sona erdirilmesi için harcamış olsaydı bugün daha farklı bir noktada olmaz mıydık?

CHP olarak bir kez daha, “Eğer Kafkaslarda barışı sağlamak istiyorsanız lütfen Ermenistan’ın işgaline bir son veriverin” diyoruz.

Söylemler, iyi niyet beyanları, temenniler hepsi çok hoş, çok güzel ama işin gerçeği ne? Hükümetin “*Canım sonra bakarız, durun bu işin zamanı var*” sözlerine mi güveneceğiz..

Şimdi hükümet, “*evet ben sınırı açmayı taahhüt ediyorum*” dedi. Şimdi, Türkiye deyince Türkiye’de siyasi iradenin çeşitli düzeyleri var. Bu düzeylerden birisi icra, hükümet, onun başı Başbakan, gerektiği zaman da Cumhurbaşkanı.

Hükümet, Ermenistan ile aramızdaki sınırı açmayı şu şartlarla kabul ediyorum demiş imzasını atmıştır. Atmıştır ama şimdi demektedir ki, “*canım benden ibaret değil, iş benimle olsa ben bitireceğim. Hükümet olarak ben evet dedim ama bir de Meclis var, Meclis evet demezse olmaz*”.

Bu konuda ortada süren tartışmalar, sadece Türkiye’nin değil, Ermenistan’ın da kafasındaki bu konuya yönelik anlayışın, protokolde ortaya çıkanın ötesinde bir anlam taşıdığını bize gösteriyor.

Bu tabloda ilk kez Azerbaycan Devlet Başkanı Sayın Aliyev artık konuşma ihtiyacını hissetti ve işgale son verilmesi bekleşişinin önemli olduğunun altını çizdi. Hemen arkasından Sayın Sarkisyan’ın “*Biz böyle bir söz vermedik*” diye açıklaması geldi.

BU TABLO BİZİM ÇOK ALIŞTIĞIMIZ BİR TABLODUR.

- **12 Eylülden sonra ilk Rogers planında Türkiye’ye “Sen at imzayı, merak etme, senin bekleyişlerini hayata geçireceğiz” diye yola çıkarılmıştı.** FIR hattıyla ilgili olarak Ege’deki Yunanistan ile çeşitli ihtilaflar konusunda bizim taleplerimizi “elbette haklısınız, bunları yaparız sözümüz söz, sen yeter ki Yunanistan’ın askeri kanadına NATO’nun dönüşüne izin ver gerisi halledilir” demişlerdi. Biz de büyük bir cömertlikle imzayı atmıştık. Asker sözü denilmişti. O zaman Rogers bir generaldi ve Türkiye dönüşüne izin verdi, sonra hâlâ şu anda o sorunlar sorun olmaya devam ediyor, değişen hiçbir şey yoktur. Otuz yıla yakın bir süre geçti durum aynen devam ediyor.
- **İkinci olarak, 2004 yılında, hatırlatmalıyım, Katma Protokolün Rum yönetimine yönelik olarak da işletileceğine dair bir yazılı**

taahhüdü Türkiye'den almışlardır. Brüksel'de bir kriz konusu olmuştur. Biz de o zaman sakın imzalamayın demiştik. İmzalamayın atlayın uçağa dönün demiştik Başbakana. Bir an tereddüt etti falan. İngiltere Başbakanı Tony Blair, **“Sen merak etme hallederiz. Haklısınız. Sen at imzayı biz bunu izolasyonları, Kuzey Kıbrıs'a yönelik ambargoyu, ablukayı kaldırmak için söz veriyoruz. Sen bunu imzalayacaksın, biz de Kuzey Kıbrıs'ı tecrit edilen bir ülke olmaktan çıkaracağız. Malını ihraç edecek, kültür temasları, spor temasları yapılacak, uçaklar uçacak, ulaşım gemiler gelecek merak etme”** demişlerdi. Ne oldu? Hâlâ hiçbir şey olmadı.

- **Üçüncü olarak Türkiye'ye, hatırlarsınız, “Annan Planına evet oyu verin Kuzey Kıbrıs'ı da Avrupa Birliğine alacağız” demişlerdi.** Güya evet dersek biz, biz de Avrupa Birliğine girecektik. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti **“evet”** dedi, Güney Kıbrıs Rum yönetimi **“hayır”** dedi. Sonuçta, Güney Kıbrıs Rum yönetimi Avrupa'ya girdi, evet diyenler girmede. **Hayır diyeni sokmayız, evet diyeni sokarız demişlerdi, tam tersini uyguladılar.**

Ermenistan'ın Azerbaycan'daki o yüzde 20 işgaline son vermek en temel konudur: Biz bu coğrafyada barışı ve kardeşliği istiyoruz. Bunun için atılması gereken adımları bellidir. Eğer dışarıdan birileri kendi hesabına, kendi tercihine göre müdahale etmezse yapılması gereken işler bellidir. Bu işlerin başında hiç şüphe yok ki Ermenistan'ın Azerbaycan'daki o yüzde 20 işgaline son vermek en temel konudur.

Bu ortadan kalkacaktır, elbette Türkiye Ermenistan ile sınırını açacaktır, diplomatik ilişkilerini kuracaktır ama bunların hepsi bir olacaktır, hepsi paralel olacaktır, birlikte olacaktır, kimse aldatılmayacaktır.

Kafkasya'da Azerbaycan fevkalade önemli bir ülkedir. Yani bizim özel ilişkimiz dolayısıyla bizim açımızdan çok önemlidir ama onun ötesinde objektif olarak da Azerbaycan Kafkasya'nın fevkalade önemli bir unsurudur. Bunun herkes tarafından çok iyi anlaşılması lazımdır. Avrupa Birliğinin de bu konuyu yeterince hâlâ anlayamadığı görülmekte.

Bu ülkeye karşı bizim haksızlık yapmamız tasavvur edilemez. Azerbaycan'ı ve Türkiye – Azerbaycan dostluğunu bu bölgedeki istikrarın en temel unsuru olarak hep birlikte görmeye devam etmeliyiz..

b.- “PROTOKOLLERİ MECLİS’E ONAYLATMADAN EVVEL” NE DİYE SORUMLULUĞU PAYLAŞMADINIZ

“”

Türkiye ile Ermenistan arasındaki protokolleri yasa tasarısının gerekçesinde, protokollerde açılması takvime bağlanan Türkiye-Ermenistan sınırının kapatılması gerekçesi olan Karabağ sorununa hiç değinilmedi.

Protokoller imzalandıktan sonra 14 Ekimde Türk-Ermeni Cumhurbaşkanlarının buluştuğu gün Rus petrol şirketiyle Azerbaycan şirketi 500 milyon tonluk, daha sonra da 6 milyar tona kadar yükselmek üzere bir doğal gaz satışını öngören resmi bir anlaşma imzaladı. Bölgenin stratejik dengesini, Türkiye’nin Avrupa Birliği ile dünya ile ilişkisini, Azerbaycan’ın bağımsızlığını, Azerbaycan’ın ekonomik gücünü, bağımsızlığını doğrudan etkileyecek büyük kararlar alındı.

Bu ortamda 14 Ekimde Bursa’da Ermenistan-Türkiye futbol maçı oynandı. Yani sınırla ilgili protokolün imzalanması yetmiyormuş gibi durduk yerden bir de bayrak krizi yarattık. Azerbaycan bayraklarının stadyuma girmesini yasaklamak üzere valilik kendisi doğrudan harekete geçti.

Daha geçenlerde PKK bayraklarıyla sınırda binlerce insan güvenlik güçlerinin gözleri önünde o bayraklarla gösteriler yapıyorlar bunun hepsini içinize sindiriyorsunuz, ama kardeş Azerbaycan’ın kardeş bayrağının Bursa’da bir maçta bulundurulmasını yasaklama gereğini duyuyorsunuz. **Gücünüz sizin PKK’ya yetmiyor da Azerbaycan’a mı yetiyor?**

ŞİMDİ BU TABLO ACI BİR TABLO TABİİ AMA BELKİ DAHA DA ACI BİR TABLO 1993’DE BADULLAH GÜL’ÜN SERGİLEDİĞİ TABLO:

1993 yılında rahmetli Özal’ın cenaze töreninde o zamanki Cumhurbaşkanı Sayın Demirel, Ermeni devlet temsilcilerinin de bulunması için bir çağrı yapmıştı ve Ermeni devlet temsilcileri de Türkiye’ye gelmişlerdi. Bu tablo karşısında o zamanki muhalefet partisinin sözcüsü, şimdiki Sayın Cumhurbaşkanı Abdullah Gül şunları söylemiştir: **“Hükümet bu politikasıyla –yani Özal’ın cenazesine Ermenistan devlet yetkililerini çağırmasıyla- geleceğimizi gerçekten ipotek altına almıştır ve öyle ipotek altına almıştır ki Ermenistan Cumhurbaşkanı Türkiye Cumhurbaşkanının cenaze merasimine katılma cesaretini göstermiştir. Sizin yüzünüzün ne kadar yumuşak olduğunu bildiği için cesaret bulmuş ve Türkiye’ye gelmiştir. Siz bana bir ülke gösterin ki kardeşleriniz savaş hâlinde olacak, kardeşleriniz katledilecek ve onlar katledilirken Avrupa’nın haritaları bellidir, yerine oturmuştur fakat Orta Doğu’nun, Asya’nın haritaları nihai şeklini almamıştır diye açıklamalar yapacak, Kars’ın Ermenistan toprağı olduğunu iddia edecek, bütün bunlardan sonra o adam Türkiye’ye gelecek ve siz de elini sıkacaksınız.”**

Bu da bir ibret tablosudur. Yani hangi Gül doğru söylüyor? Herhalde diyecek ki Çankaya’ya çıkınca oradan böyle gözüküyor konu diye. .

Bütün bunları aşarız, aşacağımızdan hiç kuşku duymuyoruz. Azerbaycan halkı güven içinde olsun. Türk milletinin Azerbaycan'a yönelik dostluğu, kardeşliği her türlü tartışmanın üzerindedir. Bugünkü iktidarın yaptığı yanlışlıklar kimseyi kalıcı şekilde bir gönül kırıklığına sürüklemesin. Bütün bunları aşarız. **Bu tür yanlışlıklara Türk-Azerbaycan dostluğunu da kesinlikle kurban etmeyeceğiz.**

c.- DAĞLIK KARABAĞ ANLAŞMAZLIĞI VE YEDİ AZERİ VİLAYETİNDE SÜREGİDEN ERMENİ İŞGALİ, GÜNEY KAFKASYA'DAKİ STATÜKONUN ANA KİLİDİDİR

Bu kilit tam 17 yıldır kırılmadı, açılmadı. Ermeni ve Azeri hükümetlerinin kendi aralarında bu güne kadar makul bir ortak çözüme ulaşamamaları,, Rusya'nın izlemekte olduğu denge politikası ve özellikle Ermenistan üzerindeki nüfusu,, ABD ve AB'nin konuya kayıtsızlığı, kısacası mevcut konjonktür nedeniyle bu kilit, nerdeyse 17 yıl boyunca sımsıkı durdu. Sözde, bu kilidi açması için kurulan Minsk Grubu, bir anahtar bile ortaya çıkaramadı onca yıldır... Türkiye de hem Minsk Grubu kapsamında hem de ikili dinamikler üzerinden yürüttüğü çabalardan bir sonuç alamadı.

d.- ERMENİSTAN HALKININ YÜZDE 52'Sİ TÜRKİYE'YLE DİPLOMATİK İLİŞKİ KURULMASINA KARŞI. YÜZDE 41'İ SINIRLARIN AÇILMASINI DA İSTEMİYOR.

Ermenistan kamuoyu, Türkiye'yle ilişkilerin normalleşmesine, hükümet kadar hevesli değil. Sonuçlar, Ermenistan halkının Türkiye'yi güvenilir bulmamasına, hâlâ düşman bir devlet olarak görmesine bağlanmış.

Tabii Ermenistan için bir de diaspora engeli var. Diasporanın Ermenistan üzerindeki nüfuzu malum. İstisnalar da var tabii ama genelde diaspora liderleri ve basını Ermeni hükümetini yerden yere vuruyor. Nitekim Sarkisyan, geçen ay ziyaret ettiği Batılı ülkelerde yuhalamalara, protesto gösterilerine maruz kaldı; hatırı sayılır sıyada Ermeni'nin yaşadığı Lübnan'da benzer gösteriler düzenlendi.

e.- ABD BÜYÜKELÇİSİ: TÜRKİYE-ERMENİSTAN İLİŞKİLERİ NORMALLEŞMELİ

- 17 yıldır Yukarı Karabağ ile Azerbaycan topraklarının yüzde 20'sini işgal etmiş olan Ermenistan'a söz geçiremeyen,
- Başını çektiği Minsk Sürecinin işlevsiz kalmasında başrolü oynayan,

- Gerektiğini düşündüğü zaman “sözde soykırım” iddialarının tekrar ve tekrar ortaya atılmasına sessiz kalarak, adeta aba altından sopa gösterme politikası izleyen,

ABD'nin “Türkiye ve Ermenistan'ı imzaladıkları protokolü bir an önce onaylamaya çağırması” amacını, hatta haddini aşan bir diplomasi yaklaşımıdır.

ABD Büyükelçisi'nin “Türkiye-Ermenistan İlişkileri Normalleşmeli” konulu açıklaması aşağıda verilmiştir.

Türkiye ve Ermenistan'ı imzaladıkları protokolü bir an önce onaylamaya çağırıyoruz. Bu konuda Türkiye ile farklı düşündüğümüzü biliyorum, bu da normal; ama biz Türkiye ile Ermenistan arasındaki ilişkilerin normalleşmesi ile Yukarı Karabağ sürecinin birbirine bağlanmaması gerektiğini düşünüyoruz.

Bu protokoller Azerbaycan'ı dışlamıyor. Biz Türkiye ile Ermenistan ilişkilerine ne kadar önem veriyorsak, Azerbaycan-Ermenistan ilişkilerine de o kadar veriyoruz. Kaldı ki, Karabağ'da çözüm için Minsk süreci ilerliyor. ABD de Rusya gibi buna özel önem veriyor. Dışişlerimiz ilk kez bu konuda özel temsilci -Büyükelçi Bob Bradtke'yi atadı. Ben Karabağ konusunda yakında iyi haberler alacağımızdan ümitliyim.

Türkiye, BM Güvenlik Konseyi daimi üyeleri ve Almanya'nın (5+1) İran'ın nükleer programı üzerine yaklaşımının destekçisi oldu. İran'ın nükleer programının, uranyum zenginleştirmesinin denetlenmesi gerekiyor. Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı İran'ın tamamen barışçı amaçlar taşıdığından emin olmak istiyor. Bu konuda yeni bir rapor önümüzdeki günlerde çıkacak.

İran NPT (Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Anlaşması) üyesi, İsrail değil. Ancak bir konu daha var. Bölgedeki pek çok Arap ülkesi, bize gelip İsrail'in değil İran'ın nükleer silah sahibi olmasından endişe ettiklerini söylüyorlar. Hiçbirisinin Türkiye gibi NATO üyesi, güçlü bir ordusu ve İran'la 400 yıldır değişmeyen sınırları yok.

(ABD Ankara Büyükelçisi)

2.2.4.- İRAN'IN NÜKLEER PROGRAMI DOSYASI BM'YE GİDİYOR

Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu (UAEK), İran'ı nükleer programından dolayı mahkûm ederek, ülkede yeni kurulan nükleer tesisteki faaliyetlerin askıya alınmasını istedi. UAEK Yönetim Kurulu'nun Viyana'daki merkezinde gerçekleştirdiği toplantıda, BM Güvenlik Konseyi'nin 5 daimi üyesi olan ABD, İngiltere, Fransa, Rusya ve Çin ile birlikte İran'ın nükleer programını gözetleyen Almanya tarafından sunulan yeni karar tasarısı oylandı.

Onaylanan kararda, Kum kentinde uranyum zenginleştirmek üzere inşa ettiği yeni nükleer tesisin varlığını UAEK'ye geç bildirmesi nedeniyle, İran'a yaptırım uygulanması için konunun BM Güvenlik Konseyi'ne havale edilmesi talep edildi. Karar tasarısı, yönetim kurulu üyelerinden 34'ünün katıldığı oylamada, 25 oyla kabul edildi. Venezüella, Malezya ve Küba karara karşı oy kullanırken **Afganistan, Güney Afrika, Mısır, Pakistan ve Türkiye çekimser kaldı.** Oylama yapılırken Azerbaycan'ın toplantıda olmadığı bildirildi.

Şubat 2006'dan bu yana İran ile ilgili bu ilk karar BM Güvenlik Konseyi'ne gidecek ve konsey, İran'a karşı olası yeni yaptırımlara karar verecek. UAEK ayrıca İran'dan tesisin amaçlarına ve gerçekleştirme takvimine ilişkin bilgi sunmasını istiyor.

İran'ın UAEK temsilcisi **Ali Asker Sultaniye**, oylamadan sonra resmi haber ajansı İRNA'ya yaptığı açıklamada, *“Ne UAEK Yönetim Kurulu'nun ne de BM Güvenlik Konseyi'nin kararları, ne yaptırımlar ne de askeri saldırı tehditleri, İran'ı barışçıl amaçlı nükleer faaliyetlerinden bir saniye alıkoyabilir. Bu karar tasarısı siyasi amaçlar için İran'ın tüm işbirliğine rağmen ele alındı. UAEK'nin karar tasarısı, müzakerelerdeki olumlu havayı bozacak”* ifadesini kullandı.

Gelecek hafta görev süresi dolan UAEK Başkanı **Muhammed el Baradey**, başkanlık ettiği son toplantıda önceki gün yaptığı açıklamada, İran'ı açık bir dille eleştirmişti. *“İran'ın nükleer faaliyetleri hakkında kaygıları giderecek hiçbir adım atmadığını”* belirten Baradey sürecin *“çıkılmaz yolda”* olduğunu söylemişti.

El Baradey konuşmasında bir kez daha Tahran yönetimini, **nükleer malzemenin UAEK ile uluslararası topluluğun gözetimi altında Türkiye'de işlenerek, daha sonra tekrar İran'a gönderilmesi** önerisini kabul etmeye çağırmıştı.

2.2.5.- DIŐIŐLERİ BAKANİ: “1 MART TEZKERESİ GEÇMİŞ OLSAYDI, TÜRKİYE BİR SAVAŞ ALANI OLURDU.”

Şu anda Türkiye Cumhuriyetinin DıŐıŐleri Bakanı, bize, “**iyi ki 2003 1 Mart tezkeresi geçmedi, eğer o tezkere geçmiş olsaydı Türkiye savaş alanına dönecekt!**” diyor. Günaydın demek lazım.. Bunu 2003 yılından önce sadece Cumhuriyet Halk Partisi tek başına söylüyordu. Bunu söylediği için de her türlü saldırıya hedef olarak seçilmiş, her türlü haksızlık reva görülmüştü. Sene 2009, altı yıl sonra devletin DıŐıŐleri Bakanı, Cumhuriyet Halk Partisinin haklı olduğunu itiraf ediyor.

Peki, o tezkereyi Meclise kim getirmişti? Bugünkü DıŐıŐleri Bakanımızın, Türkiye’yi savaş alanına döndüreceğini söylediği tezkereyi bu Meclise kim getirmişti? Hangi kadro getirmişti, hangi parti getirmişti, hangi hükümet getirmişti?

Yani, Cumhuriyet Halk Partisinin haklılığının anlaşılması için umarız her konuda böyle altı yılın geçmesine gerek kalmaz, altı yıl geçmeden de gerçekler anlaşılmalıdır.

III.- SOSYAL VE EKONOMİK GELİŞMELER

3.1.- EKONOMİK GELİŞMELER

3.1.1.- DÜNYA EKONOMİSİNDE GELİŞMELER

a.- İMF'YE GÖRE DÜNYA VE TÜRKİYE'DE MAKRO GELİŞMELER

2001 krizinden sonra yazılan ve AKP iktidarı tarafından uygulanan senaryo 2002-2006 döneminde ekonomimize bir büyüme ivmesi kazandırdı ama tüm veriler, 2006 yılının ikinci çeyreğinden itibaren bu ivmenin sona erdiğini ve düşüşün başladığını gösteriyor.

Türkiye'nin küresel krizden en ağır darbe yiyen ülkelerden biri olması gerekmiyordu. Banka sistemimiz sorunlu değildi, "toksik" kâğıtlara bulaşmış değildik, konut balonumuz yoktu, hane halkımız dünya standartlarına göre fazla borçlu değildi, ihracatın ekonomimizdeki ağırlığı çok fazla değildi **ama krizde en derin küçülmeyi yaşayan ekonomilerden biri olduk.**

	2002-07	2009	2010	2011	2012	2009-12 Ort.
Türkiye GSYH Büyüme hızı (%)	6,8	6,5	3,7	4,0	3,6	1,2
Dünya GSYH Büyüme hızı (%)	4,4	-1,1	3,1	4,2	4,5	2,7
Gelişmekte olan Ülkeler büyüme hızı (%)	7,0	1,7	5,0	6,1	6,4	4,8
Türkiye'de yatırım/GSYH (%)	20,0	18,8	19,0	19,2	19,4	19,1
Gelişmekte olan ülkelerde Yatırım/GSYH (%)	27,3	30,6	30,6	30,6	30,7	30,6
Türkiye GSYH Büyüme hızı (%)	6,8	-6,0	4,5	4,0	5,0	1,6

b.- OECD'İN ÖNGÖRÜLERİ

OECD dünya GSYH'sının 2009 yılında yüzde 1,7 daralacağı öngörüyor. 2010 ve 2011 yıllarında ise dünya ekonomisinde GSYH'sının yüzde 3,4 ve yüzde 3,7 büyümesini bekliyor.

Dünya ekonomisi krizden önceki son yılda, 2007'de yüzde 4 büyümüştü. 1997-2006 dönemi ortalama büyüme hızı ise yüzde 3,8 idi. Yani, 2010-2011 döneminde son 10 yılı aşkın süredir tanık olduğumuzdan daha düşük hızda büyüyen bir dünya ekonomisiyle karşı karşıya olacağız.

Dünya dış ticaretinde de benzer bir gelişme öngörülüyor. OECD, 2009 yılında dünya dış ticaretinde reel daralmanın yüzde 12,5 düzeyine varacağını tahmin ediyor. Ancak OECD, 2010'de bu durumun tersine döneceği ve dünya dış ticaretinin yüzde 6 oranında artacağını öngörüyor.

Bu değer ortalama artış hızına (yüzde 7,1) oranla düşük. Buna karşılık, OECD 2011'de dünya ticaretinde daha olumlu gelişmeler bekliyor ve bu yıldaki artış hızının yüzde 7,7'ye ulaşacağını öngörüyor. Kaba bir hesapla, bütün bu gelişmeler sonunda 2011 sonunda dünya ticareti 2008 yılı sonundaki düzeyini tutturmuş olacak.

Büyüme (%)			
AB	ABD (2010)	AB	ABD (2011)
0,9	2,5	1,7	2,8
Enflasyon beklentisi (%)			
AB	ABD (2010)	AB	ABD (2011)
1,0	1,7	0,8	1,3
Cari açık/GSYH			
AB	ABD (2010)	AB	ABD (2011)
0,1	3,4	0,3	3,7
Kamu açığı/GSYH			
AB	ABD (2010)	AB	ABD (2011)
6,7	10,7	6,2	9,4
İşsizlik (%)			
AB	ABD (2010)	AB	ABD (2011)
10,6	9,9	10,8	9,1

3.1.2.- AKP İKTİDARI DÖNEMİNDE ÜLKE EKONOMİSİNİN BÜYÜME POTANSİYELİ HEBA EDİLMİŞTİR

Türkiye, belki dünya içinde ekonomik büyüme ortamı bakımından en uygun dönemi 2000'li yılların başındaki AKP iktidarıyla birlikte elde etmiştir. 2001 krizi ağır tedbirlerle kontrol altına alınmıştır, 2002 yılında yeni bir iktidar krizle mücadelenin başarıya ulaştığı ortaya çıktıktan sonra, yani Türkiye yüzde 7'nin üzerinde büyümeyi gerçekleştirdikten sonra, enflasyon yüzde 70'lerden yüzde 30'a düşürüldükten sonra, doğru bir ekonomi politikasıyla Türkiye'nin kriz karşısında etkili bir reçete uygulamaya başladığı, artık sağlığın kazanılmakta olduğu ortaya çıktıktan sonra iktidara gelmiştir

2002'de, dünyada ülkelerin en hızlı büyümeyi gerçekleştirdikleri çok uygun bir uluslararası ekonomik ortam kendisini göstermiştir. Böyle bir ortamı bütün dünya kullanmıştır. Hindistan, Çin, Brezilya, Arjantin kullanmıştır. Bunların hepsi iflas noktasına gelmiş ülkelerdi. Bugün onların hepsi derlenmiş toparlanmış, ayağa kalkmış, geleceğe umutla bakar hâle gelmişlerdir.

Ama Türkiye bu ortamı ne yazık ki değerlendirme şansını büyük ölçüde kaybetmiştir.

Gelişme yolundaki 149 ülkenin arasında, Türkiye,

- **2002** yılında AKP iktidara geldiğinde en hızlı büyüyen **29'uncu** ülkedir,
- **2007** yılında AKP iktidarının beşinci iktidar yılında Türkiye 29'uncu sıradan 100'üncü sıraya gerilemiş, 149'un **100'üncüsü** olmuş,
- **2009** yılında ise, 149 ülkenin **136'ncısı** olmuş.

Keza, G-20 diye bilinen dünyanın gayri safi milli hâsılası en büyük 20 ülkesi içinde Türkiye;

- **2002** yılında AKP iktidara geldiğinde G-20 ülkeleri arasında **en hızlı büyüyen üçüncü** ekonomi idi.
- **2007** yılında, yani küresel krizin henüz ortaya çıkmadı koşullarda 9'uncu sıraya düştü, yani **en hızlı büyüyen dokuzuncu** ülke oldu.
- **2009** yılı sonunda ise 20 ülkenin içinde hızlı büyüme bakımından 17'nci sıraya geriledi. Bir başka deyişle, 2009 yılında G-20'nin, **en hızlı daralan, küçülen üçüncü** ülkesi Türkiye oldu.

Geçmişte Türkiye büyük sıkıntılarla karşı karşıya kalmıştır, buna rağmen AKP iktidarı dönemine kadar kalkınmasında önemli mesafeler kat etti.

İnsanlarının eğitiminin, ekonomik kalkınmanın temelini oluşturan sosyal altyapısının, ulaşım altyapısının yeterince geliştirilememiş olmasına, sanayileşme konusunda ilk temel adımların henüz tamamlanmamış olmasına, askeri müdahaleler var, askeri müdahalelerin yol açtığı ekonomik, siyasi çalkantılara, uluslararası krizlere, petrol krizlerine, İkinci Dünya savaşına, Kıbrıs Askeri Harekâtına rağmen, Türkiye'nin bu dönemde gerçekleştirdiği ortalama büyüme hızı, AKP iktidarının 2002 ile 2010 arasında gerçekleştirdiğinden daha yüksektir, çok anlamlı ölçüde daha yüksektir.

İBRET ALINACAK BİR MANZARADIR, BU: Türkiye en güç dönemlerinde yabancı sermaye girmezken, içeride vatandaşın vergi verecek takatı, gücü yokken Türkiye'de tarım, sulama, sanayi, ulaşım altyapılarının hiçbirisi yokken Türkiye kalkınma yoluna girmeyi başarmıştır.

- Türkiye'nin AKP'nin iktidar olduğu **2002 ile 2009** sonu arasındaki ortalama büyüme hızı **3,98'dür**, yani 4'ün altındadır.
- Oysa, **1923 ile 2002** arasındaki 77 yılda Türkiye'nin ulaştığı ortalama büyüme hızı **4,58'dir**.
- **1946 ile 2002** yılları arasında bu çok partili yaşama geçildiği dönemdeki büyüme hızı ise **4,75'dir**.

Bu tablo Türkiye'de cumhuriyetin kuruluş dönemlerinden başlamak üzere verilmiş olan büyük ekonomi mücadelesinin gerçekten ne kadar saygıdeğer olduğunu, ne kadar güç koşullarda ne kadar önemli adımların, atılımların gerçekleştirildiğini bize göstermektedir.

Bu vesileyle Türkiye'nin büyümesini, istikrarını, çağdaş bir hukuk devleti olarak günümüze kadar barış içinde ulaştırılmasını sağlamış olan geçmiş kuşaklara başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere şükranlarımızı sunuyoruz.

3.1.3.- BORÇLANMAYLA ÇARK DÖNMÜYOR

A.- “MERKEZİ YÖNETİM BRÜT BORÇ STOKU” 431.1 MİLYAR TL’YE (290.9 milyar dolar) ÇIKTI

Merkezi Yönetim Borç Stoku, 9 aylık dönemde 50.8 milyar TL’lik artış göstererek 431,1 milyar TL’ye çıktı.

MERKEZİ YÖNETİM BRÜT BORÇ STOKU:

- **TL. olarak;** Ağustos sonunda;424.7 milyar TL olan **Merkezi Yönetim Brüt Borç Stoku, Eylül sonunda 431.1 milyar TL’ye çıktı.**
- **DOLAR olarak ise;** Eylül ayında toplam **290.9 milyar dolar** olan **Merkezi Yönetim Brüt Borç Stokunun, 216.3 milyar dolarlık** bölümü **İç Borç Stoku, 74.6 milyar dolarlık** bölümü ise **Dış Borç Stokundan** oluştu. .

Borç stokunun **301.7 milyar TL** tutarındaki kısmı **Türk Lirası** cinsinden, **129.1 milyar TL** tutarındaki kısmı **döviz** cinsinden ve geriye kalan **0.4 milyar TL** tutarındaki kısmı ise **dövizde endeksli borçlardan** oluştu.

İÇ BORÇ STOKU: 320.6 milyar TL’lık toplam **Merkezi Yönetim Brüt Borç Stokunun** yüzde **58.8’i** (253.4 milyar TL) **iç piyasaya,** yüzde **15.6’sı** (67.3 milyar TL) **kamu** kesimine olan **İç Borçlardan** oluştu.

DIŞ BORÇ STOKU: Eylül sonunda yıl sonuna kıyasla 5 milyar TL artarak **110.5 milyar TL** oldu. Bunun 60.9 milyar TL’si tahvil borçlarından oluştu. 49.6 milyar TL’lik dış kredi borçlarının 11.9 milyar TL’si IMF’ye olan borçlardan meydana geldi.

Hazine’nin **İç Borç Çevirme Oranı,** bu yılın ilk on aylık döneminde yüzde 105,9’a çıkmıştır. Geçen yılın aynı döneminde ise söz konusu oran yüzde 75,3 olarak gerçekleşmiştir. Bu veriler yılın ilk on aylık döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre, iç borç çevirme oranında 30,6 puanlık bir bozulma olduğunu göstermektedir.

Bir yandan Hükümetin ekonomide güven ortamını tesis edememesi neticesinde bankaların aşırı ihtiyatlı davranmaları ve özel kesime açılan kredileri daraltmaları; diğer yandan Hazine’nin artan borçlanma ihtiyacı 2009’da yatırım ve iç talepteki daralmayı hızlandırmıştır. Yıl boyunca TCMB’nin gerçekleştirdiği tedrici faiz indirimleri de Hazine kâğıtlarından elde edilen sermaye kazançlarını artırmış böylece 2009 yılının ilk on aylık döneminde Banka kaynakları, yoğun olarak Hazine Kâğıtlarına yönlendirilmiştir.

B.- TÜRKİYE 2010'DA, 11 MİLYAR DOLARA YAKIN DIŞ BORÇ ÖDEYECEK

Merkezi Yönetim Dış Borç ödemeleri kapsamında önümüzdeki yıl 7 milyar 56 milyon doları ana para, 3 milyar 917 milyon doları da faiz olmak üzere toplam 10 milyar 973 milyon dolar dış borç ödenecek.

Dış borç ödemesi, 2011 yılında 6 milyar 816 milyon doları ana para 3 milyar 532 milyon doları faiz olmak üzere 10 milyar 347 milyon dolar olarak gerçekleşecek. Devletin bundan sonraki 4 yıldaki dış ödemesi ise kademeli olarak düşecek.

2012 yılında dış borç ödemeleri, 6 milyar 626 milyon doları ana para, 3 milyar 193 milyon doları faiz olmak üzere, 9 milyar 818 milyona gerileyecek. Devlet, 2013 yılında 7 milyar 315 milyon dolar, 2014 yılında da 7 milyar 724 milyon dolar ödemedede bulunacak.

2015 yılında ise dış borç ödemesinin 4 milyar 180 milyon doları ana para, 2 milyar 277 milyon doları da faiz olmak üzere 6 milyar 458 milyon dolara düşmesi öngörülüyor.

Söz konusu ödeme, 2016 ve takip eden yıllarda ise 35 milyar 870 milyon doları ana para, 16 milyar 946 milyon doları faiz olmak üzere 52 milyar 816 milyon doları bulacak.

Böylece 2009'u (8-12.ay) da kapsayan önümüzdeki dönemde ödenecek toplam dış borç, 108 milyar 882 milyona ulaşacak. Bunun da 72 milyar 212 milyon dolarını ana para, 36 milyar 670 milyon dolarını da faiz oluşturacak.

Merkezi Yönetim Dış Borçlarının yıllar itibariyle dağılımı			
Yıllar	Anapara	Faiz	Toplam
2009(8-12)	2.091	1.340	3.431
2010	7.056	3.917	10.973
2011	6.816	3.532	10.347
2012	6.626	3.193	9.818
2013	4.459	2.856	7.315
2014	5.114	2.610	7.724
2015	4.180	2.277	6.458
2016 (*)	35.870	16.946	52.816
Toplam	72.212	36.670	108.882

(*) 2016 ve sonraki yılları kapsıyor

3.1.4.- EKONOMİ “TEĞET GEÇEN KRİZ” ALTINDA DÖKÜLÜYOR

A.- TÜRKİYE, SABİT SERMAYE YATIRIMINDA 57 ÜLKE İÇİNDE 45’İNCİ OLMUŞTUR,

Bir ülkenin “Sabit Sermaye Yatırımları” toplam değeri ülkenin gelecekteki ekonomik tablosunu belirleyecek, istihdamı büyük ölçüde etkileyecek, gelecekteki ekonomi kalkınmasının altyapısını oluşturacak temel büyüklüktür. Biz, ancak sabit sermaye yatırımlarımızı yüksek düzeyde tutarak ekonomik kalkınmamızı, üretime yönelik ekonomik kalkınmayı, sağlıklı ekonomik kalkınmayı destekleyebiliriz. Ama bir süreden beri bunlar Türkiye’nin gündeminden ne yazık ki düşmüştür .

Uluslararası Yönetim geliştirme Enstitüsü’nün yaptığı bir araştırmayla **2009 verilerine göre, Türkiye,**

- “Sabit Sermaye Yatırımları” toplam değeri açısından, 57 ülke arasında 45’inci olmuştur, 2008 yılında sabit sermaye yatırımları yüzde 4,64 oranında gerilemiştir.
- Sabit sermaye yatırımlarının milli gelir oranında ise yüzde 20,3 ile yine 57 ülke arasında ancak 45’inci sıraya Türkiye gelebilmiştir.

Bunlar gelecekteki ekonomik sıkıntıların, bu ekonomi politikası devam ettiği takdirde nasıl şekillenmekte olduğunu bize gösteren önemli verilerdir.

B.- KAPASİTE KULLANIMI GERİLEMİYİ SÜRDÜRÜYOR

İmalat sanayiinde kapasite kullanım oranı EKİM ayında geçen yılın aynı ayına göre 4.9 puan azalırken, bir önceki aya göre 1.7 puan artarak yüzde 71.8 seviyesinde gerçekleşti.

Krizin en çok vurduğu sektörlerden motorlu araçlarda kapasite kullanımı Ekim ayında geçen yılın aynı ayına göre 7.7 puan azalarak yüzde 67’ye geriledi.

Kapasite kullanımının gerilemesinde Ekim ayında iç pazarda yaşanan talep yetersizliği, işyerlerinin tam kapasite ile çalışmaması en önemli neden oldu.

Küresel ekonomik kriz nedeniyle **EKİM 2008’de kapasite kullanımının yüzde 76.7’ye gerilediği** dikkate alındığında, Ekim 2009 kapasite kullanımındaki yüzde 4.9’luk gerileme krizin etkilerinin yoğun bir şekilde sürdüğünü bir kez daha ortaya koymuş oldu.

Kapasite kullanımı Kasım’da yüzde 72.9, Aralık’ta yüzde 64.7, Ocak’ta yüzde 63.8, Şubat’ta yüzde 63.8, Mart’ta yüzde 64.7, Nisan’da yüzde 66.8, Mayıs’ta yüzde

70.4,Haziran'da yüzde 72.7, Temmuz'da yüzde 72.3, Ağustos'ta yüzde 69.7, Eylül 2009 da ise yüzde 70.1 olmuştu.

C.- ANADOLU KAPLANLARI ÇÖKÜYOR

Türkiye'nin en önemli "Anadolu Kaplanı" diye nitelenen sanayi bölgelerinden birisi olan Denizli'de çok sevilen, sayılan, başarılı iş adamı olarak bölgesinde büyük itibar gören bir insanımız geçenlerde hayatına kıydı. Gerekçe, ekonomik krizin yükünü artık taşıyamaz hale gelmesiydi. Bu gelişme, son dönemde yaygınlaşan benzeri onlarca olaydan sadece bir tanesi idi.

Türkiye için büyük önem taşıyan, ekonomimizin hayat damarını oluşturan, Anadolu'nun dört bir köşesinde bir süreden beri hepimizin takdirle izlediği büyük başarıları gerçekleştiren, istihdam yaratan, ihracat gerçekleştiren, üretim gerçekleştiren KOBİ'ler dünyasında, Türkiye'nin bu en önemli kesiminde de sessiz sessiz intiharlarla sıkıntı artık gizlenemez hâle geliyor. Bunu büyük üzüntüyle karşılıyoruz. Bu yaşanmakta olan sorunun, sıkıntının sadece bir parçasıdır. Bunu ciddiyetle değerlendirmemiz lazımdır.

Ağustos ayında Türkiye'de sanayinin büyüme hızı geçen yılın Ağustos ayına göre yüzde 6,7 azalmıştır; bu yılın Temmuz ayına göre ise sanayi yüzde 5,7 daralmıştır. Yani toparlanmaya başladık dediğiniz Temmuz ayına göre bile Ağustos ayında sanayide bir daralmanın ortaya çıktığı anlaşılıyor.

Kapasite kullanımıyla ilgili verilen rakamlar Türkiye'de krizin dip noktasını geride bıraktığı umudunu destekleyici nitelikte değildir. Hâlâ o kriz noktasında ekonominin biraz daha çalkalanacağı anlaşılıyor. Üstelik bu sanayi artışıyla ilgili rakamlar ÖTV ve KDV konusunda sanayi artışını teşvik edici vergi önlemlerinin yürürlükte olduğu bir sırada ortaya çıkan rakamlardır.

D.- ENFLASYON BEKLENTİYİ AŞTI EKİMDE YÜZDE 2.41 ARTTI

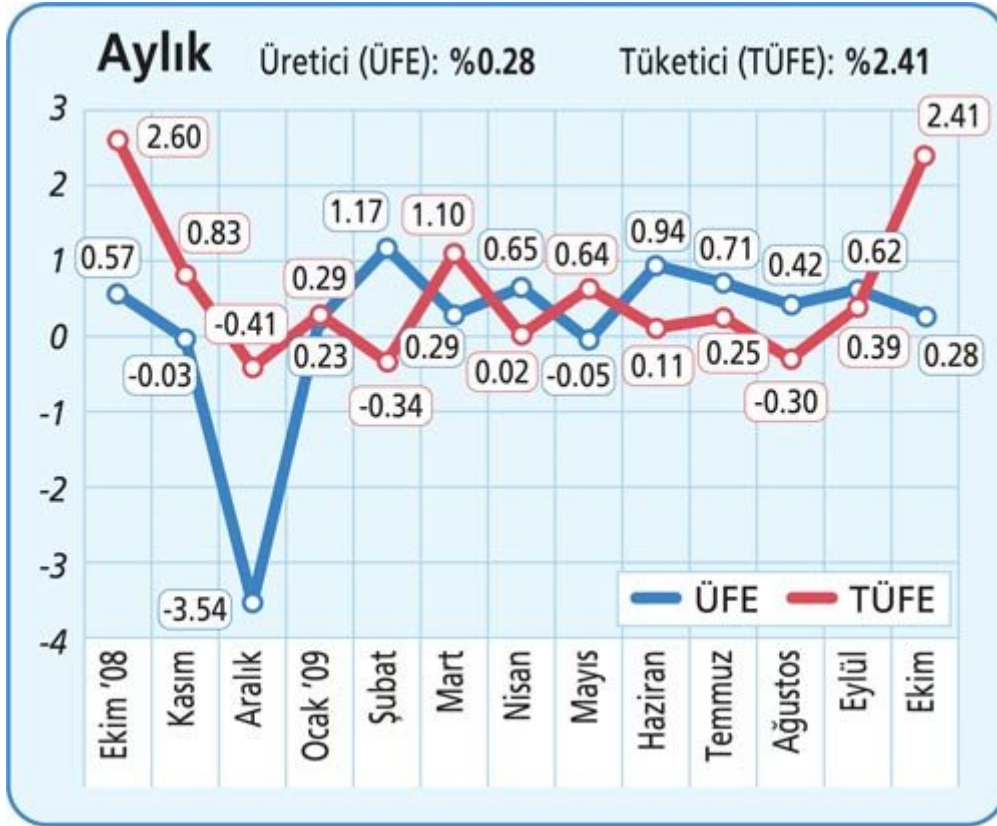
Mevsimsellik ve vergi indirimlerinin sona ermesiyle yükselen TÜFE, beklentileri aştı ve yüzde 2.41 oldu. ÜFE'deki artış ise yüzde 0.28'de kaldı

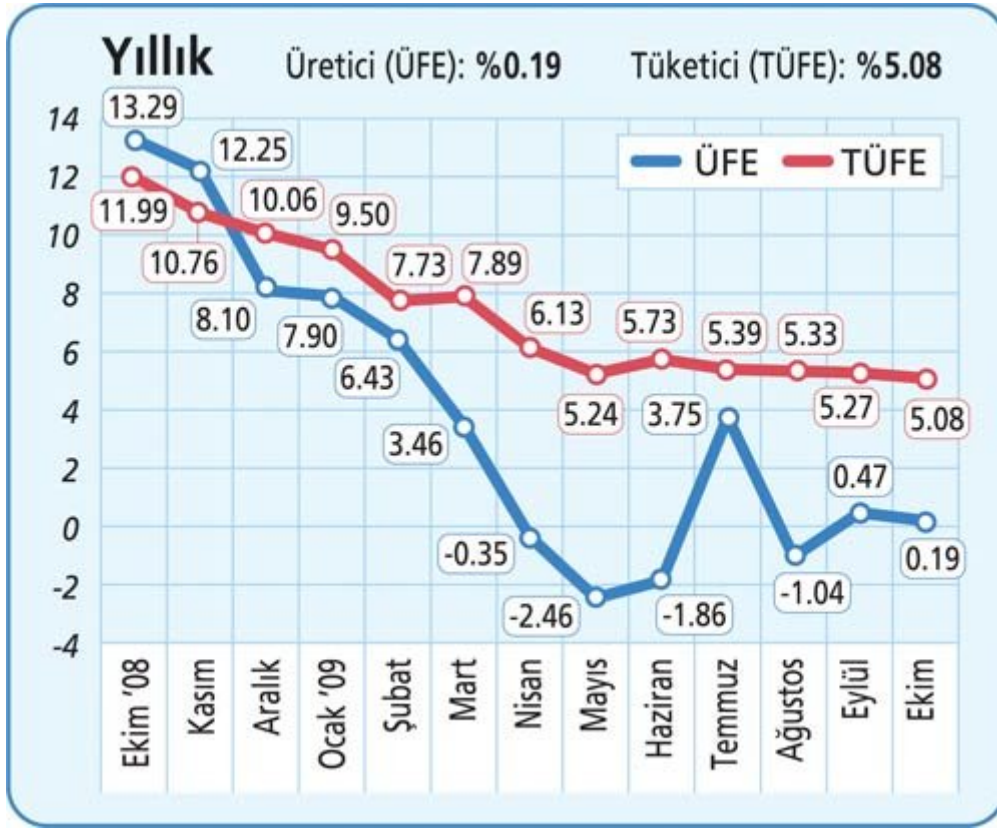
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), ekim ayında tüketici fiyatları endeksinin (TÜFE) yüzde 2.41, üretici fiyatları endeksinin (ÜFE) ise yüzde 0.28 arttığını açıkladı.

Ekim itibarıyla;

- Yıllık enflasyon TÜFE'de yüzde **5.08**, ÜFE'de yüzde **0.19** oldu.
- Yılın **10** ayında ise, TÜFE yüzde 4.64, ÜFE yüzde 3.90 oldu.
- 12 aylık ortalamalara göre de TÜFE yüzde **6.95**, ÜFE yüzde **2.20** oldu.

Ekimde yüzde 2.41 artan TÜFE, yüzde 1.8 civarında seyreden piyasa beklentilerini aştı ve son bir yılın en yüksek oranını kaydetti. TÜFE 2008 Ekim'de de yüzde 2.60 yükselmişti. Yıllık enflasyon ise hem TÜFE'de, hem ÜFE'de geriledi. Geçen yılın aynı ayına göre gerileme TÜFE'de 6.91 puan, ÜFE'de 13.1 puan oldu.

E.- ELEKTRİK FİYATI AKP DÖNEMİNDE YÜZDE 86.2 ARTTI

KONUTTA kullanılan **elektriğin kilovat saati 2002** yılından **2009 yılı Ekim ayına kadar yüzde 86.2** artarak **11,480 kuruştan 21,376 kuruşa** çıktı.

Aynı dönemde **sanayide** kullanılan **elektriğin kilovat saati ise 70.1** artışla **11,340 kuruştan 19,284 kuruşa yükseldi**. Böylece, **2002-2009** yılları arasında **sanayide kullanılan elektriğin kilovat saati yüzde 70.1** arttı.

2000 yılında **konutta 3,818 kuruş** olan elektrik fiyatının **2002** yılında **11,480 kuruşa** yükseldi. 2008 Ocak-Haziran döneminde 14,830 kuruşa, 2008 Temmuz-Eylül döneminde 17,944 kuruşa, 2008 Ekim-Aralık döneminde 19,572 kuruşa ulaşan elektrik fiyatı, 2009'un ilk çeyreğinde kilovatı 19.803 kuruşa, Nisan- Eylül 19,489 kuruşa, **2009 Ekim** ayı itibariyle ise **21,376 kuruşa** yükseldi.

F.- EYLÜL DE DIŞ TİCARET GERİLEDİ

2009 yılı Eylül ayında, 2008 yılının aynı ayına göre ihracat %33,6 azalarak 8 501 Milyon Dolar, ithalat %30,4 azalarak 12 449 Milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir.

2008 Eylül ayında %71,5 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı, 2009 Eylül ayında %68,3 e gerilemiştir.

Aynı dönemde dış ticaret açığı %22,5 azalarak 5 091 Milyon Dolardan, 3 948 Milyon Dolara gerilemiştir.

G.- “42 BİN ESNAF KEPENK İNDİRDİ, GİDİŞAT KÖTÜ”

Kurulan şirket ve kooperatif sayısı Ocak-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 17.9 azalarak 40 bin 213'ten 33 bin 5'e geriledi. Aynı dönemde kurulan ticaret unvanlı işyeri sayısı da yüzde 12.9 azalışla 32 bin 832'ye düştü.

Bu rakamlar sonrasında “*Türkiye’de krizin atlatılmaya başlandığı lafları gerçeği yansıtmamakta*” eleştirisinde bulunan Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu (TESK) Başkanı Bendevi Palandöken, “*Bu rakamlar gösteriyor ki Türkiye’de hala kriz etkisini sürdürüyor. Açıklanan son işsizlik rakamlarında bir düşme olduğu gözleniyor. Ancak bu rakamlar her 4 gençten 1'inin işsiz olduğunu gerçeğini de ortaya koyuyor. Eğer esnaf ve işyeri sahipleri desteklenmezse Türkiye krizin etkisinden daha uzun süre kurtulamaz*” tesbitinde bulundu.

Esnafın cansuyu kredisinden faydalanacağını resmileştiği 22 Nisan'dan bu yana kepenk indiren esnaf sayısının 41 bin 832'yi bulduğunu belirten Palandöken, “*Krizin esnaf kesimi üzerindeki tahribatı çok ağır oldu. Bu tahribatın giderilmesi için Bakanlığın bir an önce kredi musluğunu açması gerekir. Nisandan bu yana esnaf beklentiye girdi. Yasaya rağmen bu zaman kaybı neden anlaşılır değil.*” dedi.

H.- KRİZ “KİŞİ BAŞINA GELİRDEN” BİN 829 DOLAR GÖTÜRDÜ

Kriz, kişi başına düşen milli gelirden bin 829 dolar götürdü. 2008 yılında kişi başına gelir 10 bin 285 dolarken, 2009 yılında 8 bin 456 dolara geriledi. Krizin etkisiyle vatandaş 2009 yılında bin 829 dolar fakirleşmiş oldu.

J.- YURTTAŞLAR OLARAK BÜTÇENİN YARISI KADAR BORÇLUYUZ

Eylül ayında 103 bin 94 kişi kart borcunu ödeyemedi. Yurttaşın bankalara olan toplam borcu 120 milyar lirayı aştı

2009 yılının dokuz ayında ferdi kredi ve kredi kartları borçlarını ödememiş kişilerin sayısı 1 milyon 157 bin 548 olarak belirlendi. Yurttaşın bankalara bireysel borcu bütçenin yarısına ulaştı.

Eylül ayında, kredi kartı borcunu ödemeyenlerin sayısı bir önceki aya göre yüzde 8 artarak 103 bin 94'e çıktı. Aynı dönemde ferdi kredi borcunu ödemeyenlerin sayısı ise yüzde 33.4 artarak, 64 bin 954'e yükseldi. Verilere göre, 2009 yılının dokuz ayında ferdi kredi ve kredi kartları borçlarını ödememiş kişilerin sayısı 1 milyon 157 bin 548 olarak belirlenirken bunun 722 bin 473'ü kartı borcunu, 435 bin 75'i de kredi borcunu ödememiş kişiler.

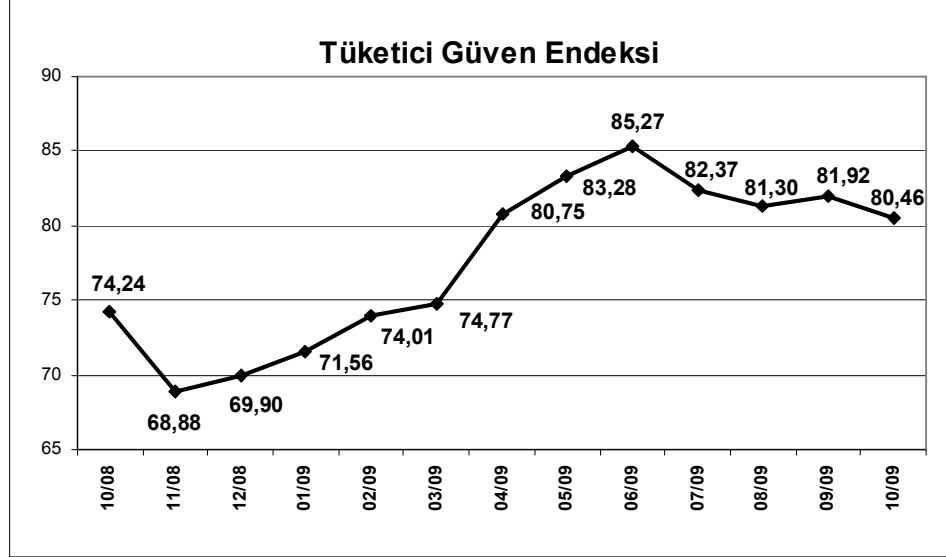
Türkiye'nin 2010 yılı bütçesi büyüklüğü 287 milyar TL olarak açıklandı: Kredi kartı ve ferdi kredi borç stoku 120 milyar lirayı aştı yani 2010 yılı bütçesinin yarısına yaklaştı. Borç ile kriz daha da derinleşmektedir."

K.- TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ 2009 YILININ EKİM AYINDA %1,79 ORANINDA AZALDI

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen Aylık Tüketici Eğilim Anketi, tüketicilerin harcama davranış ve beklentilerini değerlendirmektedir.

Endeksin 100'den büyük olması tüketici güveninde iyimser durum, 100'den küçük olması tüketici güveninde kötümser durum, 100 olması ise tüketici güveninde ne iyimser ne de kötümser durum olduğunu göstermektedir.

2009 yılı Eylül ayında 81,92 olan Tüketici Güven Endeksi, 2009 yılının Ekim ayında Eylül ayına göre %1,79 oranında azalarak 80,46 değerine düşmüştür.

ÖNERİYORUZ: ‘5084 sayılı teşvik yasasında süre 1 yıl daha uzatılmalıdır’

CHP Trabzon Milletvekili Akif Hamzaçebi, TBMM Başkanlığı’na, kriz yüzünden yarım kalan ve tamamlanamayan yatırımlara, uygulanan teşviklerin süresinin 1 yıl daha uzatılması yönünde bir kanun teklifi sundu.

”Küresel ekonomik kriz, Türkiye’de derinden hissedilmiştir. Ekonomide büyük bir daralmaya ve çok yüksek seviyede işsizliğe yol açmıştır. Nitekim 149 gelişmekte olan ekonomi içinde Türkiye; 2002 yılının sonunda en hızlı büyüyen 29. ülkeyken 2007 yılında aynı ülkeler içinde 100. sıraya gerilemiştir. 2009 yılında ise Türkiye’nin 136. sırada yer alması beklenmektedir.

5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’la getirilmiş olan teşvikler ise krizin olmadığı bir ekonomik konjoktüre göre tasarlanmıştır. Bu nedenle yaşanan ekonomik krize paralel olarak anılan yasada gerekli değişikliklerin yapılması bir ihtiyaçtır.

Nitekim anılan yasada öngörülen teşvik uygulama süreleri 18/02/2009 tarihli ve 5838 sayılı Kanunla bir yıl uzatılmıştır” diyen Hamzaçebi şunları söyledi: “Uzatılan süre 31/12/2009 tarihinde sona ermektedir. Aynı kanunla 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nda değişiklik yapılarak “İndirimli Kurumlar Vergisi” adı altında yeni teşvik modeli yürürlüğe girmişse de işletmelerimiz halen krizin olumsuz etkilerini yaşamaktadır. Yeni teşvik modeli bundan sonraki yatırımları kapsamına almaktadır. Sorun ise mevcut işletmelerin varlığını devam ettirebilmesidir.

TBMM Başkanlığı’na 5084 Sayılı Yasa’da yatırımlara uygulanan teşvik sürelerinin bir yıl daha uzatılması ile 31/12/2008 ve 31/12/2009 tarihlerine kadar tamamlanması öngörülmüş ancak kriz nedeniyle tamamlanamamış yatırımların tamamlanarak teşvik kapsamına girmelerine olanak verecek bir kanun teklifi verilmiştir.”

3.1.5.- 2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

CHP'nin 2009 yılı bütçe hazırlık sürecindeki tüm eleştirileri ve önerilerine rağmen; AKP iktidarı 2009 yılı Bütçesi ve Programını "krizin teğet geçeceği" varsayımı ile hazırlamıştır. AKP iktidarının "krizi görmezden gelme" ısrarı; 2009 yılı Bütçe Kanununun ölü doğmasına ve Türkiye'nin krizde bütçesiz kalmasına yol açmıştır.

Hükümetin güven veren bir program ve bütçeyi ortaya koymaması, maliye politikasında esnekliğin ve oyun alanının kaybolması, ekonomide güven kaybını hızlandırmış ve daralma beklentileri hızla KEP tahminlerini aşmıştır. Ekonomik faaliyetlerdeki bu çöküş, bütçe dengelerindeki bozulmayı da tahminlerin ötesine taşımıştır.

BÜTÇE DENGELERİNDE REKOR BOYUTLARDA SAPMA OLDU

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan "küresel kriz teğet geçti" dese de, bütçe açığında en büyük sapma yaşayan ülkelerden biri Türkiye oldu.

Nitekim daha 2009 yılının üçte birlik bölümü dolmamışken Hükümet, Nisan ayında, Avrupa Komisyonuna verdiği Katılım Öncesi Ekonomik Program (KEP) ile 2009'da yüzde 4'lük büyüme hedefini yüzde 3,6 daralma olarak revize etmiştir. Bir başka ifadeyle **Hükümet bütçenin yayımlanmasından sadece dört ay sonra büyüme hedefini 7,6 puan düşürmek zorunda kalmıştır.**

Bütçe Açığı: Büyüme hedefindeki düzeltmeye paralel şekilde, Merkezi Yönetim Bütçe hedeflerinin de tutmayacağı anlaşılmıştır. **Hükümet, 2009 için hedeflediği Bütçe açığının 4,6 kat (38 milyar TL artacağını) daha fazla olacağını açıklamıştır.**

2009 yılında bütçe açığının Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'ya (GSYH) oranı 2008 yılıyla karşılaştırıldığında Türkiye'de 4.8 puanlık bir sapma yaşandı. 2009 yılı başlangıç bütçesine göre sapma ise 5.5 puanı buldu.

Merkezi Yönetim Bütçe açığı, Ocak-Ekim döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 785 artarak 4milyar 887milyonTL'den **43 milyar 232 milyonTL'**ye çıktı. **Bütçe Açığı** geçen yılın aynı dönemine göre **yüzde 785** artış gösterdi.

Bütçe açığı 40 milyar TL'yi en son 2002'de ve 2003'de yıllık 40.2 milyar TL ile geçmişti. Bu açıklardan sonraki en yüksek bütçe açığı ise 2004'de 29.2 milyar TL

ve 2001'de 28.6 milyar TL. Sıraladığımız tüm bu rakamlar yıllık iken 2009 bütçesi bu rakama on ayda ulaştı ve geçti...

2009 yılı için hükümet tarafından 10.4 milyar TL olarak öngörülen bütçe açığının GSYH'ye oranı yaklaşık yüzde 1'e işaret ederken, küresel ekonomik kriz nedeniyle revize edilen tahmini bütçe açığının Orta Vadeli Plan'da 2009 sonu için öngörülen milli gelire oranı dikkate alınarak yapılan hesaplamalara göre **yüzde 6.6**'ya çıktı. Böylece genel yönetim bütçe açığının milli gelire oranındaki sapma 2009 yılında kriz nedeniyle 5.5 puana ulaştı. Yüzde 1.8 olarak gerçekleşen 2008 yılı merkezi yönetim bütçe açığının GSYH'ya oranıyla, hükümetin yüzde 6.6 olarak OrtaVadeli Program'da revize ettiği bütçe açığının milli gelire oranı arasındaki sapma ise **4.8 puanı** buldu.

Bu gelişmelerin etkisi ile Merkezi Yönetim Bütçesinde başlangıçta hedeflenen bütçe açığının 6 kat artarak 62,8 milyar TL olacağı, Hükümet tarafından tahmin edilmektedir. Bu, bütçede hedeflenen açıkta 52,4 milyar TL'lik bir artışa tekabül etmektedir. Bu sapmanın 7,6 milyar TL'si harcamalardaki artıştan kaynaklanırken, 44,8 milyar TL'si gelirlerdeki azalıştan kaynaklanmıştır.

2009 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin;

- **Harcama kalemlerinde** hedef ve gerçekleşme tahminleri arasında yüzde 2,9'luk bir artış ön görülmektedir. İlk on aylık dönemde ise **Bütçe Giderleri** yüzde 21 artışla **218 milyar 600 milyon TL**'ye yükseldi.
- **Gelir kalemlerinde** hedefe göre yüzde 18 oranında bir düşüş olacağı anlaşılmaktadır. İlk on aylık dönemde ise **Bütçe Gelirleri** yüzde 0.2 azalışla **175 milyar 368 milyon TL**'ye geriledi .
- **Vergi gelirlerin** de ise, başlangıçta hedeflenenin yüzde 19,1 oranında altında gerçekleşmesi ön görülmektedir.

FAİZ DIŞI DENGESİ: Program hedefine göre Faiz dışı fazlada ise yüzde 81,5 oranında (38,4 milyar TL) bir düşüş ön görülmüştür. Bu gelişmeler sonucunda başlangıçta 47,1 milyar TL fazla vermesi öngörülen 2009 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi Faiz Dışı Dengesinin; 2009'da 7,3 milyar TL açık vereceği anlaşılmaktadır. İlk on ayda, **Faiz Dışı Fazla** ise **7 milyar 12milyonTL** oldu.

FAİZ GİDERLERİ: Yılın ilk on ayında, geçen yılın eş dönemine göre **Faiz giderleri (11milyar 656 milyonTL) yüzde 16 arttı.** Hükümetin 2009 yılı sonu tahminlerine göre toplam faiz giderleri 55,5 milyar TL.'ye ulaşacak.

3.1.6.- 2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ HEDEF VE TAHMİNLERİ

	(Milyon TL)		Değişim	Değişim
	2009 (1)	2009 (2)	Yüzde	Milyon TL
HARCAMALAR	259,156	266,752	2.9	7,596
Personel Giderleri	57,211	56,313	—1.6	—898
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi Gider.	7,243	7,187	—0.8	—56
Mal ve Hizmet Alımları	25,454	27,386	7.6	1,932
Faiz Giderleri	57,500	55,500	-3.5	—2,000
Cari Transferler	87,956	92,358	5.0	4,403
Sermaye Giderleri	14,839	18,662	25.8	3,823
Sermaye Transferleri	2,825	2,866	1.5	41
Borç Verme	4,661	6,480	39.0	1,820
Yedek Ödenekler	1,468	0		
GELİRLER	248,758	203,928	—18.0	—44,830
Genel Bütçe Gelirleri	242,957	197,227	—18.8	—45,730
-Vergi Gelirleri	202,090	163,561	—19.1	—38,528
-Vergi Dışı Gelirler	26,787	25,981	—3.0	—806
-Sermaye Gelirleri	13,139	2,761	—79.0	—10,377
-Alınan Bağış ve Yardımlar	942	4,923	422.8	3,982
Öz. Büt. İd. ve Düz. Den. Kur. Gelir.	5,801	6,701	15.5	900
FAİZ DIŞI DENGE	47,102	—7,324	...	—54,426
BÜTÇE DENGESİ	10,398	62,824	504.2	—52,426

(1): Program, (2): Program gerçekleşme tahmini

3.1.7.- 2010 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ VİZYONU OLMAYAN SANAL BİR BÜTÇEDİR

A.- BÜTÇENİN TEMEL BÜYÜKLÜKLERİ

2010 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinde giderlerin yüzde 7,6, faiz dışı giderlerin ise yüzde 9 oranında artacağı ön görülmektedir. 2010 yılında GSYH deflatörünün yüzde 5, TÜFE' nin ise yüzde 5,3 artacağı düşünüldüğünde, 2010 yılında bütçenin gider kalemlerinde oldukça önemli reel artışlar ön görüldüğü dikkati çekmektedir.

Merkezi Yönetim Bütçesinin gelir kalemlerinde 2010 yılı için yüzde 16,1 oranında artış ön görülürken, aynı dönemde vergi gelirlerinde yüzde 18,2'lik bir artış ön görüldüğü dikkati çekmektedir.

Türkiye'nin 2010 yılı bütçesi 50.1 milyar lira açık verecek. 2010 yılında 286.9 milyar lira harcama yapacak olan hükümet, 236.8 milyar lira gelir toplamayı hedefliyor. 2010 yılı bütçesinde 193.3 milyar lira vergi geliri hedeflenirken, faiz dışı fazlanın 6.6 milyar lira olacağı tahmin edildi.

2010 yılı Bütçesine temel oluşturan makro büyüklükler;

- **GSYH büyüklüğü 1 trilyon 29 milyar lira,**
- **Büyüme** oranı yüzde **3.5**
- **Yıl Ortası Nüfus 72.7** milyon
- **Kişi Başına Gelir 8 bin 821** dolar
- **TÜFE** yıl sonu oranı yüzde **5.3,**
- **Dolar Kuru** yıl ortalaması **1.6043.**
- **İhracat 108** milyar dolar,
- **İthalat 153** milyar dolar
- **Dış Ticaret Açığı 45** milyar dolar

2010 yılı bütçesinde;

- **Kamu personeline 71.4 milyar TL, faize 56.7 milyar TL** ayrılmış.
- **Sosyal Güvenlik Kurumları** açıklarına bütçeden **31.8 milyar TL** gidecek. Toplam sosyal güvenlik harcamaları **57.7 milyar TL**'yi bulacak.
- **Tarıma 8.4 milyar TL** kaynak aktarılacak.
- **Kamu yatırımlarına 18.9 milyar TL** gidecek.

- **Mahalli idarelere 22.1 milyar TL** aktarılacak.
- **2010 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinde giderlerin yüzde 7,6, faiz dışı giderlerin ise yüzde 9 oranında artacağı ön görülmektedir.** 2010 yılında GSYH deflatörünün yüzde 5, TÜFE' nin ise yüzde 5,3 artacağı düşünüldüğünde, 2010 yılında bütçenin gider kalemlerinde oldukça önemli reel artışlar ön görüldüğü dikkati çekmektedir.

2010 bütçe hedefleri (Milyar TL)

(2009 bütçe hedefleri ve bütçe gerçekleşme tahmini ile karşılaştırılmalı tablo)

	Bütçe 2009	Gerçekleşme tahmini 2009	Bütçe 2010
Giderler	289.1	266.7	286.9
Faiz	57.5	55.5	56.7
Faiz dışı	201.6	211.2	230.2
- Personel	57.2	56.3	60.3
- SGK katkı	7.2	7.1	11.1
- Alımlar	25.4	27.3	25.1
- Cari transferler	87.9	92.3	102.1
- Yatırım	14.8	18.6	18.9
Gelirler	248.7	203.9	236.7
- Vergi	202.9	163.5	193.3
- Diğer	45.8	46.3	43.4
- Giderler		266.7	286.9
- Gelirler		203.9	236.7
- Açık		62.8	50.1

B.- VERGİ GELİRLERİ YÜZDE 18,2 ARTACAK:

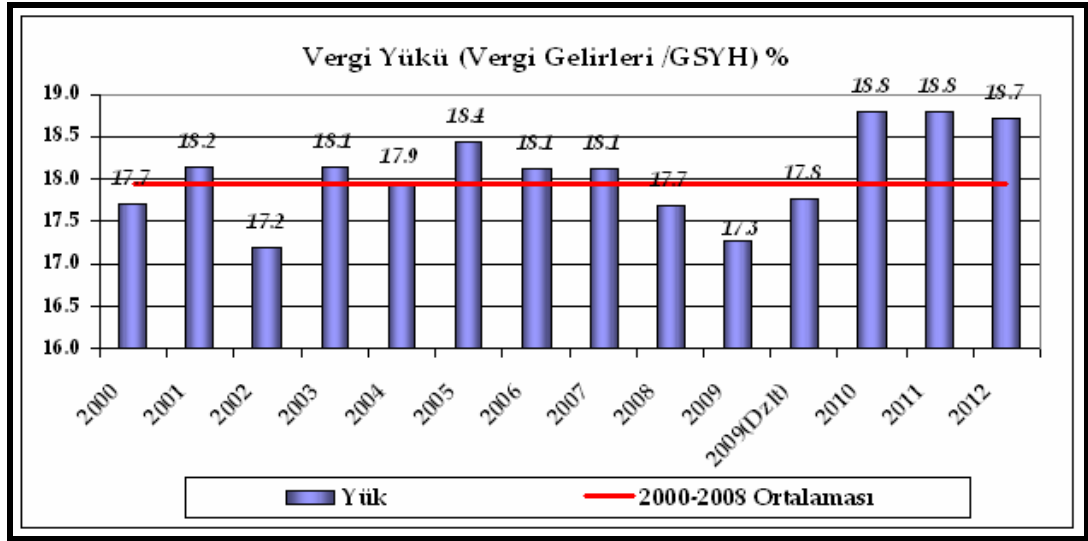
Merkezi Yönetim Bütçesinin gelir kalemlerinde 2010 yılı için yüzde 16,1 oranında artış ön görülürken, **aynı dönemde vergi gelirlerinde yüzde 18,2'lik bir artış ön görüldüğü dikkati çekmektedir.**

Vergi gelirleri için ön görülen bu artış oranı oldukça yüksektir. Maliye Bakanının vermiş olduğu bilgiler çerçevesinde 2009'da vergi gelirlerinde, indirimlerden kaynaklanan 4,7 milyar TL'lik kayıp telafi edilse dahi, 2010'da vergi gelirlerinde yüzde 15,1 oranında artış ön görüldüğü anlaşılmaktadır. 2010'da ekonominin yüzde 3,5 büyüyeceği ve GSYH deflatörünün yüzde 5 artacağı varsayımları dikkate alındığında vergilerde böyle bir artış hedefi gerçekçilikten çok uzaktır.

Nitekim yakın geçmiş için verginin gelir esneklikleri hesaplandığında bu tablo daha net ortaya çıkmaktadır. Milli gelirdeki yüzde 1'lik artışın (azalışın) 1999–2008 yılları

arasında vergi gelirlerinde ortalama yüzde 1,1'lik bir artışa (azalışa) neden olduğu dikkati çekmektedir.

Buna karşın 2010 yılında, verginin gelir esnekliğinin 2,1 olacağı ön görülmektedir. Böyle bir esneklik katsayısına yakın dönemde hiç rastlanmamaktadır. 2009 yılının vergi gelirlerinde indirimlerden kaynaklanan 4,7 milyar TL'lik fark telafi edilse bile 2010 yılında esneklik katsayısı 1,7 olmaktadır. Bu da yakın zaman içinde en yüksek esneklik katsayılarından birisidir. Kâğıt üzerinde rakamları alt alta yazarak bu ekonomide böyle bir vergi performansını öngörmek gerçekçi değildir.

Vergi esnekliklerinin ve yükünün ortaya koyduğu bu tablo bizi iki sonuca götürmektedir. 2010 için hem vergi hedefleri iddialı tutulmuştur hem de vergi oranları radikal bir şekilde artırılacaktır.

Vergi gelirlerindeki aşağı yönlü her yüzde 1'lik sapma ön görülen bütçe açığına 1,9 milyar TL ilave yapacaktır.

Başlangıçta gerek ekonomiden sorumlu bakan, gerekse Maliye Bakanı 2010'da yeni vergi ihdasları olmayacağı, vergi oranlarının artırılmayacağı hususunda demeçler vermişlerdir.

Daha sonra ise özellikle bazı ürünlerden alınan maktu vergilerde enflasyon düzeltmesi yapılacağı ifade edilmeye başlanmıştır. Ancak ön görülen dolaylı vergilerdeki çarpıcı artışlar bazı ürünlerden alınan vergilerde enflasyon düzeltmesinin çok ötesinde artış yapılacağı konusunda şüpheleri artırmaktadır.

Faturayı Yine Dar Ve Sabit Gelirliler Ödeyecek: Hükümet, 2010 yılında 193.3 milyar lira vergi toplamayı planlıyor. Vergi dışı gelirlerin ise 43.5 milyar lira olacağı tahmin ediliyor.

2010 yılında **Toplam Vergi Gelirlerinin;**

- Yüzde **66.5**'inin **dolaylı** vergilerden,

- Yüzde **29.8**'inin **dolaysız** vergilerden,
- Yüzde **3.7**'sinin de **servet** vergilerinden, oluşması bekleniyor.

Maliye Bakanlığı'nın 2010 yılında toplamayı hedeflediği bazı vergi gelir tahminleri ise şöyle: Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) 54.6 milyar lira, Gelir vergisi 41.5 milyar lira, Kurumlar Vergisi 18 milyar lira, dahilde alınan KDV 22.6 milyar lira, ithalde alınan KDV 30.1 milyar lira, ÖTV 54.6 milyar lira, Motorlu Taşıtlar Vergisi 4.3 milyar lira, BSMV 3.9 milyar lira, harçlar 5.4 milyar lira, damga vergisi ise 4.4 milyar lira...

Nitekim 2010 için ÖTV gelirlerinde yüzde 31,6 nispetinde bir artış hedeflenmektedir. Bu artış 2007 ve 2008 yılları ile mukayese edildiğinde (sırasıyla yüzde 6,1 ve yüzde 6,6) oldukça yüksek bir artışı ima etmektedir.

Bu yüksek artışın bir bölümü 2009 yılının düşük baz etkisinden kaynaklanabilir. Bu etkiyi arındırmak için, 2009'da ÖTV Gelirlerinin yüzde 6 oranında arttığı varsayılsa bile, 2010'da ÖTV tahsilâtında yüzde 23'lük bir artış ön görüldüğü dikkati çekmektedir. Bu oran da 2010 yılında ÖTV' de oldukça yüksek bir artış ön görüldüğünü göstermektedir.

Nitekim ÖTV tahsilâtlarının alt detaylarına inildiğinde 2010'da bazı ürünlerden ciddi gelir tahsilâtı beklendiği anlaşılmaktadır.

Petrol ve doğal gazdan elde edilecek ÖTV' de, 2010 için, yüzde 26,2 oranında artış ön görülmektedir. 2009 yılında bu ürün grubundaki düşük tahsilât artışını (yüzde 1,6) telafi etmek için, 2009'da petrol ve doğalgazdan elde edilen vergi tahsilâtının yüzde 7 arttığı kabul edilse bile, 2010'da bu ürün grubundan beklenen vergi tahsilâtındaki artış yüzde 19,8 olarak gerçekleşmektedir.

Benzer şekilde tütün mamullerinden elde edilen ÖTV gelirlerinin 2010 yılında 4,8 milyar TL artması ön görülmektedir. Bu söz konusu gelirlerde 2010 için yüzde 41,5 oranında bir artış olacağını ifade etmektedir. Bu geçmiş yılların artışları ile kıyaslandığında oldukça yüksek bir miktardır. Benzer düzeltmeler yapılırsa dahi (2009'da bu üründen elde edilen vergi tahsilâtının son iki yılın ortalaması olan yüzde 10,4 nispetinde arttığı varsayımı ile) tütün mamullerinden elde edilecek gelirin 2010'da yüzde 36,2 oranında artacağı anlaşılmaktadır.

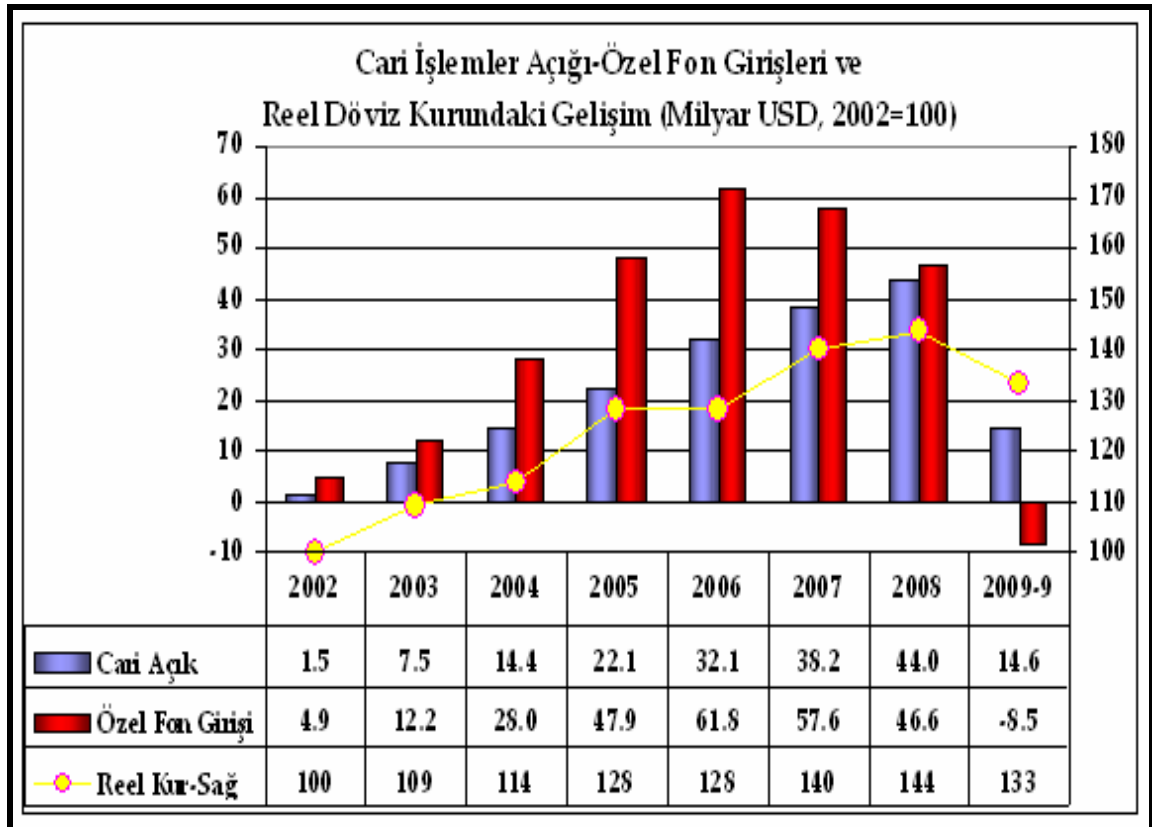
Vergi Gelirlerinde Ön Görülen Artışlar

	2009	2010	Değişim %
Gelir Vergisi	37 657	41 516	10.2
Kurumlar Vergisi	16 581	17 965	8.3
Dâhilde Alınan KDV	19 016	22 636	19.0
İthalattan Alınan KDV	24 348	30 108	23.7
Özel Tüketim Vergisi	41 513	54 631	31.6
Toplam Vergiler	163561	193 324	18.2

C.- AKP'İN NEO-LİBERAL -HATTA NEO-MUHAFAZAKÂR-PARADİGMALARA DAYANAN YANLIŞ EKONOMİ POLİTİKALARI TEMEL SORUNDUR.

2003–2007 döneminde ekonomiye hazmetme kapasitesinin üzerinde bir sermaye girişine kayıtsız kalınarak, Türk Lirasının aşırı değerlenmesine göz yumulmuştur. Bize benzeyen ekonomilerin büyük kısmı uluslar arası rezervlerini güçlendirerek kendi paralarının aşırı değerlenmesine bağlı olarak spekülative balonların oluşmasını ve ticarete konu mal üreten sektörlerin rekabet gücünü yitirmelerini önlemeye çalışırken bizde otoriteler bu duruma seyirci kalmış ve ülkenin uluslar arası rezervlerini güçlendirmemişlerdir.

Böylece spekülative sermaye akımlarına faizlerin çok üstünde getiri sağlanırken, ithalat ve ithal girdi -yani yabancı işgücü- ucuzlamış, dış rekabete açık sektörlerimizin rekabet gücü hızla yıpratılmış, yerli işgücü ve yerli girdiler yabancı paralarla ölçüldüğünde yurt dışına göre hızla pahalılaştırmıştır.

D.- MEMURA YILDA İKİ KEZ, SADECE YÜZDE 2.5 ZAM

2010 bütçesinde memur maaşları Ocak ve Temmuz aylarında yüzde 2.5 oranında artacak şekilde belirlenmiş durumda. Bu artışla Temmuz ayında 1.480 lira olan aile yardımı dahil ortalama brüt memur maaşının, Ocak'ta 1.518, Temmuz'da ise 1.555 lira olacak..

3.1.8.- BANKACILIK SEKTÖRÜ KREDİ YARATAMIYOR, AMA FAİZ GELİRLERİNİN KEYFİNİ SÜRÜYOR

AYIN TEMELİ OLMAYAN AÇIKLAMASI: Merkez Bankası Başkanı Sayın Durmuş Yılmaz: *“Türkiye olarak gerek bankalar, gerekse ekonomik kuruluşların güçlendirilmesi için yoğun çaba harcıyıp gereken tedbirleri alınmışdı. Bu nedenle de Türkiye krizden en az etkilenen ülkelerden biri olmuştur.”*

Türkiye ekonomisinin küresel krizi bankacılık ve finans sektörü üzerinden değil, reel sektörler ve özellikle sanayi sektörü üzerinden yaşamakta olduğu bilinmektedir.

2001 krizi sonrasında bankacılık sektörü çok sıkı denetim altında iken finans dışı reel sektörler benzer denetimlerin dışında kalmış ve yüksek oranlı bir dış borçlanma ile neticelenecek bir dış kaynak kullanımına yönelmişlerdi. Ucuz ve bol dövizin getirdiği ucuz ithalat olanakları sanayi kesiminde ara ve yatırım malları maliyetlerinde büyük tasarruf sağlamaktaydı.

Ancak, küresel kriz süresince bu tür ucuz ithalat finansmanının kuruması sonucu Türk sanayisinde büyük bir daralma yaşandı. Sanayi kesimindeki söz konusu daralma, süregelen cari işlemler açığının boyutları ile doğrudan orantılıydı.

2003 sonrasında cari işlemler açığının yükselerek süregelmesine seyirci kalınmasının sonucunda Türk sanayisi krizden en şiddetle daralan sektörlerden birisi görünümündeydi.

A.- TÜRKİYE'DE, KRİZE RAĞMEN BANKALAR REKOR KÂRA, DİĞER ŞİRKETLER İSE YIKIMA KOŞTU.

2009 yılında ülkemizde, reel sektör kredi bulamazken, kriz altında ezilirken, banka kârları çoştı. Bankaların dışındaki bilançolarda ise yıkım yaşandı. 100 şirketin 83'ü 9 aylık bilançolarda kâr açıklasa da karlar yüzde 30 eridi.

Yurtdışından gelen kâr rakamlarından krizden çıkış sinyali alamayan piyasalar umudunu Türk şirketlerinin kârlarına bağlamıştı. Fakat bu umutlar da boşa

çıktı. Bankacılık sektörünün açıkladığı rekor kârlar dışında diğer sektörlerin neredeyse tümünde kâr rakamları yıkıma işaret etti.

Çoğu Türkiye'nin en büyük şirketleri arasında yer alan borsanın lokomotifini olan şirketlerin kârları yüzde 30 eridi. 2009'un ilk dokuz ayına ait kârlarda son 12 aylık bazda yaşanan erime 3 milyar doları (4.5 milyar TL) buldu. Geçen yılın dokuz aylık dönemine göre 10 şirket kârdan zarara geçti. 11 şirketin ise zarardan kâra geçtiği dikkati çekti.

B.- KREDİ HACMİ YERİNDE SAYDI, BATIKLAR PATLADI

Yaşanan küresel kriz sonrasında Eylül 2008-Eylül 2009 döneminde bankaların kredi hacmi değişmezken, batık kredilerde ise patlama yaşandı.

BDDK'nın Eylül verilerine göre, son bir yılda, mevduat bankalarındaki mevduat hacmi yüzde 18 artarken, takipteki alacakları da içeren toplam nakdi kredilerinin hacmi ise sadece yüzde 5.4 artışla 301.3 milyar TL oldu. Aynı dönemde yüzde 5.3 olan enflasyondan arındırıldığında reel artışın yüzde 0.1 olduğu belirlendi. Bunun sonrasında mevduat bankalarının kredileri reel olarak yerinde saydığı görüldü.

Buna karşılık mevduat bankalarının takipteki alacak tutarı yüzde 85.2 artışla 19 milyar 560.2 milyon TL'ye ulaştı. Batık kredilerde reel artış da yüzde 75.9 oldu. Mevduat bankalarının toplam kredi hacminde bir yıllık dönemde yaşanan 15.6 milyar TL'lik artışın yaklaşık 9 milyar TL'sini, batık kredilerdeki büyüme oluşturdu.

Toplam kredi hacminde reel olarak yüzde 1.3, takipteki alacaklar ise yüzde 74 artış gösterdi. Mevduat bankaları toplamında geçen yıl eylül sonunda yüzde 3.7 olan takibe düşme oranı bu yıl aynı tarihte yüzde 6.5'e, katılım bankalarındaki batık kredi oranı da yüzde 4.1'den yüzde 5.2'ye yükseldi.

C.- BANKACILIK SEKTÖRÜNDE DE RİSKLER DEVAM EDİYOR

Ülkemiz bankacılık sektörü kriz koşulları altında izlediği "yüksek reel faiz gelirleri- reel sektöre sınırlı kredi olanakları" politikası ile rekor düzeyde karlar elde etmiş olmasına rağmen, önümüzdeki yakın dönemde, içeride ve dışarıda varlığını sürdürecektir çok yönlü riskler varlığından olumsuz etkilenmesi kaçınılmaz olacaktır.

- Bankaların karşı karşıya olduğu riskler; **kredi riski** ardından **faiz ve kur riskidir**.
- Başlayan toparlanmanın güç kaybetmesi ve **uzunca bir süre geçmiş yıllar ortalama büyümesinin altında kalınması** çok önemli risk kaynağını oluşturacaktır.
- Türkiye ekonomisinin kendine özgü risklerinin başında ise; **Dış finansman ve cari işlemlerin finansmanı, enflasyon** karnemizin iyi olmaması, özellikle **şirketler kesiminin dış borç çevirme rasyosundaki düşük seyir ve Hazine'nin yüksek iç borçlanma ihtiyacı** gelmektedir.
- Keza, **yüksek orandaki tasarruf dengesizlikleri** ve bu dengesizliklerin uzun süre büyümesine yol açan **küresel parasal sistem** büyük risk alanı olarak duruyor
- Finans sektöründe yeniden yapılanma süreci henüz tamamlanmadı, burada çıkacak **yeni sürprizler, yeni bir güven bunalımı** yaratabilir. **Para ve sermaye piyasalarında yeni balonların oluşması** dikkatle izlenmelidir.
- Kamu borcunun sürdürülebilirliği ise bugünün problemi gibi görünmese de, **borç dinamiklerindeki hızlı bozulma bu konuda rehavete kapılmaması gereğine** işaret etmektedir.
- **Genişlemeci maliye ve para politikalarından zamanında ve etkin beklenti yönetimi ile çıkılmasındaki zorluk** en önemli **küresel risk unsurudur**.
- Zamanından önce hareket edilmesi, küresel ekonomiyi yeni bir daralma sürecine sokabilecekken, **çok gecikmesi de küresel boyutta ve yeni bir varlık fiyatı balonu oluşmasına yol açabilir**.
- Alınan önlemlerin **erken çekilmesi toparlanma üzerinde baskı yaratacakken, önlemlerin geri çekilmesinde geç kalınması ise enflasyonist baskılara** neden olabilir

3.1.9.- EKONOMİDE YENİ BİR GLOBAL ŞOKA DOĞRU...

Merkez üssü ABD finans sektörü olan ve oradan gelişmiş Avrupa'nın finansında hissedilen küresel deprem, yine çok kısa sürede "merkez"e tedarikçi sanayici olarak eklenmiş "çevre-bağımlı" ekonomilerde, daha çok sanayi bölgelerinde hissedildi.

Türkiye gibi ülkelerin ihracatına talep düştü, fabrikalar kapasite düşürdü, işçi çıkardı, iç tüketim azaldı, sıcak para kaçtı, kurlar yükseldi. Sıcak paranın yeniden yolu gözlemlendi. Küresel krizin hasarı, enkazı henüz kaldırılmadan, eşikte yeni bir şok dalgasının uğultusu var...

Başta ABD merkez bankası Fed olmak üzere, merkez bankalarının batmakta olan finans kuruluşlarına, büyük şirketlere açtıkları krediler, kullandıkları bütçe kaynakları toplamda 10 trilyon doları geçti, sistem çökmesin diye faizler "sıfır" düzeyine yakın indirildi. Peki, ne işe yaradı?

Fed'in 3-4 Kasım'daki kurul toplantısının tutanaklarına göre, faizlerin sıfır düzeyine yakın tutulmasının finans piyasalarındaki spekülasyon hareketleri ve balonlara sebep olabileceği uyarısı yapıldı. Eşikte yeni bir şok dalgasının uğultuları var ve bunu yadsımanın bir işe yaramayacağını anlamış görünüyorlar.

IMF'nin patronu, Başkan **Dominique Strauss-Kahn** da, bir yandan küresel ekonominin iyileşme sürecinde olduğunu iddia ediyor ama yeni çalkantılara açık olduğunu belirtmeden de geçemiyor. Birçok gelişmiş ekonomide bankacılık sistemlerinin sermaye yetersizliği içinde olduğunu belirten Kahn, hanehalkı tarafında ise zayıf finansal pozisyonlar ve yüksek işsizliğin bir süre daha tüketimi azaltacağını, büyük kamu açıklarının da kırılma eğilimi arttırdığını söylüyor.

Sıfıra yakın faiz ve diğer bütçe desteklerinin şimdilik azaltılmaması gerektiğini belirten Kahn, "Eğer çok erken olursa, iyileşmeye zarar verirsiniz. Eğer çok geç olursa, yeni bir krizin tohumlarını ekmiş olursunuz" diye konuşuyor ve "çıkış stratejileri"nde erken davranmanın, geç kalmaktan çok daha maliyetli olacağını belirtiyor. Ama yangına karşı üretilen ve "kaldırmak için erken" diye nitelenen bu likidite bolluğu, bu kez yeni bir balonlaşmanın, spekülasyonun yelkenlerini dolduran rüzgâra dönüşmüş durumda. "Carry trade" diye adlandırılan bol ve ucuz doları alıp Türkiye gibi ülkelerin borsalarına, devlet kâğıtlarına sokma işi şu sıralar iyi para kazandırıyor. Bakıyorsunuz, üretimde, ihracatta artış yok, yatırım yok, istihdam yok ama borsa yükselişte, altın doludizgin tırmanışta, diğer emtiaların fiyatı artışta... Nasıl oluyor bu? Birileri yeni bir balonlaşmadan, spekülasyondan vurgun peşinde...

BU SÜRECİN MUHTEMEL SONUCUNU GÖZARDI ETME LÜKSÜMÜZ

YOKTUR: Dolarda değerlenme ve Fed'in faiz artışına geçeceği beklentisi başladığında, spekülasyoncular, sıcak para baronları, hızla çıkışa yönelecekler; yatırım yaptıkları tüm hisse senetlerinden, ham maddelerden, yükselen piyasalardaki tüm araçlardan çıkacaklar ve fiyat çöküntüleri başlayacak; balon patlayacaktır.

Bu global senaryolara karşı önlemini alanlar var tabii ki... Örneğin, Brezilya, G.Kore, üretim ve ihracatlarını, istihdamlarını “*carry trade*” yapan sıcak paraya karşı yüzde 2’lik Tobin vergisi ile korumaya aldılar.

AKP İKTİDARI İSE SICAK PARAYA TUTSAK: Sorgusuz sualsiz, neden sıcak para akımına yeniden kapılarını ardına kadar açıyor? Çünkü mecbur, çünkü göbekten bağımlı bu paraya.

O sıcak para sayesinde, dolar kurunu 1.40-1.50 TL bandında tutuyor, o sayede enflasyonu yüzde 5’lerde tutmanın mümkün olacağına ve o sayede IMF parasına ve şartlarına muhtaç ve mecbur olmadan hükümet edilebileceğine, bu paranın gazıyla erken seçimlere gönlünce hazırlanabileceğine inanıyor...

Ancak, şişmekte olan balonun, pek yakında patlamasıyla, Ekim 2008 tarihinden önceki düzeyine erişmiş **sıcak para, satıp kaçacak, kaçışla beraber yeni bir kur şoku yaşanacak, hızla rezervler erimeye başlayacak ve hükümet, bu kez IMF’nin tüm şartlarını kabullenmek durumunda kalacak.**

O şartlar da, AKP’nin halının altına süpürdüğü çöplük ile toplumu baş başa bırakacak. Bu çöplükte 450 milyar TL’yi geçmiş kamu borç stoku, 70 milyar TL’ye varmış bütçe açığı, devasa bir SGK kara deliği var. Sonra da, hep yapıldığı gibi, “**bozulan dengeleri yeniden kurmak**” adına, **bu kez bugünden daha beter bir kuraklığa, yatırımsızlık, üretimsizlik, işsizlik iklimine çekilecek Türkiye...**

A.- ŞİŞEN BALON DUBAİ FİNANS DÜNYASININ KEYFİNİ KAÇIRDI

Birleşik Arap Emirlikleri’nin (BAE) en büyük ikinci emirliği olan Dubai’nin ağır borç yükünü erteleme talebi, global finansal kriz korkularını yeniden canlandırdı.

Birleşik Arap Emirlikleri’ni (BAE) oluşturan emirliklerden biri olan Dubai’nin ağır borç yükünü erteleme talebi, **finansal** kriz korkularını canlandırmış ve Dubai World şirketinin borçlarını ödemeyi erteleyeceği açıklaması, [ABD](#), Asya borsaları ve Avrupa borsalarında kayıplara yol açtı.

Dubai’nin iki şirketinin borçlarını ertelemesini istemesi üzerine bankalar milyarlarca **dolar** zarar etme riskiyle karşı karşıya kaldı. Birçok banka risk altındaki kredilerinin miktarına ilişkin açıklama yapmazken, Avrupa’nın en büyük bankası HSBC, **kredi** miktarının, haziran sonu itibarıyla 15.9 milyar dolara indiğini duyurdu.

Dubai’nin hızlı kalkınmasında önemli bir rol edinen ve hükümetin sahip olduğu Dubai World ile bu şirkete bağlı Nakheel şirketi, yeniden yapılanmanın ilk adımı olarak

milyarlarca dolarlık borcunun altı ay ertelenmesini isteyeceğini açıklamışlardı. **Dubai World**'ün, yaklaşık **60 milyar dolar** borcu bulunuyor.

Uzmanlar, yabancı sermaye ve dev inşaat projelerine dayanan gösterişli büyüme modelinin bedelini ödeyen Dubai'nin, BAE'nin en büyük emirliği ve petrolün en fazla üretildiği Abu Dabi'den finansal destek almasını beklediklerini söyledi. Dubai'yi hesapsız harcamaları ve bu yüzden geline borç ödeyememe ve erteleme durumu yüzünden eleştiren giderek görüşler yaygınlaşıyor.

Abu Dabi yetkilileri, Dubai'nin bazı borçlarının ticari, bazı borçlarının yarı resmi nitelikte olduğunu, bu nedenle borçların ödenmesinde, Dubai'nin borç ve yükümlülüklerine göre, zaman ve yerine göre madde madde değerlendireceklerini vurguladılar.

Analistler, petrol zengini Abu Dabi'nin, Dubai borç sorununun bir krize dönüşmesini engelleyebilecek **mali** kapasiteye sahip olduğuna dikkati çekiyorlar. Analistler, Nakheel'in, finansman kolu vasıtasıyla, mali durumunun, krizi emebilecek bir güçte olduğunu da vurguluyorlar.

Olası bir krizde en çok İngiliz bankalarının olumsuz etkileneceği ifade ediliyor. Bu arada, reyting kuruluşları da, Dubai'nin yakından izlendiğini ancak, şu aşamada bir not indirimini düşünmediklerini belirttiler.

C.- G-20: “İYİLEŞMEDEN EMİN OLAN KADAR TEŞVİKLERE DEVAM”

İskoçya'daki G-20 Maliye Bakanları toplantısından “*iyileşme istikrarsız, hâlâ desteğe dayanıyor. Ekonomiye destek sürdürülmeli*” açıklaması geldi

Gelişmiş ve gelişmekte olan 20 ülkenin maliye bakanları, ekonomide iyileşmeden emin olana kadar teşvik önlemlerinin sürdürülmesine karar verdi. İskoçya'nın doğu sahilinde bulunan St. Andrews'da önceki gün başlayan G-20 Maliye Bakanları toplantısının ardından yapılan açıklamada, iyileşmenin “istikrarsız” olduğu, hâlâ desteğe dayandığını ve işsizliğin temel endişe konusu olduğu bildirildi.

Açıklamada, küresel ekonomi ve finans sisteminin sağlığını düzeltmek için ekonomik iyileşmeden emin olana kadar desteklerin devamı konusunda anlaşıldığı kaydedildi. ABD Hazine Bakanı Timothy Geithner da toplantı sonrasında yaptığı açıklamada, büyümenin hakim politika olarak kalması konusunda geniş bir konsensus olduğunu ifade etti.

Geçen hafta ABD'de açıklanan istihdama ilişkin verilerin, **işsizliğin 26 yılın en yüksek seviyesinde olduğunu** gösterdiğini vurgulayan Geithner, bunun da hâlâ zor bir ekonomik çevrede bulunulduğunu gösterdiğini söyledi. Geithner, “**Eğer frenlere**

çok hızlı basarsak, ekonomiyi ve finans sistemini zayıflatırız, işsizlik artar, iş hayatında daha fazla sorun yaşanır, bütçe açıkları artar ve krizin faturası daha fazla olur” diye konuştu.

Toplantının ev sahipliğini yapan İngiltere Maliye Bakanı Alistair Darling de **küresel ekonomide iyileşmeden emin olana kadar desteklerin devamı konusunda anlaşmalarını** kaydetti.

Darling, ekonomik gerileme tehlikesi geri çekilse de acil destekleri çekmek için çok erken olduğunu belirtti. Toplantıda, İngiltere önderliğindeki grup, banka kurtarmaları için bir fon kurulmasını önerirken, bu öneri karışık tepkilerle karşılaştı.

G-20, Arjantin, Avustralya, Brezilya, İngiltere, Kanada, Çin, Fransa, Almanya, Hindistan, Endonezya, İtalya, Japonya, Meksika, Rusya, Suudi Arabistan, Güney Afrika, Güney Kore, Türkiye, ABD ve Avrupa Birliği temsilcisinden oluşuyor.

3.1.10.- EKONOMİDE BAZEN İYİ ŞEYLER DE OLUYOR

A.- DANIŞTAY NÜKLEER SANTRAL İHALESİNE SON NOKTAYI KOYDU

Türk Mimar ve Mühendis Odaları Birliği'nin (TMMOB), nükleer santralın önünü açan yönetmeliğe ilişkin açtığı davada alınan kararla nükleer santral projeleri hukuki dayanağını kaybetti.

ABD, AB, IMF ve Dünya Bankası'nın dayatmalarına göre şekillendiren siyasal iktidarın nükleer lobilerin dayatmaları ile ülke insanını ve yaşama alanlarını tehdit altında bıraktığına işaret eden TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı ;

“Son olarak, nükleer santrallerle ilgili yasal düzenlemelere ilişkin yargı süreci devam ederken ihaleye çıkılmasının başlı başına bir sorun olduğunu, nükleer santral ihalesinin iptal edilmesi gerektiğini de söyledik. Bütün uyarılarımıza rağmen hükümet Mersin/Akkuyu’da yapılması planlanan nükleer santraller için ihaleye çıkmıştı. Ancak bu kez yargının, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu’nun verdiği karar ile nükleer santral ihalesi hukuken sona erdi.” dedi.

DANIŞTAY YÖNETMELİĞE NEŞTER VURDU

“Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Kanun Kapsamında Yapılacak Yarışma ve Sözleşmeye İlişkin Usul ve Esaslar ile Teşvikler Hakkında Yönetmelik”in iptali için dava açılan davada Danıştay 13. Dairesi söz konusu dava çerçevesinde yönetmeliğin 7. maddesinin yürütmesinin durdurulmasına karar vererek, diğer maddelerin iptali için olan talebi reddetmişti.

Bu karara karşı, Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna itiraz eden TMMOB, yönetmeliğin ‘yer tahsisi’ başlıklı 5. maddesi ve “Aktif elektrik enerjisi birim satış fiyatını oluşturma usul ve esasları” başlıklı 10. maddesinin de yürütmesinin durdurulmasını sağladı. “Yer tahsisi” başlıklı maddenin ve teklifte sunulan birim satış fiyatına ilişkin esasları belirleyen maddenin yürütmesinin durdurulması ile ihalenin temeli ortadan kalktı.

“AKP’NİN FİYAT OYUNU DA BELGELENDİ”

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, ihalede katılımcıların sunacağı tekliflerin usul ve esaslarını belirleyen, yönetmeliğin 10. maddesinin yürütmesinin durdurulmasını da, birim satış fiyatlarına “Ulusal Radyoaktif Atık Hesabı (URAH) ve İşletmeden Çıkarma Hesapları (İÇH) katkı paylarının da dahil edilmesinin 5710 sayılı nükleer santral kurulumuna ilişkin yasaya aykırı olduğuna dayandırdı.

Kurul, bu maddenin iptal gerekçesini de şöyle ortaya koymuştur: “Yönetmeliğin 10. maddesinde, ilgili yasal düzenlemeye aykırı olarak, katkı paylarının da, yatırım bedeli, sabit işletme bedeli, değişken işletme bedeli ve yakıt bedeli ile birlikte birim satış fiyatı içerisinde dahil edildiği, böylece şirkete ait olan bu yükümlülüğün, elektrik enerjisini

satin alacak kuruluşa (TETAŞ) yüklendiği anlaşıldığından, Yönetmeliğin 10. maddesinde 5710 sayılı Kanuna uyarlık görülmemiştir.”

B.- CHP’NİN AÇTIĞI DAVALAR ANAYASA MAHKEMESİNDE SONUÇLANIYOR

Anayasa Mahkemesi **ilk** olarak Gelir Vergisi Kanunu'nun 103. maddesinde yer alan ve 5479 sayılı kanunla değişik (halen uygulanmakta olan) vergi tarifesinin son dilimini ücretliler için iptal etti. Bu iptal kararına göre ücretliler hiçbir zaman, ister bordro ile ister yıllık beyanname ile vergilendirilsin, yüzde 35 oranında vergilendirilemeyecek.

5479 sayılı kanunun bu maddesinin anayasaya aykırılığı CHP milletvekilleri tarafından açılan iptal davasında ileri sürülmüştü.

CHP'nin dava dilekçesinde, 5479 sayılı kanuna kadar ücretlilerin ayrı tarifeye göre vergilendirildiği, bu kanunla ayırımın kaldırıldığı, ücret dışı gelirlerin ilk diliminde ücretlilerle eşitlik sağlamak amacı ile yüzde 5 indirim yapılmasına karşılık, ücretlilerin tabi olduğu son dilimde eşit indirim yapılmadığı, böylece ücretlilerin vergi yükünün artırıldığı ve maddenin anayasanın 73/2. maddesine aykırı düştüğünü ileri sürülmüştü. Bu iptal kararı, kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından 6 ay sonra yürürlüğe girecektir.

Anayasa Mahkemesi **ikinci** olarak Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 69. maddesinde yer alan "sadece 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ait" ibaresini iptal ederek kazanılmış yatırım indiriminden yararlanma hakkını yok eden, hukuk güvenliği ilkesine aykırı düzenlemeyi iptal etmiştir. İstisnaya konu iktisadi kıymete ilişkin harcamaların yapıldığı yılda başlanması ve indirilecek tutara ulaşıncaya kadar devam olunması biçimindeki yatırım indirimi istisnası, bu istisnadan yararlanmaya zamanında yürürlükteki mevzuata göre hak kazananlar, bu haklarına böylece kavuşmuşlardır. Bu iptal kararı, kararın yayınlanması ile birlikte yürürlüğe girecektir. **Bu aykırılık da ilk olarak CHP milletvekilleri tarafından açılan iptal davasında ileri sürülmüştü.**

Anayasa Mahkemesi bu kararı ile ayrıca 5479 sayılı kanununun yatırım indirimi düzenlemesini 1.1.2006 tarihinde yürürlükten kaldıran düzenlemesini de iptal etmiştir. Böylece yatırım indirimi istisnasının yürürlükten kalkma tarihi 5479 sayılı kanunun yürürlük tarihi olan 8.4.2006 tarihine taşınmıştır. Böylece mükelleflerin 8.4.2006 tarihine kadar yapmış oldukları ve Gelir Vergisi Kanunu'nun 19. maddesi kapsamında bulunan yatırımları, 1.1.2006 tarihinden önce başlayan yatırımlarla bir bütünlük oluşturmasa dahi yatırım indiriminden yararlanı hale gelmiştir.

Anayasa Mahkemesi yerli ve yabancı yatırımcılar arasında var olan vergi oranı farklılığına ilişkin düzenlemeyi iptal etti.. Buna göre yerli yatırımcı kazançlarından yüzde 10 vergi öderken, yabancı yatırımcı aynı yatırım araçlarından elde ettiği kazanç üzerinden vergi ödemiyordu. Hükümet, 2006 yılında yaşanan ekonomik gelişmelere bağlı olarak yerli yatırımcıların finansal yatırım araçlarından elde ettiği kârlara uygulanan stopajı yüzde 15'ten yüzde 10'a düşürmüştü, yurtdışı yerleşiklerin finansal araçlardan Türkiye'de elde ettikleri kazanç ve iratlara uygulanacak stopaj oranını da sıfıra indirmişti.

CHP OTOMOBİL SATIŞLARINDAN TRT PAYI İÇİN DANIŞTAY'DA DAVA AÇTI:

CHP, kamuoyunda büyük tepkilere yol açan ve 'Deli Dumrul Vergisi' olarak adlandırılan otomobil satışlarından TRT payı alınmasına yönelik Bakanlar Kurulu kararının durdurulması ve iptali için Danıştay'a dava açtı

Bakanlar Kurulu Kararnamesinin eki kararın 1. maddesinin, Anayasa'nın 73. maddesine aykırı olduğu ifade edilen dilekçede,

"Anayasa'nın 73. maddesinin son fıkrasında, Bakanlar Kurulu'na verilen yetki; vergi yükümlülüklerinin muaflık, istisnalar ve indirimleriyle, oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisinden ibarettir" denildi.

Dilekçede, *"Söz konusu kararda ise yasada öngörülmemiş bir vergi yükümlülüğü getirilerek, kanun kapsamında vergi alınması öngörülmemiş ürünlerin, bandrol ücretine (vergiye) tabi tutulduğu ve bu ürünlerden alınacak bandrol oranlarında belirlemeler yapıldığı" görüşüne yer verildi.*

Dava dilekçesinde şunlar kaydedildi:

"3093 sayılı Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu'nun 4. maddesinde açıkça 'cihazın' satış faturasındaki bedeli üzerinden ücret (vergi) alınacağı belirtilmiş olmasına rağmen, Bakanlar Kurulu Kararnamesinin eki kararın 1. maddesi ile radyo ve televizyon yayını almaya yarayan 'cihazın değil', cihazın bağlı olduğu kara taşıtlarının, hava ve deniz taşıtlarının, cep telefonlarının, ev sinema sistemlerinin, buzdolaplarının, koşu bantlarının, uydu alıcılarının, fotoğraf makinelerinin, saatlerin vs. satış faturasındaki bedeli üzerinden ücret adı altında vergi alınması öngörülmüş, bu ürünler kanunda yazılı olmadığı halde kanun kapsamına alınmış, kanunda düzenlenmeyen bir mali yükümlülük yasal dayanağı olmaksızın ihdas edilmiştir.

Böylece verginin kanuniliği ilkesi çiğnenerek, Anayasa'nın 73/3. maddesi ihlal edilmiştir."

3.1.11- TÜRKİYE EKONOMİSİ BU ÇÖKÜŞ TÜNELİNDEN ANCAK CHP'NİN YENİ SOSYAL DEMOKRAT POLİTİKALARI İLE AŞABİLİR

Tüm bu veriler ekonominin 2010–2012 döneminde bıçak sırtı dengelere sıkıştığını göstermektedir. AKP iktidarının ekonomiye bakış açısındaki yanlışlıklar, olayları doğru okuma ve gerekli tedbirleri zamanında alma yetisinin bulunmaması, kompleksleri ve inatçılığı ekonomiyi bu bıçak sırtı dengelere hapsedmiştir.

Ekonomide üretimden ve üretenden yana, kendi stratejik üstünlüğünü kullanan, küreselleşme sürecinin toplumun çeşitli kesimlerinin dışlanmasına yol açan etkilerini asgariye indiren, piyasaların yapabileceği hata riskini asgariye indiren, ticarete konu mal üreten sektörlerde rekabet gücünü artıracak mikro reformlara ağırlık verirken makro çerçevenin kazanılan rekabet gücünü spekülâtif sermayeye peşkeş çekmesini engelleyen, enflasyonu yeni kırılmalıklar yaratmadan sürdürülebilir bir şekilde düşürebilecek, yeni bir bakış açısı ve yeni bir büyüme stratejisi benimsenmeden Türkiye bu bıçak sırtı dengelere sıkışmaya mahkûm kalacaktır. **2010 Bütçesi ve bunun dayandığı OVP artık iktidarın böyle bir programı uygulama kapasitesi olmadığını açıkça ortaya koymuştur.**

Hedefimiz; “istikrar içinde büyüyen, gelirini daha adil paylaşan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip bir ekonomi”; “bilgi toplumuna dönüşen, yaşam kalitesi yükselen, barış içinde dengeli kalkınan sosyal Türkiye’dir”.

- **Cumhuriyet Halk Partisi, zayıfın ezilmesine izin vermeyen, kuralsız ve tekelci sermayeye teslim olmamış, istikrarlı ve sistemli bir sosyal piyasa düzeninin destekleyicisidir.**
- **Ekonomide hedefimiz; sıcak para ve ithalatla şişirilmiş sanal büyüme değil, istikrar içinde üretime dayalı dış rekabet ve ihracat gücü yüksek, sağlıklı, arzu edilen nitelikte, sürdürülebilir hızlı büyüme, güçlü ulusal sanayi, adil bölüşümdür.**
- **Hedefimiz: “Teknolojik düzeyi ve dış rekabet gücü yüksek, sosyal ayağı güçlü ileri Ulusal Sanayi”**

- **Üretim stratejimiz; katma değeri yüksek endüstriyel üretimin ve teknolojik yapılanmanın desteklenmesi, yerli ve yabancı doğrudan sermayenin yeni fabrika ve işletme yatırımlarına özendirilmesi, sektör ve bölge bazında teşviklerin buna yönelik olarak güçlendirilmesi ve Türkiye ekonomisinin dış dünyada rekabet gücünün artırılması olacaktır.**
- **Cumhuriyet Halk Partisi, sağlıklı ve dengeli sanayileşebilmek, ileri teknolojide yeniden yapılanabilmek, dışa açık, rekabet gücü yüksek bir üretim yapısı oluşturabilmek, giderek bilgili ve eşitlikçi bir sosyal refah toplumuna ulaşabilmek için uygulamadaki çarpık kaynak transferinin ve sanayi teşvik politikalarının değiştirilmesi gerektiğine inanmaktadır.**

Bu Büyüme Stratejimiz çerçevesinde kalkınmanın anahtarını, ulusal üretim güçlerimizi, tarımımızı, ulusal sanayimizi daima sahiplenerek dışa açılmak, Türkiye ekonomisini dünyayla bütünleştirmek oluşturacaktır.

AKP iktidarı tarafından günü kurtarmak amacıyla sürdürülmekte olan politikaları, TÜRKİYE ANCAK, İLK GENEL SEÇİMLERDEN SONRA CHP İKTİDARININ, YUKARIDAKİ TEMEL İLKE, VİZYON VE STRATEJİ çerçevesinde oluşturacağı;

- **Reel sektörlere, teknolojik yapılanmaya, verimliliğin ve rekabet gücünün artırılmasına öncelik verecek,**
- **Her alanda ulusal kaynakların değerlendirilmesine, tarımın ve doğal kaynakların gelişmesine ivme kazandıracak,**
- **Türkiye'ye yıllık yüzde 3-4 oranında büyüme yetmez; büyüme hedefinin orta vadede yıllık ortalama yüzde 7 olarak belirlenmesine olanak verecek iradeyi yansıtacak,**

- **Üretimi özendiren, ihracatın önünü açacak,**
- **Turizm ve döviz gelirlerinin artırılmasını önemseyecek,**
- **İç ve dış piyasalara güven verecek,**
- **“Düşük kur- yüksek reel faiz” politikalarına tutsak kalmayacak,**
- **Yolsuzluklara ve kamu kesiminde kaynak israfına son verecek,**
- **Ülkede “toplumsal ve sosyal barışı” sağlayacak,**
- **Kalkınmada bölgesel dengesizliklerin ve gelir dağılımında adaletsizliklerin makul süreler içinde giderilmesini hedef alacak,**
- **Sosyal Refah Devleti yapılanmasını sağlam temeller üzerinde ayağa kaldıracak,**

kararlı politikaları ile aşabilir, kalıcı olarak düzlüğe çıkabilir.

3.2.- SOSYAL GELİŞMELER

3.2.1.- İŞSİZLİK, TOPLUMSAL BUNALIMA DÖNÜŞTÜ

a.- GERÇEK İŞSİZ sayısı 5 milyon 322 bin kişi

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) işsiz sayısını 3 milyon 429 bin olarak açıklamasına karşın, gerçek işsiz sayısının 5 milyon 322 bin kişi olduğu belirlendi. Gerçek işsiz sayısı bir yılda 950 bin kişi artarken, gerçek işsizlik oranı resmi verilerdeki gibi yüzde 13.4 değil, yüzde 19.4 olarak gerçekleşti. Gerçek işsizlik kadınlarda yüzde 25.9 oranı ile 2 milyon 169 bin, erkekte yüzde 16.5 oranı ile 3 milyon 152 bin oldu. ANKA'nın TÜİK verilerinden yaptığı hesaplama göre; Temmuz-Ağustos-Eylül dönemini kapsayan Ağustos döneminde gerçek işsiz sayısı 5 milyon 322 bin, gerçek işsizlik oranı da yüzde 19.4 oldu. TÜİK, aralarında iş bulma umudu olmayanların da yer aldığı işsizlik oranına iş aramayıp, çalışmaya hazır olanlar ile mevsimlik çalıştığı için işsiz durumda bulunanları dahil, etmeksizin işsizlik oranını belirliyor. Bu hesaplama TÜİK, Ağustos döneminde işsizlik oranını yüzde 13.4, işsiz sayısını da 3 milyon 429 bin olarak açıkladı. Resmi verilere göre kadınlarda işsizlik yüzde 14.5 ile 1 milyon 52 bin, erkekte yüzde 13 oranı ile 2 milyon 376 bin oldu.

b.- GERÇEK İŞSİZLİK oranı yüzde 19.4

Anılan iki grup dahil edilerek yapılan hesap ise gerçek işsizliğin, resmi sayının çok üzerine çıktığını gösterdi. Buna göre; iş aramayıp çalışmaya hazır olan 1 milyon 817 bin kişi ile mevsimlik çalıştığı için halen işsiz durumda bulunan 33 bin kişi eklenerek hesaplanan gerçek işsiz sayısı Ağustos döneminde, bir yıl öncenin aynı dönemine göre 950 bin kişi artarak 5 milyon 322 bin oldu. Gerçek işsizlik oranı da geçen yılın aynı dönemine göre 2.9 puan artışla yüzde 16.5'den yüzde 19.4'e çıktı.

c.- Kadınlarda işsizlik oranı yüzde 25.9 oldu

Ağustos döneminde erkeklerde gerçek işsiz sayısı 3 milyon 152 bin, işsizlik oranı da yüzde 16.5 oldu. Bir yıllık dönemde erkeklerde işsiz sayısı 667 bin kişi, işsizlik oranı da 3.2 puan artış gösterdi. Ağustos döneminde kadınlarda işsiz sayısı 2 milyon 169 bin, işsizlik oranı da yüzde 25.9 oldu. Bir yıllık dönemde kadınlarda işsiz sayısı 283 bin kişi, işsizlik oranı da 1.9 puan artış gösterdi.

d.- TÜİK verilerine göre işsizlik oranı % 13,4 iken, tarım dışı işsizlik oranı % 17'dir.

Türkiye genelinde işsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 927 bin kişi artarak 3 milyon 429 bin kişiye yükselmiştir. İşsizlik oranı ise 3,2 puanlık artış ile % 13,4

seviyesinde gerçekleşmiştir. Kentsel yerlerde işsizlik oranı 4,3 puanlık artışla % 16,5, kırsal yerlerde ise 1,3 puanlık artışla % 7,4 olmuştur.

Türkiye'de tarım dışı işsizlik oranı geçen yılın aynı dönemine göre 4,1 puanlık artışla % 17 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu oran erkeklerde geçen yılın aynı dönemine göre 3,8 puanlık artışla % 15,1, kadınlarda ise 4,5 puanlık artışla % 23,6 olmuştur.

e.- Tarım dışı istihdam 192 bin kişi azalmıştır.

2009 yılı Ağustos döneminde istihdam edilenlerin sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre 40 bin kişi artarak, 22 milyon 108 bin kişiye yükselmiştir. Bu dönemde tarım sektöründe çalışan sayısı **232 bin kişi artarken**, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı **192 bin kişi azalmıştır**.

İŞGÜCÜ DURUMU (AĞUSTOS) (RESMİ TÜİK VERİLERİ)

(İşbaşı yapmaya hazır oldukları halde iş aramaktan yorulmuş vazgeçenler HARIÇ)

	TÜRKİYE		KENT		KIR	
	2008(*)	2009	2008(*)	2009	2008(*)	2009
Kurumsal olmayan nüfus (000)	69 824	70 639	48 398	48 793	21	21
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus (000)	50 916	51 789	35 763	36 282	15	15
İşgücü (000)	24 570	25 537	16 388	16 879	8 182	8 657
İstihdam (000)	22 068	22 108	14 384	14 095	7 684	8 013
İşsiz (000)	2 502	3 429	2 004	2 784	498	644
İşgücüne katılma oranı (%)	48,3	49,3	45,8	46,5	54,0	55,8
İstihdam oranı (%)	43,3	42,7	40,2	38,8	50,7	51,7
İşsizlik oranı (%)	10,2	13,4	12,2	16,5	6,1	7,4
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,9	17,0	12,7	17,0	13,8	17,2
Genç nüfusta işsizlik oranı ⁽¹⁾ (%)	19,7	23,5	22,7	27,8	12,9	15,1
İşgücüne dahil olmayanlar (000)	26 346	26 252	19 376	19 402	6 970	6 850

(1) 15-24 yaş grubundaki nüfus

(*) 2008 Ağustos dönemi sonuçları yeni nüfus projeksiyonlarına göre revize edilmiştir.

Ağustos 2009 döneminde istihdam edilenlerin % 26,5'i tarım, % 18,8'i sanayi, % 6,2'si inşaat, % 48,5'i ise hizmetler sektöründedir.

f.- 'İŞSİZLİĞİN EN AZ ARTTIĞI ÜLKEYİZ' DİYEN BAŞBAKAN ERDOĞAN GERÇEKLERİ ÇARPITIYOR

Başbakan Erdoğan, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından önceki gün açıklanan yüzde 13,4'lük işsizlik oranı rakamını "**İşsizlik konusunda şu anda bakın biz dünyada artış noktasında en az artış gösteren ülke konumundayız. ABD'den tutun, AB üyesi ülkelere baktığınız zaman en az artış gösteren ülke konumundayız**" sözleriyle savunurken, Türkiye'nin işsizlik artışında dünyanın önde gelen 54 ülkesi arasında 11. sırada olduğunu ve

krizin vurduğu ABD bir yana, AB ortalaması ile pek çok AB ülkesinin üstünde yer aldığını göz ardı etti.

Türkiye'nin işsizlik oranı 2007 ile Ağustos 2009 arasında, "işbaşı yapmaya hazır oldukları halde iş aramaktan bıkanları" dikkate almayan TÜİK resmi verilerine göre yüzde 9.9'dan yüzde 13.4'e çıktı.

Böylece Türkiye'deki işsizlik oranındaki artış Meksika, Kolombiya, Finlandiya, Rusya, Yunanistan, Filipinler, Polonya, İsrail, Pakistan, Mısır gibi ülkeleri geçti.

Tablo: OECD Üyesi Ülkelerde İşsizlik Oranları

		2007	2008	2009	2010	2011	Fark		
							2009-2007	2010-2007	2011-2007
1	Avustralya	4.4	4.2	5.7	6.3	6.2	1.3	1.9	1.8
2	Avusturya	5.2	4.9	5.8	7.1	7.3	0.6	1.9	2.1
3	Belçika	7.5	7.0	7.9	8.9	9.2	0.4	1.4	1.7
4	Kanada	6.0	6.1	8.3	8.7	8.1	2.3	2.7	2.1
5	Çek Cumhuriyeti	5.3	4.4	6.9	8.4	7.9	1.6	3.1	2.6
6	Danimarka	3.6	3.3	5.9	6.9	6.2	2.3	3.3	2.6
7	Finlandiya	6.9	6.4	8.3	9.7	9.7	1.4	2.8	2.8
8	Fransa	8.0	7.4	9.1	9.9	10.1	1.1	1.9	2.1
9	Almanya	8.3	7.2	7.6	9.2	9.7	-0.7	0.9	1.4
10	Yunanistan	8.3	7.7	9.3	10.4	10.4	1.0	2.1	2.1
11	Macaristan	7.4	7.9	9.9	10.3	9.3	2.5	2.9	1.9
12	İzlanda	2.3	3.0	7.1	7.0	6.4	4.8	4.7	4.1
13	İrlanda	4.6	6.0	11.9	14.0	13.8	7.3	9.4	9.2
14	İtalya	6.2	6.8	7.6	8.5	8.7	1.4	2.3	2.5
15	Japonya	3.9	4.0	5.2	5.6	5.4	1.3	1.7	1.5
16	Kore	3.2	3.2	3.8	3.6	3.4	0.6	0.4	0.2
17	Lüksemburg	4.4	4.4	5.9	7.1	7.5	1.5	2.7	3.1
18	Meksika	3.4	3.5	5.7	6.3	5.9	2.3	2.9	2.5
19	Hollanda	3.3	2.9	3.7	5.2	5.5	0.4	1.9	2.2
20	Yeni Zelanda	3.7	4.2	6.1	7.1	6.6	2.4	3.4	2.9
21	Norveç	2.5	2.6	3.3	3.7	3.5	0.8	1.2	1.0
22	Polonya	9.6	7.1	8.4	9.6	9.6	-1.2	0.0	0.0
23	Portekiz	8.0	7.6	9.2	10.1	9.9	1.2	2.1	1.9
24	Slovakya	11.0	9.6	11.6	12.7	12.5	0.6	1.7	1.5
25	İspanya	8.3	11.3	18.1	19.3	19.0	9.8	11.0	10.7
26	İsveç	6.1	6.2	8.2	10.3	10.1	2.1	4.2	4.0
27	İsviçre	3.6	3.5	4.3	4.9	4.8	0.7	1.3	1.2
28	Türkiye	10.1	10.7	14.6	15.2	15.0	4.5	5.1	4.9
29	İngiltere	5.4	5.7	8.0	9.3	9.5	2.6	3.9	4.1
30	ABD	4.6	5.8	9.2	9.9	9.1	4.6	5.3	4.5
31	OECD - Toplam	5.6	5.9	8.2	9.0	8.8	2.6	3.4	3.2

Kaynak: OECD Economic Outlook, Kasım 2009

g.- KAYITDIŐI ÇALIŞANLARIN ORANI HIZLA ARTIYOR

2008 yılında 8 milyon 50 bin kişi olan kayıtdıŐı çalışanların sayısı 2009'un Haziran ayında 1 milyon 975 bin kişi artarak 10 milyon 25 bin kişiye ıktı. İŞsiz kalanlar İŞ-Kur'a hücüm etti. 2008 yılının tamamında 1 milyonu aşkın işsiz İŞ-Kur'un kapısına dayandı.

Ancak, bunların sadece 97 bin 786'sı kurum tarafından bir işe yerleŐtirilebildi. 2009 yılının ilk sekiz ayında ise İŞ-Kur'a baŐvuranların sayısı 755 bini aştı. **Bu dönemde işe yerleŐtirilen sayısı ise ancak 66 bin kişi oldu.**

Türkiye'deki işsizlik, OECD verilerine de yansdı. 2009 yılının ikinci çeyreği itibarıyla Türkiye dünya işsizlik sıralamasında İspanya'nın ardından ikinci sırada yer aldı."

h.- OECD: "İŞSİZLİK TOPARLANMAYA ENGEL"

Ekonomik İŞbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) dün açıkladığı Ekonomik Görünüm Raporu'nda küresel ekonominin yaşadığı derin çöküŐten Asya'nın önderliğinde çıktığını, ancak toparlanmanın gelişmiş ölkeler genelindeki yüksek işsizlik ve kamu borçları nedeniyle sekteye uğrayacağını belirtti.

Yılda iki kez yayımlanan ekonomik görünüm raporunda, ABD'de GSYH büyümesinin 2010'da yüzde 2.5, Avro bölgesinde yüzde 0.9, olacağı tahmin edildi.

Türkiye'nin bu yıl yüzde 6.5 küçüleceği, gelecek yıl yüzde 3.7, 2011'de ise yüzde 4.6 büyüyeceği belirtildi.

Raporda Şu uyarıda da bulunuldu: **"EĞer küresel toparlanma daha güçlü olur ve Türk ekonomisinin iyileŐeceĐine yönelik güven sürerse, yatırımlar hızlanabilir ve toplam talep daha güçlü bir Şekilde artabilir. EĞer aksi yönde, makroekonomik politikanın güvenilirliğine ilişkin belirsizlikler yükselir ya da ekonominin uluslararası rekabet gücü zayıflarsa, toparlanma yavaşlar."**

3.2.2.- İŞ-KUR GENEL KURULU'NDAN ORTAK TESBİT: "TEMEL SORUN İŞSİZLİK"

Türk İş Genel Başkanı Mustafa Kumlu: "Ekonomik büyüme istihdam odaklı hale gelirse ancak işsizlik azalabilir."

- Kumlu, esnek çalışma hükümlerinin, iş gücü maliyetlerini düşürse de istihdamı artırmadığını vurguladı. Özel istihdam bürolarına işçi kiralama yetkisi veren düzenlemenin "**İnsan onuruna yakışır iş**" kavramıyla temelden çeliştiğine dikkat çekti.
- İşçi sigortası fonunun amacı dışında kullanılmasının da işçilerin güvenini sarstığını dile getirdi.
- Kıdem tazminatının da tartışmasız bir hak olduğunu söyleyen Kumlu, bu hakka el uzatılması, ortadan kaldırılması veya daraltılması yönündeki taleplerin dahi TÜRK-İŞ topluluğunu rahatsız ettiğini açıkladı.

DİSK Genel Sekreteri Tayfun GÖRGÜN:

"Türkiye bu krize kamunun piyasadaki rolünün en alt düzeyde olduğu bir dönemde girmiştir. Ekonomik büyüme, istihdam, sağlık hatta eğitim alanı piyasanın eline bırakılmıştır. 71 milyon nüfusa sahip olan bir ülkede üstelik bu nüfusun yüzde 60'ının 35 yaştan küçük olduğu bir ülkede, piyasanın tek başına kamu boyutu işini içine katılmadan sosyal sorunları çözemeyeceği açık biçimde görülmüştür. Bu krizin hayırlı bir sonucu olduysa, bu sonuç bu gerçeğin açık biçimde ortaya çıkmış olmasıdır."

TESK Genel Başkanı Bendevi PALANDÖKEN:

"Yüzde 13.4'e çıkan işsizlikle istihdam oranının 42.7'ye indi; İstihdam Paketi denilen 5763 sayılı kanunla istihdam teşviklerinde işçi çalıştırmaya ilişkin sınırlamaların kaldırıldığını, yanında 1 işçi bile çalıştıranların bu teşviklerden yararlandı. İşletmelerinin yüzde 98'i küçük işletme olan bir ülkede, her tür teşvikten sadece yüzde 2'lik bölümün yararlanması kadar gerçekçi olmayan bir politika olamaz."

3.2.3.- “GREVLİ TOPLU SÖZLEŞME”, KAMU ÇALIŞANLARININ DA EN TEMEL HAKKIDIR

(Genel Başkan BAYKAL'ın KAMUSEN'de 13/10/2009'da yaptığı konuşmadan alıntıdır.)

Kamu çalışanlarının toplu sözleşme yapma, gereken alanlarda grev kullanabilme yetkisinin tartışma konusu olmasını kabul etmek mümkün değildir.

Bu dünyada çok oturmuş bir konudur. Gerçekten bir demokratik bir ilerleme isteniyorsa öncelikle ele alınması gereken konulardan birisi budur. Bir insanın kamuda ya da özel sektörde çalışıyor olması onun sahip olması gereken haklarla ilgili bir temel ayrımın yapılmasının dayanağı olamaz.

*Elbette kamu görevinin kendine göre özellikleri vardır. Ona yönelik düzenlemeler yapılabilir. Ama işin özünde **kamu çalışanının da bir toplu sözleşme yapma hakkına sahip olduğu ve kamu işverenin de onunla müzakere etmek ve anlaşmak zorunda olduğunun anlaşılmasına ihtiyaç vardır.***

Nasıl özel sektörde bu sağlanabiliyorsa, nasıl özel sektörde grevli, sendikalı toplu sözleşme hakkı verildiğinde “eyvah ekonomi çıkmaza girer, eyvah ekonomi tikanır, sorumsuzca hareketler sergilenir” kaygısı, korkusu gerçekleşmediyse ben inanıyorum ki kamu çalışanlarıyla ilgili olarak getirilecek olan düzenlemeyi de bizim sorumlu insanlarımız, sendikamız bunu gereken biçimde değerlendireceklerdir. Türkiye bunu artık çözme noktasına gelmiştir. Bu konuda dünyanın oturmuş başarılı örnekleri var. Onlar incelenebilir.

Sendika hakkını vereceksin, ama sendikal hakkın kullanılmasının özünü oluşturan yetkileri tanımayacaksın. Müzakere ediyor gibi olacaksın o müzakere olmayacak. Protokol imzalayacaksınız, onu uygulamak zorunluluğu olmayacak. Bunlar aldatmaca. Artık bunları kabul etmek, bununla yetinmek mümkün değil. Sendika varsa var. Sendikanın amacı bu. Sözleşme yapıyorsan göstermelik olamaz.

*Sizler sendika olarak bu konuda belli bir olgunluğu sergiliyorsunuz. Bunun tekrar altını çizmek istiyorum. Bu çok önemlidir. Bu anlayış etrafında Türkiye gerekli düzenlemeleri yapar. Hem çalışanların tercihleri işler, hem Türkiye artık böyle diğer çalışanların bulunduğu sendikal alanlarda **“ne ideolojik grev yapabiliyor, ne siyasi grev deneniyor, ne genel grev uygulaması oluyor”**. Hiçbirisi olmuyor.*

Kamu çalışanlarından niye esirgiyorsunuz. Yani diğerlerine vermiş gözükmüşsünüz işlemiyor, yapılmıyor. Ama hiç olmazsa bir sözleşme yapmak durumunda oluyor, masaya oturuyorsunuz, müzakere ediyorsunuz. Onun kendine göre bir süreci var. O süreç içinde gerekli müdahaleler yapılabilir.

Bunu, burada da gerçekleştirmeye ihtiyaç var. Yani bizden tam destektir. Bunu Türkiye’de demokratikleşme projelerimizin bir önemli ayağı saydığımızı bilmenizi isteriz.

Yani Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim tasavvur ettiğimiz demokratik Türkiye’de kamu çalışanlarının sendikal hakları gerçek, anlamlı bir toplu sözleşme yapma yetkisiyle birlikte değerlendirilecektir. O konudaki eksik, noksan tamamlanacaktır. Bunu bilmenizi istiyorum.

O nedenle sizin şimdi bu taleplerinizin arkasında gücünüzü de kullanarak Türkiye’ye bir yeni anlayış getirme çalışmanızı da bu açıdan ilgiyle izliyorum. Bir anlamda bunu ortaya koyacaksınız. Yaptırımı yasada verilmiş yetki olmayacak. Hayatın akışını sizin yönlendirme kapasiteniz bir yaptırım olacak. O yaptırımı da sorumlu kullanacaksınız. Hakkınızı talep edeceksiniz. Onların zaten teslim ettikleri, teslim etmek zorunda kaldıkları hakkı uygulamaya aktarmak için gerekli kararlılığı inanıyorum kamuoyunun da desteğiyle herkes diyecek ki, ya kabul etmişsin, buraya gelmiş, yani onun gereğini yapacaksın. Buraya birlikte bunu taşımak lazım. Başarılar dileriz mücadelenizde.

Bizimde bu konuyu yani tamamen iç siyaset tartışmalarının dışında bir temel konu olarak gördüğümüzü bilmenizi isteriz. Türkiye’de beni uyum ve barış, huzur çok yakından ilgilendiriyor. Bununda olması lazım. Ama bunun içinde hakların verilmesi, o hakların gereğinin de yerine getirilmesi lazımdır.

Susturarak, hakları engelleyerek, kabul zorunda kaldığınız taahhütlerinizi uygulamayarak barış ve huzur sağlanmaz. Yani bunu anlatmakta hepimizin görevidir. Sizlerinde bu ölçülerle baktığınıza inanıyorum.

a.- AİHM KAMU ÇALIŞANLARININ HAKLARININ ÖNÜNÜ AÇTI

Ülkemizdeki kamu çalışanlarının toplu sözleşme ve grev hakkı verdikleri mücadelede ellerinde iki önemli koz var. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) Demir ve Baykara/Türkiye (12/11/2008) kararıyla iki önemli hususu kabul etti.

Birincisi; “Toplu sözleşme hakkı, sendika kurma haklarından en temel unsurlarındandır” dedi. Böylelikle toplu sözleşme hakkı ile sendika kurma hakkı arasında bağlantı kurdu. “Sendikaya üye olma hakkı, toplu sözleşme ve grev haklarıyla desteklenmediği sürece, içi boş hak olarak kalmaya mahkumdur.” Görüşüne sahip çıktı.

İkincisi: Diğer çalışanlar gibi, “**kamu çalışanlarının toplu sözleşme hakkından yararlanmaları gerektiğini**” belirtti.

Bilindiği gibi, anayasamızın değişik 90. Maddesine göre, AİHM kararları bağlayıcı nitelikte. Devletler bu kararları uygulamakla ve ihlal nedenini ortadan kaldırmakla yükümlü.

Türkiye'nin bu yükümlülüğü sadece AİHM kararından doğmuyor. Türkiye'nin taraf olduğu Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) **98 sayılı Sözleşmesi, kamu çalışanlarının, diğer çalışanlar gibi, toplu sözleşme hakkına sahip olduğunu belirtiyor.**

Keza, AB'nin Temel Haklar Yasası, kamu çalışanlarının toplu sözleşme ve grev haklarından yararlanmasını öngörüyor. Türkiye, yasalarında bunu uygun değişikliği yapmadığı sürece, sosyal haklarla ilgili faslı görüşmeye açmıyor.

Hükümet bu konudaki yasadışı tavrına, eylem yapanlara yönelik disiplin uygulamalarına derhal son vermeli, kamu çalışanlarına grevli toplu sözleşme hakkını, ILO standartları ve AB ülkeleri düzeyinde sağlamalıdır.

b.- AKP İKTİDARINDA KAMU ÇALIŞANLARININ MİLLİ GELİRDEN ALDIĞI PAY SÜREKLİ GERİLEDİ

(Aşağıdaki veriler TÜİK haynakları esas alınarak 1998 sabit fiyatları ile belirlenmiştir.- Mustafa SÖNMEZ)

Dönem	Maaş-Ücret	Değ.%	GSYİH	Değ %	Maaş-Ücret Payı %
2000-2001/2	4957		69401	7,1	
2001/3-2002/2	5001	0,9	74451	7,3	6,7
2002/3-2003/2	5006	0,1	80138	7,6	6,2
2004/3-2005/2	5005	0	86594	8,1	5,8
2005/3-2006/2	4996	-0,2	93786	8,3	5,3
2006/3-2007/2	5033	0,8	99352	5,9	5,1
2007/3-2008/2	5063	0,6	103592	4,3	4,9
2008/3-2009/2	5069	0,1	96899	-6,5	5,2

3.2.4.- GEÇİM SORUNU BUNALTIYOR

a.- DEVLET İŞÇİSİNE KAZANDIRMIYOR

AKP hükümeti, hazırladığı 2010 Programı'nda kamu işçisini enflasyon karşısında korumadığını ortaya koydu

- Memur maaşları bu yıl reel olarak yüzde 8.3 oranında arttı. Kamu işçisinin ücretlerinde ise reel anlamda yüzde 0.5 gerileme yaşandı.
- Devlet memurları, son 9 yılın 7'sinde enflasyonun üzerinde maaş artışı aldı, kamu işçisi ise 9 yılın 6'sında enflasyon karşısında kaybetti.
- Bu yılın ilk yarısında yüzde 4, ikinci yarısında ise yüzde 4.5 oranında zam alan devlet memurları, tahmini enflasyona göre 2009'u yüzde 8.3'lük reel maaş artışıyla geride bırakacak.

b.- AÇLIK SINIRI 870 TL'YE YÜKSELDİ

Memur-Sen, eylül ayında 859 TL olan açlık sınırının ekimde 869.6 TL'ye yükseldiğini açıkladı. Memur-Sen'in yaptığı araştırmaya göre, yaz sebze ve meyvelerinin fiyatlarının arttığı ekim ayında, kışa hazırlık olarak alınan giyim ürünlerinin fiyatları da artış gösterdi. Eylül ayında 856 TL olan açlık sınırı, ekim ayında 869.6 TL olarak tespit edildi. Ekim ayında Türkiye'de 4 kişilik bir ailenin asgari şartlarda geçinebilmesi için harcaması gereken tutar ise 2 bin 333 TL olarak belirlendi.

c.- İKTİDAR EMEKLİNİN YAŞAM HAKKINI ÇİĞNİYOR

Türk – İş verilerine göre, 7 milyon 172 bin 983 işçi, esnaf ve çiftçi emekli si açlık sınırının altında kalmıştır.

Türkiye'de toplumun her kesimi işçisi, işvereni, memuru, Bağ – Kurlusu herkes kalkınmadan pay alabilir, ama emekli olanın Türkiye'de gerçekleşecek olan büyümeden, kalkınmadan pay talep etmeye hakkı yoktur zihniyeti AKP iktidarının **Sosyal Güvenlik Reform Tasarısına** yön vermiştir.

Bu, iktidarın emekliye bakışını ortaya koyan bir noktadır. Şimdi onun yansımalarına emekli maaşlarına uygulanan güdük, emeklileri açlığa mahkum eden artışlarla şahit olmaktayız.

AKP'nin emeklilere yönelik acımasız, adaletsiz yaklaşımının bir sonucu olarak, emeklilere bu yılın ikinci yarısında sadece 1,83'lük bir artış öngörüldü.

AKP'nin insan onurunu zedeleyici bu güdük zammı, Bağ – Kur'luya ayda 6 lira, Sosyal Sigortalar Kurumu emeklisine de 11 liralık bir zam olarak yansıdı.

- **AKP emekliye yüzde 1,83** oranında artış verirken, **Şekere yüzde 5,2** oranında zam yapıldı.
- **AKP emekliye yüzde 1,83** oranında artış verirken, İstanbul'da **suya yüzde 8,5** oranında zam yapıldı.
- **AKP emekliye yüzde 1,83** oranında artış verirken, **Elektriğe yüzde 10** oranında zam yapıldı.
- **AKP emekliye yüzde 1,83** oranında artış verirken, **Doğalgaza yüzde 22,5** oranında zam yapıldı. .
- **AKP emekliye yüzde 1,83** oranında artış verirken, **Akaryakıtta** neredeyse her ay zam yapılmakta, en son Temmuz ayında **yüzde 7,8** oranında zam yapıldı.

d.- AKP'NİN UTANÇ TABLOSU: MEMURLARA ORTALAMA YÜZDE 3,78 ZAM

Benzeri şekilde, devlet memurları bakımından da AKP iktidarının bütçesinin ortaya koyduğu tablo içler acısıdır.. AKP iktidarı kamu çalışanlarına (devlet memurlarına) 2,5+2,5 bir artış öngörmüştür. Bunun ortalaması sadece yüzde 3,78'dir. AKP 2010 yılında devlet memurlarına insafsızlık yapmakta, onlara ,lk altı ay 2,5, ikinci altı ay 2,5'luk bir artış öngörerek açlık sınırlarında yaşam kavgası vermeleri içine sindirebilmektedir.ülmektedir.

e.- HÜKÜMET KEY ÖDEMELERİNİ ÖDEMİYOR, BÜYÜK HAKSIZLIK YAPIYOR

Türkiye'de 5,8 milyon insan KEY alacağını tahsil edememiş, bunu düzenleyen yasa da yürürlüğünün sonuna gelmiştir. Ortada hukuki bir boşluk vardır. Bu kabul edilebilir bir tablo oluşturmuyor. **KEY alacağını tahsil edememiş olan vatandaşlarımızın haklarının kaybolmaması, KEY mağdurlarının sorunlarına sahip çıkılması için gerekli yasal düzenlemeyi chp hep birlikte gerçekleştireceğiz.**

3.2.5.- “İŞSİZLİK SİGORTASI FONU” İŞSİZLERE REFAH VE ONLARI İŞE HAZIRLAMAK AMACIYLA KULLANILMALIDIR

Devletin kurumları hiçbir dönem, AKP iktidarında geçen yedi yıl gibi keyfî yönetilmemişti, siyaset hiçbir dönem devleti bu düzeyde teslim almamıştı, yolsuzluklar hiçbir dönem bu kadar dal budak salmamıştı, tarikatlar hiçbir dönem devleti ve siyaseti bu kadar derinine teslim almamıştı.

Sosyal devlet hiçbir dönem bu kadar göz ardı edilmemiş, bu kadar geriletilmemiş, ülkede yoksulluk hiçbir dönem bu kadar yaygınlaşmamış, işsizlik hiçbir dönem böylesine bir toplumsal kâbusa dönüşmemişti.

2009 yılı kişi başına millî gelir geçen yıla göre yüzde 20 oranında geridedir. Büyüme perspektifi iddiası olmayan AKP İktidarı 2010 yılında ise ancak yüzde 3,5'luk bir büyümeyi öngörüyor. Büyüme olmayan ülkede işsizlik aşılamaz, yoksulluk aşılamaz. İşsizliğin aşılamadığı bir ülkede araştırma önergemizin konusunu oluşturan kurumların, fonların hiçbir şekilde yeterli olması, amaca hizmet edebilmesi mümkün değildir.

İktidar, insanlarımızı, toplumumuzu tam anlamıyla bir yoksulluk, yolsuzluk ve işsizlik sarmalına almış durumdadır.

Kayıtlı 5 milyon 202 bin işçi emeklisinin yüzde 82'sinin aylığı açlık sınırının altındadır yani emekliler açlığın pençesindedir. Çalışanların yüzde 47'sinin hiçbir şekilde Sosyal Güvenlik Kurumundan bir desteği, bir ilişkisi bulunmamaktadır.

Ağustos ayı sonu resmî verilerine göre ülkemizde genel işsizlik oranı yüzde 13,4'dür. Oysa çalışmak isteyip de iş aramayanları, iş arama umudunu yitirmiş olanları da dikkate aldığınız zaman bu oran yüzde 22 düzeyindedir. Gençler arasında resmî işsizlik yüzde 23'tür. Gerçekte her 3 gençten 1'i işsizdir. Tam 5 milyon 800 bin insanımız şu anda işsizlikten kıvrınmaktadır.

İşsizlik sigortası uygulaması sosyal devletin temel dayanaklarından biridir.

Ülkemizde Haziran 2000 yılında prim tahsilatına başlanılan ve Mart 2002'den bu yana ise sigortalı işsizlere işsizlik ödemesi gerçekleştiren İşsizlik Sigortası Fonu AKP İktidarı tarafından tam anlamıyla amacından saptırılmıştır. **30 Eylül 2009 sonu itibarıyla İşsizlik Fonu'nun toplam gelirleri 49 milyar 290 milyon liradır. Buna karşın bu Fon'dan işsizlere yapılan ödeme 3 milyar 610 milyondur yani**

toplanan paranın on üçte 1'idir. Ayrıca, 3,1 milyar lira da GAP'a destek için Hazine Müsteşarlığına aktarılmıştır.

İşsizlik Fonu'nda halen 42 milyar 567 milyon TL yani işsizlere yapılan destek ödemelerinin tam 12 katı bir kaynak bulunmaktadır.

Bu kaynak kanayan bütçeye yama için kullanılmaktadır, işsizlere destek amacıyla veya İşsizlik Fonu amacı çerçevesinde yer alan ilkeleri yerine getirmek amacıyla kullanılmamaktadır. Bu, işçinin parasını gasp anlamını taşımaktadır. Devlet, Hükümet işçinin parasını gasbetmekte bunu yanlış politikaların sonucunda rekor düzeyde açık veren bütçe açığını kapatmaya çalışmakta, yönlendirmektedir.

Bilindiği gibi 4447 sayılı Kanun'la kurulmuş olan İşsizlik Sigorta Fonu aynı zamanda işsizlere meslek geliştirme, edindirme ve yetiştirme eğitimi verilmesini, yeni iş bulmalarda yardımcı olunmasını, iş gücü piyasası ve meslek eğitimi alanlarında danışmanlık hizmeti verilmesini de öngörmektedir.

Fon kaynaklarının kullanımında bu amaçlara yeterince ve gereğince uyulmadığı bilinmektedir.

Fon'dan işsizlere aktarılan kişi başına kaynak tüm AB ülkeleri arasında en düşük düzeydedir. Hem Fon'dan hak kazanma koşulları kolaylaştırılmalı hem de ödeme miktarları artırılmalıdır.

Kısaca, Fon'un, hazineye kaynak oluşturma yerine ülkemizde istihdamın artırılması, işsizliğin azaltılması, işsizlik afetinin boyunduruğuna girmiş olan emekçilerin yaşama tutunabilmelerine olanak sağlanması için kullanılmalıdır.

Buna yönelik olarak hem 4447 sayılı Yasa'da hem de bu Yasa'ya bağlı Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik üzerinde gerekli değişiklikler hızla sağlanmalıdır.

Ancak böylelikle halkımızı yapay açılım aldatmaları ile oyalamak yerine işsizleri kucaklamaya yönelik, onların ve ailelerinin onurlarını korumaya yönelik, çökertmiş olduğunuz sosyal devleti ayağa kaldırmaya yönelik gerçek bir açılım gerçekleştirilebilir.

3.2.6.- AKP İSTİYOR, YÖK YAPIYOR

a.- Tarihinde hiç olmadığı kadar iktidarın güdümüne giren kurumun özerkliği yapılan düzenlemelerle yok edildi.

- Yükseköğretim Kurulu YÖK 28 yıllık tarihi içinde hiç olmadığı kadar siyasi iktidarın istemi doğrultusunda hareket eden bir organa dönüşürken kurulun yapısı da atanan üyelerle tamamen değişti. Üniversite özerkliği yapılan düzenlemelerle yok edildi.
- YÖK Prof. Dr. Yusuf Ziya Özcan'ın Aralık 2007'de başkanlığa getirilmesinin ardından üniversitelerde türbanın serbest bırakılması konusunda AKP yanlısı bir tutum izlemeye başladı.
- Özcan, Şubat 2008'de anayasa değişikliği kabul edilir edilmez tüm üniversite rektörlüklerine gönderdiği genelgeyle türbanın serbest bırakılmasını istedi.
- Aynı yıl ilahiyat kontenjanları 813'ten 2 bin 680'e yükseltildi. 2009 yılında ise ilahiyat kontenjanları 5 bin 620'ye çıkarıldı.
- Temmuz 2009'da YÖK'ün 2010'dan itibaren uygulanacak üniversiteye giriş sisteminde meslek liseleri ve genel liselere uygulanan katsayı oranını 0.15 olarak eşitlenmesiyle imam hatiplerin rahatlıkla alan dışı tercih yapmalarına olanak sağlandı.
- Prof. Özcan döneminde gerçekleştirilen 49 rektör atamasında Çankaya Köşkü'ne gönderilen listede türban bildirisine imza atan adayların ismi genellikle birinci sıraya yükseltilerek üniversitelerdeki seçimler hiçe sayıldı.

b.- YÖK'ün keyfi atamaları üniversiteleri sarsıyor

Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nde, görev süresi dolan Prof. Dr. **Serhat Çınarcık**'ın yerine geçmesi muhtemel olan adaylar, Prof. Dr. Çınarcık ile birlikte Prof. Dr. **Necdet Erdilek** ve Prof. Dr. Celal Artunç olarak belirlendi. 85 öğretim üyesinden **60**'ının oyunu Prof. Dr. Çınarcık, **16**'sını Prof. Dr. Erdilek, **9**'unu ise Prof. Dr. Artunç aldı.

YÖK, bu üç aday arasında en az oy alan (sadece 9 oy) Prof. Dr. Celal Artunç'u keyfi bir şekilde dekan olarak atadı.

3 aday arasından en az oy alan Artunç'un dekanlığa atanması tepkilere yol açarken öğretim üyeleri atamanın, AKP'li **Bülent Arınç** ile AKP İzmir Milletvekili **Mehmet Tekelioğlu**'nun desteğiyle gerçekleştiği iddialarında bulundu.

Sessiz direnişle bir süre Prof. Artunç'un istifasını bekleyen öğretim görevlileri YÖK'ü protesto için toplu istifa etti. Hastane başhekimisi **Mehmet Sonugelen**, 4 hastane yönetim kurulu üyesi, 3 fakülte kurulu üyesi ve 6 anabilim dalı başkanı Prof. Artunç'a **“Öğretim üyelerini, onların oylarını yok sayan YÖK'e karşı yapılmış bir protestodur, bu atamaya itirazımızdır”** diyerek istifalarını sundular.

KİMLER İSTİFA ETTİ?: YÖK'ün sandığa saygı göstermemesine tepki gösteren Başhekim Prof. Dr. Mehmet Sonugelen, Yönetim Kurulu üyeleri Prof. Dr. Özlem Seçkin, Prof. Dr. Güniz Baksı Şen, Doç. Dr. Ahmet Saraçoğlu, Doç. Dr. Bahar Sezer, Fakülte Kurulu üyeleri Prof. Dr. Sevtap Günday, Prof. Dr. Ali Vehbi Tuncer ve Prof. Dr. Hüseyin Tezel, Dekan Prof. Dr. Artunç'a istifalarını sundu. İstifa eden anabilim dalı başkanları arasında Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı (ABD) Başkanı Prof. Dr. Engin Aras yer almadı. Aras dışında, Ortodonti ABD Başkanı Prof. Dr. Erdal Işıksal, Pedodonti ABD Başkanı Prof. Dr. Ertuğrul Sabah, Diş Hastalıkları ve Tedavisi ABD Başkanı Prof. Dr. M. Kemal Çalışkan, Peridontoloji ABD Başkanı Prof. Dr. Nurgün Bıçakçı, Oral Diagnoz ve Radyoloji ABD Başkanı Prof. Dr. Günnur Lomçalı ile Ağız Diş Çene Hastalıkları Cerrahisi ABD Başkanı Prof. Dr. Murat Gomel istifa etti.

Kısaca, AKP iktidarı üniversiteleri kendi siyasetine yakın unsurlarla kuşatarak teslim alma operasyonuna pervasızca devam etmektedir.

c.- “DANIŞTAY KARARI İDEOLOJİK”

Başbakan **Recep Tayyip Erdoğan**, Danıştay'ın üniversiteye girişte katsayı farkını kaldıran düzenlemeyle ilgili verdiği yürütmeyi durdurma kararını **“ideolojik”** bulduğunu ifade ederek, **“Bu karar, Danıştay'ın kendi içinde ne denli çelişki içinde olduğunu gösteriyor. Anlamakta zorlanıyoruz; bunun kabul edilir hiçbir yanı yok”** demiş.

Sayın Başbakana sormak istiyoruz: Siz, bizleri, halkımızı saf mı zannediyorsunuz. Ne yapmak istediğinizi halkımızın görmediğini, anlamadığını mı zannediyorsunuz?.

“Üniversiteye girişte katsayı farkını kaldıran” düzenlemenin tümüyle ideolojik bir tercihle uygulamaya koymadınız mı?

Şimdi, Danıştay ortadaki çarpıklığı düzeltmek için devreye girince, **“Danıştay ideolojik davranıyor”** diye şikayet ediyorsunuz.

3.2.7.-İŞİN BAŞI EĞİTİME İNANMAKTIR, ÖĞRETMENE İNANMAKTIR, ONA SAHİP ÇIKMAKTIR.

Türkiye'nin geleceği, bütün sorunlarımızın son tahlilde gelip dayandığı ana nokta eğitim sorunudur. Eğitim sorunu da en temel dayanak noktasını öğretmende bulmaktadır.

Öğretmen eğitimi en güç koşullarda en başarılı şekilde sürdürebiliyor. O nedenle eğitim sorununa en anlamlı yaklaşım öğretmene sahip çıkarak, öğretmenden yola çıkarak yapılacaktır.

Artık şu yaşanarak anlaşılmıştır ki, Türkiye'de eğitim sorunlarının çözümü için öğretmenliği bir kariyer olarak, bir meslek olarak sahiplenmek lazımdır. Öğretmenliği kim olursa yapar canım, yarım zamanlı bir uygulamayla da yapar, sözleşmeli uygulamayla da yapar, saatlik uygulamayla da yapar anlayışının mutlaka ötesine geçirmek lazımdır.

Öğretmenliğin bir vokasyon işi, bir kendini adama işi, bütün yaşam boyu sürdürülecek bir temel inanç işi olduğunu, bunu yapan insanlara toplumun hak ettikleri sosyal güvenliği, meslek koşullarını yaratmak zorunda olduğumuzu artık görmemiz gerekir diye düşünüyorum.

Ne yazık ki Türkiye'de öğretmen sorunlarının yükselişi, bu hükümetin eğitime bakışıyla başlamıştır. Eğitimi, özellikle kamu eğitimini, devlet eliyle verilen eğitimi etkisizleştirme, gözden düşürme ve Türkiye'de çocuklarımızın, gençlerimizin bu ana eğitim ve yetiştirme kanalını üvey evlat muamelesine tabi tutma anlayışı Türkiye'de eğitim sorunlarının da ve öğretmen sorunlarının da ortaya çıkmasına temel neden olmuştur.

Türkiye, cumhuriyetin ta kuruluş dönemlerinden başlayarak bu konuyu çok iyi kavramıştır. Yeni toplumun, yeni devletin ancak bilinçli ve sahip çıkılan bir eğitim ordusuyla başarılacağını görmüştür ve onun gereğini yapmıştır. Onların sayesinde bugünlere geldik. Şimdi bir bozulma dönemini yaşıyoruz, bir çözülme dönemini yaşıyoruz. Umarım, bu dönemi de en kısa zamanda artık aşacağız, arkamızda bırakacağız. ***Yeni Türkiye oluşturulurken en temel değişimlerden birisinin yaşanacağı konu eğitim konusu ve öğretmen konusu olacaktır.***

Genel Başkan Deniz BAYKAL

3.2.8.- AKP HASTA OLMAYI VERGİLENDİRMEYE BAŞLADI.

AKP iktidarında hasta olmak artık cezaya dönüştürülmüştür. İnsanlar hastalıklarının bedelini devlete vergi olarak ödemek zorunda bırakılmışlardır.

Şimdi hasta olduğunuz zaman doktora görünebilmek için para ödeyeceksiniz. Aile hekimine görünecekler 2 TL., devlet ve üniversite hastanelerine gidecekler 8 TL., özel hastanelere gidecekler 15 TL. sağlığa katkı payı ödemek zorundalar.

Halbuki bu yasa çıkarılırken ne demişlerdi;

- Başbakanın 11 Nisan 2006 tarihli konuşmasında “*Prim ödemesin tüm çocukların 18 yaşına kadar sağlık giderleri devlet tarafından karşılanacaktır.*” demişti.
- Sağlık Bakanı ise, “*Aile hekimliğinde hizmetler vatandaşa ücretsiz sunulmaktadır. Bugün böyledir, yarın da genel sağlık sigortası kapsamında böyle hizmet sunmaya devam edeceğiz.*” demişti

Yani, diğer birçok alanda olduğu gibi, sağlıkta da, AKP iktidarının vermiş olduğu sözler kâğıt üstünde kalmıştır.

Bu katkı payını devlet açıkça doğrudan hastadan istemiyor. Sanki devlet bunu istemiyormuş gibi bir görüntü vermeye çalışarak, mesela;

- Aile hekimine gitmişse ilaç alırken eczaneye sen bu 2 milyonu tahsil et diyor. Yani eczaneler şimdi hükümetin tahsildarı hâline gelmiştir.
- Aynı şekilde üniversite hastaneleri için yapılacak reçetelerde 3 milyon lira, özel hastaneler için yapılacak reçetelerde de yine 23 milyon lira eczanelerin tahsil etmesi talep edilmektedir.
- Bazen de vatandaş “madem benden para alıyorsun ver bunun makbuzunu” demektedir ve eczacı kazanç sağlamadığı, sadece tahsildarlık görevini yaptığı hâlde bir kazanç sağlamış gibi makbuz vermek durumunda kalmaktadır.

Öyle anlaşılıyor ki 2010 yılında bu tablo daha da sıkışacaktır çünkü bütçenin dengesi güven verici denge olmaktan uzaktır. Türkiye önümüzdeki dönemde de halkın daha çok sıkıntı çekeceği, çalışanların daha büyük güçlüklerle karşı karşıya kalacağı bir tabloya doğru yönelmiştir.

Kısaca AKP iktidarı döneminde geriletmiş olan sosyal devlet, giderek daha işlevsiz hale getirilmektedir.

3.2.9.- GDO'DA, İTHALATÇI İSTEDİĞİNİ ALDI

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, 26 Ekim'de çıkardığı genetiği değiştirilmiş organizmalarla (GDO) ilgili yönetmeliği ithalatçı firmalardan gelen tepkiler nedeniyle 1 ay dolmadan değiştirildi. Yapılan değişiklikle yönetmeliğin çıkmasından önce kontrol belgesi almış ithalatçıların yeni yönetmeliğe uyumu 1 Mart 2010'a kadar ertelendi. Böylece GDO'lu ürünlerin ithalatında gerçek denetim 1 Mart'a ertelenmiş oldu. Bir süredir özellikle yem firmaları, yönetmeliğin ertelenmesi için talepte bulunuyordu.

Yönetmelik değişikliğiyle GDO'ların transit geçişine de izin verildi. Daha önceki düzenlemede transit geçişler yasaklanmıştı. Yeni düzenlemeye göreyse transit geçişlere ilişkin düzeni Tarım ve Köyişleri Bakanlığı belirleyecek. Ayrıca ithalat sırasında istenen belgeler de azaltıldı. Yeni yönetmeliğe göre, ithalatçı firmanın GDO ve ürünlerinin üretildiği veya yüklenildiği ülke yetkilileri tarafından düzenlenmiş ürünün miktarı, aktarılan geni belirten belge ve uluslararası akredite bir laboratuvarından analiz raporu alması yeterli olacak.

Yönetmeliğin en kritik düzenlemesini ise denetimle ilgili geçiş süreci oluşturdu. 26 Ekim'den önce kontrol belgesi verilen ürünler, Avrupa Birliği'nin (AB) öngördüğü belgeler sunulmak şartıyla, yönetmelik çerçevesinde etiket ve diğer kurallara uyulmak kaydıyla ithal edilebilecek.

Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı, CHP PM üyesi **Gökhan GÜNAYDIN**, değişikliği değerlendirirken, "**Ortaya konulan lobi faaliyetlerine teslim olunmuş ve halk sağlığına karşı doğrudan veya dolaylı; derhal veya gecikmeli risk oluşturan GDO'lu ürünlerin ülkeye kontrolsüz girişine izin verilmiştir. Yönetmeliğin bazı maddeleri ya da madde hükümleri yürürlükten kaldırılmış, bazı maddelerin hükümleri değiştirilmiş, bir de geçici madde eklenmiştir. Asıl amaç bu geçici madde hükmünde gizlidir. Bu madde 1 Mart 2010 tarihine kadar her türlü GDO'lu ürünün 1998 yılından bu yana olduğu gibi hiçbir kontrole tabi olmadan ülkeye serbestçe girmesinin yolunu açmaktadır**" dedi.

IV.- PARTİ FAALİYETLERİ

4.1.- PARTİ ÇALIŞMALARI

4.1.1.- GEZİLER VE YERİNDE İNCELEMELER

Genel Başkan Deniz Baykal yerel seçimlerden bugüne kadar 45 yurt gezisi yaptı ve yaklaşık 50 bin kilometre yol katetti. Genel Başkan Baykal'ın gezileri şöyle ;

25 Nisan 2009	Sinop, Trabzon, Giresun
3 Mayıs 2009	Zonguldak, Karadeniz Ereğli, Akçakoca
6 Mayıs 2009	İstanbul, Tekirdağ, Kırklareli, Edirne
8 Mayıs 2009	Milas-Bodrum, Muğla, Antalya
15 Mayıs 2009	Çanakkale, Kepez, Gelibolu
19 Mayıs 2009	İstanbul
20 Mayıs 2009	İstanbul, Trabzon, Giresun, Aksu, Kumyalı, Samsun, Atakum
27 Mayıs 2009	Adıyaman, Çakırhöyük, Besni, Şanlıurfa, Halfeti, Ayran Beldesi, Kışas, Mardin
28 Mayıs 2009	Mardin, Ömerli, Hatay, İskenderun, Antakya, Harbiye
31 Mayıs 2009	Çorum, Mecitözü, Dedesli Ovası,
4 Haziran 2009	İzmir, Aydın, Söke, Bağarası, Koçarlı
19 Haziran 2009	Antalya, Manavgat
20 Haziran 2009	Antalya, Elmalı Tekke Köyü
26 Haziran 2009	Uşak, Ulubey, Eşme, Muğla Dalaman, Kaş, Kalkan Beldesi
28 Haziran 2009	Batum, Artvin, Borçka, Kafkasör, Hopa, Kemalpaşa
3 Temmuz 2009	Bolu, Mudurnu, Bartın, Karadeniz Ereğli
4 Temmuz 2009	Kars, Susuz, Arpaçay, Çıldır, Posof, Damal
5 Temmuz 2009	İstanbul, Edirne, Kırkpınar
10 Temmuz 2009	Balıkesir Bandırma
11 Temmuz 2009	Ankara Nallıhan Sarıyar, Beypazarı Karaşar, Gündül Yeşilöz, Ayaş, Kalecik
12 Temmuz 2009	Sivas Zara, Divriği
17 Temmuz 2009	İstanbul
20 Temmuz 2009	Antalya
2 Ağustos 2009	Antalya
9 Ağustos 2009	Kayseri, Hatay
15 Ağustos 2009	İstanbul Çatalca, Silivri

16 Ağustos 2009	Isparta Yenişarbademli
28 Ağustos 2009	İzmir
29 Ağustos 2009	İzmir Torbalı, Bayındır, Zeytinova, Ödemiş, Beydağı, Kiraz
5 Eylül 2009	Aydın Akbük, Didim, Kuşadası
10 Eylül 2009	İstanbul
25 Eylül 2009	Denizli Çivril
26 Eylül 2009	Ankara Kalecik
28 - 29 Eylül 2009	İstanbul
3 Ekim 2009	Bursa Nilüfer, Gemlik, Antalya
4 Ekim 2009	Malatya Doğanşehir
16 Ekim 2009	Edirne Keşan
17 Ekim 2009	Antalya
18 Ekim 2009	Antalya Kumluca
25 Ekim 2009	Antalya Döşemealtı
28 Ekim 2009	İstanbul Adalar, Maltepe
1 Kasım 2009	Ankara Haymana Yenice, Bumsuz, Balçıkhisar
6 Kasım 2009	İzmir Konak, Konya, Karaman
15 Kasım 2009	Burdur Karamanlı, Gölhisar Yusufça, Antalya

a.- GENEL BAŞKAN BAYKAL, İZMİR VE KARAMAN'DA ÇEŞİTLİ AÇILIŞLARDA VE İNCELEMELERDE BULUNDU.

Baykal 6 Kasım'da Karaman'a gitmeden önce Konya Havaalanı'nda düzenlediği basın toplantısında " *İrticayla Mücadele Eylem Planı* " üzerine açıklamalarda bulundu. Baykal ayların gündemi meşgul eden bu belge için şunları söyledi:

Bu psikolojik savaşı hükümet yönlendiriyor. AKP devlet düzeni içinde, derin devletini kurmak istiyor.

* **PSİKOLOJİK SAVAŞ:** *Bu belgeyi aşan, bu belgenin kapsamı içinde değerlendirilmesi mümkün olmayan, belgenin çok ötesinde ithamlar, suçlamalar, siyasi değerlendirmeler, bir siyasi kampanya anlayışı içinde ortaya konulmuştur. Bu manzara karşısında hepimizi görüyoruz ki Türkiye'de bir psikolojik savaş hareketi yürütülmektedir. Söz konusu olan bir psikolojik savaştır. Devletin belli kurumları bu psikolojik savaşın hedefi seçilmiştir.*

* **BİR KARARGAHTAN:** *Bu psikolojik savaş hareketi, bu belgeyi bulduğunu iddia eden kişiyi de içine alan ama onunla sınırlı olmayan kapsamlı bir kadro tarafından belli bir karargahta, düzenli, merkezi bir çalışmayla sistematik olarak götürülmektedir. Kurumlar arası bir büyük çatışma, planlı olarak, zamanlamasıyla ek açıklamalarıyla yükseltelen hedefleriyle bir karargah çalışmasıyla yürütülmektedir.*

*** HÜKÜMET BİLGİSİNDE:** *Bu manzara karşısında şunları söyleme gereği duyuyorum, öyle anlaşılıyor ki AKP devlet düzeni içinde kendi derin devletini kurma çabası içindedir. Bu yaşadığımız olayların iktidarın himayesi dışında, bilgisi dışında, katkısı dışında şekillenmesi mümkün değildir.*

Karaman'da il başkanlığının düzenlediği, sivil toplum örgütlerine açık toplantıya katılarak yaptığı konuşmanın girişinde aşağıdaki hususlara değindi:

“Bu güzel toplantı ve bu buluşma için İl Başkanımız Sayın Osman Nuri Koçak’a, Cumhuriyet Halk Partisi il yönetimine ve bu toplantıya katılan siz sevgili Karaman’lı kardeşlerime, Karaman’daki sivil toplumların yöneticisi konumunda Karaman halkının dertlerini, sorunlarını yakından izleyen değerli kardeşlerime, hepinize yürekten teşekkür ediyorum. Hoş geldiniz.

Sayın başkan beni Karaman’a çağırdığı zaman Karaman’a gelelimde bir değişik gelelim dedim. Her zaman olduğu gibi işte miting yapıp bir açık hava toplantısıyla kendi kendimize konuşarak Karaman’a ziyaret yaptık demeyelim. Karamanla gerçekten bir kaynaşalım, bir kucaklaşalım, Karaman’ın dertlerini dinleyelim, sorularını alalım, biz düşüncelerimizi söyleyelim. Ben Karaman’a çok değer veriyorum, çok önem veriyorum. O nedenle nutuk atıp Karaman’dan geçmeyi ben içime sindiremem. Bir toplantı düzenleyelim Karamanlı öncü kardeşlerimizi yanımıza alalım, onlarla konuşarak Karamanlının sorunlarını sahiplenelim, değerlendirelim dedim. Sayın Başkan eksik olmasın gayet güzel bir düzenleme yapmış. İnşallah başarılı bir şekilde işleteceğiz. “

b.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL ANTALYA'DA “DAĞDAN İNİŞ” VE “AÇILIM” KONUSUNDA AÇIKLAMALAR YAPTI

Geçen hafta sel felaketinin yaşandığı Antalya'nın Kumluca ilçesi ile belde ve köylerinde incelemeler yapan, felaketten etkilenenler ve ilgililerle görüşen Genel Başkan Deniz Baykal Beykonak Beldesi'nde gazetecilere açıklamalarda bulundu.

Genel Başkanı Deniz Baykal, "Teröristler dağdan inmelidir ama bu Türkiye üzerinde yapılmış olan pazarlığın ön ödemesi olmamalıdır" dedi. Genel Başkan Baykal'ın, "Dağdan iniş" ve "Açılım" konusunda yaptığı açıklamalar şöyle;

PKK terörünün artık bir siyasi mücadele yöntemi olarak sürdürülebilir olmadığı ortaya çıktı. Terör örgütü PKK çok ciddi bir sorunla, sıkıntıyla karşı karşıya.

Dünyada artık terör yoluyla siyasi sonuç elde etmek bütün insanlığın karşı çıktığı bir anlayıştır. Burada artık PKK sınıra gelmiştir. Bu işin artık bundan sonra geleceğe taşınabilir, sürdürülebilir bir yanı yoktur. PKK terörü geri tepmeye başlamıştır. Bu terörü yapanları toplum, kamuoyu mahkum etmeye başlamıştır. Bu işe bir son vermenin artık kaçınılmaz olduğu ortaya çıkmıştır. Bu gerçeğin PKK'lılar tarafından

da kabul edilmekte olduğunu görüyorum. PKK'nın artık terör yöntemini terk etme ve dağa çıkmış olan insanların dağdan inip, Türkiye'de normal yaşam için bir arayışa girmiş olacakları söyleniyor, bunu memnuniyetle karşılıyorum.

PKK'lı teröristler artık silahı geçici olarak değil, kesin olarak bırakmalıdırlar. Silahlı mücadeleden vazgeçmelidirler. Türkiye'ye gelip, Türkiye'de toplum içinde kendilerine bir yer tutmaya çalışmalıdırlar. Türkiye'yi bundan sonra terörle tehdit etmeye devam etmenin kabul edilebilir hiçbir yanı yoktur.

Ama bu durum Türkiye üzerinden yapılmış bir pazarlığın ön ödemesi olarak anlaşılmalıdır. Bazı insanlar dağdan indikleri için Türkiye, yanlış istikamette toplumumuzu ayrıştıracak, etnik temelde toplumumuzu bölecek, yanlış uygulamaların içine sürüklenmemelidir. Yani, Silahlı terörden vazgeçmelerinden memnuniyet duyarız ama bu vazgeçme karşılığında Türkiye'nin huzurunu, barışını, dayanışmasını, milli bütünlüğünü sarsmaya yönelik adımlar atılmasını, böylesine tavizler verilmesini kesinlikle doğal karşılamayız.

Türkiye üzerinde kimsenin pazarlık yapmaya hakkı yoktur. Türkiye üzerinde bir pazarlık yapıp, sonra bu pazarlığın ilk ödemesi diye silahlı mücadeleden bazı insanların vazgeçmesini, kamuoyumuzun bu tavizleri vermek üzere yönlendirilmesi için bir bahane haline dönüştürülmesini kesinlikle uygun görmeyiz.

Silahın, terörün tamamen ortadan kalkması doğrultusunda iyi niyetle atılabilecek adımları memnuniyetle karşılıyoruz. Ama bunun Türkiye'nin ulusal bütünlüğü üzerinde bir pazarlık sonucunu doğuracak gelişmelere yol açmasını kesinlikle kabul etmeyiz. Teröristler dağdan inmelidir ama bu Türkiye üzerinde yapılmış olan pazarlığın ön ödemesi olarak görülmemelidir, uygulanmamalıdır, böyle bir anlayış olmamalıdır”

c.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN EDİRNE GEZİSİ (16 EKİM 2009)

Genel Başkan Deniz Baykal, helikopterle geldiği Edirne'nin Keşan ilçesinde, Yaş Meyve Sebze ve Kuru Gıda Toptancı Hali'nin açılışını yaptı. Açılışta konuşan Deniz Baykal, sorunlardan kısa sürede kurtulacak günlerin yakın olduğunu ifade ederek, Mart 2011 tarihinde genel bir seçimin yapılabileceğini bildirdi.

Türkiye'nin bir buçuk yıl içinde yeni bir döneme gireceğinin belirten Deniz Baykal, "Bunu hep beraber görüyoruz. Bunu bilmenizi istiyorum. O güvenle hep beraber bekleyiniz. Çiftçimizin, esnafımızın, gençlerimizin, bunalmış emeklimizin, dertlerini çok iyi biliyoruz. Yeni bir iktidar dönemi Türkiye için kaçınılmaz hale gelmiştir. Onu hep beraber gerçekleştireceğiz. Onun hazırlıklarını yapıyoruz. O güven içinde bu talebi beraber, el ele omuz omuza taşıyalım. O günlere hep beraber ulaşalım" dedi.

İnsanların mezhebi, dini inancı ve kökeninin farklı olabileceğine işaret eden Deniz Baykal, "Bu Hepimizin bu devletin, bu milletin bir parçası olmamıza bu engel teşkil etmez. Bu gün Türkiye'de 72,5 milyon insan bir arada yaşıyoruz. Türkiye'nin bir tapusu varsa kimsenin cebinde değildir. 72 milyonun ayrı ayrı her birinin üzerindedir.

Şimdi bu anlayıştan sapmakta kime ne fayda var? İnsanları teşhir etmenin, etiketlenmenin, yaftalamanın ne yararı var?" dedi.

"Bu tartışmaların çıkmasından sonra Başbakan, bizimle, CHP'yle, görüşme gereği duydu. 'CHP ile de temas kuralım, onlarla da konuşalım, birlikte bu işi götürüyor izlenimi verelim' diye ona birileri akıl verdiler. O akıl doğrultusunda harekete geçti ve bize bir mektup yazdı. Dedi ki 'ziyaretinize geleyim, şu meseleleri bir konuşalım'... Bunun üzerine ben uzun bir cevap verdim. Kendisine bu açılımla ne yanıtlar yapıyor, neler hatalıdır, neler sakıncalıdır, hangi tuzaklar kurulmuştur, bunu ayrıntılı olarak anlattım. Kendisine bu düşüncelerimizi ortaya koyan 20 yıl önce hazırladığımız raporları, çalışmalarını, düşüncelerini, 'bak bunları oku da gör, biz 20 yıldır bu işin içindeyiz, 20 yıldır bu konuda doğruları anlatıyoruz, bak belgeleri' diye onları da gönderdik."

Konuşmasından sonra Genel Başkan Deniz Baykal, Yaş Meyve Sebze ve Kuru Gıda Toptancı Hali'ndeki bir iş yerinin açılışını yaptı. Ardından da Oto Galeriler Sitesi'nin temelini attı. Deniz Baykal, 532 konutluk Atakent konutlarının anahtar dağıtım törenine katıldı. Keşan Belediyesi ziyaretini iptal eden Baykal, ilçeden helikopterle ayrıldı.

d.- GENEL BAŞKAN BAYKAL ANTALYASPOR-D.BAKIRSPOR YÖNETİCİLERİYLE BİRARAYA GELDİ (18 EKİM 2009)

Genel Başkanı Deniz Baykal, Antalyaspor-Diyarbakırspor maçından önce, her iki kulübün yöneticileriyle yemekte biraraya geldi.

Kaleiçi'ndeki CH Restaurant'taki yemeğe CHP Lideri Baykal'ın yanı sıra, CHP Genel Başkan Yardımcısı Yılmaz Ateş, Genel Sekreter Yardımcısı Mesut Değer, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Akaydın, Antalyaspor Başkanı Hasan Akıncıoğlu, Diyarbakırspor Başkanı Çetin Sümer ile CHP Antalya milletvekilleri Tayfur Süner, Atilla Emek, CHP Burdur Milletvekili Ramazan Kerim Özkan, CHP İstanbul milletvekili Mehmet Seviçen ve her iki kulübün yönetim kurulu üyeleri katıldı.

Yemekte Antalyaspor Kulübü Başkanı Akıncıoğlu ile Diyarbakırspor Kulübü Başkanı Sümer, CHP Genel Başkanı Baykal'a, takımlarının rengini taşıyan birer forma ve kaşkollarını hediye ettiler.

e.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN ANTALYA GEZİSİ (25 EKİM 2009)

Antalya'da Döşemealtı'ndaki güreşlere katılan Genel Başkan Deniz Baykal'a pehlivanlar güreş alanında dalgalandırdıkları Türk bayrağını armağan ettiler.Genel Başkan Deniz Baykal terör örgütü üyelerinin gelişiyile ilgili değerlendirmeler yaptı.

“Burada sorulması gereken soru, 'acaba ne olmuştur da, bir sıkıntı ortaya çıkmıştır? Taraflar kendi aralarında uzlaşmamışlar, anlaşmamışlar, bir mutabakat sağlanamamış ya da varılan mutabakat uygulanamamış ondan mı olmuştur?’ bunun anlaşılması büyük önem taşıyor. Şu çok açıktır ki, taraflar arasında bir uzlaşma sıkıntısı yoktur. Ne yapacaklarına birlikte karar vermişlerdir. Birlikte bir eylem planı hazırlamışlardır. Bunu uygulamaya gayret etmektedirler, ama bu eylem planının daha ilk adımında ortaya çıkan toplum tepkisi, halk tepkisi, millet tepkisi, sokak tepkisi anlaşılabilir programın uygulanamayacağını ortaya koymuştur.

Yapılan yanlışlıkların temelinde Başbakan Erdoğan'ın, PKK terörünü reddetmeyen DTP ile müzakere kararı alması yatmaktadır. İşte şov yaptılar, şark kurnazlığı yaptılar’, bunların hepsi boş laftır. İşin özü yanlıştır. İşin özünün yanlış olduğunu milletimiz anlamıştır. Biz zaten bunu anlatmaya çalışıyorduk, ama insanlar 'acaba' diye belki biraz daha iyi niyetle bakıyordu. Bizim milletimiz gözüyle düşünür. Manzarayı görmüştür ve kararını almıştır.

Hükümet gözünü PKK'ya, İmralı'ya, Kandil'e dikmeyecek.gözünü güneydoğu Anadolu'ya, orada yaşayan Kürt kökenli milyonlarca vatandaşıma dikecek. Orada olağanüstü korkunç bir işsizlik yaşanıyor. Aileler çökmüş durumdadır. Kalabalık aileler 11 çocuk, işsiz bir baba... Böyle bir tablonun içerisinden elbette terör yetişir.

Türkiye'nin en iyi okullarını güneydoğuya taşıyacaksınız. Güneydoğudaki insanların dışlanmışlık duygusunu yeneceksiniz. Onların Türkiye'nin bir parçası olduklarını hissetmeleri için gerekli anlayışı, ilgiyi vereceksiniz. Bir büyük yeni program uygulayacaksınız

Bu programın hedefi halk olacak. Halkın gerçek gündemi olacak. Gerçek ihtiyaçları olacak. Olması gereken halka yönelmek, halka sahip çıkmaktır. Halka sahip çıkarsanız, PKK'yı tecrit edersiniz.”

f.- GENEL BAŞKAN BAYKAL, 'CHP İSTANBUL İL MERKEZİ'NDE PARTİ YÖNETİCİLERİ BİR ARAYA GELDİ

28 Ekim 2009 tarihinde Ankara'dan İstanbul'a hareket eden Genel Başkan Deniz Baykal İstanbul İl Başkanlığı'nda bir toplantı yaptı. Toplantıya CHP il yöneticileri ile CHP İstanbul ilçe ve belediye başkanları da katıldı. Çok sayıda milletvekilleri ve Parti Meclisi üyeleri de toplantıda hazır bulundu.

Toplantının ardından açıklamalarda bulunan Baykal, önümüzdeki genel seçimlere yönelik il örgütüyle birlikte yaptıkları çalışmaları ve İstanbul İl Kongresi'ne yönelik hazırlıklara ilişkin değerlendirmede bulduklarını söyledi.

g.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN ADALAR GEZİSİ (28 EKİM 2009)

Toplantının ardından Adalar Belediye Başkanlığı'na gelen Genel Başkan Adalar Belediye Başkanı Mustafa Farsakoğlu'nu makamında ziyaret ederek belediye anı

deFTERini imzaladı. Belediye çalışanları ve partililerle fotoğraf çektiren Baykal'a, Farsakoğlu tarafından Adalar'la ilgili brifing verildi.

Belediye toplantı salonunda bir konuşma yapan Baykal, bu buluşmanın 25 yıl sonra gerçekleştiğini, 25 yıl boyunca CHP'nin Adalar'da belediye yönetimine gelemediğini belirterek, "Anlıyorum ki iyi bir başkanla gelmişiz. Bundan sonra da kolay kolay gitmeyeceğimizi görüyorum" dedi.

Adalar'ın, Türkiye'nin, İstanbul'un çok özgün nitelikli ve her yerde örneği görülemeyecek bir yaşam alanı olduğunu vurgulayan Baykal, Adalar'ın, insanların daima ilgisini çeken, kendine özgü bir büyüğü, esrarengiz tarafı bulunan çok önemli bir yaşam bölgesi olduğunu kaydetti ve şunları söyledi;

"Tarihi zenginliği, toplumsal yapısı, farklı geleneklerden gelen insanların, farklı inançlara mensup insanların buralarda zaman zaman çoğunluğu oluşturdukları, zaman zaman çoğunluk olmaktan çıktıkları, ama her zaman kardeşlik içinde yaşamayı başardıkları ve son dönemde de Türkiye'deki toplumsal hareketlilik sonucu her ilden insanlarımızın buraya gelmesiyle, ama bu hareketin ada kültürünü ortadan kaldırması yerine, onu zenginleştirmesi biçiminde bu sürecin işletilmesiyle ilgi çekici bir yaşam bölgesi. Şimdi bunların farkında, adanın sorunlarını en iyi şekilde bilen, adanın ne olduğunu bilerek sahip çıkan yönetimin ortaya çıkmış olması, bu yönetimin sosyal demokrat bir anlayışta olması, çok ilgi çekici bir tablo oluşturuyor."

Adalar' da çok daha fazla bir nüfusun Adalar'ın kültürünü ve dokusunu bozmadan kaldıracabileceğine dikkat çeken Genel Başkan Deniz Baykal, ancak nüfusu ölçüsüz bir şekilde artırmaya gerek olmadığını, Adalar'ın önemini korumayı bilerek bu işe bakmak gerektiğini vurguladı.

"Adalar uzak, ulaşılmaz bir yer olmamalıdır. Ulaşılır bir yer olmalıdır. Bunun şartları yaratılabilir. Yaratılmamış olması çok acı bir tablodur. Böylesine büyük önem taşıyan bir yaşam alanına İstanbul gibi bir metropolün uzak olması kabul edilir değildir. Bu konuda son zamanlarda ileri adımlar atılacağına, geriye dönük gelişmelerin ortaya çıktığını öğrenmek gerçekten çok üzüntü verici. Gönül isterdi ki bu konu rahatlatılsın, ulaşım kolaylaşsın. Öyle anlaşılıyor ki destekler çekilmiştir. Bazı ulaşım hatları kaldırılmıştır. Bunu üzüntüyle karşılıyorum. Siz seçimlerde oy kullanmıyor musunuz? Sadece belediye için mi oy kullanıyorsunuz? Milletvekili seçiminde oyunuz yok mu? Buradan oy alıp iktidara gelen birileri yok mu?"

Genel Başkan Deniz Baykal, eğitim ve sağlık alanında acil bir ilerlemeyi sağlamak gerektiğini, buraya yerleşecek insanın çocuklarına iyi bir eğitim vermek isteyeceğini belirterek "sadece yaşlılar, emekliler gelsin" denilemeyeceğini, buranın cıvılcıvılcı bir yaşam alanı olması, üniversite düzeyindeki okulların da buraya gelmesi gerektiğini kaydetti. Burada sağlık alanında atılan adımın yerinde olduğunu dile getiren Deniz Baykal, acil müdahale merkezinin açılmasının memnuniyet verici olduğunu söyledi.

Deniz Baykal, konuşmasının ardından, Adalar'a hizmeti geçen hayırsever vatandaşlara teşekkür belgelerini verdi. Bu arada, Adalar Belediye Başkanı Farsakoğlu da belediye işçilerini kapsayan toplu iş sözleşmesine, Tüm Bel-Sen yetkilileriyle imza koydu.

h.- GENEL BAŞKAN BAYKAL, MALTEPE TÜRKAN SAYLAN KÜLTÜR MERKEZİ'NİN AÇILIŞINA KATILDI.

Türkan Saylan Kültür Merkezi'nin açılışına katıldı. Burada konuşan Baykal;

"Demokrasi cumhuriyet zemininde yükselir. Bir demokrasinin cumhuriyeti tahrip etmesi, onun demokraside daha ileriye gitmesi sonucunu doğurmaz, tam tersine demokrasinin giderek köksüzleşmesini, temelsizleşmesini ve kendisini ayakta tutamaz hale dönüştürmesini zorunlu kılar"

-"Türkiye'yi tekrar etnik bir ayrıştırmaya çekmek isteyen açılımlar, arayışlar Türkiye'de hiçbir sorunu çözmez, tam tersine çok daha büyük sorunlarla karşı karşıya bırakır"

-"Etnik kimlik mutlak bir özgürlüğe sahip olacaktır, ama insanlarımızın belli bir etnik kimliğe sahip olmasını bir ulusal ayrıştırmanın çıkış noktası haline dönüştürmeyi hiçbir şekilde kabul etmek mümkün değildir"

-"Cumhuriyetimizin geldiği bu aşamada kimse bizim milli kimliğimize yönelik tartışmalar arayışına girmesin, kimsede bunu demokrasi ve insan hakları adına yapmaya kalkmasın"

-"Türkiye'ye bir terör dayatması, etnik ayrıştırma dayatması çok büyük ölçüde dışarıdan kaynaklanmaktadır"

"Türkiye'de Cumhuriyetin bir bilinçli tercih olarak, devletin kuruluşunun hemen ertesinde ortaya konulmuş olmasının, bugün Orta Doğu coğrafyasında bir parçası olduğu kültür, inanç ve değerler dünyasının içinde çağdaş uygarlığa en yakın noktaya gelmeyi başaran Türkiye'nin hukuk temellerini insan hakları anlayışı zemininde örme kararını ortaya koyan, feodal değerlere meydan okuyan, kadın-erkek eşitliğini temel hedef olarak kabul eden ve birbirinden farklı kültür, etnik, inanç kimliklerini bir arada huzur ve barış içinde yaşatmayı başaran bir büyük model olduğunu kendilerine düşündürdüğünü" söyledi.

Cumhuriyet'in bu yönüyle dünyada çok köklü bir değişimi gerçekleştiren örnek bir modernleşme projesi olduğunu vurgulayan Baykal;

:

"Gerçekten 1. Dünya Savaşı'nın sonrasında her bakımdan parçalanmış, ülkesi işgal edilmiş, maneviyatı tahrip edilmiş, arkasında feodal bir kültür, etkinliğini kaybetmiş gelenekler ve teslim olmuş siyasi yapı zemininde iddialı bir kimlikle bağımsız bir devleti vatandaşlık anlayışı, milli irade anlayışı, milli egemenlik anlayışı, kadın-erkek eşitliği temel anlayışı doğrultusunda kurmaya başlamış, sonra çok köklü hukuk dönüşümlerini, eğitim ve kültür değişikliklerini yaşama geçirmiş ve gerçekten dünya çapında büyük bir modernleşme projesini saygıdeğer bir başarı çizgisine taşımış evrensel bir model ortaya koymuştur." dedi.

Baykal, Cumhuriyet'in büyük bir olay olduğunu ifade ederek, "Bugün çevrenizde

Türkiye eğer en fazla barış içinde yaşıyorsa, en istikrarlı ülkeyse, ekonomik bakımdan en ileri noktaya gelmişse, hukuku en ileri noktadaysa, demokrasisi en ileri noktadaysa, bunun temelinde hiç kuşku yok ki Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün bu dünya görüşü vardır, bu anlayışı vardır" şeklinde konuştu.

Baykal, Türkiye'nin, Cumhuriyet'in kuruluşundan hemen sonra demokrasiye geçiş çabası içinde olduğunu, daha Mustafa Kemal'in döneminde iki kez çok partili siyasi rejime geçme denemeleri yapıldığını, ancak başarısızlıkla sonuçlandığını ifade ederek, "*çünkü Türkiye'nin ulusal bütünlüğünü koruyabilmesinin, kendisine hasmane duygularla yaklaşan bir dünyanın içinde kendi varlığını, istikrarını ve ulusal bütünlüğünü koruyabilmesinin çok özel tedbirleri gerektirdiğini*" söyledi.

Genel Başkan Baykal, şöyle devam etti:

*"Bugün gelinin noktada cumhuriyetin demokrasiye düşman olduğu şeklinde bir anlayışın yer yer bazı zihinlerde yer tuttuğuna tanık oluyoruz. Cumhuriyet ve demokrasiyi birbirini ortadan kaldırmaya yönelik düşünen, 'Cumhuriyet ve demokrasi arasında bir çelişki, bir çatışma kaçınılmazdır' anlayışıyla yaklaşan düşünce sistemlerini fevkalade yanlış gördüğümüzü ifade etmeliyim. Gerçek bir demokrasi ancak sağlam bir cumhuriyet zemininde yükselir. Bir demokrasinin cumhuriyeti tahrip etmesi, onun demokraside daha ileriye gitmesi sonucunu doğurmaz, tam tersine demokrasinin giderek köksüzleşmesini, temelsizleşmesini ve kendisini ayakta tutamaz hale dönüştürmesini zorunlu kılar. O nedenle, **demokrasiyi cumhuriyet doğurmuştur, demokrasi cumhuriyete sahip çıkmak zorundadır. Cumhuriyet demokrasiyle taçlanmıştır, demokrasi cumhuriyeti gözü gibi korumak durumundadır. Eğer demokrasi cumhuriyeti tahrip ederse, demokrasi olarak da varlığını sürdürmesi olağanüstü güç hale gelir.**"*

i.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN ANKARA GEZİSİ

(1 KASIM 2009)

Genel Merkez önünden Haymana ilçesi Yenice beldesine hareket eden Genel Başkan Deniz Baykal, Yenice, Bumsuz ve Balçıkhisar Belediye Başkanlıklarını ziyaret etti .

j.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN İZMİR GEZİSİ

(6 KASIM 2009)

Genel Başkan Deniz Baykal İzmir Konak Belediyesi tarafından Eşrefpaşa semtinde yaptırılan 75 kişilik kız öğrenci yurdunun açılışını yaptı.

Açılış törenindeki konuşmasında eğitimin önemini vurgulayan Baykal, "*Her işin başı eğitim, çağı öyle yakalayacağız. aramızdaki farklılıkları öyle aşacağız. Bilim ve teknolojiye, kültür ve sanata eğitim yoluyla hakim olacağız. Kendimizi dünyaya, insanlarımızı daha iyi eğiterek kabul ettireceğiz.*" dedi.

Görüşlerini açıklarken günümüzdeki yarışın bilgi ve eğitim yarışı olduğunu belirten Baykal, kim daha iyi eğitilmişse, onun egemen olduğunu söyledi.

Genel Başkan Baykal, "Artık silahla, askeri güçle sonuç alma dönemi geride kaldı. Şimdi insanların gönlüne, kafasına girerek, insanları daha iyi yetiştirerek, ekonomide, siyasette, diplomaside etkili olabiliriz."dedi.

CHP Genel Başkanı Baykal, çocukları kardeşlik, eşitlik ve vatandaşlık duygusu içinde yetiştirmenin önemine işaret ederek, "Eğitimi çocuklarımızı ayrıştırmak için, din, mezhep, etnik kimlik temelinde ayrıştırmak için kullanmak isteyenlere fırsat vermeyeceğiz. Çocuklarımıza kardeşliği, sevgiyi, Türkiye'yi sevmeyi, milletimizi, tarihimizi sevmeyi, Mustafa Kemal Atatürk'ü sevmeyi öğreteceğiz." diye konuştu.

Baykal, konuşmasında düşmanlık ve husumet eğitimi yapılmaması gerektiğini belirterek, devlete, anayasaya, cumhuriyete ve Atatürk'e düşmanlığın öğretilmemesi gerektiğini söyledi.

Eğitimin Türkiye'nin en önemli konusu olduğunu dile getiren Baykal, "Çocuklarımızı, birbirlerini sevmek, tarihimizi, milletimizi sevmek üzere eğiteceğiz. Onları kurda kuşa teslim etmeyeceğiz, sahipsiz bırakmayacağız. Yurduna sahip çıkacağız, bursuna da sahip çıkacağız" dedi.

Baykal, yerel yönetimlerin eğitim konusunda yaptığı başarılı çalışmalara da değindi.

Deniz Baykal, kız yurduna Selanik'te doğup İzmir'e yerleşen ve milli mücadelenin gizli kahramanlarından biri olan "Ayşe Binbaşı" olarak tanınan Ayşe Altıntaş'ın isminin verilmesini önerdi.

Daha sonra yurdun açılışı yapıldı. Baykal'a, İzmir Pazarcılar Odası tarafından hazırlanan meyve sepetini veren Konak Belediye Başkanı Hakan Tartan, sepetteki ürünlerin "Genetik değişime uğramadığını" söyledi.

Daha sonra Müjdat Gezen Sanat Merkezi'nin 5. şubesi İzmir'de Konak Belediyesi bünyesindeki Türkan Saylan Kültür ve Sanat Merkezi'nde törenlerine katılan Genel Başkan Deniz Baykal, bir konuşma yaptı. Açılışa çok yoğun bir katılımın gerçekleştiğini belirterek, bir kültür sanat merkezinin açılışında böyle bir coşkunun ancak İzmir'de yaşanabileceğini söyledi.

Müjdat Gezen'in sanat ve kültür eğitimini kendi olanaklarıyla üstlenerek, geçmişte Ankara Devlet Konservatuarı'nın yaptığı görevi yerine getirdiğini, ve bu girişimi İzmir'e taşıma kararına da İzmirlilerin coşkuyla yanıt verdiğini kaydetti.

Genel Başkan Deniz Baykal, açılış törenine katılan gazeteci Uğur DüNDAR'ın, Müjdat Gezen'in Vefa Lisesi'nden arkadaşı olduğunu ve böyle bir günde yalnız bırakmayarak dostluğunu gösterdiğini belirterek, "Aralarındaki dostluğu kıskançlıkla izliyorum. Herkesin birbirinin kuyusunu kazdığı bu dönemde birbirlerine böylesine dostluk ve sevgi duygularını taşımaları dolayısıyla yürekten kutluyorum" dedi.

Baykal, törene katılan gazeteci Yılmaz ÖZDİL'in de "fanatığı olduğu bir yazar" olduğunu belirtti ve şunları söyledi;

"Hepimizin paylaştığı bazı şeyler var. Hepimiz bu gidişe ayak uyduramayan insanlarız. Türkiye'nin halinden durumundan memnun olmayan insanlarız. Her birimiz değişik platformlarda bunu anlatmaya çabalyoruz. Hepimizin amacı ortak, iyi, dürüst bir Türkiye istiyoruz. Hepimiz sanatın, kültürün saygı gördüğü, alın terinin, emeğin saygı gördüğü, gerçek hukukun işlediği, insanların kendilerini tam bir özürlük içinde hissettiği, kimsenin kimliğinden dolayı ayrıştırılmadığı, suçlanmadığı ama insanların kimliklerine göre devlet gücüyle ayrıştırılmaya zorlanmadığı bir Türkiye istiyoruz."

Törende konuşan sanatçı Müjdat Gezen, doğma büyüme İstanbullu olmasına rağmen İzmir seyircisi tarafından tanındığını, kurduğu okulu buraya bir vefa borcu olarak getirdiğini söyledi. Gazeteci Uğur Dündar ise İzmir'e geldiğinde kendisini evinin bahçesinde aile bireyleriyle yürüyormuş gibi hissettiğini belirtti.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkanı Aziz Kocaoğlu ve Konak Belediye Başkanı Hakan Tartan da törende teşekkür konuşması yaptı.

Genel Başkan Baykal'a törende Altay Kulübü tarafından hazırlanan forma hediye edildi. Genel Başkan Baykal'ın tören alanına gelişinde bir grup Altay taraftarı tezahüratta bulundu, Baykal'ın konuşması sırasında da "Türkiye laikdir, laik kalacak" sloganları attı. Baykal, "Altay taraftarını siyasal sorunlara da sahip çıkar görmek beni çok mutlu etti" dedi.

k.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN KONYA-KARAMAN GEZİSİ (6 KASIM 2009)

Karaman İl Başkanı Osman Nuri Koçak'ın Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk' ü anma etkinlikleri çerçevesinde yapılacak olan 6 Kasım etkinliklerine davet ettiği Genel Başkan Deniz Baykal büyük bir kapalı salonda, basın mensupları, sivil toplum önderleri ve Karaman halkıyla buluştu.

I.- GN BAŞKAN BAYKAL'IN BURDUR GEZİSİ (15 KASIM 2009)

Burdur'un **Karamanlı** Belediyesini ziyaret eden Genel Başkan Deniz Baykal, gazetecilere yaptığı açıklamada, Dünyanın hiçbir yerinde demokrasinin etnik ayrıştırma yapmadığını söyledi.

PKK terör örgütünün açılım sürecinin neresinde olduğunu soran Baykal, "*Hükümet bu politikayı kimlerle yapıyor?, PKK terör örgütü mensuplarının dağdan inişi sırasında terör örgütü üyelerini sınırda İçişleri Bakanlığı Müsteşarı, MİT Müsteşarı, savcı ve hakimler karşıladı. PKK mensupları bu devletin üst düzey yöneticilerine 'Terörist başı Abdullah Öcalan'ın mektubuyla geldik' dediler. PKK örgütlerine sınırda mahkeme kuruldu. Böyle bir mahkeme dünyanın neresinde görüldü. Türkiye'de PKK'lı olmak suç olmaktan ne zaman çıktı. Bu sürecin arkasında kimler var. Hiçbir demokraside etnik ayrıştırma yoktur*" dedi.

PKK terör örgütünün 25 yıl silahla mücadele ile elde edemediğini AK Parti hükümeti ile elde ettiğini söyleyen Genel Başkan Deniz Baykal, "Dün akşam gördük. **"Biz İslam'i unsurların topluluğuyuz"** diyor Başbakan Erdoğan. **"Doğru İlk Meclis böyle kuruldu. Ama sonradan millet olduk. Şimdi de tek millet diyoruz"** dedi.

Türkiye'nin önüne cumhuriyet öncesi bir tablo sunulduğunu belirten Genel Başkan Deniz Baykal şöyle konuştu; **"Başbakan Erdoğan, "Tek millet tek devlet' diyor ama tek devlet nedir biliyor mu? Türkiye'de Türk olmak alt kimlik değil üst kimliktir. Erdoğan 1920'deki tabloyu 21. Yüzyıla sunuyor. Ben şu ana kadar bölücülük kelimesini kullanmadım. Dün akşamki oturumda gördük ki bu tablo bölücülük tablosudur. Vatandaşlarımızın devletine sahip çıksın."**

Genel Başkan Deniz Baykal, açıklamalarının ardından Burdur'daki CHP'li belediye başkanları, il genel meclisi üyeleriyle basına kapalı bir toplantı gerçekleştirdi

m.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN BURDUR-GÖLHİSAR-YUSUFÇA GEZİSİ (15 KASIM 2009)

Genel Başkan Deniz Baykal, Burdur'un Gölhisar ilçesine bağlı **Yusufça** beldesinde yapılan seçimler öncesi vatandaşlara seslendi.

Deniz Baykal, Yusufça halkına yaptığı konuşmada, **"Şimdi hükümete ders vermeniz zorunlu. Biz size bunu söylemek için buradayız. Yusufça'da bir şenlik olduğunu belirten Deniz Baykal, beldenin değerinin önemini ortaya çıktığını söyledi. Sandık gelince birilerinin gelip hal hatır sorduğunu kaydeden Deniz Baykal, "Şimdi Yusufça'da Seçim zamanı geldi. Hatırladılar, ama Seçim öncesinde geliyorlar mıydı? Yusufça'ya sahip çıkalım diyorlar mıydı? Ne yaptıklarına değil ne yapacaklarına bakacaksın. En iyi şekilde inanıyorum Yusufçalılar bunun cevabını en iyi şekilde verecekler. Yusufça kendine yeten bir yer. Herkes çok iyi biliyor ki Yusufça olması gereken yerde değil. Ama biz olması gereken yer için çalışıyoruz. Yusufça yaşayan üreten bir yer."** şeklinde konuştu.

Genel Başkan Deniz Baykal daha sonra Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Akaydın başta olmak üzere bölgedeki CHP'li belediye başkanlarını Seçim otobüsünün üzerine çağırarak hepsinin Yusufça'nın adayı Kadir Tavas'a destek olacağını söyledi.

n.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN ANTALYA GEZİSİ (25 KASIM 2009)

25 Kasım 2009 günü sabah saatlerinde Antalya'ya hareket eden Genel Başkan Deniz Baykal, ASAT Atıksu Temel Atma Töreni, Kadın destek evi açılış töreni, Kız Öğrenci Yurdu açılış töreni ve Kreş açılışı ile Behçet Gürcan Resim Sergisi açılışına katıldı.

4.1.2.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN MESAJLARI

a.- GENEL BAŞKAN BAYKAL YUNANİSTAN'DA YORGO PAPANDREU İLE BARROSO'YU KUTLADI (6 EKİM 2009)

Genel Başkan Deniz Baykal Yunanistan'da seçimleri kazanan muhalefetteki PASOK'un lideri Yorgo Papandreu'ya bir mesaj göndererek, seçimde elde ettiği başarı nedeniyle kutladı.

Genel Başkan Deniz Baykal bir mesajda, Avrupa Parlamentosu tarafından Avrupa Komisyonu Başkanlığı'na yeniden seçilen Jose Manuel Barroso'ya gönderdi. Deniz Baykal Avrupa Komisyonu Başkanlığı'na yeniden seçilen Eski Portekiz Başbakanı Jose Manuel Barroso'yu kutladı.

b.- GENEL BAŞKAN BAYKAL NAZMİ BİLGİN İLE ATILLA SERTEL'E LUTLAMA MESAJLARI GÖNDERDİ (6 EKİM 2009)

Genel Başkan Baykal iki kutlama mesajı da gazetecilerin meslek örgütleri başkanlarına gönderdi. Deniz Baykal, Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'na yeniden seçilen Nazmi Bilgin ile Türkiye Gazeteciler Federasyonu Başkanlığı'na seçilen Atilla Sertel'e de ayrı ayrı mesaj göndererek kutladı ve başarılarının devamını diledi.

c.- GENEL BAŞKAN BAYKAL HALİT REFİĞ'İN AİLESİ İLE SANAT DÜNYASINA BAŞSAĞLIĞI DİLEDİ (11 EKİM 2009)

Genel Başkan Baykal İstanbul'da Memorial Hastanesinde tedavi görürken ziyaret ettiği ve imzalı kitabını aldığı Halit Refiğ'in öldüğünü duyar duymaz "Türkiye çok büyük bir değerini kaybetti, çok üzüldüm diyerek Halit Refiğ'in eşini aradı, ailesi fertleriyle konuştu.

Bu konuşmada duyduğu üzüntüyü vurgulayan Genel Başkan Deniz Baykal başsağlığı ve sabır dileklerini ilettiler. Baykal Halit Refiğ'e rahmet dileklerini de iletirken sanat ve film dünyası ile Türkiye'ye de başsağlığı diledi.

d.- GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN PROF. DR. ÜNSAL OSKAY'IN ÖLÜMÜ NEDENİYLE MESAJI

Genel Başkan Deniz Baykal Prof. Dr. Ünsal Oskay'ın ölümü nedeniyle başta medya dünyası olmak üzere bilim, kültür ve sanat çevreleriyle ülkemiz için çok büyük bir kayıp olduğunu söyledi.

“Özellikle iletişim ve medya dünyasında eğitim görenler, çalışanlar attıkları her adımda Ünsal Oskay hocalarının izine rastlayacak ve onu her zaman saygıyla anacaklardır. Yaşamının her anında basın, bilim ve kültür yaşamına büyük katkılarda bulunan Prof. Dr. Ünsal Oskay'a rahmet, Oskay ailesine, öğrencilerine, yakınlarına, bilim eğitim ve basın dünyamıza başsağlığı ile sabır diliyorum.” dedi.

e.- GENEL BASKAN DENİZ BAYKAL, GALATASARAY İLE FENERBAHÇE'Yİ KUTLADI (28 EKİM 2009)

Genel Başkan Deniz Baykal Dinamo Bükreş'i 4-1 yenen Galatasaray ile Steaua Bükreş'i 1-0 yenen Fenerbahçe'yi kutladı, başarılarının devamını diledi.

f.- BAYKAL, ERDAL İNÖNÜ'NÜN ÖLÜM YILDÖNÜMÜ NEDENİYLE BİR MESAJ YAYINLADI (31 EKİM 2009)

“Temel bilimlerin önemine, bilimsel düşüncenin yaygınlaşmasına, üniversitelerin akademik gelişmesine büyük önem veren ve katkıda bulunan, olgunluğu, hoşgörüsü ve kararlılığı ile de siyaset dünyamızın saygın ve seçkin isimlerinden biri olan Sosyal Demokrat Halk Partisi'nin Genel Başkanı Erdal İnönü'yü iki yıl önce kaybettik.

Siyasi hayatımızın sorun ve sıkıntılarla dolu güç bir döneminde sosyal demokrat hareketin derlenip toparlanmasına, bir araya gelmesine, demokrasiye geçiş sürecinde engellerin aşılmasına önemli katkılarda bulunan bilim ve siyaset dünyasının büyük kaybı Erdal İnönü'yü ikinci ölüm yıldönümünde saygıyla anıyor, İnönü ailesiyle yakınlarına saygılarımı sunuyorum”

g.- GENEL BAŞKAN BAYKAL, BÜLENT ECEVİT'İN 3. ÖLÜM YILDÖNÜMÜ NEDENİYLE MESAJI (4 KASIM 2009)

“Partimizin Atatürk ve İnönü'den sonraki Genel Başkanı Bülent Ecevit'i aramızdan ayrılışının 3.yıldönümünde saygıyla anıyoruz.

Ecevit, hiç kuşku yok, siyasal yaşamamızda çok sık görülmeyen, ender özelliklere sahip saygın, dürüst, onurlu bir devlet adamıdır ve bilincimizde, bilinçaltımızda, düşünce ve duygu dünyamızda çok özel bir yere sahiptir.

Kuşkusuz bugün onun yaşamında sahip çıktığı, dile getirdiği bütün değerli ilkeler, onun sergilediği örnek yaşam biçimi, ahlakı, yurtseverliği, halkçılığı ve Türkiye'nin bağımsız bir ulus olarak yaşama kararına sahip çıkışıyla, dış baskılar karşısında daima onurla direnmiş olması partimizin de ortak değerleri olarak yaşatılmaktadır.

Bu duygu ve düşüncelerle partimizin 3. Genel Başkanı olan Bülent Ecevit'i aramızdan ayrılışının 3. yıldönümünde saygıyla minnetle anarken, Ecevit ailesine, partililerimize, kurucusu olduğu Demokratik Sol Partilere ve milletimize saygılarımı, sevgilerimi sunuyorum”

h.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN 24 KASIM ÖĞRETMENLER GÜNÜ NEDENİYLE YAYINLADIĞI MESAJ (24 KASIM 2009)

Genel Başkan Deniz Baykal'ın mesajı şöyle ;

“Ne yazık ki Başöğretmen Atatürk'ün, İktidar destekli Laik Cumhuriyet karşıtları ile ayrılıkçılar tarafından hedef tahtasına oturtulmak istendiği bir süreçte Öğretmenler Günü kutlanıyor.

Eğitimin temel unsuru öğretmendir. Eğitime sahip çıkmanın ilk adımı da öğretmene sahip çıkmaktır. Kitap önemlidir, bina önemlidir, ders araçları önemlidir. Ama Öğretmen işin özüdür, temelidir. Ama öğretmenlerin yüzde 90'ı borca batmıştır ve yüzde 25'i ek iş yapmaktadır. Böylece öğretmenlik bir kariyer işi olmaktan çıkarılarak, bir ek iş hâline getiriliyor.

Öğretmenliği bir yan iş, ek iş, fason uğraş, geçici iş, sözleşmesiyle zaman zaman yapılabilecek bir iş hâline dönüştürme politikası günümüzde bilinçli olarak uygulanmaktadır. Bu, eğitim düzenimizi tahrip etmekte ve Türkiye'ye en büyük zararı vermektedir.

AKP Hükümeti öğretmenlerimizin varolan sorunlarına yeni sorunlar ekledi. Grevli toplu sözleşmeli sendika hakkı yerine pazarlıklarla oyaladı, öğretmenliğin ve öğretmenlerin onuruyla oynadı, ekonomik baskı, partizanlık ve kıyımlarla öğretmenleri asli işlevlerinden uzaklaştırdı. Devletin resmi eğitim kurumları da her geçen gün bilinçli bir şekilde çökertildi

Ama biliyorum ki, öğretmenlerimiz iktidardan ve yandaşlarından kaynaklanan her tür olumsuzluğa rağmen devletimizin, Laik Cumhuriyetimizin öğretmeni olmaya devam edecekler ve yeni nesil onların eseri olacaktır.

Bu düşünceyle öğretmenler gününde Başöğretmen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e söz veriyoruz.

CHP iktidarında öğretmenleri insanca yaşam koşullarına kavuşturacak, hak kaybına ve haksızlığa uğrayanların haklarını iade edeceğiz

Bu anlayışla başta Başöğretmen Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere yaşamını yitirmiş öğretmenlerimize rahmet diliyor, ömrünü bu kutsal göreve adanmış öğretmenlerimize şükranlarımızı, sevgi ve saygılarımızı sunuyorum”

J.- CHP'DE BAYRAMLAŞMA BAYRAMIN İKİNCİ GÜNÜ

CHP'de bayramlaşma Genel Sekreter Önder Sav'ın katılımı ile bayramın ikinci günü 13.00–14.00 saatleri arasında genel merkez'de yapıldı.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Cevdet **SELVİ**, PM Üyesi Nesrin **BAYTOK** İle PM Üyesi Sinan **YERLİKAYA** Genel Merkez'de siyasi parti temsilcileriyle bayramlaşırken, MYK Üyesi Nur **SERTER**, PM Üyesi Sinan **SUNAY** İle PM Üyesi Levent **GÖK**'de siyasi parti genel merkezlerini ziyaret ederek bayramlaştılar.

Genel Sekreter Önder Sav'ın verdiği bilgiye göre, Kurban Bayramı nedeniyle 28 Kasım 2009 tarihinde (Bayramın ikinci günü) yapılacak Siyasi Partiler arası bayramlaşma programı şöyle;

Ziyaret Saatleri

Kabul Saatleri

SHP	09.10–09.25	SHP	09.10–09.25
DSP	09.25–09.40	DSP	09.25–09.40
AKP	10.10–10.25	AKP	10.10–10.25
BBP	10.30–10.45	BBP	10.30–10.45
SP	10.50–11.05	SP	10.50–11.05
DP	11.25–11.40	DP	11.25–11.40
MHP	12.10–12.25	MHP	12.10–12.25

Ziyaret Heyeti

Kabul Heyeti

F. Nur **SERTER** (MYK Üyesi)
H. Sinan **SUNAY** (PM Üyesi)
Levent **GÖK** (PM Üyesi)

Cevdet **SELVİ** (Genel Başkan Yrd.)
Nesrin **BAYTOK** (PM Üyesi)
Sinan **YERLİKAYA** (PM Üyesi)

CHP GENEL MERKEZİNDEN BAYRAM ZİYARETLERİ

İstanbul Milletvekili **Nur Serter** başkanlığındaki CHP heyeti Kurban Bayramı kutlaması için AKP'yi ziyaret etti. Serter, "**candan ve dostane**" karşılama için teşekkür ederek, bayramların kırıncılıkların geride bırakıldığı, dostlukların ön plana çıktığı bir süreç olduğunu söyledi. Bu bayramın, "**işsizliğin, yoksulluğun, hukuksuzlukların, telefon dinlemelerin, sağlık sorunlarının geride kalacağı bir sürecin başlamasına vesile olmasını**" dilediklerini kaydeden Serter, "**Umuyoruz ki hep birlikte Türkiye'de ahengin, huzurun, daha iyi koşulların hakim olacağı bir dönemi başlatmayı başarabiliriz**" dedi.

4.1.3.- ÇİĞLİ BELEDİYE BAŞKANI BULUT YAŞAMINI YİTİRDİ

Çiğli Belediye Başkanımız Ensari Bulut (53), 'maalesef uzun süre mücadele ettiği hastalığa yenik düşerek İstanbul'da Florance Nightingale Hastanesi'nde hayatını kaybetti. İki dönemdir Çiğli'de belediye başkanlığı yapan Bulut, çok başarılı çalışmaları ile her kesimden halkın yaygın sevgisini kazanmıştı.

Bulut'un ölümü, Çiğli'yi yasa boğdu. Belediye hizmet binasına ve ilçenin merkezi yerlerine 'Halk adamı', 'Laik, çağdaş, demokrat, devrimci', 'Çiğli'nin gülen yüzü', 'Emekçinin dostu', 'İşçinin babası' pankartları asıldı.

Çiğli Belediye Başkan Vekili Metin Solak, tedavi sürecinde Bulut'un sürekli telefonla aradığını belirterek, "Her telefonda işçilerin ücret sıkıntısını sorardı. İşçilerin ücretini ekimde ödeyemedik. Ondan öncekileri de parça parça verdik. Başkan işçilerin mağdur olmasına çok üzülüyordu" dedi. ,

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu da, "Tıpkı daha önce olduğu gibi, hastalığını yenerek yine eski günlerine döneceğine kendimizi inandırmıştık. Vefatı bizi derinden sarstı. Mücadeleci kişiliğiyle her zaman örnek gösterilen bir başkan, örnek bir siyasetçiydi" diye konuştu.

Bulut için önce Küçük Çiğli'de cemevinde, ardından da Çiğli Belediyesi önünde tören düzenlenerek. Doğançay Mezarlığı'nda toprağa verildi. Bulut'un cenazesine başta Genel Sekreter Önder Sav ve çok sayıda milletvekili ve PM üyesi ile CHP örgütü üyeleri ve Çiğli halkı katıldı

Ensari Bulut'a rahmet diliyor, tüm yakınlarına, partililerimize ve Çiğli halkına başsağlığı dileklerimizi sunuyoruz.

4.1.4.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN KABULLERİ

a.- KAMUSEN GENEL BAŞKANI BİRCAN AKYILDIZ VE YÖNETİM KURULU ÜYELERİ GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'I ZİYARET ETTİ (13 EKİM 2009)

Görüşme sırasında Genel Başkan Baykal güncel konulara değindi ve gazetecilerin sorularını şöyle yanıtladı;

"Gerçekten artık geldiğimiz noktada kamu çalışanlarının toplu sözleşme yapma, gereken alanlarda grev kullanabilme yetkisinin tartışma konusu olmasını kabul etmek mümkün değildir. Bu dünyada çok oturmuş bir konudur. Türkiye'de de bunun gereğini hep beraber yapmak zorundayız. Bunu ısrarla biz anlatmaya çalışıyoruz. Gerçekten bir demokratik bir ilerleme isteniyorsa öncelikle ele alınması gereken konulardan birisi budur. Bu konuda gereken atılımlar yapılabilir. Hukuk alanında, yasa düzeyinde, anayasa düzeyinde kamu çalışanlarının da bir insanın kamuda ya da özel sektörde çalışıyor olması onun sahip olması gereken haklarla ilgili bir temel ayrımın yapılmasının dayanağı olamaz.

Elbette kamu görevinin kendine göre özellikleri vardır. Anıların icabı gözetilebilir. Ona yönelik düzenlemeler yapılabilir. Ama işin özünde kamu çalışanının da bir toplu sözleşme yapma hakkına sahip olduğu ve kamu işverenin de onunla müzakere etmek ve anlaşmak zorunda olduğunun anlaşılmasına ihtiyaç vardır. Nasıl özel sektörde bu sağlanabiliyorsa, nasıl özel sektörde grevli, sendikalı toplu sözleşme hakkı verildiğinde eyvah ekonomi çıkmaza girer, eyvah ekonomi tıkanır, işte sorumsuzca hareketler sergilenir kaygısı, korkusu gerçekleşmediyse ben inanıyorum ki kamu çalışanlarıyla ilgili olarak getirilecek olan düzenlemeyi de bizim sorumlu insanlarımız, sendikalarımız bunu gereken biçimde değerlendireceklerdir ve bunu da rayına oturtacağız. Yani çaresi yok. Bundan vazgeçmek mümkün olamaz. O bakımdan bu çok temel bir konu.

*Türkiye bunu artık çözme noktasına gelmiştir. Bu konuda dünyanın oturmuş başarılı örnekleri var. Onlar incelenebilir. Yani sendika hakkını vereceksin, ama sendikal hakkın kullanılmasının özünü oluşturan yetkileri tanımayacaksın. Müzakere ediyor gibi olacaksın o müzakere olmayacak. Protokol imzalayacaksınız, onu uygulamak zorunluluğu olmayacak. Yani bunlar aldatmaca. Artık bunları geçelim. Yani **sendika varsa var. Sendikanın amacı bu. Yani sözleşme yapıyorsan göstermelik olamaz.** Yani bir yükümlülük üstleneceksin. Kıyamet kopuyor tartışmalar, o olacak, bu bitecek. Sonra ne? O da uygulanmıyor. Böyle bir şey olabilir mi canım? Yani bunu aşmamız lazım artık.*

Sizler sendika olarak bu konuda belli bir olgunluğu sergiliyorsunuz. Yani bunun tekrar altını çizmek istiyorum. Bu çok önemlidir. Bu anlayış etrafında Türkiye gerekli düzenlemeleri yapar. Hem çalışanların tercihleri işler, hem Türkiye artık böyle diğer çalışanların bulunduğu sendikal alanlarda ne ideolojik grev yapabiliyor, ne siyasi grev

deneniyor, ne genel grev uygulaması oluyor. Hiçbirisi olmuyor. Yani kamu çalışanlarından niye esirgiyorsunuz. Yani diğerlerine vermiş gözüküyorsunuz işlemiyor, yapılmıyor. Ama hiç olmazsa bir sözleşme yapmak durumunda oluyor, masaya oturuyorsunuz, müzakere ediyorsunuz. Onun kendine göre bir süreci var. O süreç içinde gerekli müdahaleler yapılabilir. E bunu burada da gerçekleştirmeye ihtiyaç var.

Bizden tam destektir. Bunu Türkiye’de demokratikleşme projelerimizin bir önemli ayağı saydığımızı bilmenizi isteriz. Yani Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim tasavvur ettiğimiz demokratik Türkiye’de kamu çalışanlarının sendikal hakları gerçek, anlamlı bir toplu sözleşme yapma yetkisiyle birlikte değerlendirilecektir. O konudaki eksik, noksan tamamlanacaktır. Bunu bilmenizi istiyorum.

Şimdi de bu doğrultudaki bütün çabalara destek veririz, buna öncülük yaparız. Yani sizlerle birlikte çalışırız arkadaşlarımız. Projeler oluştururuz. Onu parlamentoya taşıma, gündeme getirme, tartışırma bakımından bizden bekleyebileceğiniz öncülük görevini de yaparız. Bunu bilmenizi istiyoruz.

Bu son dönemde, son tartışmalar dolayısıyla yeni bir noktaya geldiğinizi görüyorum. Gerçekten Türkiye’de bu süreçler hep böyle yukarıdan aşağıya verilen haklarla yürüdü. Aslında demokratikleşmenin bir dinamik süreç olarak toplumdan yükselen bir talep olarak hayata geçirilmesinin de başka bir anlamı vardır. O nedenle sizin şimdi bu taleplerinizin arkasında gücünüzü de kullanarak Türkiye’ye bir yeni anlayış getirme çalışmanızı da bu açıdan ilgiyle izliyorum. Bir anlamda bunu ortaya koyacaksınız. Yaptırımı yasada verilmiş yetki olmayacak. Hayatın akışını sizin yönlendirme kapasiteniz bir yaptırım olacak. O yaptırımı da sorumlu kullanacaksınız. Haklarınızı talep edeceksiniz. Onların zaten teslim ettikleri, teslim etmek zorunda kaldıkları hakkı uygulamaya aktarmak için gerekli kararlılığı inanıyorum kamuoyunun da desteğiyle herkes diyecek ki, ya kabul etmişsin, buraya gelmiş, yani onun gereğini yapacaksın. Buraya birlikte bunu taşımak lazım. Başarılar dileriz mücadelenizde.

Bizimde bu konuyu yani tamamen iç siyaset tartışmalarının dışında bir temel konu olarak gördüğümüzü bilmenizi isteriz. Yani ne sizi gereksiz bir mücadeleye tahrik etmek bizim anlayışımızdır. Ne buradan bir siyasi yarar bekleyişi içine girmek sözkonusudur. Ama Türkiye’nin çok önemli bir konusunda doğru bir düzenleme için yapılacak çalışmaya destek vermekte bizim görevimizdir. Bu anlayış içindeyiz bunu bilmenizi istiyorum. Türkiye’de beni uyum ve barış, huzur çok yakından ilgilendiriyor. Bununda olması lazım. Ama bunun içinde hakların verilmesi, o hakların gereğinin de yerine getirilmesi lazımdır. Susturarak, hakları engelleyerek, kabul zorunda kaldığınız taahhütlerinizi uygulamayarak barış ve huzur sağlanmaz. Yani bunu anlatmakta hepimizin görevidir. Sizlerinde bu ölçülerle baktığınıza inanıyorum.”

b.- GENEL BAŞKAN BAYKAL, ŞEHİT AİLELERİ İLE HARP MALULLERİ GAZİLER ŞEHİTLER DUL VE YETİMLER DERNEĞİ YÖNETİCİLERİYLE GÖRÜŞTÜ (27 EKİM 2009)

Baykal, çeşitli illerden gelen şehit aileleri ile Türkiye Harp Malulleri Gaziler Şehitler Dul ve Yetimler Derneği yöneticilerini ayrı ayrı kabul etti.

Şehit aileleri ve gaziler Genel Başkan Baykal'a, terör örgütü PKK mensuplarının Habur'da teslim olmalarından sonra yaşanan görüntülerden ve yargılamadan duydukları üzüntü ve tepkiyi dile getirdi.

Şehit aileleri ve gazilere, "Ayağa kalktınız gidişata el koydunuz" diye seslenen Baykal, bu konuda aynı anlayış içinde olduklarını söyledi. "Sizleri çok iyi anlıyorum" diyen Baykal, şunları kaydetti:

"Bu manzara ortaya çıkıp sizler ayağa kalkmadan önce, hatırlarsanız biz, bu gidişi önlemek için büyük mücadele veriyorduk. Daha bunlar ortaya çıkmamıştı. Daha o gelenler gelmemişti. O üzüntü verici tablolar yaşanmamıştı ama ben kıyameti kopartıyordum; 'yapmayın yanlış, vazgeçin bu işten' diye bütün gücümüzle uğraşıyorduk ama anlatamadık. Bizi de kendi aralarına almak istediler, biliyorsunuz bir gayret gösterdiler. Onlara da direndik. Oraya da karışmadık. Onlar artık anlaşılıyor; bir takvim var, birilerine söz vermişler. Ya da birileri talimat vermiş. Onu uygulayacaklar. 'Biz bekleyemeyiz' dediler harekete geçtiler. manzarayı görünce tabii millet ayağa kalktı. Bizim millet gözüyle düşünür. Yani gördü mü anlar meseleyi. Gördü, anladı. Halbuki biz önceden anlatıyorduk. İnat ettiler, yaptılar, şimdi bütün Türkiye ayakta.

Aslında siz, bir anlamda Türkiye'yi bütünleştirdiniz. Türkiye'yi birleştirdiniz. Siyasi görüş farklılığı, anlayış farklılığı... Hepsi kalktı ortadan. Bugün bütün Türkiye, kuzeyi, güneyi, batısı, doğusu herkes el ele verdi. 'Bu yapılanlar yanlıştır' diyerek yüksek sesle anlayışını ifade ediyor. Bu, Türkiye'nin ne olduğunu ortaya koyuyor.

Ona gidiyor konuşuyor, buna gidiyor konuşuyor, 'ben konuştum' diyor onlar adına söz söyleme hakkını elde ettim zannediyordu. Onu, bunu çağırıyor. Onlara da söylediği bir şey yok. Sadece televizyonlar çekiyor. 'Konuştuk merak etmeyin' diyor. 'Anlaştık' diye kendi kafasındakileri millete mal etmek üzereydi.."

Şehit yakınları ve gazilerin hareketinin ardında bir siyasi partinin bulunmadığını, bir başka teşkilat olmadığını kaydeden Baykal, "Siz kendi anlayışınızla bunu yaptınız. Millet de sizi görünce bağına bastı. Herkes size hak verdi" diye konuştu.

Tepkilerin demokrasi ve hukuk için gösterildiğini vurgulayan Baykal, şöyle devam etti: "Kimseye zarar vermediniz. Örnek bir davranış oldu ve Türkiye'nin gidişatını yönlendirdi. Çok etkilediniz, kutluyorum. Ne kadar iftihar etseniz yeridir.

Size verilen madalyaları ne olur ortalığa saçmayın. Bu hepimizi çok üzüyor, yüreğimiz sıkışıyor. Böyle manzarayı görmek istemiyoruz. Hissiyatınızı çok iyi anlıyoruz tabii. İçine girdiğiniz çelişkiyi çok iyi anlıyoruz ama sakın ha o madalyaları yere atmayın. O

madalyaları size kimse şahsen vermedi. O madalyalar bu milletin, bu devletin size armağanıdır. Sizin hakkınızın teslim edilmesidir. Onu kimseye kurban etmeniz mümkün değildir. O nedenle ne olur, o sahneleri yaşatmayın millete. Milleti çok üzüyorsunuz. Hepimizin yüreği burkuluyor, gözleri doluyor. Zaten en büyük fedakarlığı yapmışsınız, evlatlarınızı vermişsiniz. O madalyalar şehidin simgesi. Şehidi görüyorum ben oraya baktığım zaman. Onu atmayın ne olur."

CHP Lideri Baykal, TBMM'yi kuranların şehitler ve gaziler olduğunu da hatırlatarak, "Burası sizin eserinizdir" dedi.

c.- GENEL BAŞKAN BAYKAL ALMANYA HESSEN EYALETİ BAŞBAKANI KOCH VE HEYETİNİ KABUL ETTİ (11 KASIM 2009)

Genel Başkan Deniz Baykal Almanya Hessen Eyaleti Başbakanı Roland Koch ve heyetini kabul etti ve gazetecilerin sorularını yanıtladı.

"Bugün Almanya'dan çok seçkin, değerli konuklarımız var. Hessen Eyaleti Başbakanı Sayın Roland Koch ve Sayın Başbakan Yardımcısı delegasyonlarıyla birlikte Cumhuriyet Halk Partisini ziyaret ediyorlar. Kendilerini bende selamlıyorum. Birazdan Cumhuriyet Halk Partisiyle Hessen Eyaleti Başbakanı ve Başbakan Yardımcısı arasında görüşmeler yapacağız. O amaçla buradayız. İlginize teşekkür ediyorum.

Türkiye'nin Almanya'yla ilişkisini biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak çok önemli sayıyoruz. Sadece Almanya'da 3 milyonun üzerinde Türk vatandaşı ya da Türkiye kökenli Alman vatandaşı insan yaşadığı için değil Avrupa'da Almanya'nın çok önemli bir konum taşımakta olduğunu, Avrupa'nın ve bölgenin dünyanın geleceği bakımından Almanya'nın büyük önem taşıdığını içtenlikle biliyoruz ve Türkiye'yle Almanya arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi gerektiğine içtenlikle inanıyoruz. Bu açıdan her fırsatı değerlendirme gayreti içindeyiz. Bir muhalefet partisi olmamıza rağmen Alman yetkilileriyle her fırsatı değerlendirerek birbirimizi daha iyi anlamamızı ve hem bizim bölgemizdeki istikrara, hem Türkiye'nin Avrupa toplumu içindeki geleceğine yönelik beklentilerimizi, anlayışımızı anlatmaya çalışıyoruz. Bugün partimizi ziyaret etmekte olan iki değerli devlet adamı Almanya siyasetinin çok saygın, önemli isimleridir. Bunu bir fırsat olarak görüyorum ben. Kendileriyle tanışmak istiyorum. Hem de Türkiye'nin bu konulardaki duyarlılığını, anlayışını kendilerine aktarmak istiyorum.

4.1.5.- DİĞER FAALİYETLER

a.- GENÇLİK KOLLARI ÇALIŞMALARI

GENÇLİK KOLLARI MYK FAALİYET RAPORU

EKİM –KASIM 2009

1)-ÇALIŞMALAR

a)- 5-10 Ekim Tarihleri arasında Almanya Sosyal Demokrat Partisi Gençlik Kollarından gelen heyet Ankara ve İstanbul'da ağırlandı.

b)-16-18 Ekim tarihleri arasında Bodrum'da CHP Gençlik Kolları İl Başkanları Toplantısı yapılmıştır. Toplantıda Gençlik Kolları Genel Merkezinin çalışma programı, gençlik ve ülke sorunları görüşülmüştür. İl Başkanları toplantısı sonuç bildirisi şöyledir;

Cumhuriyet Halk Partisi

Gençlik Kolları Genel Başkanlığı

16-17-18 EKİM 2009 İl Başkanları Toplantısı Sonuç Bildirgesi

Sosyal demokrasi, özgürlük ve eşitlik idealini toplumsal gerçeklikten kopmadan, hem bireyin hem de toplumun çıkarlarının temel bir adalet anlayışı içerisinde yeniden şekillendirilmesini hedefler. Günümüz Türkiye'sinde toplum, sınıfsal ve bölgesel eşitsizlikler, işsizlik, bireyin hak ve özgürlüklerinin yok edildiği bir sistem eliyle baskı altına alınmıştır. Bu nedenle, CHP Gençlik Kolları eşitlik ve özgürlük anlayışını çıkış noktası olarak benimsemektedir.

CHP Gençlik Kolları, 16-17-18 Ekim 2009 tarihleri arasında yapılan il başkanları toplantısında belirtildiği üzere siyasi bilinçlenme ve örgütlenmeyi gerçekleştirerek farklı gençlik kesimlerini kapsayan bir iletişim ve etkileşim ağı içerisinde çalışacaktır.

Milyonlarca üniversiteli işsizin yaşam mücadelesi verdiği ülkemizde, mevcut AKP hükümeti toplumsal gerçekleri görmezden gelmekte ve toplumu kimlik siyaseti ekseninde ayrıştırmaktadır. Kürt açılımı ismiyle başlayan daha sonra Demokratik Açılım ve Milli Birlik Projesi şeklinde revize edilen ayrıştırma projesi bu politikaların en iyi örneğini oluşturmaktadır. Bu nedenle CHP Gençlik Kolları olarak hükümetin PKK'ya dönük açılım politikası yerine Kürt kökenli yurttaşlarımız için insan odaklı projeler geliştirilmesi gereğini savunmaktayız. CHP Genel Başkanı Sayın Deniz Baykal'ın hükümetin kimlik siyaseti temelinde toplumu atomize eden politikalarına karşı eşitlikçi ve bütünleştirici ve de toplumu savunan görüşlerini gençlik kollarımız büyük bir heyecanla desteklemektedir.

Bu çerçevede, İl Başkanları toplantımızda parti ilkelerine gençlik kolları tarafından sıkı sıkıya sahip çıkılması, örgütler arası iletişim ve eşgüdümün daha etkin şekilde sağlanması, sivil topluma dönük çalışmalara daha fazla öncelik verilmesi, gençlik

kollarının siyasetin öznesi haline getirilmesi, farklı toplumsal kesimlerden gençlerin siyasete ve topluma katılım sorunu üzerinde daha dikkatli durulması, kamuoyunun gençlik kollarımıza ilgisini arttıracak çalışmalara öncelik verilmesi, eğitim kurumlarında daha etkin bir örgütlenmeye gidilmesi, gençlerin eğitim sorunlarına parti programında belirtilen çözümlerin toplumla daha iyi paylaşılması, yürütülmekte olan Dokunulmazlıklar Kaldırılsın kampanyası benzeri büyük ölçekli çalışmaların sayısının artırılması, parti içi eğitimde kurumsallaşmaya gidilmesi ve bu yolla gençlerin politik donanımının artırılması, eylem ve etkinliklerin bir takvime bağlanarak toplumun duyarlılıklarının gençlik kollarımız tarafından daha iyi bir biçimde paylaşılması, gençlerin her türlü sorununa ve ayrımcı uygulamaya karşı onların yanı başında olacak bir örgütlenme anlayışının oluşturulması kararlaştırılmıştır.

Türkiye'nin son 30 yılına damgasını vuran neo-liberal politikalar toplumu ve toplumu var eden dayanışma olgusunu yok etmektedir. CHP Türkiye'nin en önemli ve en güçlü sol partisi olarak toplumu savunma görevini her alanda yerine getirmektedir. Gençlik Kollarımız, Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında daha eşitlikçi ve özgürlükçü bir toplumun yaratılacağına olan inancıyla mücadelesine bütün imkânlarıyla devam edecektir. İhtiyacımız olan daha fazla cesarettir, kurtuluşun mutlaka ellerimizde olduğunu biliyoruz.

c)-28 Ekim Çarşamba Saat 19.00 Bakırköy İncirli'den Bakırköy Meydana Yürüyüş ve Cumhuriyet Balosu düzenlenmiştir.

ç)-7 Kasım Cumartesi Saat 13.00 Beşiktaş Demokrasi Meydanı Genetiği Değiştirilmiş Organizmalara Hayır Eylemi yapıldı.

GDO'lu Gıdalar Atom Bombası

CHP Gençlik Kolları, Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar'ın (GDO) Türkiye'ye girişini yasal hale getiren yönetmeliği protesto etti. CHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Yunus Emre, "GDO'lu gıdalar soframıza düşen atom bombalarıdır" dedi.

Beşiktaş Demokrasi Meydanı'nda bir araya gelen CHP'li gençler bir masanın üzerine koydukları domates, patates, biber, salatalık ve patlıcanlara sembolik olarak gen enjekte etti. "Terörün mutasyona uğramış hali: GDO", "Ölüm tohumlarına hayır", "Geleceğimizi yok etme GDO'ya hayır de" pankartları taşıyan gençler, bir patlıcanın içine yerleştirdikleri ampulü de kırarak yeni yönetmeliğe olan tepkilerini dile getirdiler.

'Ölü doğumlar artacak'

Grup adına açıklama yapan CHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Yunus Emre, yeni düzenlemeye göre GDO'ların Türkiye'ye girişinin denetime tabi olmayacağına dikkat çekerek "Sadece hayvanlar ve insanlar üzerinde etkileri görülünce yani iş işten geçtikten sonra bu ürünlerin denetimi söz konusu olabiliyor" diye konuştu.

GDO'lu gıdaların ölü doğumları arttıracığını, kısırlığa yol açacağını, bağışıklık sistemini çökerteceğini vurgulayan Emre, insan hayatının bu kadar kıymetsiz olmaması gerektiğini söyledi.

'Verimi arttıracığı yalan'

GDO'lu tohumların verimi arttıracığına dair söylentilerin yalan olduğunu ifade eden Emre, Türkiye'nin GDO'suz tohum kullanarak ürettiği pamuğun GDO'lu üretim yapan Arjantin'den yüzde 65, ABD'den yüzde 30 daha fazla olduğunu kaydetti.

Emre, "GDO'lu tohumların ve gıdaların ithalatından kimler para kazanacak? Yine kimlerin şahsi çıkarları uğruna milletimizin sağlığı hiçe sayılarak bu yasal düzenleme yapıldı" diye sordu.

d)- 20 Kasım Cuma İstanbul Şirinevler Meydanı'nda Metrobüs Soygununa Hayır Eylemi yapıldı.

Ellerinde ki 2 TL değerindeki poşetleri metrobüs durağında halka dağıtan CHP'li gençler yapılan zamları protesto etti.

Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul İl Gençlik Kolları, Metrobüs'e uygulanan zam politikasını eleştirmek amacıyla dün akşam saat 18.00'da Şirinevler Metrobüs durağında sıradışı bir eylem yaptı.

Yapılan proteste eyleminde bir de basın açıklaması yapıldı. Metrobüs durağında toplanan gençler adına konuşan CHP İstanbul Gençlik Kolları başkanı Tarkan Ellergezen yapılan son zamları eleştiren şu konuşmayı yaptı:

'Geçtiğimiz günlerde metrobüs fiyatlarına yapılan fahiş zam, ne yazık ki aylardır maaşına zam yapılmasını bekleyen işçiyi, memuru can evinden vurdu. Şimdi bir tabloyu gözler önüne sermek istiyorum.

Avrupanın önde gelen ülkelerinde, kişi başına düşen gelir 3500 dolarken, bu gelir ülkemizde 700 dolardır. Bu ülkelerde yaşayanlar aylık gelirleri ile ayda 2000 kere toplu taşıma araçlarını kullanırken, bizim vatandaşımız ise sadece 600 kere toplu taşıma araçlarını kullanabilmektedir. Bu oranlar bizim toplu taşıma fiyatlarımızın avrupa ülkelerine göre 3.5 kat daha pahalı olduğunu göstermektedir.'

Türkiye'de toplu ulaşımın Avrupa'ya göre üç buçuk kat daha pahalı olduğunu belirten Ellergezen 2TL'ye alınabileceklerden oluşan bu paketleri pahalılığı göstermek için hazırladıklarını belirtti.

e) 22.11.2009 Pazar günü saat 13.00 'da Gençlik Kolları Genel Merkezi tarafında İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Samsun ve Erzurum da aynı anda Deniz Feneri'ni protesto eylemi düzenlendi.

Soygun hareketi

CHP Gençlik Kolları üyeleri Ankara ve İstanbul'da düzenledikleri eylemlerle Deniz Feneri Derneği'nin kurban bağıışı için başlattığı kampanyayı protesto etti.

Ankara'da Deniz Feneri Derneği'nin Pursaklardaki Orta Anadolu Lojistik Merkezi önünde toplanan CHP Gençlik Kolları üyeleri, "İşte burası hırsız yuvası", "Deniz Feneri yüzyılın soygun hareketi" şeklinde sloganlar attı. Grup adına basın

açıklamasını okuyan CHP Gençlik Kolları Genel Saymanı Umut Tunç, Deniz Feneri Derneği'nin yaklaşan Kurban Bayramı dolayısıyla halkın dini ve vicdani duygularını sömürerek bağış adı altında yolsuzluklarına devam ettiğini öne sürdü.

İstanbul İl Gençlik Kolları da, Deniz Feneri Derneği'ni protesto etti. CHP İstanbul il örgütüne bağlı Büyükçekmece, Bayrampaşa, Ataşehir, Maltepe, Beykoz, Kadıköy ilçe gençlik kollarının dün Taksim Meydanı'nda düzenlediği protesto gösterisi renkli görüntülere sahne oldu. Protesto gösterisinde, Deniz Feneri Derneği adına bağış toplayanların "siyah çoraplarla yüzlerini gizleyen soygunculara" benzetilmesi dikkat çekti. Derneğin kurban bağışı duyurusunu yaptığı "Kurbanlarınızı kesiyor, yoksullara ulaştırıyoruz" pankartını "*Durmak yok yola devam. Kurbanlarınızı kesiyor, AKP'ye ulaştırıyoruz*" şeklinde değiştiren CHP'li gençlere, yurttaşlar da alkışlarıyla destek verdi. Protesto gösterisinde "*Yetim hakkı, Tayyip'e aktı*", "*Küçük hırsızlar el feneriyle, büyük hırsızlar deniz feneriyle*" pankart ve dövizleri ilgi çekti.

CHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Yunus Emre, "*Yüzyılın hırsızlık hareketi AKP ile kol kola halkın kutsal inançlarını sömürmeye devam ediyor. Hırsızlar bu kez de yoksullara yardım adı altında AKP'ye sermaye toplamaya devam ediyor*" dedi.

f)- Gençlik Kolları Genel Merkezi tarafından başlatılan ve koordinasyonunda devam eden '**Dokunulmazlıklar Kaldırılsın**' adlı imza kampanyası devam etmektedir.

g)- Gençlik Kolları Genel Merkezi tarafından 29 Ekim 2009'da Hacı Bektaş ilçesinde bulunan 'Ersin ÇILDIR Hatıra Ormanı' ziyaret edildi.

h)- Gençlik Kolları Genel Saymanı Umut Tunç 20 Ekim 2009 tarihindeki ADD Genel Merkez Gençlik Kolları tarafında düzenlenen 'Gençliğe Hitabe Günü Paneli'ne konuşmacı olarak katılmıştır.

ı)- Dış İlişkiler Komisyonu tarafından Büyükelçiliklerle doğrudan iletişime geçildi. ABD, Almanya, Avusturya, Hindistan ve Japonya Büyükelçilikleriyle görüşmeler yapıldı.

2)-YURT GEZİLERİ

a)- Gençlik Kolları Genel Başkan Yardımcısı İbrahim SAYAN 20–24 Kasım tarihleri arasında Erzurum, Erzincan, Iğdır, Ağrı ve Muş il örgütlerini ziyaret etti.

b)- Gençlik Kolları Genel Başkan Yardımcısı Nazım Yiğit GÜNAY 19–30 Kasım tarihleri arasında Sinop Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Gümüşhane ve Bayburt il örgütlerini ziyaret etti

c)- Gençlik Kolları Genel Başkanı Yunus EMRE, Gençlik Kolları Genel Sekreteri Yücel ARSLAN, Gençlik Kolları MYK Üyesi Elif UZUNŞİMŞEK Edirne, İstanbul, Kocaeli il örgütlerini ziyaret etti.

ç)- Gençlik Kolları Genel Başkanı Yunus EMRE Sakarya il örgütünü ziyaret etti.

d)- Gençlik Kolları Genel Başkan Yardımcısı Mehmet YURTSEVEN Konya Karaman Kayseri il örgütlerini ziyaret etti.

e)- Gençlik Kolları Genel Başkanı Yunus EMRE ve MYK üyesi Baran Ünlüönen, İzmir İli ve Balçova, Bornova, Buca, Karabağlar, Karşıyaka, Konak, Aliağa, Foça, Seferihisar, Torbalı ilçelerini ziyaret etti.

c.- HALK GAZETESİ

CHP adına sahipliğini Genel Sayman ve İstanbul Milletvekili Mustafa **ÖZYÜREK**, Yayın Kurulu Üyeliğini CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Ankara Milletvekili Yılmaz **ATEŞ**, BYKP Başkanı ve Ankara Milletvekili Nesrin **BAYTOK** ve 22. Dönem Antalya Milletvekili Feridun **BALOĞLU**, Sorumlu Yazı İşleri Müdürlüğünü de Turan **ÖZKAN**'ın üstlenmiş olduğu **HALK GAZETESİ**, 15 Mayıs 2005'ten bu yana, yeni düzeni içinde 15 günde bir çıkmakta ve her sayısı 125 bin adet basılmaktadır. Gazete, İl, İlçe, Belde, Belediye Başkanlıkları ile Medya Kuruluşları, Sivil Toplum Örgütleri ve Sendikalara gönderilmektedir.

▪ HALK GAZETESİ'nin;

- ✓ **128. Sayısında, "AKP teröristleri de kahraman yaptı... CHP Lideri Deniz Baykal, "Başbakan bunu da bir sevinç tablosu olarak nitelendiriyor, bu aslında bir utanç tablosudur" haberi manşet oldu.**

d.- CUMHURİYET HALK EVLERİ'NE (CHE) DESTEK ARTIYOR

Sanatçı **Müjde AR**, Cumhuriyet Halk Evleri'ni (CHE) ziyaret ederek "destek sözü" verdi. Sanatçı Müjde Ar, CHP İstanbul İl Başkanı Gürsel Tekin ve Beşiktaş Belediye Başkanı İsmail Ünal'la birlikte, Kağıthane'deki Cumhuriyet Halk Evi'ni (CHE) ziyaret etti. CHE projelerine gönüllü olarak destek vereceğini söyleyen Ar, **"Bundan sonra bu projeye gücümün yettiğince destek olacağım. Biliyorsunuz önümüzde kurban bayramı var. CHE'nin 290 TL olarak belirlediği kurban bağışına ben de destek olacağım ve bu bağışı CHE'ye yapacağım. Ayrıca arkadaşlarımdan uzunca bir liste yaptım. Yakında, parası olanların kapısını çalacağım ve yardım isteyeceğim. Şimdiden hazırlıklı olsunlar"** diye konuştu.

CHP İstanbul İl Başkanı Tekin de, CHE bünyesinde 700 kişinin çalıştığını, ilk hedeflerinin, kadınların ürettikleri ürünleri satarak para kazanmalarını sağlamak olduğunu belirtti. İlk standın Ortaköy'de açılacağını söyleyen Tekin, sırasıyla bu standların Kadıköy ve Bakırköy'de de açılacağını söyledi. Tekin, bugüne kadar 25 bin kişiye ücretsiz hizmet sunduklarını kaydetti. Halkın en çok psikolog hizmeti ile hukuk yardımı istediğini söyleyen Tekin **"Herhangi bir devlet yardımı almıyoruz. Yalnızca yapılan bağışlar sayesinde ayakta duruyoruz. Hedefimiz Mardin ve Batman'da da halkevi açmak. Ancak bunun için daha çok yardım almamız gerekiyor. Maalesef bizim arkamızda Deniz Feneri yok. Sadece duyarlı yurttaşlarımız var"** dedi.

4.1.6.- GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN KATILDIĞI ETKİNLİKLER

- 06.10.2009 YUNANİSTAN'DA SEÇİMLERİ KAZANAN PAPANDREU'YA, AVRUPA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA SEÇİLEN BARROSO'YA, TGF BAŞKANLIĞI'NA SEÇİLEN ATILLA SERTEL'E, GAZETECİLER CEMİYETİ BAŞKANLIĞINA SEÇİLEN NAZMİ BİLGİN'E KUTLAMA MESAJLARI
- 11.10.2009 YÖNETMEN HALİT REFİĞ'İN AİLESİNE BAŞSAĞLIĞI MESAJI
- 12.10.2009 BAŞBAKAN ERDOĞAN'A YAZILI YANIT
- 12.10.2009 AVRUPA KONSEYİ PARLAMENTERLER MECLİSİ BAŞKANI PUIS'İ KABUL
- 13.10.2009 **CHP TBMM GRUP TOPLANTISI**
- 13.10.2009 KAMU-SEN BAŞKAN VE YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİ KABUL
- 14.10.2009 AZERBAYCAN MİLLETVEKİLLERİ VE AZERİ HEYETİNİ KABUL
- 16.10.2009 EDİRNE-KEŞAN GEZİSİ
- 17.10.2009 ANTALYA SEL BÖLGESİNDE İNCELEME VE ALTIN PORTAKAL FİLM FESTİVALİ ÖDÜL TÖRENİNE KATILIM
- 18.10.2009 ANTALYASPOR-DİYARBAKIRSPOR YÖNETİCİLERİYLE GÖRÜŞME VE ANTALYASPOR – DİYARBAKIRSPOR MAÇINI İZLEME
- 20.10.2009 **CHP TBMM GRUP TOPLANTISI**
- 22.10.2009 KAZAKİSTAN CUMHURBAŞKANI NAZARBAYEV'İ ZİYARET
- 23.10.2009 SABAHAT AKKİRAZ İLE GENEL MERKEZ'DE GÖRÜŞME
- 23.10.2009 TGF GENEL BAŞKANI SERTEL VE YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİ KABUL
- 23.10.2009 SHOW TV ANA HABER BÜLTENİ/ALİ KIRCA CANLI YAYIN
- 24.10.2009 SABAHAT AKKİRAZ KONSERİ KATILIM
- 25.10.2009 ANTALYA DÖŞEMEALTI YAĞLI PEHLİVAN GÜREŞLERİNİ İZLEME
- 27.10.2009 **CHP TBMM GRUP TOPLANTISI**
- 27.10.2009 ŞEHİT AİLELERİNİ KABUL
- 28.10.2009 AVRUPA KUPASINDA MAÇ KAZANAN GS VE FB'Yİ KUTLAMA MESAJI
- 28.10.2010 CUMHURİYET BAYRAMI MESAJI
- 28.10.2009 İSTANBUL MALTEPE VE ADALAR ZİYARETİ

- 29.10.2009 ANITKABİR'DE TÖREN VE CUMHURİYET BAYRAMI GEÇİT TÖRENİNE KATILIM
- 29.10.2009 "NEFES" FİLMİNİ İZLEME VE FİLM İLE İLGİLİ OLARAK GAZETECİLERE AÇIKLAMA
- 31.10.2009 ERDAL İNÖNÜ'NÜN ÖLÜM YILDÖNÜMÜ NEDENİYLE MESAJ
- 01.11.2009 HAYMANA GEZİSİ
- 03.11.2009 **CHP TBMM GRUP TOPLANTISI**
- 04.11.2009 BÜLENT ECEVİT'İN ÖLÜM YILDÖNÜMÜ NEDENİYLE MESAJ
- 05.11.2009 CNN TÜRK / RIDVAN AKAR CANLI YAYIN
- 06.11.2009 İZMİR-KARAMAN GEZİSİ
- 09.11.2009 ATATÜRK'ÜN ÖLÜM YILDÖNÜMÜ NEDENİYLE MESAJ
- 10.11.2009 **CHP TBMM GRUP TOPLANTISI**
- 11.11.2009 ALMANYA HESSEN EYALETİ BAŞBAKANI ROLAND KOCH VE BERABERİNDEKİ HEYETİ KABUL
- 12.11.2009 STAR ANA HABERE ÖZEL AÇIKLAMA
- 13.11.2009 TBMM GENEL KURULU'NDA "AÇILIM" GENEL GÖRÜŞMESİ KONUŞMA
- 14.11.2009 BURDUR/ANTALYA GEZİSİ
- 17.11.2009 **CHP TBMM GRUP TOPLANTISI**
- 18.11.2009 İTALYA CUMHURBAŞKANI NAPOLİTANO'YU ZİYARET
- 19.11.2009 ATTİSARİ VE BERABERİNDEKİ HEYETİ KABUL.
- 23.11.2009 ÖĞRETMENLER GÜNÜ NEDENİYLE MESAJ
- 24.11.2009 **CHP TBMM GRUP TOPLANTISI**
- 25.11.2009 ANTALYA'DA TEMEL ATMA VE HİZMETE AÇMA TÖRENLERİ
- 26.11.2009 KURBAN BAYRAMI NEDENİYLE MESAJ
- 28.11.2009 GENEL MERKEZ'DE BAYRAMLAŞMA
- 01.12.2009 **CHP TBMM GRUP TOPLANTISI**

4.2.- ÖRGÜT VE ÜYELİKLERLE İLGİLİ GELİŞMELER

4.2.2.- ÜYELİKLE İLGİLİ KONULAR

a.- PARTİ KÜTÜĞÜ

a.- PARTİ KÜTÜĞÜNE KAYITLI ÜYELER

01 Aralık 2009 tarihi itibarıyla, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilmiş olan 2009-2. ara dönem üyelerle birlikte yeni kurulan ilçeler dahil toplam **957** ilçede **Parti Kütüğü**'nde kayıtlı **asıl** üye sayısı **740.165**'dir.

Parti Kütüğüne kayıtlı üyelere,

- ✓ **194.615**'1 kadın üyelere,
- ✓ **118.098**'i 1979 doğumlu olanlar temel alınarak kaydıyla genç üyelere,

oluşmaktadır.

Parti Kütüğünde **32** ilçenin üye sayısı ise 0 ile 50 arasındadır. Hiç üyesi olmayan ilçeler (sıfır üyesi olan) Çankırı ili Atkaracalar, Korgun ve Yapraklı ilçeleridir. Üye sayısı yetersiz olan ilçelerin adları ve üye sayıları aşağıda belirtilmiştir.

İL	İLÇE	ÜYE SAYISI
AFYON	KIZILÖREN	8
BİNGÖL	SOLHAN	31
BİNGÖL	YAYLADERE	31
BOLU	DÖRTDİVAN	44
ÇANKIRI	ATKARACALAR	0
ÇANKIRI	BAYRAMÖREN	16
ÇANKIRI	KORGUN	0
ÇANKIRI	YAPRAKLI	0
ESKİŞEHİR	GÜNYÜZÜ	10
ESKİŞEHİR	MİHALGAZİ	16
ESKİŞEHİR	SARICAKAYA	18
GÜMÜŞHANE	KÖSE	17
HAKKARİ	ÇUKURCA	22
HAKKARİ	ŞEMDİNLİ	49
ISPARTA	ATABEY	17
KARAMAN	BAŞYAYLA	20

İL	İLÇE	ÜYE SAYISI
KARAMAN	KAZIMKARABEKİR	37
KASTAMONU	İHSANGAZİ	6
KAYSERİ	HACILAR	42
KAYSERİ	ÖZVATAN	33
KONYA	AKÖREN	16
KONYA	ALTINEKİN	14
KONYA	DEREBUCAK	18
KONYA	GÜNEYSINIR	42
KONYA	HALKAPINAR	38
KONYA	YALIHÖYÜK	11
KÜTAHYA	PAZARLAR	25
KÜTAHYA	ŞAPHANE	25
MUŞ	KORKUT	47
SİİRT	AYDINLAR	10
SİVAS	DOĞANŞAR	12
VAN	BAHÇESARAY	48

ASIL ÜYELERİN İL BAZINDA SAYI DAĞILIMI

01.12.2009

İL	TOPLAM	KADIN	GENÇ
ADANA	21,458	6,195	2,809
ADİYAMAN	4,670	497	401
AFYON	5,507	539	753
AĞRI	1,632	77	240
AKSARAY	2,027	226	266
AMASYA	4,188	595	465
ANKARA	46,261	16,582	4,754
ANTALYA	22,383	5,913	3,489
ARDAHAN	1,530	117	174
ARTVİN	3,765	559	612
AYDIN	18,051	4,608	3,568
BALIKESİR	12,181	2,919	1,553
BARTIN	1,683	251	296
BATMAN	1,465	137	320
BAYBURT	297	9	43
BİLECİK	2,790	459	524
BİNGÖL	696	71	90
BİTLİS	740	8	119
BOLU	3,142	603	578
BURDUR	3,232	544	385
BURSA	12,637	2,498	2,236
ÇANAKKALE	9,249	2,253	1,471
ÇANKIRI	812	97	151
ÇORUM	6,356	1,146	691
DENİZLİ	8,343	1,571	1,047
DİYARBAKIR	3,966	566	698
DÜZCE	2,674	411	545
EDİRNE	6,890	1,266	1,043
ELAZIĞ	2,189	225	292
ERZİNCAN	3,004	645	314
ERZURUM	3,357	270	537
ESKİŞEHİR	8,152	2,152	1,177
GAZİANTEP	16,244	3,819	2,625
GİRESUN	4,869	824	658
GÜMÜŞHANE	744	64	102
HAKKARİ	387	2	39
HATAY	11,850	2,899	1,014
IĞDIR	762	56	42
ISPARTA	2,455	460	360
İSTANBUL	155,889	52,982	29,327
İZMİR	96,545	33,577	19,664

İL	TOPLAM	KADIN	GENÇ
K.MARAŞ	7,955	1,579	1,101
KARABÜK	1,744	262	266
KARAMAN	2,174	301	286
KARS	1,733	83	165
KASTAMONU	2,688	258	228
KAYSERİ	4,228	528	418
KİLİS	771	58	104
KIRIKKALE	2,083	346	194
KIRKLARELİ	9,215	2,034	1,606
KIRŞEHİR	3,203	478	219
KOCAELİ	21,151	6,377	4,327
KONYA	8,440	1,122	1,032
KÜTAHYA	2,859	310	392
MALATYA	5,486	680	475
MANİSA	12,225	1,934	1,683
MARDİN	1,985	211	319
MERSİN	29,762	10,610	4,001
MUĞLA	16,491	4,116	2,743
MUŞ	722	38	77
NEVŞEHİR	2,062	266	278
NİĞDE	4,443	691	451
ORDU	5,351	641	699
OSMANİYE	3,823	827	389
RİZE	2,487	347	404
SAKARYA	4,549	822	938
SAMSUN	8,688	1,510	931
ŞANLIURFA	3,176	199	492
SİİRT	1,008	107	192
SİNOP	2,646	608	334
ŞIRNAK	1,078	40	312
SİVAS	6,633	983	822
TEKİRDAĞ	10,521	2,198	2,037
TOKAT	4,591	397	328
TRABZON	5,756	641	649
TUNCELİ	2,763	524	298
UŞAK	4,278	813	686
VAN	2,949	432	613
YALOVA	2,207	597	349
YOZGAT	3,115	250	359
ZONGULDAK	8,054	1,705	1,429
GENEL TOPLAM	740.165	194.615	118.098

b.- ADAY ÜYELER:

01 Aralık 2009 tarihine kadar CHP Genel Sekreterliği'ne intikal ettirilmiş ve 6 aylık aday üye sürelerini tamamlamayı bekleyen yaklaşık **20.000** aday üye bulunmaktadır.

Aday üye sürelerini dolduran üyelerin İlçe Başkanlıklarında askıya çıkartılmalarına ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

c.- KİMLİK KARTI VERİLMESİ

Genel Merkez Parti Kütüğüne kayıtlı **740.165** asıl üyemizden fotoğrafları üye kimlik kartı yapmaya elverişli olan **619.210** asıl üyemize üye kimlik kartları düzenlenmiştir. Ancak,

- ✓ Fotoğrafları bozuk veya olmadığı için üye kimlik kartları yapılamayan asıl üyelerimizden, İlçe Başkanlıklarından istenen fotoğraflarından Genel Sekreterliğimize ulaşılanlara ilişkin,
 - ✓ Aday üye sürelerini tamamlayarak İlçe başkanlıklarında askıya çıkartılacak aday üyelerimize ilişkin,
 - ✓ Tüzüğümüzün 12. maddesi kapsamında asıl üyelikleri gerçekleştiren üyelerimize ilişkin,
- üye kimlik kartlarının yapımı çalışmalarına devam edilmektedir.

d.- T.C. KİMLİK NUMARALARININ TAMAMLANMASI

Başbakanlığın 20 Haziran 2002 tarih ve 9330 sayılı genelgesine istinaden 01.01.2003 tarihinden itibaren ülkemiz genelinde tüm kurumların uygulaması zorunlu olan T.C. Kimlik Numarasının, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında bulunan üye kayıtlarında da bulunması gerektiği bildirilmiş olup, bu konu ile ilgili 2005-13, 2006-8 ve 2008-4 sayılı genelgelerimizle Parti Kütüğünde kayıtlı ASIL üyelerden 11 haneli T.C. kimlik (vatandaşlık) numaraları olmayan kişilerin üyelik işlemlerinin tamamlanamayacağı sürekli olarak İl ve İlçe Başkanlıklarına bildirilmiştir.

Olağan İlçe ve İl Kongre süreçlerinde bu durum, Genel Sekreterliğin 12.10.2009 tarih ve 2009-16 sayılı genelgesi ile yeniden belirtilmiştir. T.C. Kimlik numarası olmayan üyeler 2009-15 sayılı genelde ekinde gönderilen Çizelgelere ek olarak düzenlenerek, ilgili İl ve İlçe Başkanlıklarına bildirilmiştir.

Bu süreçte, İlçe Başkanlıkları tarafından yeni bulunan 725 kişinin T.C. Kimlik numaraları Parti Kütüğüne aktararak, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilmiştir.

e.- YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI'NA ÜYELİK BİLDİRİMİ

Partimizin ilçe ve il olağan kongrelerinin ve 33. Olağan Kurultayı'nın tüzüğün belirttiği süre içinde yapılması için, CHP Merkez Yönetim Kurulu'nun 30 Eylül 2009 tarihinde almış olduğu karar ile uygulamaya konulan İl ve İlçe Kongreleri Takvimi çerçevesinde gerekli çalışmalar sürdürülmektedir.

Bu süreçte yapılacak haksız itirazların önüne geçilebilmesi amacıyla, yıl sonunda Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına verilecek olan 2009–2. döneminden önce 25 Haziran – 16 Kasım 2009 tarihleri arasında Parti Kütüğünde;

- ✓ Gerçekleşen yeni parti üyeleri,
- ✓ İstifa, vefat, disiplin ve Tüzüğün 19. maddesine göre üyelikleri düşürülen parti üyeleri,
- ✓ İkametgahlarında değişiklik olan parti üyeleri,
- ✓ T.C. Kimlik Numaraları yeni bulunan parti üyeleri,

listeleri CD ortamında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına 17.11.2009 tarih ve 2009/5691 sayılı yazımız ile bildirilmiştir.

4.2.3- İLÇE OLAĞAN KONGRELERİNİN BAŞLAMASI

CHP Merkez Yönetim Kurulu'nun 30 Eylül 2009 tarihinde almış olduğu karar ile uygulamaya konulan İl ve İlçe Kongrelerinde, Genel Sekreterliğin 2009-15 sayılı genelgesi ekinde İlçe Kongrelerine esas olacak çizelgeleri ve takvimleri gönderilen toplam 957 ilçeden, örgütün talepleri doğrultusunda düzenlenerek gönderilen takvimlerin tümünde İlçe Kongre bitiş tarihleri: 21 Şubat 2010, İl Kongre bitiş tarihleri: 18 Nisan 2010'dur.

- ✓ 599 ilçede Takvim 1, 187 ilçede Takvim 2, 50 ilçede Takvim 3, 13 ilçede Takvim 4, 35 ilçede Takvim 5, 3 ilçede Takvim 6, 1 ilçede Takvim 7, 1 ilçede Takvim 8, 2 ilçede Takvim 9, 1 ilçede (1 mahalle) Takvim 10, 2 ilçede Takvim 11, 1 ilçede Takvim 12, 22 ilçede Takvim 13 olmak üzere toplam 913 ilçede ilgili takvimler çerçevesinde İlçe Kongre süreçlerinin işlemesi amacıyla İlçe Başkanlıklarına gönderilmiştir. Bunlardan İlçe Başkanı ve Yönetim Kurulu Üyeleri boş olan 13 ilçeye ait üye çizelgeleri ve takvimleri bilgi amaçlı olarak İl Başkanlıklarına gönderilmiştir.
- ✓ 32 ilçede üye sayılarının yetersiz olması, 1 ilçede başkan ve yönetimin boş olması (Hakkari Merkez) 1 ilçenin (Hakkari Yüksekova) ise il bazında seçimlerin yapılmaması nedenleriyle İlçe Kongrelerine esas olacak üye çizelgeleri gönderilmemiş olup, İlçe Kongre sürecine dahil olmamışlardır.
- ✓ Ayrıca, Genel Sekreterliğin 2009-15 sayılı genelgesi ekinde üye çizelgeleri ve takvimleri gönderildikten sonra, başkan ve yönetimi boşalan 2 ilçede (Tunceli Pülümür, Tunceli Nazımiye) ve henüz yönetimi atanmayan 5 ilçede (Konya Selçuklu, Konya Meram, Konya Seydişehir, Bitlis Güroymak, Bitlis Mutki) Kongre süreçleri yeni hazırlanacak takvim çerçevesinde başlatılacaktır.
- ✓ Genel Sekreterliğe yapılan itirazlar sonucu; Düzce Merkez ve Muğla Bodrum ilçelerinde incelemeler devam etmekte olup, İnceleme sonucu ilgili ilçelerin İlçe Kongre süreçleri yeni hazırlanacak takvim çerçevesinde başlatılacaktır.

İL KONGRELERİ DELEGE SAYILARI

İL	DELEGE SAYILARI
ADANA	600
ADİYAMAN	147
AFYONKARAHİSAR	200
AĞRI	50
AKSARAY	79
AMASYA	199
ANKARA	600
ANTALYA	600
ARDAHAN	69
ARTVİN	110
AYDIN	533
BALIKESİR	600
BARTIN	100
BATMAN	50
BAYBURT	50
BİLECİK	110
BİNGÖL	50
BİTLİS	50
BOLU	110
BURDUR	141
BURSA	600
ÇANAKKALE	305
ÇANKIRI	61
ÇORUM	300
DENİZLİ	445
DİYARBAKIR	85
DÜZCE	83
EDİRNE	342
ELAZIĞ	110
ERZİNCAN	122
ERZURUM	107
ESKİŞEHİR	208
GAZİANTEP	383
GİRESUN	171
GÜMÜŞHANE	50
HATAY	600
İĞDIR	50
ISPARTA	138
İSTANBUL	600

İZMİR	600
KAHRAMANMARAŞ	180
KARABÜK	78
KARAMAN	83
KARS	69
KASTAMONU	161
KAYSERİ	243
KİLİS	50
KIRIKKALE	84
KIRKLARELİ	330
KIRŞEHİR	82
KOCAELİ	600
KONYA	366
KÜTAHYA	143
MALATYA	275
MANİSA	582
MARDİN	81
MERSİN	600
MUĞLA	600
MUŞ	50
NEVŞEHİR	100
NİĞDE	107
ORDU	246
OSMANİYE	94
RİZE	83
SAKARYA	214
SAMSUN	427
SİİRT	50
SİNOP	122
SİVAS	225
ŞANLIURFA	90
ŞIRNAK	50
TEKİRDAĞ	537
TOKAT	255
TRABZON	232
TUNCELİ	50
UŞAK	175
VAN	80
YALOVA	105
YOZGAT	124
ZONGULDAK	338
TOPLAM	18219

AKP'NİN AÇILIMI, MECLİS'TE DE “BOŞ” ÇIKTI

(Genel Başkan **DENİZ BAYKAL**'ın TBMM Genel Görüşmesinde yaptığı konuşma) (13 Kasım 2009)

**İKTİDAR, 90 YILDIR SÜRDÜRMEKTE OLDUĞUMUZ
“ULUSLAŞMA MÜCADELEMİZİ” TERSİNE ÇEVİRME
ARAYIŞINDADIR. “AÇILIMDAN” AMAÇLARI, BUDUR.**

1920'de başlayan “büyük uluslaşma mücadelesini tersine çevirmeye, milli devlet - ulus devlet kimliğini tahrip etmeye” yönelik açılımlar, AKP iktidarı aracılığıyla TBMM gündemine taşınmıştır.

İlk kez, Anadolu coğrafyasında bir millet oluşturma doğrultusunda kat etmiş olduğumuz önemli mesafeyi tersine çevirmeye yönelik bir arayışın resmi himaye altına alındığını, iktidarın o hedefe dönük olarak bir programı uygulama anlayışı içine girdiğini, TBMM olarak tespit ediyoruz. **Bu, Cumhuriyet tarihimizde çok önemli bir kırılmadır.**

MİLLETTEN, MECLİSTEN SAKLANAN GİZLİ BİR SÜREÇ BAŞLATILDI

Ne yapılacağıyla ilgili açıklamayı, hiçbir yetkili ifade edemedi. Yapılan görüşmelerde bu doğrultuda hiçbir anlamlı, somut öneri, teklif dile getirilmedi. Sadece temenniler, iyi niyet ifadeleri, anaların gözyaşına son verme arzusu, bunun paylaşılması. Bunun etrafında bir dayanışma geliştirilmesi, bu yöntemin ana karakteristiği oldu.

Kim istemez anaların gözyaşlarının dinmesini: 3,5 aydır, İçişleri Bakanının, Başbakanın gayret, çaba ve söylemleriyle “*Türkiye, tarihi bir adım atacak*” duygusu içine yerleştirildi. Bu arayışın temel hedefini de “*Anaların gözyaşını dindirmek*” olarak koydular.

Sayın Cumhurbaşkanı, önce, “*Tarihi bir fırsatla karşı karşıyayız*” dedi.. Sonra, “*Bu fırsat kaçırılırsa bazı dış güçlerin bize dayatmalar yapacağını*” söyledi.

Sayın Cumhurbaşkanı "**Can kaybı yaşamadan, maddi kayıp yaşamadan terörü sona erdirecek yöntemler geliştirme kapasitesine Türkiye'nin ulaşılmış olduğunu**" söyledi. **Hepimiz heyecanla bekledik, "nedir, ne oluyor?"** diye

Ucu açık gizli süreç: Gizli bir süreç işletildi. Bu süreç, ucu açık bir süreç olarak tanımlandı. Yani, "**Yapılacak şeyler sınırsız, sonsuz. Her şey olabilir. Türkiye üzerinde kim ne bekleyişe sahipse o da olabilir**"_ imajını, izlenimini vermenin kararlaştırılmış olduğu ortaya çıktı.

Bu süreçte Sayın İçişleri Bakanı "**Anayasa değişikliği olmayacak**" dedi. İki gün sonra Sayın Başbakan çıktı, "**Hayır anayasa değişikliği var**" dedi. Anlaşıldı ki, Sayın İçişleri Bakanının da bu sürecin ne getireceği konusunda tam bir bilgisi yoktur.

Samimi olmayan, aldatmacaya yönelik bir süreç:

Sayın Başbakan, "**Anayasa değişikliği uzun vadede vardır, masadadır**" dedi. Yani Türkiye anayasasında, ülkeyi **etnik ayrıştırmaya** taşımak, **milli bütünlüğü** tahrip etmek için bir mücadeleyi götürmekte olan çevrelere, "**merak etmeyin, uzun dönemde anayasa değişikliğini sizin istediğiniz doğrultuda da masada tutuyoruz**" mesajı **bilinçli** olarak verildi. Samimi olmayan, aldatmacaya yönelik bir süreç götürüldü.

Başbakan dedi ki, "**hazmettire hazmettire söyleyeceğiz**". Yani, Başbakan kendisi yapacağı şeyleri hazmetmiş, içine sindirmiş ama yukarıdan, tepeden millete bakarak diyor ki, "**ben hazmettim ama siz hazmedemezsiniz zamanı var, sizi alıştırma alıştırma, hazmettire hazmettire bunları size taşıyacağım**". Bu **samimiyetsizliğin ve aldatmaca** amacının resmen bu projenin içinde yer almış olduğunu bize gösterdi.

19 EKİM'DE HABUR'DA, HUKUK KATLEDİLDİ

19 Ekim günü Kandil'den 8 PKK'lı ve Mahmur'dan 26 yada 28 kişi sınıra geldiler ve Habur Kapısından Türkiye'ye girdiler. Tabi önemli bir olay. Türkiye'ye karşı yıllardır terör mücadelesi veren bir karargahın içinden birilerinin oradan ayrılıp, mücadeleyi bırakıp Türkiye'ye gelme kararını almış olması elbette fevkalade sevindirici, memnuniyet verici bir olay.

Ama birden bire gördük ki Kandil'den buraya gelenler "**terör mücadelesini bırakarak, terör örgütünden ayrılarak, terörle bir yere varılmayacağını tespit ederek, pişmanlık duyarak, o geçmişten koparak**" gelme anlayışı içinde değildiler.

Buraya gelenler ellerinde **mektuplarıyla** gelmişlerdir. **Elçi** olarak geldiklerini, kendilerini **PKK'nın lideri Öcalan'ın gönderdiğini** ifade etmişlerdir. "**Emirle geliyoruz, Öcalan adına geliyoruz, liderimiz Öcalan**" demişlerdir. **PKK örgütünün bir üyesi olduklarını, olmaya devam ettiklerini** iftiharla ilan etmişlerdir.

Aynı anda, **İçişleri Bakanlığı Müsteşarı, Emniyet Genel Müdürü, MİT Müsteşarı, devletin önde gelen kadroları** onları karşılamak üzere Habur kapısındadır.

Onların sorgulamasını yapmak ve onları derhal yargılayıp tahliye etmek üzere oluşturulmuş bir **savcı** ve **hakim** kadrosu PKK üyesi bu kişilerin ayağına, Silopi'ye taşınmıştır.

Geceyarısı yargılamalarıyla, bir siyasi partimizin Sayın Genel Başkanının soruşturma süreci içine dahil olması suretiyle ifade alınırken, gelen kişilerin ikna edilmesi ihtiyacı çıktığı zaman, “**siyasetçi, hakim, savcı, terör örgütü üyesi**” maaile çalışmışlardır.

Sonucunda bunların herhangi bir suç işlemiş olduklarına dair bir tespit yapılamamış, T.C.Kanunu'nun **221. Maddesi** uygulanarak ülkeye girmeleri sağlanmıştır. Arkasından daha önceden orada çadırlar kurarak büyük hazırlıklar yapmış olan binlerce insan onları sahiplenerek parti otobüsünün üstünde PKK bayrakları, Öcalan posterleri eşliğinde, bütün Türkiye'nin televizyonlarının başında hayretle izledikleri gösteriler yapılmıştır. Ve **hükümet** bunu seyretmekle yetinmiştir..

Bu tablo karşısında Başbakan, önce, “**Dün Habur sınır kapısında yaşanan manzara karşısında umutlanmamak mümkün mü? Bu bir umuttur. Türkiye’de iyi, güzel şeyler oluyor. Umut verici gelişmeler oluyor.**” demiştir. Ancak o gün akşama doğru, “**milletin infiali, bu tablonun kabul edilemezliği**” ortaya çıkınca, bu defa Sayın Başbakan **DTP** yöneticilerini suçlamaya başlamış, “**şov yapıyorsunuz, gerilla elbiseleriyle buraya geliyorsunuz, bunu kabul etmem mümkün değildir**” diyerek konumunu yeniden tanzim etmeye çalışmıştır.

Bu süreç içinde Türkiye'nin **hukuk sistemi**, çok üzülerek ifade ediyorum, resmen **katledilmiştir**. Hangi mantıkla, hangi hukuki cambazlıkla 25 bin kişinin ölümünden sorumlu bir **terör örgütüne** mensup olduğunu, bu **örgütün liderinin mesajını**, mektubunu getirdiğini söyleyerek Türkiye'nin sınırına dayanan bir grup insana bizim **hukuk sistemimiz** nasıl olurda bunun bir **suç** teşkil etmediği anlayışıyla kararlar alır, kararlar üretir. Gece yarısı orada ayağa taşınmış **bir gezici mahkemeye**, bir mobil mahkemeye, **bir çadır yargılaması** ile nasıl olurda Türkiye’de böyle **bir hüküm** verilir. **Bunun hukuki bir dayanağının bulunabileceğini düşünmek kimse için mümkün değildir.**

BİR TARAFTA AKP, DİĞER TARAFTA İMRALI VAR

- **Peki nasıl oluyor da, bu oluyor? Nasıl oluyor da oradan gelenler bunun olabileceğini bilerek sınıra geliyorlar?**
- **Nasıl oluyor da birileri söz verebiliyor? Türk adliyesi üzerinden söz verebiliyor? Kanunların üzerinden söz verebiliyor ve bu uygulanabiliyor?**

Bu gerçekten çok acı bir manzara olmuştur. Demek ki ortada bir müşterek çalışma var. Çalışmanın hiç kuşkusuz bir iktidar ayağı var. Ama onun karşısında birde muhatabı var. Oraya o insanları gönderen muhatabı var.

Bir tarafta iktidar, bir tarafta İmralı. İktidar-İmralı işbirliği içinde bu olaylar planlanıyor.

Sayın Başbakan DTP'nin Sayın Genel Başkanını ziyaret ediyor, konuşuyorlar. DTP'nin Sayın Genel Başkanı diyor ki, "*muhatap Öcalan'dır. Öcalan'la buluş.*"

Ve Öcalan'la mutabakat sağlanıyor. Bu mutabakatın sonucunda Türkiye'nin müsteşarı, genel müdürü, savcılarını, hakimlerini belli bir anda sınıra geliyor. O mutabakatın ve İmralı'nın talimatı doğrultusunda oraya birileri geliyor.

Bu millettten saklanarak götürülmüş bir süreçtir. Bu gizlilik içinde hazırlanmış, kotarılmış bir süreçtir.

Şimdi ben merak ediyorum Sayın İçişleri Bakanının konuştuğu bunca **sivil toplum örgütünden** herhangi birisine, biz böyle bir hazırlık yapıyoruz diye bilgi verilmiş midir? Çok açıktır ki; onlarla yaptığı konuşmaların, iyi niyet beyanlarının iyimser ortamından yola çıkarak bu **emrivakiyi** Türkiye'ye dayatmaya kalkmış ve bu toplumumuzun ciddi tepkisiyle karşı karşıya kalmıştır.

NE YAZIK KI, PKK VE HÜKÜMET BİR DİRSEK TEMASI İÇİNE GİRMİŞLERDİR.

Şimdi böyle bir işbirliği var. Birlikte kotarılmıştır bir süreç. Peki bu işbirliğinin şartı olarak mesela;

- PKK'nın "terörü bırakması, silahtan vazgeçmesi, bir daha silahlı mücadele yapmayacağına inandırıcı şekilde bunu kanıtlayarak dünyaya söz vermesi" gibi bir durum var mı?
- Silahtan, terörden vazgeçtiği için mi böyle bir temas yapmış, bir anlayış sergilenmek istenmiştir? Böyle bir durum mu var?

Hayır. Çok açık bir şekilde "biz silahı bırakmayı kesinlikle düşünmüyoruz" diye resmi açıklamalar birbiri ardından yapıyor.

Yani;

- PKK silah bırakmayacak,
 - Bizim meşru hükümetimiz onunla temas kuracak,
 - Yasalarımıza göre suçlu olan insanları burada bizim kurduğumuz seyyar mahkemeler aklayacaklar,
- Sonra, bu "bir barış süreci", "bir hukuk süreci", "bir kardeşlik süreci" olarak sunulacak. **Böyle bir şey olabilir mi?**

Bu insanlara tutuklanmayacakları sözü verilmiştir. Hukukçular tarafından değil, siyasetçiler tarafından verilmiştir. Hukuk katledilerek verilmiş ve bunun gereği de yerine getirilmiştir.

Bu manzara, ortadaki çalışmanın ayaklarından birisinin “iktidar”, öbürünün “İmralı ve PKK” olduğu gerçeğini önümüze net bir Şekilde koymuştur.

TERÖRLE MÜZAKERE EDİLMEZ, TERÖRLE MÜCADELE EDİLİR.

İktidar, terörü terk etmeyen PKK’yı fiilen muhatap almış, onunla işbirliği içine girmiştir.

Bu işin temel yanlışıdır: Elbette Şenlik yapacak. 25 yıl mücadele ettikten sonra buraya elini, kolunu sallayarak geliyor ve senin msteşarin, hakim, savcın “*buyur kardeşim*” diyor. Bu manzara karşısında sen olsan sevinmez misin? Elbette sevinecekler. Onlar senin verdiğin imkanlardan dolayı sevinç duyuyorlar.

Elinde silah olanla, terör yapanla hiçbir hükümet müzakere etmez: Bu süreç ne sevinç tablosu dolayısıyla yanlıştır ne de kılık kıyafetten dolayı yanlıştır. İşin z yanlıştır. Nedir işin z? **Elinde silah olanla, terör yapanla hiçbir hükümet müzakere etmez.** Dünyada da etmemiştir.

- **İngiltere etmemiştir:** İngiltere İRA’yı, silahı bıraktığını resmen ilan edip uluslararası mercilere silahlarını teslim edinceye kadar muhatap almamıştır.
- **İspanya etmemiştir:** İspanya Bask terörünü Fransa’nın işbirliğini sağlayarak Fransa’ya kaçmış olan, ve oradan himaye gören Bask’lıların Fransa’nın İspanya’ya iade etmesini sağlayarak ve silahın bırakılmasını güvence altına alarak zmştir.

Şimdi dünyada ilk kez bir hükümet kendisine silahı doğrulttuğu halde ve doğrultmaya devam edeceğini ilan ettiği halde, “*bu hakkımdan vazgeçmem*” dediği halde onu muhatap almakta, onunla birlikte müzakere yapmakta, kanunlarını çiğnemekte, onlara yaranmaya çalışmaktadır. **Yanlış olan budur.**

Bariş isteyenlerin sağlaması gereken temel hedef en kısa zamanda;

- **Derhal PKK’nın silah bırakmasını sağlamaktır.**
- **Derhal PKK’nın terörden vazgeçtiğini ilan ettiğini sağlamaktır.**
- **“Muhatabınız calan” diyeceğinize, PKK’nın silahı bırakması gerektiğini çıkıp sylemenizdir.**

HEDEFLERİ, TÜRK MİLLETİ İÇİNDEN YENİ BİR MİLLET ÇIKARMAKTIR.

Bu süreçte ortaya çıkan bir diğer husus, **PKK'nin siyasi projesinin değişmemiş olduğudur.**

Bir süre öncesine kadar bazı çevrelerde bir iyimser umut yaratılmak isteniyordu. **“Canım kimse böyle ülkeyi bölecek, parçalayacak bir talep içinde değil. Hepimiz normal demokratik haklarımızı talep ediyoruz”** deniliyordu. Bunun ötesinde bir şey sözkonusu değil anlayışı Türkiye'ye kabul ettirilmek isteniyordu.

Milli ayrıştırma temel hedef olmaya devam etmektedir. Hedefleri “Türk Milleti” içinden yeni bir millet çıkarmaktır. Milli ayrışmayı, milli parçalanmayı gerçekleştirmektir. Geliştirilmek istenen bu milli ayrışmaya ayrı bir siyasi teşkilatlanma, ayrı bir egemenlik sağlama projesi, çok açık bir biçimde ortadadır.

AKP İKTİDARINDA TERÖR TIRMANDI, ŞEHİTLER ARTTI

2002 yılındaki şehit sayısı sadece 6 idi. Şimdi onun 20 – 30 katı bir terör tablosuyla karşı karşıyayız.

Türkiye'de terörün arkasında neyin yattığını, nerelerden kaynaklandığını çok iyi değerlendirmeliyiz. Bu konuda çok ilgi çekici deneyimler yaşadık. Biliyorsunuz önce Suriye'nin himayesinde bir terör dönemi yaşadık. Bu olay karşısında Türkiye etkili bir mücadele verdi ve o mücadele sonucunda PKK Suriye'deki karargahından ayrılmak zorunda bırakıldı. Buna paralel olarak da, Türkiye'deki PKK saldırıları etkisini çok ciddi ölçüde kaybetti. **Türkiye bu iktidara teslim edildiği zaman terör, hemen hemen fiilen önemini kaybetmiş bir durumda idi.**

Sözde açılım sürecinin başladığı tarihten günümüze kadar geçen sadece birkaç ay içinde ise, 2002 yılında verilmiş olan şehit sayısının 4 katı şehit verilmiştir.

Terörle mücadelenin kararlılıkla sürdürülmesi elbette temeldir. Ama olayın sadece bundan ibaret olmadığı çok açıktır. Terörle mücadelede zafiyet gösterenlerin bu mücadeleyi başarıya götürmesi çok güçtür.

2006'da AKP, Öcalan'ı "pişmanlık yasasından"

yararlandırmak istemişti; ama engelledik: 2006 yılında terörle mücadele yasasının 6. maddesine Öcalan'ın tahliyesini mümkün kılan bir madde konmuştu. Hatırlayacaksınız, açıkça ilan edilmeden konulmuştu. Bu doğrultuda Meclis komisyonlarında çok büyük bir mücadele verildi. Bu süreçte önce bunun doğru olmadığını iddia ettiler, bizde bu tablo karşısında "o zaman çıkarınız bu yasaı da görelim bakalım" dedik. Sonra tek taraflı bir kararla iktidar bunu çıkarmaktan vazgeçti. Yani Öcalan'la temas kurma, Öcalan'ı tatmin etme, onu gerekirse tahliye etme doğrultusunda bir arayışı bu iktidarın çok uzun süreden beri takip etmekte olduğunu biz çok iyi biliyoruz.

AKP "Teröre karşı harekatı durduralım, ama bize 1 milyar dolar verin" diyebildi; ama engelledik:

Bu hükümetin Dışişleri Bakanı Dubai'de bir anlaşma imzaladı. Anlaşmada, " **Bize bir milyar dolar verirseniz Kuzey Irak'ta Türkiye'ye yönelik teröre karşı bir askeri harekat yapmayacağız**".denildi. Ama o anlaşmayı TBMM'ye taşıyamadılar. TBMM onay vermediği için, vermeyeceği içinde yürürlüğe koyamadılar.

Ama bir şey görüldü. **Bu iktidar Kuzey Irak'tan Türkiye'ye yönelik terör tehdidi gelebileceğini, bu tehdide karşı Türkiye'nin kendisini savunmak durumunda kalabileceğini, bu hakkını mutlaka koruması gerektiğini kesinlikle düşünmüyor, bunu yok sayabiliyor; yani bize yabancı bambaşka bir anlayış içindedir. Şimdi böylesine bir zihniyetle ve anlayışla Bu hükümetin, terör mücadelesini götürmekte olduğunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Bu durum, o konudaki zafiyetin ana nedenlerinden birisidir.**

Ancak ne yaptığını bilmeyen şaşkın iktidarlar elinde silah olanların gözüne girerek teröre son verme gayreti sergilerler. Bunun hiçbir geçerliliği olmadığını anlamalıyız. **Teröre yaranarak bir yere varılmaz.** Ama Türkiye'de bir sorun, sıkıntı varsa o soruna, sıkıntıya da çare bulmak lazımdır. Nedir o sorun, sıkıntı?

PKK DEĞİL, GERÇEK "KÜRT AÇILIMI" YAPILMALI

Türkiye'de biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak 20 yıl önce kamuoyunun önüne bir raporla çıktık. 20 yıl önce. Bu rapor bir önemli iddiayı ortaya koyuyordu. Ve o zamanda var olan sorunlara yönelik bir proje olarak ifade edilmişti. **Neydi o zaman var olan sorunlar?**

- **20 YIL ÖNCE, 1989 YILINDA, "KÜRTLERDE ANA DİLLERİNİ ÖZGÜRCE KONUŞABİLMELİ, KULLANABİLMELİDİR." DEDİK. SİYASİ PARTİLER İÇİNDE İLK KEZ BUNU BİZ SÖYLEDİK.**

O zaman bir insanın **ben Kürt'üm** demesi **yasal** olarak mümkün değildi. **Kürtçenin** konuşulması yasaktı. Çerkezce konuşmak mümkündü, Arapça konuşmak mümkündü, Arnavutça konuşmak mümkündü. Ben Arnavut'um demek mümkündü, ben Çerkez'im demek mümkündü. **Ama ben Kürt'üm demek mümkün değil idi.** Bu **Türkiye gerçeği.** Bu gerçek karşısında biz bu gerçeği **istismar** etme yerine ne yapılması gerektiğine inanıyorsak onu çıktık ilan ettik.

- **“Türkiye bir ırk devleti, bir kan devleti, bir kafatası devleti değildir. Bizim milletimizin içinde elbette birbirinden farklı etnik kimliklere mensup insanlar vardır. Onların kendi ana dillerini konuşmak temel haklarıdır.”** dedik.
- **“Kendi kimliklerini yaşatmak temel haklarıdır. Onunla iftihar etmek haklarıdır. Kimse onların kimliklerini ifade etmesini engelleyemez.”** dedik.
- **“Kimse onların ana dilini konuşmasını engelleyemez”** dedik ve bu konuda yasa teklifi verdik. 1991 yılında TBMM'ye ilk kez benim ve diğer 38 partili milletvekili arkadaşımın imzasıyla, **Kürtçenin de özgürce konuşulmasının önündeki yasal engellerin kaldırılması amacıyla bir kanun teklifi verdik.**

DEVLET ETNİK KÖR OLMAK ZORUNDADIR:

Biz, herkes susarken bundan yirmi yıl evvel;

- **Kimsenin etnik kimliğine yasak koyamazsınız,**
- **Devlet hiçbir zaman vatandaşının etnik kimliğini fark edemez, etnik kimliğini göremez,**
- **Devlet kimsenin etnisitesiyle uğraşmasın; kimsenin etnisitesine karışmasın.**
- **Etnik konuları o anlayışa mensup olan insanlara bırakın. Sivil toplum olarak her türlü faaliyeti özgürce yapma imkanını sağlayın gerisine de karışmayın.**
- **Etnisiteye karışırsan bu işin altında kalırsın, çok ciddi zarar verirsin,,**
- **Her etnik kesim kendi ana dilinde kendi özel televizyonunu kursun, özel radyosunu kursun. Ama devlet karışmasın, .**
- **Devlet eğitim işine karışmasın, etnik eğitim işine karışmasın,**
- **Herkes kendi etnik kimliği içinde özel çalışmalarını yapsın, derneklerini kursun.**
- **Ama eğitime etnik dili karıştırmayın,** demiştik.

Bunu yaptığımız zaman biz DGM'ye verildik.

- O zaman ki Devlet Güvenlik Mahkemeleri bizi hesap vermek üzere çağırdı, “**Ne yapıyorsunuz Türkiye’yi bölüyorsunuz**” diye sorguladılar.
- Biz ise, “**Asıl o kanunlar ile Türkiye bölünür. Bir etnik kesime ana dilini konuşma hakkını nasıl tanımazsınız? Bir insanın kimliğini ifade etmek hakkını nasıl yasaklıyorsunuz? Bu kabul edilemez** dedik.

Bunun mücadelesini biz 20 yıl önce verdik.

Yani biz ne diyorduk o zaman? “**Türkiye’de bir Çerkez hangi hakka sahipse Kürt’te o hakka sahip olacaktır. Bir Arnavut hangi hakka sahipse Kürt’te o hakka sahip olacaktır. Olmalıdır, bunu sağlamalıyız.**”

Bunun hukuku geride bıraktığımız 20 yıllık süreç içinde önemli ölçüde gerçekleştirildi ve bugün Türkiye’de hukuk bakımından en azından bu konuda bir problem yok. Ama yaşanan, gerçek haline hala dönüşmemiştir.

Bu hukuki düzenleme Türkiye’nin her yerinde hayatın bir gerçeği haline tam dönüşemedi:

- Türkiye’de bürokrasinin bu anlayışa yerleştirilmesine, ihtiyaç vardır.
- Bunun samimiyetle benimsenmesine, ihtiyaç vardır.
- Bu zihniyetin bütün ülkemizde paylaşılmasını sağlamaya, etnik kimliğe özgürlük sağlamaya, ihtiyaç vardır.

Bunlar önümüzdeki problemler. Ama bugün geldiğimiz noktada durum daha farklı.

ETNİK AYRIŞMAYA BOYUN EĞMEYE İZİN VEREMEYİZ

Şimdi geldiğimiz noktada bazıları diyor ki, “**Yetmez. Bu etnik kimliği bir ayrı millete dönüştüreceğiz. Türkiye’de ayrı bir millete dönüştüreceğiz. Ayrı bir millet olarak bizi kabul edeceksiniz ve biz ayrı millet olarak bir Çerkez’in, bir Arnavut’un, bir Arap’ın, bir Gürcü’nün sahip olduğundan daha farklı imtiyazlı bir statüye sahip olacağız.**” Bu söyleniyor şimdi.

Bu yola girersek ne olacağını Irak’a bakıp anlayın:

Bu yanlıştır. Bu Kürt kökenli insanlarımız için yanlıştır. Bu hepimiz için yanlıştır. Bu bölgenin barışı, istikrarı, huzuru için yanlıştır.

O istikamete girdik mi ne olacağını merak ediyorsanız Irak’a bakınız. Diğer Ortadoğu ülkelerine bakınız. **Etnik kimliğe kesinlikle saygı göstereceğiz.**

Ama bunu bir milli ayrıştırmaya dönüştürmek isteyenlere kesinlikle evet demeyeceğiz. Bunu da silahla dayatmak isteyen, içeriden, dışarıdan birilerinin desteklerini ayarlayarak, her birisinin kendi hesabını göz önünde bulundurarak içeride

mayın patlatarak, masum insanları öldürerek şiddetle, terör tehdidiyle **milli ayrıştırmayı dayatmaya kalkışılmasına kesinlikle geçit vermeyeceğiz.**

DEVLETİMİZİN ADI TÜRK DEVLETİ. MİLLETİMİZİN ADI TÜRK MİLLETİ.

Elbette herkes kendi kimliğine sahip olacak. Ama o kadar. Bizim bir devletimiz var. **Devletimizin adı Türk milleti, Türk devleti. Milletimizin adı Türk milleti.** Bazı kesimler buna, **“Bu bir etnik dayatma”** diyor. Ya insaf ediniz. Yani bu etnik dayatmayı Türkiye’de Çerkezler hissetmiyor, Araplar hissetmiyor, Arnavutlar hissetmiyor, milyonlarca Kürt kökenli vatandaşımız hissetmiyor da, **PKK hissediyor diye biz de öyle hissetmek zorunda mıyız?**

Buradaki Türk milleti lafı etnik bir anlam taşımaz. Bu bize dünyanın verdiği bir addır. Bize “Türk” diyorlar. Yani Türk derken Kürt’ünü, Arap’ını ayırmadan diyorlar. Siz Ermenileri kestiniz diyor. Türkler Ermenileri kesti diyor. Türkler Ermenileri kesti derken onlar acaba Kürtler kesmedi de etnik Türkler kesti mi demek istiyor. Ne alakası var? Yanlış bunlar tabi. Bunlar yanlış. Bu yanlışın **Kürt-Türk ayırmadan** bize yönelik yapıldığının altını çizmek istiyorum.

Burada yaşayan Arnavutlar var, Arnavutluk diye de bir ayrı devlet var. Türkiye’de Araplar var, Suriye’de, Mısır’da, Irak’ta Araplar var. Yani Türkiye’deki her etnik kimliği bir ayrı siyasi devlet haline dönüştürme yaklaşımı içine mi gireceğiz?

Biz burada bir milli devlet oluşturmuşuz. Bu milli devlet kimsenin etnik kimliğini sorgulama hakkına sahip değil. Herkesin etnik kimliğine herkes saygı göstermek zorundadır.

Bu konuda geçmişte yanlışların yapıldığı doğrudur. Haksızlıkların yapıldığı doğrudur. Ama onları kaldırmak için biz öncülük yapmışız. **20 yıl önce bunun mücadelesini vermişiz. Bunları aşacağız.**

“Şimdi milli ayrışmayı getirelim, ayrı bir milli devlet kuralım”. Yok böyle bir şey. Bunda kimsenin yararı yok. Bunun modası geçti. Bu 19. yüzyılın projesi. Bitti bu iş. Şimdi burada hepimiz bir **milli devlet** olarak beraberiz.

TÜRKİYE YURTTAŞI OLAN ARNAVUT, TÜRK MİLLETİNİN ARNAVUT’UDUR. TÜRKİYE YURTTAŞI OLAN ÇERKEZ, TÜRK MİLLETİNİN ÇERKEZ’İDİR.

TÜRKİYE YURTTAŞI OLAN KÜRT, TÜRK MİLLETİNİN KÜRT’ÜDÜR.

70 milyon insanız. Güneydoğu’da yaşayanların çok daha fazlası Türkiye’nin diğer yerlerinde Kürt kökenli vatandaşlarımız olarak yaşıyorlar. Türkiye’de, 100 binlerce çapraz evlilikler yaşanmış. Milyonlarca insan gitmişler ülkenin değişik coğrafyalarında hayat kurmuşlar, evlenmişler, iş tutmuşlar, çoluk çocuk sahibi olmuşlar, ticaret yapıyorlar, hayatın doğal bir parçası, Türkiye’nin bir gerçeği bu.

Şimdi onlara diyeceğiz ki, “*sen etnik kökenin dolayısıyla gel seni ayrıştıracağız*”. Var mı böyle yağma? Bunda kimin yararı var? Onlar hayatlarını kurmuşlar, çocuklarını okutacaklar, yetiştirecekler. “*Hayır sen gel etnik kökenin dolayısıyla seni ayrı bir milletin parçası haline getireceğiz.*” **Bunu demokrasi adına kim söylüyorsa yanlış söylüyor.**

Demokraside hiçbir milli devlet kendi içindeki insanların milli ayrışmasını teşvik edecek uygulamalara kesinlikle izin vermez.

Ne AB'nin müktesebatı, ne uluslararası hukuki sözleşmeler, ne insan hakları sözleşmeleri, “*her etnik kimliğe ayrı bir milli devlet haline dönüşme yolunu açacaksın, ayrı bir kendi ana dilinde eğitim düzeni kuracaksın*”.demektedir.**Yok böyle bir şey. Bunlar bizi ayrıştırır.**

AKP'NİN PROJESİ BU GİBİ MAYINLARLA DOLUDUR

Bu hükümetin getirdiği projelerin içinde maalesef bütün bunlar birer mayın olarak yerleşmiştir. Tabi hükümet yılmış, kamuoyunun yükselen tepkisini görmüş bunları sessizce yürütme çabasına yönelmiştir. Örneğin seçmelik dersleri falan bir üniversitede uygulayacaklar. Sayın İçişleri Bakanı'na sormak lazım; “*O seçmelik dersi anayasanın 42. maddesi karşısında nasıl uygulayacaksın? Anayasanın 42. maddesiyle nasıl bağdaştıracaksın, onu?*”

“*Ha, onu değiştireceğiz*”. **Anayasayı niçin değiştirmek istediğiniz, bu vesileyle de bir ayrı kez ortaya çıkmış oluyor.**

YAPILMASI GEREKEN ŞEY, HERKESİN KİMLİĞİNE SAYGI GÖSTERMEKTİR.

Yapılması gereken şey;

- **Devletin bütün unsurlarının ona o saygıyı göstermesini güvence altına almaktır.**
- **Kimsenin etnik kimliğinden dolayı hiçbir baskıya maruz olmayacağını güvencesini ortaya koymaktır.**
- **Herkesin etnik kimliğinin kendi şerefi olduğunu kabul etmektir.**
- **Türkiye'de “ben Kürt'üm” diyebilmek o insanların elbette şerefidir, şanıdır, onurudur, hakkıdır. Bunu herkes paylaşmalıdır.**
- **Etnik kimlik herkesin şanıdır, şerefidir, onurudur. Ve onu yaşatmak, ana dilini kullanmak, özgürce kullanmak hakkıdır.**

Türkiye’de bir başka etnik kesim hangi hakka sahipse Kürtlerde o hakkın tümüne sahip olmasını sağlamaktır.

- **Dünyadaki herhangi bir ulus devlette bir etnik kimliğe tanınan özgürlüklerin tümü Türkiye’de de, bizdeki bütün etnik kimliklere tanımaktır.**

Bu temel ilkelerin aksine hiçbir tartışmayı kabul etmemiz mümkün değildir.

YAPILMASI GEREKEN ŞEY, KÜRT KÖKENLİ İNSANLARIMIZA AÇILIMDIR

O insanlara bakacaksınız. O insanlara baktığınız zaman ne göreceksiniz? Çok açık bir şekilde orada çok kapsamlı ekonomik ve sosyal reformlara ihtiyaç var.

İşsizliği aşmak lazım: Bölgede işsizlik olağanüstü boyutlarda. İşsizlik, bütün kötülüklerin anası. İşsizlik aileyi çökertiyor, sosyal dokuyu çökertiyor. İşsizlik gençleri, insanları geleceksiz bırakıyor. Ve onları çaresiz bırakıyor. **Bölgede işsizliği yenmek, yeni istihdam alanları yaratmak için olağanüstü çaba ve atılım lazım.**

Bölgeye çok ciddi bir ekonomik program uygulamak lazım: Bu çaresizlik duygusunu ortadan kaldırmak lazım. Salt bunun için büyük kamu kaynakları ayırarak Türkiye’nin Güneydoğu Anadolu’sunu ayağa kaldıracak çok ciddi ekonomik atılımlar yapmak lazım.

GAP’ı hızla bitirmek lazım: 40 yıllık işimiz. Hala %13’ü sulamanın yapılmış halde. En kolay bölgeyi olumlu etkileyecek, halkın refahını yükseltecek proje. Biran önce bitirmek lazım. Konuşuyoruz. 12 milyar dolar ayırdık dedi daha önce hükümet ortada hiçbir şey yok. Hangi ihaleleri yaptınız?

Hala **Mardin Ovası** susuz. Barajlarda toplanmış sular ama o suları toprağa taşıyacak **sulama projeleri** bir türlü harekete geçirilemiyor. Buna biran önce son vermek lazımdır.

Bugüne kadar ki anlayış içinde bir teşvik uygulamasıyla, ekonomik yapıyı değiştirmek mümkün değildir. Çünkü AKP iktidarında teşvik genellikle yolsuzluğu finanse eden bir uygulamaya dönüşmüştür. Teşviki alanlar o bölgede aldıkları parayı götürüyorlar Türkiye’nin batısına yatırım yapıyorlar ve bölgenin kalkınmasına destek vermiyorlar. Bunun önüne bir türlü geçilememiştir.

Güneydoğu Anadolu'nun kalkınması için devleti doğrudan devreye sokmaktan başka çare yoktur: İtalya bunu geçmişte uygulamıştır. Biz kendi kalkınmamız için geçmişte bunu uyguladık. Şimdi Güneydoğu için bunu uygulamak kaçınılmaz bir zorunluluktur. Oraya fabrikalar kuracaksınız, Etbanklar, Sümerbanklar, Et Balık Kurumları hepsi kapatıldı. Şimdi **O bölgede kuracaksınız. O bölgenin madenini işleteceksiniz. O bölgenin ürünlerini değerlendireceksiniz. Bunun sonucunda orada binlerce, onbinlerce insanımız iş sahibi olacak, geçim sorunu kırılabak.**

11 çocuğu var, işi yok. Çocuklarına yiyecek alacak imkanı kalmamış. Böyle bir aile düzeni içinde elbette teröre giden insanları kendi elimizle ortaya koyuyoruz. Bunu değiştirecek en etkin yol, o insanlara geçim kapısını açmaktır. Devlet teşkilatı kurarsak, devlet ekonomik işletmesi kurarsak zarar ediyor Zarar ederse etsin. Çünkü bu ekonomik hesap işi değil, finansman hesabı işi değil. Bunun gereğini yapacaksınız. **Bu bir barış projesi, mutlaka uygulayacaksınız.**

Mayinden temizlenecek araziler bölgeye “iş ve refah” için değerlendirilmelidir: Bakınız, sınırdaki arazilerin mayından temizlenmesi sözkonusu. Hükümet o işte dahi o bölgeyi, bölgenin insanlarını düşünemedi. O iş dahi kim yaparsa ona vermek için hükümet çırpındı durdu. Neyse ki **Anayasa Mahkemesinin** kararıyla önledik. O **mayından temizlenecek olan araziler mutlaka o bölgenin refahı için, kalkınması için harcanmalıdır.** Mutlaka bunun yolu ve yöntemi bulunmalıdır. Aynı şekilde bölgeye yönelik olarak çok ciddi bir eğitim hamlesi yapmaya ihtiyaç var.

Türkiye’de devlet eğitimi bilinçli bir şekilde çökertildi: Bugün ancak cebinde parası olanlar çocuklarını kolejlerde ya da dershanelerde hazırlayarak, yetiştirerek doğru dürüst okullara gönderme imkanına sahip. Yoksa devlet okullarından eskiden olduğu gibi halk çocuklarının gelip yetişme şansı maalesef kalmamıştır. **O bölgeye bütün bu anlayışları ortadan kaldıran bir yaklaşım içinde ciddi bir eğitim projesiyle girmek lazımdır.**

Türkiye’nin en başarılı okulları, kolejleri, Anadolu liseleri, fen liseleri, Türkiye’nin en değerli öğretmenleri, en iyi teşvikler onlara sağlanarak her birisi Güneydoğu’daki o illerde ikişer üçer tane en başarılı okullar olarak kurulmalıdır. Bu mutlaka gerçekleştirilmelidir. O bölgedeki çocukların gelecekte Türkiye’nin tümüne hükmedebilecekleri, Türkiye’nin tümüne yönelik söz sahibi olabilecekleri güveni onlara mutlaka verilmelidir. Şimdi okulda hoca yok, matematikçi yok, yabancı lisan hocası yok, fen dersleri yok, oralarda oyalanıyor; sonrada yıl sonunda ÖSYM’lerde tabloyu görüyoruz. Okulu birincilikle bitirmiş, ama sıfır çekmiş ÖSYM sınavında. Bu tabloyu hızla değiştirmek lazım.

Terörle etkin mücadele yöntemi işte budur. Anaların gözyaşına son vermek istiyorsanız oradaki çocuklara sahip çıkacaksınız. Oradaki insanlara iş vereceksiniz.

Kadın Güneydoğu Anadolu'nun özüdür. O insanlara sahip çıkacaksınız. Aileleri güçlendireceksiniz. Öyle yeşil kart uygulamasıyla, ya da arada sırada Ramazanda poşet dağıtarak falan değil.

Sosyal güvenlik sistemini oturtarak, onlara gerekli desteği vererek onların devletlerine güvenmelerini sağlayacaksınız. Çocuklarını doğru dürüst yetiştirmelerini mümkün kılacak şekilde çok ciddi kaynak ayıracaksınız, bunun için teşkilat kuracaksınız **Güneydoğu'daki kızlarımıza, kadınlarımıza sahip çıkacaksınız.**

- **Bunları mutlaka gerçekleştirmemiz lazım. Bölgeye ekonomi ve reformlarla girmek lazım. Bölgede aileye devletin sahip çıkması lazım.**
- **“Kimlik şereftir” anlayışını eksiksiz yaşama geçirmek konusunda bir tereddüdü zihinlerden söküp çıkarmak lazım.**
- **PKK'yı etkisizleştirmek için kapsamlı bir programı, etkili bir biçimde devreye sokmak lazım.**

DİPLOMASİYİ, IRAK'LA İŞBİRLİĞİ OLANAKLARINI SEFERBER EDEREK KULLANMAK LAZIM.

Son zamanlarda Dışişleri Bakanımız Erbil'e gitti. **Kuzey Irak yönetimiyle** bir araya geldi. Kapsamlı **bir ekonomik işbirliği projeleri** açıkladı. Yakın işbirliği içine girmemiz öngörüldü. Peki Kuzey Irak'ın Türkiye'ye yönelik yapması gereken bir şey yok mu? Yani bizim Kuzey Irak'tan ve Irak'tan yapmamız gereken bir talep yok mu? Çok afaki bir şekilde **“PKK'yı tasfiye et”** sözünü kastetmiyorum.

- Mesela PKK'nın **bir terör örgütü** olarak ilan edilmesini sağlayamaz mıyız? Hala Kuzey Irak PKK'nın **bir terör örgütü** olduğunu söyleyememiştir.
- Mesela örgütün **elebaşlarından** bazılarının **Türkiye'ye** teslim edilmesini sağlayamaz mıyız? Sağlamamız gerekmiyor mu? Bakın **Amerika** ilan etti 3 kişi uyuşturucu kaçakçılığı nedeniyle uluslararası suçlu ilan edildi. Bari bunları onlardan almanın bir yolunu bulamıyor musunuz?

Koca Türkiye, o kadar geniş paketlerle gittiniz. Erbil'i Dışişleri Bakanı olarak ziyaret ediyorsunuz. Olağanüstü önemli bir adım. Bunun karşılığında ne aldığınızı doğrusu çok merak ediyorum. PKK'yı **terör örgütü** olarak ilan ettirebildiniz mi? Onlardan örgütün elebaşlarının teslimini sağlayabildiniz mi?

- PKK örgütünün siyasi büroları hala faaliyet halindedir Kuzey Irak'ta.
- Kandil'e ulaşmak mümkün değil, çok güç. Peki Kandil'e ulaşmak mümkün değil de Kandil'e giden yolları tutmak mümkün değil mi? O yollar kimin kontrolünde?
- Kandil'in lojistik ihtiyaçları, yiyeceği, içeceği, silahı, ilacı, cephanesi nereden geçiyor, kaç yoldan geçiyor, o yolları kim denetliyor? Bunu sağlamak mümkün değil mi? Bu sağlanabilmiş diyebilir miyiz?

Bizden birileri bir şey istiyor, yapıyoruz. Bizde birilerinden bir şey isteyelim Allah aşkına.

PKK'yı etkisizleştirecek bir politikayı kararlılıkla ortaya koyun. Diplomasiyle uygulayın, ekonomik imkanlar ve işbirliğiyle uygulayın. Uluslararası hukuku seferber ederek uygulayın. Türkiye'nin gücünü ortaya koyarak bunu sağlayın.

PKK'yla biz anlaşırız. Kandil'le biz müzakere ediyoruz, İmralı bize bu bağlantıyı sağlıyor diyorsanız buradan bir yere varmanız mümkün değildir. Elbette dünya şartları PKK'nın giderek orada varlığını sürdürmesini imkansız hale getiriyor. Amerika'nın buradan ayrılışından sonra PKK'nın orada kendini devam ettirmesi, elbette kolay değil. Ama unutmayın PKK'yı kendi amaçları için orada kullanmaya hazır yerel güçler var.

Kuzey Irak'ta, PKK'yı gerekirse Türkiye'ye karşı kullanmak, pazarlık etmek için kullanmak, **Kerkük** sorunu için kullanmak amacıyla besleyen, destekleyen güçler var. O güçlerle işinizi halledin. Bu doğrultuda bir çalışmanın maalesef hiçbir işaretini göremiyoruz. Bundan da çok büyük üzüntü duyuyoruz.

Türkiye'nin terörle mücadelesini başarıya ulaştıracak olan temel unsur hiç kuşku yok o bölgedeki insanı kazanmaktır.

- Bölgedeki insanın **Türkiye'nin bütünselliği** içinde diğer farklı etnik kökenlere sahip olanlar gibi **hak ve hukuk** sahibi olduğu duygusunu onlara vermektir.
- Onları dışlanmışlık, tecrit edilmişlik duygusundan çekip çıkarmaktır.
- Bu, yapmak zorunda olduğumuz bir şeydir, yapılabilecek olan bir şeydir ve bunu yapmalıyız.

YAŞANMIŞ ACILARI KAŞIMAYIN, ACILAR ÜZERİNDEN GELECEĞE BAKILAMAZ

Elbette bizim geçmiş çok acı anılarımız var. Bu bölgede yaşadığımız olumlu, olumsuz günler var, çekilmiş ızdıraplar var.

- İlişkilerimizi kurarken, birbirimizin duyarlıklarına saygı göstermek en temel sorumluluğumuz olmalıdır. Kimse kimseyi peşin olarak mahkum etmemelidir.
- **Kimse kimseyi dışlamamalıdır. Herkesin duygularına, düşüncesine, anlayışına, acılarına, anılarına saygı gösterilmelidir.**
- Bu konuda hiçbirimiz, geçmiş acıları kaşıyarak, kurcalayarak, bunu birbirimize fatura ederek bir yarar sağlayamayacağımızı bilmeliyiz.
- **Her türlü koşul altında birbirimizin gönlünü kazanmak durumundayız.** Birbirimize saygı göstermek durumundayız.
- Yaşadığımız acı olaylar ne olursa olsun artık **el ele birlikte yaşamak** zorunda olduğumuzu birbirimize hatırlatmak zorundayız.

O nedenle ben, ta 1000 yıllık bir tarih içinde Selçuk döneminde, Osmanlı döneminde, Cumhuriyet döneminde yaşanmış acıların tümüne saygı gösteriyorum.

O acıları yaşayan insanların duygularına, hassasiyetlerine saygı gösteriyorum ve onların hiçbir zaman bir siyasi çekişme konusu haline getirilmemesinin olağanüstü önem taşıdığını bir kez daha ifade etmek istiyorum. **Artık biz yüzümüzü geleceğe yönelteceğiz, el ele vereceğiz ve birlikte yürüyeceğiz.**

Geçmişte elbette Sayın Türk konuşmasında söyledi, hiçbir şekilde kabul edilemez çok acı ifadeler kullanılmıştır, çok yakışsız değerlendirmeler yapılmıştır. Ama o anıların üzerinden geleceğe bakamayız. O nedenle geçmiş bu acı anılarıyla birbirimize fatura ederek değil, onları geride bırakma kararlılığı içinde yeni bir geleceğe yüzümüzü döndürmeliyiz, diye düşünüyorum. **Biz bu doğrultuda bakıyoruz, bu anlayışla bakıyoruz.**

HER YURTTAŞ, TÜRKİYE'NİN TAPUSUNUN EŞİT SAHİBİDİR

Bu doğrultuda Türkiye'nin tümünü, etnik kimliği ne olursa olsun, etnik özelliği ne olursa olsun bütün vatandaşlarımızın ortak vatani olarak düşünüyoruz.

- **Türkiye'nin 72 milyon tapusu var. Bu tapunun her biri teker teker her bir vatandaşımızın elindedir.**
- **Kimse onların etnik kimliğini sorgulamak hakkına sahip değildir. Etnik kimliği devletin görme hakkı yoktur, görmesi mümkün değildir.**
- **Kimsede biz şu etnik kimliğe sahip olanlar diye ayrı başı çekmeye, ayrışmaya, kümeleşmeye yönelmemelidir.**
- **Hepimizin bireysel hakkı ve hukuku eşit olarak en yüksek düzeyde güvence altına alınmalıdır, alınacaktır.**

Ama kimse, hiçbir zaman Türkiye'yi ayrıştırarak, parçalayacak bir sürecin parçası haline dönüşmemelidir.

Bu yaklaşımın temel çıkış anlayışı olduğuna inanıyorum. Türkiye bunu başaracaktır. Buradaki ana nokta; hükümetin Türkiye'ye bir bütün olarak değil, etnik kimlikler penceresinden bakma anlayışını artık bırakması gereğidir.

Maalesef çok uzun süre Sayın Başbakan, 28 ya da 38 etnik kimliği birbiri ardından söyleyerek Türkiye tarifi yapmayı çok önemli saymıştır. Bu fevkalade yanlış bir yaklaşımdır.

Elbette herkesin kendi etnik kimliği vardır. Ama siyasetçilerin bunları diline dolması doğru değildir, uygun değildir. Siyasetçinin görevi bütün etnik kimliklere mensup olanlara eşit bakmaktır ve onların bir bütünün parçası olduğunu ifade etmektir. O bütünün adını söylemekten de Türkiye'yi yönetenler hiçbir zaman geride kalmamalıdır. Şöyle yüreğini doldura doldura ben Başbakanın "Türk milleti" dediğini duymak istiyorum!

Bu konudaki zafiyetin Türkiye'yi ayrıştırmak isteyenlerin ekmeğine yağ sürdüğünü, onlara fırsat verdiğini kesinlikle unutmamalıyız.

Ben hükümetin bugün mahcup mahcup açıklamaya başladığı, ama temelinde etnik ayrıştırmayı milli eğitime taşımaya yönelik o projelerini görerek, izlemek istedikleri açılımın çok sakıncalı bir istikamete yönelmiş olduğuna kesinlikle inanıyorum.

Bu doğrultudaki arayışlara hiçbir zaman katkı ve destek vermeyeceğiz, onları ve işbirliği yaptığı insanları tarihi sorumluluklarıyla baş başa bırakacağız.

KIRMIZI ÇİZGİLERİMİZDEN VAZGEÇMEYECEĞİZ

- **Etik temelde anayasa değişikliği yapılmasına,**
- **Millet tanımının değiştirilmesine,**
- **Milli eğitimin etnik temelde yapılanmasına,**
- **Milleti ayrıştırmaya projelerinin uygulanmasına,**
- **Terörle mücadelede zaaf gösterilmesine, terörle pazarlık yapılmasına,**

Kesinlikle HİÇBİR ZAMAN EVET DEMEYECEĞİZ.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak ulus devletimizi, uluslaşma sürecimizi, millet olma mücadelemizi sahiplenmeye her dönemde koşulsuz devam edeceğiz.

CHP iktidarında, Bu kırmızı çizgilerimizi koruyarak 1989 Raporumuz temelinde, "etnik kimlik şereftir" öz anlayışı içinde "bireysel kültürel hakları" eksiksiz yaşama geçirmeye ve ülkemizi her alanda demokratikleştirmeye, bölgedeki tüm insanlarımızı huzura ve onurlu yaşama kavuşturmaya kararlıyız.

“AÇILIM PROJENİZ”, TERÖR ÖRGÜTÜ İLE BULUŞMA MIYDI?

(Genel Başkan Deniz BAYKAL'ın 27 Ekim 2009 tarihli TBMM Grup Toplantısı konuşmasından alıntıdır)

TÜRKİYE AYLARDIR, AKP'NİN “AÇILIM PROJESİNİ” KAVRAMAYA, BAŞBAKANIN DİLİNİN ALTINDA NE OLDUĞUNU ANLAMAYA ÇALIŞTI, AMA ANLAYAMADI...

“*Kürt açılımı yapacağız*” diye yola çıktılar, bir süre sonra Kürt açılımını bıraktılar, “*Demokratik açılım*” dediler. Sonra onu da bıraktılar “*Milli birlik açılımı*” dediler. Peki, ne yapacaksın kardeşim, bir söyle de anlayalım, ne var bu açılımın içinde? dedik; “*Bilmiyoruz, bakacağız. Sen söyle.*” anlamına gelen yanıtlar verdiler. “*Açılımı diyen sensin, açılımdan ne kastediyorsun bir anlat*” diyen kimseye sadre şifa tek bir cümle söylemeden, içeriği hakkında bir bilgi vermeden açılımla Türkiye'yi yatırdılar, kaldırdılar.

Başından beri,, “*Bu yanlıştır. Türkiye'yi ayrıştırıyorsunuz, bir etnik temelde Türkiye'yi parçalama politikasına alet oluyorsunuz, ya da o politikayı bilerek uyguluyorsunuz,*” dedik. Ancak ısrarla sürdürdüler Durun bakalım, millet bir anlasın, bir tartışalım, şu işi, bir fırsat verin denildiği zaman “*Hayır, zamanımız yok, takvim sıkışık, bu yıl sonuna kadar bekleyemeyiz*” dediler.

Baktılar, işi kotaramıyorlar, “*Aman, Cumhuriyet Halk Parti olmadan bu iş olmaz.*” noktasına geldiler. “*Aman konuşun mutlaka, bu bir milli meseledir. Siz olmadan olmaz. Gelin, el ele verin, birlikte çözün*” diye iyi niyetli temenniler, kısa sürede, özellikle medya aracılığı ile bizim üzerimizde yaygınlaşmaya başladı.

Biz de, “*konusunuz ama ne konuştuğumuz kamera ile kayda alınır, tarihe not düşülür, günün birinde öyle mi konuşuldu, böyle mi konuşuldu diye bir tartışma çıkarsa, veririz kasedi televizyona, kimin ne söylediği ortaya çıkar. Bunu göze alıyorsanız gelin görüşelim*” yanıtını, samimiyetle ve iyiniyetle verdik.

Bunun üzerine sayın Başbakan öce teşekkür etti “*geliyorum*” dedi, ancak sonra her nedense “*Olur mu öyle şey falan*” diyerek görüşmekten vazgeçti.

SONRA, BAŞBAKANIN CHP'Yİ DE MUTLAKA “AÇILIM PROJELERİNE” NİYE ORTAK ETMEK İSTEDİĞİ ANLAŞILDI.

Günün birinde bir baktık, devlet Ankara'dan sınıra, Habur'a taşınmış; devletin müsteşarı, genel müdürü, valisi, kaymakamı, Habur kapısında toplanmış; savcılar, hakimler Habur sınır kapısına taşınmış; Cumhuriyet tarihinde bir ilk gerçekleştirilerek, orada bir mobil mahkeme kurulmuş.

Sonra olanları tüm Türkiye televizyonlardan şaşkınlıkla izledi. Sınır ötesinden, büyük ciplerin içinde insanlar geldi, karşılandı; görüşmeler, soruşturmalar apar topar sonuçlandırıldı; mobil mahkeme hızla işini bitirdi ve sınır ötesinde gelenler ellerini kollarını sallayarak geçtiler; kendilerini bekleyen büyük şenliğe katıldılar!!!

Çadırlar kurulmuş, binlerce insan onları orada bekliyor. Otobüsün üzerinde PKK bayrakları, Öcalan posterleri. Biraz evvel devlet tarafından karşılanan, mobil yargı tarafından PKK'lılar, DTP'nin bütün yönetim kadrosu her beraber otobüsün üzerinde. Davullar, zurnalar çalıyor, halaylar çekiliyor, bir büyük şenlik, bir büyük kutlama, devlet ve yargı adına orada olanların yanında, televizyon kameralarının önünde yaşandı. **Halkımız da büyük bir şaşkınlık ve ibret içinde tüm olup bitenleri televizyonlarının başında izledi.**

Sayın Başbakan önce televizyonlara çıktı, **"Bu bir sevinç tablosudur."** dedi, bu tablodan duyduğu mutluluğu anlattı. Sonra bütün millet, kadınıyla erkeğiyle herkes bu tabloya karşı gereken duyarlılığı, gereken tepkiyi ortaya koyunca Başbakan bir şaşkınlık yaşadı.

- Ağrı'ya gitti, **"ne güzel manzara"** dedi, açılımı methetti.
- Erzurum'da halkın tepkisi üzerine **"Sil baştan yaparız"** dedi.
- Sonra, Pakistan'a giderken ise, **"Bu işe ara verdik"** demek zorunda kaldı.

"ÖRGÜT ŞOVUNU" SONA ERDİREN NE BAŞBAKANDIR, NE DPT'DİR, NE DE BİR BAŞKASI... BU İŞİ ENGELLEYEN, DOĞRUDAN MİLLETİN SAĞDUYULU TEPKİSİDİR.

Ne olmuştur, ne yaşanmıştır da, anaların gözyaşını dindireceği söylenen, büyük bir iddiayla uygulanmaya konan bir politikadan iki gün içinde çark edilmiştir.

Başbakan, niye bu işe nokta koyduğunu kendince bir gerekçeye bağlamaya çalışıyor, **"Şov yaptılar"** diyor, **"Şark kurnazlığı"** diyor.

Ne yazık ki; sayın Başbakan, yaptığı bazı şeylerin, milletin hazmedemeyeceği bir tablo ortaya koymuş olduğunu, bu konuda birileri şov yapsa da yapmasa da bu işi sürdürmenin mümkün olmadığını hala anlamış gözükmemektedir.

Bu kadar büyük iddiayla, hevesle başlayan bu süreç niye tıkanmıştır?

- İlk akla gelen şudur: Taraflar anlaşamamışlardır. Birisinin istediğini öbürü verememiştir. Mutabakat sağlanamamıştır. İstenenler artırılmıştır, pazarlık paylaşılamamıştır.
- Peki şimdi, pazarlıkta uyuşmazlık var mı? Pazarlıkta anlaşılabilir. Kavga çıktı mı? Aralarında bir muhabbet eksikliği de yok, niye tıkanıyor? Yani şov yapma aradaki gerginliği izah etmeye yeter mi? Bu kadar önemli bir olayı niye noktalıyorsun? İşin esasında bir kopmayı gerektiren ihtilaf mı var?

- Hayır. Ne var? Mutabakat sağladığınız, üzerinde birlikte anlaştığınız bir planı uygulamaya koydunuz, uygulamaya koyduğunuz o plan daha ilk adım atıldığı anda millet bunu görünce, o tepkisini ortaya koyarak bu işi uygulanamaz hâle getirdi. **Bu işi engelleyen ne Başbakan'dır, ne başkasıdır, bu işi engelleyen doğrudan doğruya milletin kendisidir, halkın kendisidir.**

AKP'NİN "ULUSLAŞMA KARŞITI" PROJESİ ARKASINDA, "İÇERİDEN, DIŞARIDAN" YETERLİ DESTEK VARDI... ANCAK, BİR TEK CHP'Yİ BULAŞTIRAMADILAR...

Türkiye'de içeride, dışarıda bu açılım politikasına katkı verecek, destek verecek önemli unsurlar yoktu, birileri engelledi de ondan mı projeden vazgeçildi? Aksine, yeterince destek var. Medyamızın çok büyük bölümü bu açılıma alkış tutuyor, tüm güçleriyle destek veriyor. İş dünyamız tümüyle destekliyor. Yabancı dostlarımız, Amerika, Avrupa Birliği tümüyle destekliyor, bir destek eksikliği yok, destekler tamam... Herkesle konuştular, görüştüler, gerekli desteği sağladılar.

Destekçiler arasında bir CHP yok. Bir CHP'yi ikna edemediler. Bırakın, CHP de olmayıversin canım. Bu kadar büyük güçlerin karşısında CHP'nin lafı mı olur? El ele verdiniz, hadi uygulayın da bir görelim bakalım.

İKTİDARIN TEMEL YANLIŞI: TERÖRLE MÜCADELE EDERKEN, AYNI ANDA ONUN ÖRGÜTÜ İLE MÜZAKERE EDEMEZSİNİZ. EDERSENİZ BATAĞA BATARSINIZ...

SÜREÇ NİYE TIKANDI? ARALARINDA İHTİLAF YOK. AMA HÜKÜMETİN NİYETİ SAKAT, POLİTİKALARI YANLIŞ. İŞİ ÇIKMAZA KENDİ YANLIŞLARI TAŞIDI.

AKP'yi dinliyorsun suçlu CHP... DTP'yi dinliyorsun suçlu CHP... Birbirlerine sitem ediyorlar, dostlar sitemi. Nazik bir şekilde, evet, incitmemeye özen gösteriyorlar ama bize acımasızca saldırıyorlar. Niye? Bak, berabersiniz, hâlâ da berabersiniz, desteğiniz de var niye yapamadınız? **Çünkü iş yanlış, işin özü yanlış, işin temeli yanlış ve millet o yanlışlığı gördü.**

“Terörle, hem mücadele ederim, hem de müzakere ederim”... Hayır bu olamaz. Müzakere mücadeleye zafiyet getirir. İkisini birbirinden mutlaka ayıracaksınız. Dünyanın her yerinde de bu ayırım yapılarak başarı sağlanmış, sonuca gidilmiştir..

IRA ile İngiltere, büyük bir inatla ta sonuna kadar silahları terk edeceksin, silahlı mücadeleye son vereceksin, ondan sonra konuşacağız diye tutarlı bir çizgide yürüdü. IRA silahlı mücadeleyi bıraktı, sonra oturdular konuştular. İspanya ile aynı şekilde oldu.

Şimdi bizde ne oluyor? Terörle mücadelenin devam ettiği, bazen Milli Güvenlik Kurulu bildirisinden yer alıyor, bazen yer almıyor. Yer almadığı zaman, “**ne oldu vaz mı geçtik**” diye millet telaşlanıyor, “**terörle mücadeleye devam ediyoruz**” sözü yer alınca, haa, devam ediyormuşuz diye millet tatmin oluyor. Böyle bir şey olabilir mi?

Terörle mücadele ve müzakere aynı anda beraber sürdüremezsiniz. Biz ne yaptık? Elinde silah, terörle mücadeleyi bir yöntem olarak kabul etmiş olan PKK karargâhıyla bu konuyu uzlaşarak halletmeyi denedik.

İktidar tarafından iç ve dış destekle uygulamaya konulan ve milletin tepkisiyle durdurulan bu plan bazı gerçekleri net bir şekilde ortaya çıkarmıştır.

“PKK, ÖCALAN VE DTP’NİN ÖNDER KADROLARI”, KENDİ ARALARINDA BİR SİYASİ BÜTÜNLÜK VE DAYANIŞMA İÇİNDEDİRLER.

Birinci gerçek şudur: “PKK-Öcalan ve DTP yönetimi” arasında siyasal bir ayırım yapmanın hiçbir anlamı olmadığı ortaya çıkmıştır. Çok uzun süre Türkiye, sanki bunlar arasında siyasi bir ayrışma varmış gibi bir anlayışa yönlendirilmek istendi, hepsi ayrı diye muamele edilsin istendi. Ama şimdi gerçek apaçık ortaya çıktı. Hepsi birbirinden güç alıyor, her birisi birbirinden besleniyor, her birisi birbiri için çalışıyor. Nitekim bu iş başladığı zaman, hatırlarsınız, Öcalan da Kandil’deki PKK’nın şu andaki terör hareketini götüren kişi de aynı anda “**ister bizimle görüşün, ister DTP ile görüşün**” diye açıklamalar yaptılar.

Siyasi ayniyet ortada. Biz bu siyasi ayniyeti bu sürecin başında söylediğimiz zaman pek çok kişi yadırgadı, hatta tepki gösterdi. Sanki haksızlık yapıyormuşuz gibi bir muameleye bizi tabi tutmak istediler. Biz kimseyi itham etmek peşinde değiliz, ama gerçekleri görmemezlikten gelemeyiz. **Gerçek ortada, hepsi aynı kaynaktan besleniyor. Tam dayanışma içindedirler. Bu beraberlik son gelişmelerle artık çok net bir biçimde ortaya çıkmıştır.**

İKTİDAR “BU ÜÇLÜYLE” İŞ BİRLİĞİ, MÜZAKERE YAPMIŞTIR; BİRLİKTE BİR PLAN HAZIRLAMISLARDIR. ONUN SONUCU, BU YAŞANANLAR ORTAYA ÇIKMIŞTIR.

İkinci ortaya çıkan gerçek şudur: AKP iktidarı bu üçlü ile işbirliği yapmıştır, müzakere yapmıştır. Bu üçlü birlikte bir plan hazırlamışlardır, onun sonucu bu yaşananlar ortaya çıkmıştır.

- Müsteşar niye gitmiştir o gün, o saatte oraya, Habur’a? Devletin müsteşarı, genel müdürü niye gitmiştir? Neyle gitmiştir? Kim vermiştir onun talimatını? Çok açıktır ki, AKP hükümeti vermiştir, Başbakan vermiştir.
- Peki, PKK’lıları oraya kim gönderdi? Gelen PKK’lılar, “*Bizi buraya Öcalan gönderdi, ben Öcalan’ın talimatıyla geldim*” diyor.
- Nasıl oluyor “**hükümetin talimatı**” ile “**Öcalan’ın talimatı**” aynı anda, aynı yerde o insanların bir araya gelmesini sağlıyor. İş birliği yok arada denilenebilir mi? Böyle bir şey olabilir mi? Ortada iş birliği var, beraber yürüyorlar beraber çizdikleri çıkmaz yollarında.
- İkinci temel gerçek bu çıkmıştır: **AKP, PKK ile, DTP ile, Öcalan’la birlikte iş tutmuştur, iş birliği yapmıştır bu iş için. Şimdi onu bunu suçlayarak bunu ortadan kaldırmak mümkün değildir.**

HUKUK, “BU MUTABAKAT UYGULANSIN DİYE” SINIR KAPISINDA KATLEDİLMİŞTİR.

“*Geliriz ama bizi tutuklamayacaksınız*” diyorlar. Ona, “*elbette sen merak etme, gel, biz gerekeni yaparız*” sözü veriliyor. O sözü

uygulamak üzere devlet teşkilatı oraya gidiyor. Onlar da o bekleyişle geliyorlar ve savcıya verdikleri ifadelerinde **“Pişman değiliz”** diyorlar. **“Biz Aponun talimatıyla geldik”** diyorlar. Aponun talimatıyla gelmek ne demek? Ben örgütün üyesiyim demek.

“Gelenlere 221’inci maddeyi uyguladık” diyorlar. 221’inci maddede örgütün üyesi olana, o hakkı tanımak var mı? Siz sordunuz mu, **“örgütün üyesi misin, değil misin?”** diye. **“Pişman mısın, değil misin”** diye sordunuz mu? Bu ne biçim manzara?

Bu, mutabakatın, yani “İmralı’yla, Kandil’liyle, DTP’yle” Tayyip Erdoğan arasındaki mutabakatın, ancak hukuku katlederek uygulanmasıyla mümkün olduğunu bize gösteriyor. **Bunun bedeli hukuktur, mutabakatı işletebilmek kaygusu ile hukuk katledilmiştir.**

“SEYYAR MAHKEME” DİYE, “ÇADIR MAHKEMESİ” DİYE BİR KAVRAM TÜRK HUKUKUNDA VAR MI?

Türkiye’de, bugüne kadar hiç terör sanıklarının ayağına hâkim taşımak diye bir uygulama oldu mu? Böyle bir olay var mı? Seyyar mahkeme diye, mobil mahkeme diye, çadır mahkemesi diye bir kavram var mı, Türk hukukunda? Hadi, **“başsavcı talimat verdi, savcıyı Habur’a taşıdık”** diyorsun. Peki, **“hâkime kim talimat verdi de, sen hâkimi Habur’a, şüphelinin ayağına taşıdın?”** Bunun izah edilir tarafı yoktur.

GELENLER TUTUKLANMAMIŞ, ELLERİNİ KOLLARINI SALLAYARAK HABUR’DAN AYRILMIŞLAR VE BİR KAHRAMAN GİBİ KARŞILANMIŞLARDIR.

Tabii milletimiz bu tabloyu görünce **“ben 25 yıldır ne hissediyordum, ne düşünüyordum, ne fedakârlıklar yapıyordum. Evlatlarımı ben niçin şehit verdim? 25 yıldır biz, bu mücadeleyi sürdüren insanlar olarak yanlış mı yaptık? Haksızlık mı yaptık? Biz mi hainiz, onlar mı kahraman?”** gibi sorular sormaya başladılar.

Vatandaşlar bu soruyu sordurduğu anda, siz bitmişsiniz demektir. Bugün iktidar, millete bu soruyu sordurmuştur. İnsanları böyle düşündürerek ülkeyi yönetemezsin. İnsanlarımızı, milletimizi

aldatamazsın. **Şimdi Türkiye böyle bir derin aldatılmışlık duygusunu içindedir.**

Bu, işin yanlış olan özüdür, temelidir. Hükümet, terör yapmaya devam edenlerle, terör yapmış olanları temsil edenlerle terör örgütünün üyesi olmaya devam edenlerle, terör devam ederken müzakere yapmaktadır. Müzakere yaptığı anda onu meşrulaştırıyor, onu kendisine eşit saymış oluyor. Terör örgütünün, silahlı mücadelesinde haklı olabileceğini öngörmüş oluyor. İş pazarlığı açmış oluyor. **Sonuçta, hem kendisini, hem de ülke barışını çok büyük bir çıkmazın içine taşımış oluyor.**

İşin özü yanlış, milletimiz de bu yanlışlığı gördü ve buna tepki gösterdi. Şimdi, bu tablo karşısında diyorlar ki “*Ara verdik.*” Ara mı verdin, vazgeçtin mi? **Ara verdim diyerek vazgeçmeye mi çalışıyorsun, yoksa gerçekten hazmettirmek için mi ara veriyorsun?** “*Millet tepki gösterdi, şunu hazmettirelim, bir süre sonra devam ederiz mi*” diyorsun, böyle bir planlama mı yapıyorsun? Bunları önümüzdeki günlerde göreceğiz.

TÜRKİYE’Yİ ETNİK TEMELDE AYRIŞTIRMAK İSTİYORLAR. BU ÇOK TEHLİKELİ BİR ZİHNİYETTİR. GERÇEK İRKÇİLİK BUDUR, VAHİM OLAN BUDUR.

Terör örgütü niçin terör yapıyor? Amacı nedir? Bütün bu mücadelenin arkasında hangi hedef vardır? Bu kavganın özü nedir?

Bu kavganın özü çok açıktır: Amaç, “Türkiye Cumhuriyetini milli bütünlüğünün dışında etnik temelde millet olarak önce ayrıştırmak, daha sonra da ona siyasi bir anlam kazandırarak onu siyasi bir örgütlenme, ayrı bir devlet yapısı içine çekmektir.”

CHP olarak biz; “hem, terör yaparak milli bütünlüğümüzü bozmak, bizi birbirimize düşürmek istedikleri için terör örgütüne karşı, hem de, bu sürece alet olan “hükümetin sözde açılım projesine” kararlılıkla karşı duruyoruz.”

Türkiye için tehlikeli olan Kürt kökenli insanlarımız için tehlikeli olan işte budur, önlenmesi gereken budur.

HERKESİN KİMLİĞİ SAYGINDIR, ONUN ŞEREFİDİR; AMA ETNİK KÖKENİMİZ NE OLURSA OLSUN HEPİMİZ AYNI MİLLETİN HUKUK ÖNÜNDE EŞİT BİREYLERİYİZ.

Elbette herkesin kimliği olacak, herkes kimliğiyle iftihar edecek. Kimliğinin gereğini yapacak, dilini konuşacak, dilini öğrenecek, öğretecek, yayın yapacak, televizyon yapacak, gazete çıkaracak. Bunlar, etnik kökeni ne olursa olsun, ister Kürt olsun, ister başka etnik kökenden olsun, bunlar herkesin temel haklarıdır, temel “bireysel kültürel haklarıdır”.

Türkiye, kurulduğu ilk andan beri Mustafa Kemal Atatürk’ün önderliğinde bir uluslaşma süreci içine girdi. 86 yıldır bir millet olarak kaynaşmaya, bir millet olarak bütünleşmeye çalışıyoruz. Kökümüz kökenimiz ne olursa olsun hep beraber olduğumuzu birbirimizle paylaşarak ortaya koymaya çalışıyoruz. Bu doğrultuda ulus olarak büyük mesafe aldık.

Ancak ne yazık ki, son yıllarda kazanılmış olan mesafeyi kaybettirmek için mücadele edenler var. Birileri içeriden, birileri dışarıdan Türkiye’de ortaya çıkan bu bütünselliği dağıtmak için planlar yaptı, projeler yaptı ve onları sahneye koydu. Aynen Irak’ta konulduğu gibi, Lübnan’da konulduğu gibi, Filistin’de konulduğu gibi.

Ulusumuz içinde her kökende insanımız var.

- Aramızda Çeçenler var, bu milletin Çeçenleri. Kafkasya’da da Çeçenler var. Kafkasya’daki Çeçen’e bak, Türkiye’deki Çeçen’e bak.
- Aramızda Arnavutlar var. Makedonya’da da Arnavutlar var, Kosova’da da Arnavutlar var, Türkiye’de de Arnavutlar var. Türkiye’deki Arnavutlara bak, oradaki Arnavutlara bak.
- Araplar var aramızda. Filistin’de de Araplar var, Lübnan’da da Araplar var, Türkiye’de de Araplar var, Irak’ta da Araplar var, oraya bak, buraya bak, nedir fark?

Burada biz, Arap’ız, Çeçen’iz, Çerkez’iz, Gürcü’yüz diye değil, elbette öyleyiz, elbette hepimiz aslımızla, soyumuzla sopumuzla iftihar ediyoruz ama sadece o değil, biz aynı zamanda Türk Milletinin bir parçasıyız dediğimiz için istikrar içindeyiz, birlik bütünlük içindeyiz, refah içine girmeye çalışıyoruz, demokrasimizi

geliştirmeye çalışıyoruz, dünyada saygın bir devlet hâline gelmeye gayret ediyoruz. Niçin o? Beraberlik var da ondan.

Arabımız da var, Kürdümüz de var, Arnavutumuz da var, Çerkezimiz de var. Diğer etnik kökenden, farklı inançlardan insanlarımız da var. Ama hepsi Türk Milletinin eşit hukuka sahip parçalarıdır; onu oluşturan kaynaklarıdır.

Bu, kültürel zenginliğimizdir. Bu, uluslaşma sürecimizin güzelliğidir. Bu, ülkemizin güc kaynağıdır.

KÜRT KÖKENLİ YURTTAŞLARIMIZ, “TERÖRÜN, AYRIŞIMA YÖNELİK ÇABALARIN” NE KADAR YANLIŞ VE SAKINCALI OLDUĞUNU HERKESTEN ÇOK DAHA İYİ BİLİYORLAR.

Şimdi, birileri gelip de “demokrasi, hak, özgürlük adına bu milli bütünlüğün dışına çıkacağız, bir ayrı millet olacağız.” dediğinde, 86 yıllık kazanımlarımızı çöpe atıp, “evet mi” diyeceğiz?

Yapmayın lütfen. Allah'ınızı severseniz yapmayın. Bakın, bu güç coğrafyada, bu karmaşık coğrafyada, bu kan coğrafyasında huzur içinde yaşıyoruz, ne olur bırakın o hikâyeleri. Gelin beraberiz. Varsa bir sıkıntınız söyleyin beraber çözelim.

Hayır, ben ayrışacağım. Silahı alacağım, ayrı millet, ayrı devlet kavgası götüreceğim. **Bu yanlış, bu çok yanlış. Milletimiz bunun yanlış olduğunu gördü.**

En çok da bunu, Kürt kökenli vatandaşlarımız gördü.

Onlar ayrışma peşinde değil, onlar teröre destek olma peşinde değil, onlar PKK'nın militanı falan değil, fanatiği değil, onlar bu topraklarda huzur içinde, refah içinde çoluğunu çocuğunu yetiştirerek saygı görerek yaşamak istiyor, hakkı olanı istiyor, bu milletin bu devletin eşit bir vatandaşı olarak yaşamak istiyor.

BU GERÇEKLERİ, KURULUŞ DEĞERLERİMİZİ BİR YANA BIRAKARAK, TERÖRDEN VAZGEÇMEYEN ÖRGÜT İLE UZLAŞMAYA ÇALIŞARAK SORUNU ÇÖZMEYE KALKMAK, EN BÜYÜK YANLIŞTIR.

Terör örgütünün ve onu destekleyenlerin derdi ülkemizi etnik temelde ayırıştırmaştır. Onların siyasi projesinin temeli ve öncelikli çerçevesi budur. Onun için yola çıktılar, yıllardır onun için kan döküyorlar.

Ama Kürt kökenli vatandaşlarımızın derdi ayırışmak veya ayırıştırmak değildir. Onların haklı, meşru şikâyetleri vardır, demokratik, sosyal, ekonomik ve kültürel talepleri vardır. Kürt kökenli yurttaşlarımız bu sorunlarına çözüm istiyorlar.

O nedenle açılım yapılacaksa, açılım bu hükümetin yaptığı gibi gözünüzü PKK'ya, Öcalan'a, DTP'ye dikerek yapılamaz. O bölgedeki Kürt kökenli insanlarımıza dikerek açılım yapacaksınız. Onların taleplerini dikkate alacaksınız, onların sorunlarını çözmeye çalışacaksınız.

ŞİDDET VE TERÖR MERKEZLERİYLE İŞ TUTARAK BİR YERE VARAMAZSINIZ. ŞİMDİ, ORTAYA ÇIKAN TABLO KARŞISINDA HÜKÜMET BİR YOL AYRIMINDADIR: TAMAM MI, DEVAM MI?

Bu konuda temel alınması gereken iki konu vardır. Birisi, ülkenin içinden kaynaklanan dayanak ki, o "MİLLETİN İRADESİDİR".

Milletin iradesi çok açıktır. Hiçbir ayırım gözetmeden her inançtan, her etnik kökenden, her siyasi düşünceden bütün insanlarımız, kadınlar, erkekler, okumuşlar, okumamışlar, köylüler, kentliler, bütün Türkiye, "**kimse bizi bölmeye kalkmasın**" diyor. "**Buna kalkana dünyayı dar ederiz**" diyor. "**Sakın bu yola girmeyin**" diyor.

Bu konuda elbirliği içindeyiz. Bakın, şu ana kadar Anadolu'da yaşanan, bütünlüğümüze yönelik halkımızın duyarlılığını simgeleyen gösteriler, kimse hata yapmasın, örgütlü gösteri değildir. Bu gösterilerin arkasında bir örgüt yoktur. **Hepimiz, bütün siyasi partiler, kurullar, kurumlar sorumluluk duygusu içinde milleti tahrik etmemeye çalışarak, milletin duygularına saygı gösterilerek, yapılan yanlışları anlatarak, Türkiye'nin bu güç dönemi aşmasını sağlamaya çalışıyoruz.**

Ortada bir örgütlü mücadele yok ama millet ayağa kalkmıştır. şimdi bu manzara karşısında ben devam edeceğim demek, millete yapılacak en büyük saygısızlıktır, milletle inatlaşmak demektir.

Bu yolda ben devam edeceğim demek, ben milletle inatlaşacağım demektir. Kimseye tavsiye etmeyiz. Milletle inatlaşmanın sonu kötüdür.

Diğer konu ise, "DIş DİNAMİKLER, DIş DAYANAKLARDIR". Dışarı, milletimizin yürekten paylaştığı tabloyla aynı düşüncede değildir. Dışarıdan, Türkiye'yi etnik temelde ayrıştırma arayışlarını himaye etmeye, terör örgütlerini kullanmaya yönelik bir anlayışla karşı karşıyayız.

Dışarı, bu hükümetin ya da bir başka hükümetin Türkiye'yi etnik ayrışmaya götürecekt kararları aldırabileceğini umut ediyor. Bu deneme yapılmıştır ve bunun mümkün olmadığı açıkça ortaya çıkmıştır.

şimdi hepimize düşen görev, dış dünyaya "PKK'yla oynamayı bırakmasını, PKK'yi kullanma anlayışını bırakmasını. PKK'yi açıktan değilse de dolaylı, el altından himaye etmeyi bırakmasını" kararlılıkla anlatmak, onları ikna etmektir. Bu bölgenin huzuru, barışı ve güvenliğinin o zaman çok daha ileri olacağını anlatmaktır.

Hükümetin yapması gereken şey, milleti yanlış istikamete sürükleyecek aldatmacaların peşine düşmek değil, dış dünyaya Türkiye'yi ayrıştıracak adımları atmanın doğru olmayacağını açık bir biçimde ifade etmektir.

TÜRKİYE'Yİ ETNİK AYRIŞTIRMAYA SÜRÜKLEYEREK, NE “İNSAN HAKLARINA”, NE “DEMOKRASİYE”, NE DE “BÖLGEDE “BARIŞ, HUZUR VE GELİŞMEYE” HİZMET ETMEK MÜMKÜNDÜR

Bu deneme bunu açıkça ortaya koymuştur. İnanıyorum milletimiz bu kararlılığını bundan sonra da aynen ve artarak sürdürecektir.

Elbette silahın ve terörün bırakılması hâlinde yepyeni bir tablo çıkar, onu hep beraber değerlendiririz, ona hiç kuşku yoktur.

TÜRKİYE'DE “MİLLETİ ETNİK TEMELDE AYRIŞTIRMAYA YÖNELİK” BİR “EĞİTİM POLİTİKASI” KABUL EDİLEMEZ

Hükümetin, PKK'nın talepleri doğrultusunda Türkiye'de milleti etnik temelde ayırıştırmaya yönelik bir eğitim politikasının ilk adımlarını üniversiteden başlayarak, Anayasanın arkasından dolaşarak giriyor olması fevkalade sakıncalı bir gelişmedir. Bunu dikkatle izliyoruz, izleyeceğiz.

Türkiye'nin uluslaşma sürecini kimse engellemeye kalkmasın, kimse bunu kafasından dahi geçirmesin.

“ETNİK KÖKENE TAM SAYGI İÇİNDE ULUSLAŞMAYI” bırakıp, Türkiye'yi etnik kavgaya, etnik ayrışmaya taşıyacak eğitim politikalara yönelinmesini kesinlikle kabul etmiyoruz.

HÜKÜMETİN BU YOLLARA GİRMESİ HÂLİNDE BUNA BÜTÜN İMKÂNLARIMIZLA KARŞI ÇIKACAĞIMIZI, BİR KEZ DAHA ÖNEMLE BELİRTİYORUZ.

AKP AÇILIM KONUSUNDA NEDEN TOPLUMSAL UZLAŞMA SAĞLAYAMIYOR?

Dünkü Meclis müzakerelerinde iktidardaki AKP'nin yeniden bir "toplumsal uzlaşma arayışına" geçtiği görülüyor.

AKP bu toplumsal uzlaşma arayışında neden başarılı olamıyor?

Yedi yıldır iktidarda olan bir siyasal partinin belli bir konudaki toplumsal uzlaşma arayışı hiç kuşkusuz o zamana dek izlediği genel siyasetle, bu siyasal çizginin toplumsal uzlaşmaya ne denli yatkın olduğuyla yakından ilgilidir.

AKP liderliği, sadece kazandığı seçimlerin akşamında "toplumun tüm kesimlerini kucaklayacağı" mesajını vermiş, ama derhal, bırakın muhaliflerini, müttefikleriyle bile uzlaşma aramayan bir tutum izlemiştir.

Hemen hemen tüm konularda "uzlaşmacı" olmaktan çok "dayatmacı", "kucaklayıcı" olmaktan çok "dışlayıcı" bir davranış sergilemiştir.

Bu davranışın yakın örneği, sonradan adı "Demokratik Açılım" olarak değiştirilen "Kürt Açılımı"nın Meclis'te görüşülmeye başlamasında bile gözlenmiştir:

Muhalefet partilerinin bütün itirazlarına ve açılıma destek veren birtakım köşe yazarlarının tüm uyarılarına karşın AKP iktidarı, bu açılım tartışmasını **Atatürk**'ün ölüm yıldönümü olan 10 Kasım tarihinde başlatmakta ısrarlı olmuştur.

Aslında simgesel anlam taşımanın dışında fazla bir işlevsel yararı olmayan bu tarih tartışması bile, üstelik "toplumsal uzlaşma" aradığı bir konuda dahi, AKP'nin ne denli uzlaşmadan uzak bir anlayışta olduğunun göstergesi olarak algılanabilir.

Tabii böyle simgesel olayların dışında da, iktidarın dayatmacı tutumu önemli yasa değişikliklerinde ve Cumhurbaşkanlığı seçimi gibi temel kararlarda çok daha belirgin bir biçimde toplumun siyasal belleğine kazılmış durumdadır.

Sonuç olarak, "Kürt Açılımı" ya da "Demokratik Açılım" konusunda "toplumsal uzlaşma" arayan AKP'nin bugüne kadar topluma "uzlaşmacılık" konusunda hiç de güven vermediği, "dayatmacı" bir iktidar imajı çizmiş olduğu bugünkü arayışlarının arkasındaki başarısızlığın en temel nedeni olarak zikredilebilir.

"Kürt Açılımı" veya "Demokratik Açılım" üzerindeki uzlaşma arayışının başarısızlığının özel nedenleri ise bu genel güvensizliğe ek olarak projenin yönetimi sırasında yapılan şu hatalarda aranabilir:

1) Proje önce etnik bir sıfatla, “**Kürt Açılımı**” olarak isimlendirilmiş, bu ise projenin “**demokratik**” olduğu iddiası hakkında kuşkular yaratmıştır.

2) Proje içi doldurulmadan tartışmaya açılmış ve bugüne kadar da içeriği somut bir biçimde tümüyle açıklanmamıştır.

3) İktidar projeyi önce politikacılarla ve siyasal muhataplarıyla değil, kendi yandaşı izlenimi veren medya mensuplarıyla paylaşmayı tercih etmiştir.

Bu davranış “*uzlaşma*” arayışından çok zaten etiketlenmiş olduğu “*dayatmacı*” tutumun bir dışavurumu olarak algılanmıştır.

4) Projenin oluşturulması ve topluma sunulması sırasında, bunun arkasında iç dinamikten çok dış dinamiğin, özellikle de ABD’nin Ortadoğu’daki çıkarlarının etkili olduğu konusunda çok ciddi kuşkular ortaya çıkmıştır.

5) Projenin bir aşaması olduğu anlaşılan “*yurda dönüş*” sırasında yaşananlar, hem hukuk ve adalet konusunda iktidara karşı oluşan güvensizliği pekiştirmiş hem de projenin terör örgütü PKK’nin denetiminde olduğu izlenimi yaratmıştır.

6) Yine bu arada PKK lideri tarafından yapılan açıklamalar “*açılım projesinin*” ABD yanında, doğrudan terör örgütü tarafından oluşturulduğu ve buradan yönetildiği izlenimi doğurmuştur.

Unutmayalım ki gerçek toplumsal ve siyasal uzlaşmalar, ortak noktalar üzerinde buluşarak gerçekleştirilebilir, iç ve dış dayatmalarla değil.

Emre Kongar

GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN İSTANBUL İL BAŞKANLIĞINDA YAPTIĞI BASIN AÇIKLAMASI (28 EKİM 2009)

Islak İmzalı Belge olarak kayıtlara geçen, tartişılan, bir albayla ilgili belgeyken belgenin yanına bir ihbar mektubu eklenerek bir Genel Kurmay Başkanı ve bir ordu komutanı konusu haline dönüştürülen davaya Cumhuriyet Halk Partisi de meçhul bir muhbir tarafından bir büyük ithamın hedefi olarak gösterilmek istenmiştir.

şimdi belgenin hukuki konumu ayrı, belgenin önemi, değeri ayrı, o belgeyi 4,5 ay sonra ortaya çıkaran kişinin bu belgenin yanı sıra bir mektup yazarak o mektupta ortaya attığı ve belgede doğrudan kanıtlanmayan tek taraflı ithamlar, suçlamalar, karalamalar Genel Kurmay hiyerarşisi içinde, onun dışında siyasi hayatımıza yönelik ithamlar tamamen ayrı bir konu.

şimdi ben bu kişinin Cumhuriyet Halk Partisine yönelik ithamını okuduğum zaman Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı olarak bu ithamın ne kadar boş, ne kadar temelsiz, ne kadar peşin fikirli, ne kadar siyasi amaçlı olduğunu çok iyi görebiliyorum.

Bizim Silahlı Kuvvetlerle ilişkimiz Cumhuriyet Halk Partisinin ilkelerine ve temel anlayışına dayalı olarak götürülmüştür. Biz Silahlı Kuvvetleri toplumumuzun bir temel kurumu olarak daima nemsemişizdir, saygıyla karşılamışızdır, değer vermişizdir. Ama siyasi hayatın şekillenmesi içinde zaman zaman Silahlı Kuvvetlerle çok ciddi tartişmalar yaşamışızdır. İnançlarımız gerektirdiği zaman yapılan yanlışları dile getirmişizdir.

2002 yılında Irak'a yönelik bir uluslararası askeri müdahale gündeme daha gelmekte, 2002 yılının içinde, seçimlerden hemen sonra biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak çıktık "Türkiye bu askeri müdahalenin içinde yer almamalıdır, Türkiye bu askeri müdahalenin cephe ülkesi olmamalıdır, karargah ülkesi olmamalıdır." dedik.

"Uluslararası hukuk Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararı olmadan hiçbir şekilde böyle bir askeri maceraya destek vermemelidir" diye çok açık tavır takındık. O zaman bize dediler ki **"Silahlı Kuvvetler bu askeri müdahaleyi uygun görüyor"**. Onlara cevabımız çok açık oldu. Dedik ki **"herkes kendi işini yapacak. Asker mütalaasını söyler ama bu bir siyasi konudur. Bunun kararını siyasetçiler alacak, biz alacağız. Biz onu bilerek alıyoruz. Onların buna taraftar olduğunu bilerek, sakın ha müdahale etmesin Türkiye"**.. Çok temel bir noktada biz siyasi parti olarak, onlarda Silahlı Kuvvetler olarak kendi düşüncelerini ifade ettiler. Bu

konudaki ayrışma çok net bir şekilde demokratik bir anlayış çerçevesi içinde ortaya çıktı.

Bugün geldiğimiz noktada askeri müdahale kararını alan Amerika'nın yeni yönetimi bunun ne kadar yanlış olduğunu, nasıl Amerika'ya zarar verdiğini, nasıl buna artık biran önce son vermek gerektiğini seçim kampanyasında bir temel konu haline getirdi ve Amerikan halkı da bu politikayı destekledi. Şimdi Amerikan askerlerinin oradan çekileceğini bize ilan ediyorlar. E ne oldu?

Cumhuriyet Halk Partisinin ne kadar haklı olduğu ortaya çıktı. Asker yanılmıştı. Sadece asker değil, ona destek veren bütün siyasi çevreler yanılmıştı. Cumhuriyet Halk Partisi haklı çıkmıştı. Asker kendi teknik görevini söyler. Söyledi. O ayrı bir iş. Ama bizim böyle bir ilişkilerimizde kendi ilkelerimiz, kendi anlayışımız, kendi politikamız dışında hiçbir bağlantımız hiçbir kurumla olamaz. Herkesin bunu çok iyi bilmesi lazım.

Daha sonra Kuzey Irak'tan Türkiye'ye yönelik terörün desteklenmekte olduğu ve buna mutlaka son verilmesi gerektiğini Cumhuriyet Halk Partisi olarak Türkiye'ye anlatmaya çalıştık, dünyaya anlatmaya çalıştık.

Cenevre'de Sayın Talabani ve Sayın Barzani'ye bir tartışma zemininde bunu anlatmaya çalıştık. Rahatsız oldular, toplantıdan ayrıldılar. Ama o zaman bunu söyledik. Niye söyledik? Çünkü Kuzey Irak Türkiye'ye karşı terörün yuvalandığı bir yerdi. Irak yönetiminin bir sorumluluğu vardı. Bunu engellemesi gerekiyordu. Bunu anlatmaya çalışıyorduk.

"Biz bunu anlatmaya çalışırken Başbakan Türkiye'nin içinde terörü bitirdikte sıra Irak'a mı geldi" diyordu. Biz bunu anlatmaya çalışırken Başbakan rakamları da tersine çevirerek **"4500 tane terörist Türkiye'de, birkaç yüz tane Irak'ta biz önce kendi işimizi yapalım"** diyordu. Yanlış olarak. Ve biz bunun önemli olduğunu ve öncelikle bunun bitirilmesi gerektiğini söylüyorduk. Ve Irak'a gerekirse askeri müdahale yapılmasının zorunlu olduğunu ifade ediyorduk. Tezkere bu tartışmaların sonucunda çıktı. Sonra müdahaleye hükümet gene uzak durma gayreti içindeydi.

Yani **"teröre karşı etkin önlem almamayı demokratlık zanneden"** bir anlayış içindeydiler. Halbuki hiç alakası yok tam tersidir. Sonra askeri müdahale artık bu Aktütün ve Dağlıca baskınlarından sonra kaçınılmaz hale geldi.

Ama müdahale daha 3. günündeyken Amerikan Savunma Bakanı **"yeter artık bırakın"** diye açıklamalar yapmaya başladı. Buna karşı biz Türkiye'de tepki gösterdik ve askeri müdahale bir hafta içinde noktalanınca da bunun yanlış bir karar olduğunu açıkça ifade ettik ve **o zamanki Genel Kurmay Başkanıyla ciddi bir tartışma yaşadık**, hatırlarsınız.

Şimdi bütün bunları niye söylüyorum. Çok önemli konularda biz parti olarak değerlendirmemizi, düşüncemizi Türkiye'ye karşı sorumluluk duygusu içinde ortaya koyarız. Bu Silahlı Kuvvetlerin görüşüyle bazen karşı karşıya gelir, gelmez ayrı bir iştir. O bizi engellemez orada onu söyledik.

Bakın şimdi son bu açılım politikası, Kürt açılımı politikası ortaya atıldıktan sonra Milli Güvenlik Kurulu bir bildiri yayınladı. O bildiriye karşı Cumhuriyet Halk Partisi çok net bir şekilde tavır takındı. Ve tarihi sorumluluklara dikkati çekti hatırlayacaksınız. Biran bile tereddüt etmedik. Yanlışa yanlış deriz biz. Hep dedik. Hiçbir zaman kendi siyasetimizi bir başka kurumun içinden götürme anlayışını Cumhuriyet Halk Partisi olarak uygun görmedik. Bizim çok açıktır bu konulardaki tavrımız. Hep bu çizginin, bu yaklaşımın içinde olduk.

Şimdi böyle bir tavrı götürmüş olan bir Cumhuriyet Halk Partisini böyle bir bildiriyle, böyle bir ihbar mektubuyla suçlamak ancak siyasi bir projenin gereği olarak ortaya atılabilir.

Şimdi bu ihbar mektubunu yazan kişi Cumhuriyet Halk Partisinin bu konudaki sorumluluğuna yönelik ortaya bir belge koydu mu, bir somut iddia söyledi mi? Kanıtladı mı?

Bu eğer böyle bir ithamı varsa bu ihbarı ifade eder o ihbar doğrultusundaki süreç içinde elindekileri ortaya koyar. Şimdi kamuoyuna siyasi hedefini ilan ediyor. Bu belgenin aslında kimlerin sorumluluğu altında yapıldığı konusundaki kanaatini ancak yargı süreci içinde şekillenebilecek olan kanaatini ifade ediyor ve bu ifadede ilginç bir şekilde bütün Türkiye'deki kamuoyuyla paylaşılıyor. Ve 4,5 aylık bir zamanlama götürülüyor bütün bunların olabilmesi için. 4,5 ay sonra ne oldu sorusunu sormuştum. 4,5 ay sonra bir kanun çıktı, 4,5 ay sonra albay sorunu, Genel Kurmay Başkanı sorunu, hatta Cumhuriyet Halk Partisi sorunu haline getirilmek istendi.

Neyle getirildi? Belgeyle mi getirildi? Hayır bir ihbar mektubu ile getirildi. Ne var o ihbar mektubunda? Ne biliyorsan söyle. O iddianın bir belgesi varsa çıkar o belgeyi koy ortaya. Böyle bir şey yapmış mı? Hayır böyle bir şey yapmamış. Sadece itham etmiş.

Şimdi bu ithamın iç yüzünü en doğru şekilde değerlendirebilecek konumda bulunan bir kişi olarak ben diyorum ki eğer senin diğer söylediklerin Cumhuriyet Halk Partisi hakkında söylediğin gibiyse o zaman bunun ne anlama geldiğini ben görüyorum diyorum.

Burada iki olay önemlidir. Mesele sadece bir zamanlama ve gündem çarpıtma konusu değildir. Yani bazıları şöyle düşünüyor. Efendim tam işte Kürt açılımının çıkmaza girdiği noktada bu mektupla gündemi değiştirmeye çalışıyorlar ve açılım politikasının iflas bu noktayı saklamaya çalışıyorlar. Bu bir düşüncede bu masum bir düşünce. Olay ondan ibaret değil. Olay sadece kamuoyunun gündemini değiştirmek değil. Elbette siyasetçiler gündem değiştirmek için gereken girişimleri yaparlar. Bunu yapan siyasetçi mi? Bunu yapan bir asker, bir subaysa onun motifi başka demek ki. Yani o bir siyasi gündeme hizmet ediyorsa o siyasi gündemi değiştirme ihtiyacı kimin ihtiyacı? AKP'nin ihtiyacı, Başbakanın ihtiyacı. Peki bu ihbarı yapan kişinin ihtiyacı ne? O zamanlamayı hangi duyguyla yapıyor? Zamanlamayı bırakın zamanlamamanın ötesinde belgenin hedefini değiştiriyor. Belgeyi gönderiyor gibi yaparken üç tane belge koyuyor. Belge değil, üç tane yazı koyuyor. Birisi belge, birisi onun kendi kişisel ihbarnamesi ithamnamesi, üçüncüsü de gene bilmem kimin hazırladığı bilgi destek

planı. Üç tane birden. Birken üç çıktı. Kardeşim teker teker ambale olacağız. Ne yapmaya çalışıyorsunuz? Yani ne olduğunu koyun ortaya görelim. Yani bu belgeyi söyleyin halledelim. Belge yetmiyor arkadaşlara. Belgeden yola çıkarak işi çok daha farklı siyasi hedeflere yöneltmek istiyorlar. Siyasi çerçevesini değiştiriyorlar ve o zamanlamayı yaparken kanunun çıkarılmasına imkan veriyorlar. Ve kapsamlı bir siyasi ithamname haline dönüştürüyorlar.

Ciddi, sorumlu bir ihbar ancak elinde bulundurduğun belgeyi derhal ilgili yargı sürecine intikal ettirerek yapılır ve o konuda söyleyeceğin ek bilgiyi ve tanıklık imkanı varsa onu da o sürecin içinde yaparsın. İddialarını söylersin soruşturulur. Şimdi bir kamuoyu yönlendirmesi yapılmak isteniyor. Sadece gündemi çarpıtmak için değil gündeme yeni ve büyük hedefler taşımak için, yeni bir tartışma taşımak için.

Şimdi böyle bir oluşumun içinde yer tutmayı, bunun bir parçayı olmayı kim içine sindirmiştir. Kimdir bu kişi? Bunun derhal ortaya çıkması lazım. Yani bu ithamları yapan kişi Cumhuriyet Halk Partisini, Genel Kurmay Başkanını suçlayan, o ihbar mektubunu yazan kişi yani kimdir bunu doğrusu kamuoyu merak ediyor. Biran önce ortalığa çıkmalıdır. İthamlarını kanıtlamalıdır, belgelemelidir. Hepimiz olayı görmeliyiz. Şimdi Türkiye'nin bu ortamında böylesine bir geniş cephe açılmasını, yeni ve geniş bir cephe açılmasını, kavganın birden tırmandırılmasını, sadece gündem saptırma olarak izah etmek mümkün değildir.

Ortada bir ciddi çatışma kararının alındığını ve bu kararın çeşitli yöntemlerle, belli bir stratejiyle, belli bir zamanlama ile uygulanmakta olduğunu hep birlikte görüyoruz.

Bütün bunları söylerken ben tabi bu belge tartışması ilk ortaya çıktığı zaman çok net bir şekilde tavır takınmış bir partiyiz. O zamanda demiştim derhal gereği yapılınsın. Derhal ortaya çıkarılınsın demiştik. Ve bütün olasılıkları, üç olasılığı da dikkate alarak değerlendirmemizi yapmıştır. Aynı noktadayım ben bu olayla ilgili. Ama şimdi artık belge konusu olmanın ötesine geçti iş.

Bir siyasi ithamnameye dönüştü. Bunu takip etmek, bunu aydınlığa kavuşturmak lazım.

Bakın biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak Türkiye'deki insanlarımızın kendi etnik kimliklerine sahip olma hakkını, etkin kimliğini özgürce yaşama hakkını ve anadilini konuşma, öğrenme, öğretme ve anadilinde yayın yapma hakkını 20 yıl önce o zamanki hukuk sistemine karşı, siyaset düzenine karşı büyük bir mücadeleyle savunduk. 20 yıl önce savunduk.

Gine 20 yıl önce benim Kürtçe konuşmayı yasak bilen hukuk düzenine karşı kanun değişikliği teklifim meclisin arşivindedir. Arkadaşlarımızla birlikte ilk imza benim olmak üzere evet bu kanun teklifini verdik. İşte burada, kanun teklifi de bu. Şu kanun teklifi. Kürtçe konuşmanın yasak olduğu, Kürt'üm demenin yasak olduğu dönemde biz 20 yıl önce bunu yapmışız. 20 yıl önce neyi savunmuşuz? 20 yıl önce herkesin etnik kimliğiyle iftihar etmek hakkıdır, kendi etnik kimliğini

sahiplenmek, onun gereğini yerine getirmek hakkıdır demişiz. **Etnik kimliğe özgürlük anlayışını 20 yıl önce biz savunmuşuz.**

Şimdi geldiğimiz noktada açılım diyerek birilerinin yapmaya çalıştığı etnik kimliği bir milli ayrışmanın dayanağı haline getirmek. Türkiye'nin milli bütünlüğünün dışına belli bir etnik kesimi taşımanın yol taşlarını, kilometre taşlarını döşemek.

Açılım bu değil. Bu ayrıştırma projesi. Yanlış olan bu. Ve bizim karşı çıktığımız bu. Yapılması gereken muhatap olarak halkın alınmasıdır. Halk ne istiyor halk? Ayrışmamı istiyor? Kesinlikle öyle bir şey istemiyor. Halk ne istiyor?

Sorunlarına sahip çıkılmasını, dışlanmışlıktan kurtarılmasını, çocuklarının da Türkiye'yi yönetebilecek insanlar olarak iyi bir şekilde yetiştirilmesini, o bölgeyi kavuran o işsizliğe biran önce son verilmesini, o bölgede yaşayan insanların ve ailelerin kendi ayakları üzerinde durabilir hale dönüştürülmesini istiyor.

Onun için yatırım yapmak gerekiyorsa yatırım yapacaksın. Devletin bir girişim yapması gerekiyorsa, bir devlet kurumu, kamu kurumu kurmak gerekiyorsa kamu kurumu kuracaksın. Kuracağım kuruluş eğer zarar ederse zarar etmesini göze alacaksın. Hayır ben zarar edecek ekonomik kuruluş kurman dersin Güneydoğu'daki insanları işsiz bırakırsın. İşsiz bırakırsan aileleri çökertirsin. Aileleri çökertirsen her ailedeki 10 – 11 tane çocuğu geleceksiz bırakırsın. Onları ya teröre ya yer altı dini örgütlenmelerine veyahutta mafyalaşmaya teslim edersin. Bunu değiştirmek lazım. Yapılması gereken bu.

PKK'nın amacı bu değil. PKK'nın hedefi o değil. O bölgedeki insan işsizliği değil. Ekonomik sorunu değil. Onları bir milli ayrıştırmaya taşımak onun hedefi. Türkiye'nin dışına taşımak.

Biz Kürt kökenli insanların Türkiye'de bu milletin bir eşit evladı olarak yaşama hakkını savunuyoruz. Bu yaşama hakkını savunmak onları ayrıştırma projesine karşı çıkmaktan geçer. Onu yapıyoruz. PKK ayrıştırmanın mücadelesini veriyor. Biz kaynaştırmanın mücadelesini veriyoruz. Yanlış olan özüdür. Sadece görüntü, işte milleti rahatsız etti. Elbette rahatsız etti. Elbette bir simgesi var. O görüntünün de bir anlamı var. Efendim üniformayla gelmiş. Ya sen üniformayla gelmiş diyorsun. Sizin anlaşmanız adamın teslim olmak üzere gelmeyeceğini kabul etmek anlamında değil mi? Adam teslim olmaya gelmiyor müzakere etmeye geliyor. Sende gel serbest bırakacağım diyorsun. Kim diyor serbest bırakacağım diye? Mahkeme mi diyor? Mahkemeden önce sen diyorsun. Serbest bırakma vadiyle geliyor buraya. Serbest bırakmayı taahhüt ediyorsun. Çadır mahkemesi kurmuşsun oraya. Hakim göndermişsin terör sanığının ayağına, PKK'lının ayağına. Yani bu bir görüntü meselesi değil işin özü.

Özü ne? Terör yaparken ben seninle müzakere yaparım deme yanlışdır. Terör ve müzakere ikisi bir arada olmaz. Çünkü terör yapanla müzakere ettiğin zaman onun terör yapma hakkını kabul

ediyorsun demektir. Terör yapmasını engel olarak saymıyorsun demektir.

Terör yapmaya devam edebilirsin demektir. İngiltere’de silahlı mücadeleye devam ederken müzakere etti mi İngiliz hükümeti? İspanya’da müzakere etti mi? Türkiye’de bizimkiler ediyor. Kiminle müzakere ediyor? Terör karargahıyla. Neyi müzakere ediyor? Sen teröre devam et gel Türkiye’ye. E gelirim dedi adam. Tutmayacak mısın? Tutmayacağım. E tutmazsan ben kahraman olurum orada ya. Kahraman olduğunu görünce vay sen şov yapıyorsun. Ne demek şov yapıyorsun? Elbette yapacağım. Sen adamı kahraman olmanın şartlarına kavuşturmuşsun. Gelmiş 20 yıl mücadele ettiğini sen bildiğin halde görmezlikten gelmeyi taahhüt etmişsin, Genel Müdürleri, Müsteşarları sınıra dizmişsin, mahkemeyi ayağına taşımışsın, serbest bırakmışsın sonra görüntü şark kurnazlığı. Bunların inandırıcı hiçbir tarafı yok. Yanlıştır bu iş. Yanlıştır. Yöntemi değiştirecek. PKK’yla müzakere olmaz. PKK karşısında Türkiye tavrını takındı. Millet ayağa kalktı. Organizede değil değerli arkadaşlarım. Ayağa kalkan kadınlar, erkekler, köylüler, kasabalılar, kentliler. Bütün Türkiye ayakta. Şu düşünce, bu düşünce, o siyaset bu siyaset herkes ayakta. Millet ayakta. Ve bu süreci durduran milletin ayağa kalkmasıdır. Yoksa o ona telefon açtı, bu bilmem ne yaptı. Bunların hepsi boş laf.

Başbakan Ağrı’da süreci methetti, Erzurum’da frene bastı, Pakistan yolunda durdurdum dedi. Bir günde yaşanan olaylardır bunlar. Şimdi millet istemiyor. Milletle inatlaşma olmaz. Canım millet istemiyor ama emir büyük yerden. Ne yapalım çaremiz yok mu diyorlar? Yani durmaması ne demek? Önce duracak mı, durmayacak mı hepimiz onu merak ediyoruz. Eğer şimdi bu ara verme bir süre sonra olaydan tümüyle vazgeçtik demenin bir aşaması ise bu bir şeydir. Ama eğer şimdi ara verme bunu hazmettirelim, biraz vatandaşların tepkisini dindirelim, hazmettirelim daha sonra devam ederiz demek ise onun aşamasıysa başka bir şeydir. Şimdi bütün bunları göreceğiz. Bütün bunu belirleyecek temel dayanak milletin iradesidir. Demokraside milletin iradesine rağmen bir şey yapılmaz. Benim tavsiyemde AKP’nin, Başbakanın derhal milletin bu iradesini kendisini hiç aldatmadan, doğru olarak okuması ve gereğini tam olarak yapmasıdır. Ve bu işi noktalamasıdır. Yanlış muhatapla temas kurarsan o muhatabını kahraman yaparsın. Sadece senin gözünde muhatap kalmaz o vatandaşın gözünde de muhatap olmaya başlar ve çok tehlikeli olur. İstedığın tam tersi ortaya çıkar. Terör sonuç vermiş olur. Terörle sonuç alınmaz lafı ortadan kalkar. Terörle sonuç alınmış olur.

Şimdi tabi olayın öyle anlaşılıyor ki bir uluslararası boyutu var. Yani Türkiye’nin kendi iç dinamiklerine bu iş bırakırsa bunu sürdürmenin bir anlamı yok, çılgınca bir şey. Millet istemiyor, kimse istemiyor. Kürt kökenli insanlar istemiyor. Sorumlu, akıllı başında insanlar ya yapmayın, başımıza iş açıyorsunuz diyorlar. Ama öyle anlaşılıyor ki millet iç dinamikle bunu istemediği halde böyle bir şeyi talep eden birileri var.

O talep edenlere bir şeyi anlatmak lazım. Bunu anlatma durumunda olanda Türkiye’de iktidardır, Başbakandır. İktidarlar bunun için vardır.

Türkiye’nin ortaya çıkmış olan bu temel gerçeğini sahiplenip PKK’yı imha etmek değil, kullanmak isteyenlere, PKK’yı kendi siyasi amaçları için zamanı geldiğinde, yeri

geldiğinde değerlendirilebilecek bir faktör gibi kullanmak isteyenlere bunun artık sürdürülebilir olmadığını, kabul edilebilir olmadığını net bir şekilde anlatmak lazım. Muhataplarımıza, dostlarımıza, büyük ülkelere PKK'yı dışlamak durumunda olduklarını, gözden çıkarmak durumunda olduklarını anlatmak lazım. Bu konuda çok ileri sözler söylenmiştir. PKK Amerika'nın düşmanıdır denmiştir. Türkiye'nin düşmanıdır, Irak'ın düşmanıdır denmiştir. Ama gereği tam yapılamamıştır. Gereğinin yapılmasını sağlamak lazımdır. Bu bir diplomatik iştir. Türkiye'nin dünyaya, ilgili muhataplara artık PKK'yı bu bölgede faktör olarak değerlendirmenin mümkün olmadığına ikna etmesi lazımdır.

Türkiye'nin bu ikna işini yapacak büyük potansiyeli vardır, büyük olanakları vardır. Türkiye gücünü, imkanlarını, potansiyelini kararlılıkla muhataplarına, dostlarına bu gerçekleri anlatarak bu noktaya gelebilir, gelmelidir. Dış himaye, destek ortadan kalktığı anda artık PKK'nın bir tehdit konumunu sürdürmesi kesinlikle mümkün olmaz.

Bunu gerçekleştirmek lazımdır. Terörle mücadele çifte standartlı yürümez. El Kaide'yle hangi hedefe yönelik mücadele ediyorsanız PKK'yla da aynı hedefe yönelik mücadeleyi kabul edeceksiniz. El Kaide'yle müzakere yapılıyor mu? Birileri El Kaide'yle oturun masaya müzakere edin diyor mu, diyebiliyor mu? Demenin bir anlamı var mı, bir yararı var mı? PKK'yla da birileri bize oturun müzakere edin demesin. Bu konularda rapor hazırlamasın. Bizim hükümetlerin zafiyetlerini kullanarak o raporları uygulattırmaya kalkmasın. Kalkarsa ortaya çıkan tablo açık. Bu tabloyu doğru değerlendirsin.

Türkiye bu bölgede istikrarın güvencesidir. Bu bölgenin barışının güvencesidir, huzurunun güvencesidir. Türkiye'yle kimse oynamasın.

Milletin bu kadar açık ortaya çıkan iradesine rağmen Türkiye'de milletin iradesini zaafa uğratacak dayatmaları, zorlamaları, sıkıştırmaları kimse düşünmesin.

Bıraksınlar Türkiye olarak biz Irak'ın yaşadığı macerayı yaşamayalım canım. Irak'taki etnik cehennem Türkiye'ye taşınmasın. Bunun bir yolunu bulalım. Bunun yolunu bulması gerekende biziz, hükümettir, iktidardır. Millet sözünü söylemiştir. İktidarın şimdi milletin sözünü doğru anlamasını sağlamak lazımdır. Önce iktidar milletin sözünü doğru anlayacak, sonra o sözü dışarıdaki muhataplarımıza doğru anlatacak. Türkiye'nin ihtiyacı budur.

GENEL BAŞKAN DENİZ BAYKAL'IN BASIN AÇIKLAMASI

(22 EKİM 2009)

ORTAYA ÇIKAN SON TABLO HUKUK VE SİYASET YAŐAMIMIZDA ÇOK TEMEL BİR KIRILMAYI TEMSİL ETMEKTEDİR. HUKUK DÜZENİ ORTAYA ÇIKAN BU TABLOLA ÇOK AĞIR DARBE YEMİŞTİR.

Bugüne kadar hukuk düzenimizde örneği görülmeyen bir açık kırılma ortaya çıkmıştır. Sadece hukuk düzenimizde değil siyaset düzenimizde de bir büyük kırılma yaşanmıştır. Bunun günlük değerlendirmelerin ötesinde çok büyük bir anlam taşıdığı, önem taşıdığı açıktır. O nedenle ben bu noktaya özellikle herkesin dikkatini çekmek istiyorum.

PKK temsilcileri olarak Türkiye'ye gelen kişilerin Türkiye'de adliye kadrolarımız tarafından karŐılanıŐ ve sorgulanıŐ biçimleri örneği kolayca görülemeyecek bir durum yaratmıştır. Savcılar, hakimler sınır boyuna taşınmış ve PKK terör örgütünün temsilcilerinin ifadeleri onların ayağına gidilerek ve ifadeleri süzgeçten geçirilerek kayda alınmıştır. Ama bu gerçekleri örtbas etmeye hiçbir şekilde yetmez. Çünkü durum çok açıktır. Gelenler buraya ceza kanunumuzun 221. maddesinin öngördüğü şekilde terör örgütünü terk ederek gelmiş değillerdir. Terör örgütünü bırakarak gelmiş değillerdir. Tam tersine terör örgütünü temsil ederek gelmişlerdir. Terör örgütünün kuryesi olarak gelmişlerdir ve terör örgütünün liderinin talimatıyla geldiklerini açıkça ifade etmişlerdir. Terör örgütüne saygılarını belirtmişlerdir.

Bütün bunlar bizim hukuk sistemimizde, ceza sistemimizde hiçbir suç kapsamı içine sokulamamıŐtır. Bu gerçekten ibret alınacak bir manzaradır. Savcıların ve hakimlerin özellikle terör sanıklarının, suçluların ayağına taşınmış olması çok örneği görülmez bir tabloyu bize yaşatmıştır. Savcılarımızın ve yargıçlarımızın onurları zedelenmiŐtir. Hukuk sistemimiz katledilmiştir. Göz göre göre siyasi bir talimatla, siyasi bir kararla, siyasi bir tercihle hukuk biryana bırakılmış talimat doğrultusunda işlem yapılmıştır. Hukuk siyasi talimatın emrine sokulmuŐtur. Böyle bir manzara bu kadar açık bir hukuk ihlali çok sık rastlanan bir tablo değildir.

Önce bu derin hukuk kırılmasına herkesin dikkatini çekiyorum. Bildiğim kadarıyla savcılar eski Genel Kurmay Başkanı Sayın Hilmi Özkök'ün ayağına giderek onun ifadelerini almıştı. Şimdi birde PKK teröristlerinin ifadesini almak için onların ayağına gitmiştir, sınıra gitmiştir. Olayın hukuki boyutu çok açıktır. Hakimlerin, mahkemenin, savcılarının, savcılarla birlikte sanıkların ayağına taŐınmasının bir başka örneği de yoktur. Bu tabi kararlaŐtırılan amaca ulaşmak için hangi bedellerin ödeneceği, nelerin göze alındığı konusunda fevkalade aydınlatıcıdır. Yani Türkiye'nin temel hukuk sistemini dahi yok saymayı içine sindirerek bu konuda iktidarın kararlaŐtırdıđı projeyi uygulamakta olduğunu görüyoruz.

Ayrıca hukuk sistemimizdeki bu kırılma çok tartıŐılacaktır ve bunun sorumluluğundan Adalet Bakanının ve hükümetin yargılama sürecine bizim karıŐmamız doğru olmaz,

anayasamızın 138. maddesi diyerek sıyrılması mümkün değildir. Tam tersine 138. maddenin içeriği ortadan kaldırılmıştır. Bu bir siyasi talimat olmadan gerçekleştirilebilecek bir tablo değildir. Bir adliyenin sanıklarının ayağına taşınması, savcıların, hakimlerin helikopterle uçurularak bunların ayağına götürülmesi bir açık, aleni siyasi müdahaleyi ortaya koymaktadır.

HUKUK HAYATIMIZ AĞIR BİR DARBE YEMİŞTİR. SİYASİ HAYATIMIZDA AĞIR BİR DARBE YEMİŞTİR.

Terörist örgütün bir hukuk ihlali içinde olmadığı şunda ortaya çıkan tabloyla görülmüştür. Yani PKK'lı olmanın bir suç olmadığı, PKK'lı olunabileceği, hukuk sistemimizin PKK'lı olmayı engelleyici bir yanı olmadığı bu tabloyla gözükümüştür.

Buraya gelenler pişmanlık ifade etmek için gelmiyorlar. Terör örgütünü terk ettik diye gelmiyorlar. Terör örgütünü temsil ederek geldik diyorlar. Kurye olarak geldik diyorlar. Mektup getirdik diyorlar.

Biz o örgütün parçasıyız diyorlar ve onlara hiçbir şey yapılmıyor. Yani terör örgütünün üyesi olmak ve örgütü terk etmemek, örgütü reddetmemek, örgütün mücadelesini bıraktığını söylememek ceza kanunumuzun 221. maddesine nasıl sığdırılıyor? Bunun anlamı PKK'nın artık bu uygulamaya bakacak olursak bir suç örgütü olarak anlaşılmadığıdır. Eğer terör örgütü suçsa bu örgütün temsilcisi olarak buraya gelenlerin suçlu olması kadar doğal bir şey yoktur. O örgütü temsil edenlerin, o örgütün kuryeliğini yapanların bir suç faaliyeti içinde olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Şimdi orada suç tespit edilmediğine göre ortaya çıkan manzara PKK örgütüne üye olmak artık suç değildir. Hukuk nezdinde PKK bu operasyonla aklanmıştır. Bu bir acı tablodur. Bu tabi çok tartışılması gereken bir manzara ortaya koyuyor. Buraya nasıl gelmiştir? Nasıl bütün devlet teşkilatı, müsteşarlar, genel müdürler, savcılar, vali temsilcileri, vali vekilleri oraya nasıl gitmişlerdir ve orada bu tablo onların göz önünde, onların katkısıyla nasıl gerçekleşmiştir? Bunun derin bir anlamı vardır.

Siyasi bakımdan o yaşanan tablo bize terörist olarak bilinenlerin siyasal bakımdan kahraman haline dönüşmekte olduğunu bize göstermiştir. Bu son operasyonla teröristler kahraman olmuşlardır. Bu dönüşüm şaşırtıcı bir dönüşüm değildir, planlanmış olan bir dönüşümdür, öngörülmüş olan bir dönüşümdür.

Buraya gelenler çok gösterişli bir biçimde onbinlerce insanın kilometrelerce selamladığı, karşıladığı, kucakladığı bir buluşma içinde Türkiye'ye girmişlerdir. Bu merasimler, bu sevinç gösterileri öyle anlaşılıyor ki bazı çevreleri rahatsız etmiştir ve şimdi itidal tavsiye etmektedirler. 25 yıl dağda kendi davası için mücadele edipte 25 yıl sonra Türkiye'de böyle karşılanmanın o mücadeleyi verenler açısından sevinç doğurucu bir yanının olmayacağını mı düşünüyorsunuz? Bunun bir büyük mutluluk vesilesi olmamasını nasıl düşünebiliyorsunuz? 25 yıl o mücadeleyi vermiş olan bir örgüt şimdi Türkiye sınırları içinde bir kahraman gibi karşılanarak, savcılarını, hakimlerini ayağına getirerek, suçlu olmadıklarını kararını çıkararak serbest bir şekilde topluma dönüyor olmalarının, bunun sağlanmış olmasının, bu mücadelenin arkasında 25 yıllık

terör mücadelesinin yattığı gerçeğini o mücadeleye katkı vermiş olan insanların bir zafer duygusu yaşamadan nasıl yansıtılmaları mümkün olabilirdi.

O nedenle kimse o sevinç gösterilerini yapanları suçlamasın. Onlar kendileri açısından hak ettiklerini düşündükleri bir sevinci yaşamaktadırlar, bir bayramı yaşamaktadırlar. Önemli olan o sevincin onlara yaşatılmış olmasıdır. Önemli olan onlara bu zafer duygusunun verilebilmiş olmasıdır. Siz onlara bu zafer duygusunu vereceksiniz ama sevinmeyin diyeceksiniz.

Bunun inandırıcı bir tarafı yoktur. Çok acı bir manzara. Tabi terör örgütünün kuryesi olan, temsilcisi olan kişiler Türkiye sınırları içinde onbinlerce insan tarafından selamlanıyor, alkışlanıyor, büyük bir gösteriyle Türkiye'ye dönüyorlar. Sanki İstanbul'un milli mücadele sırasındaki işgaline son veren beyaz at üstünde Refet Paşa'nın İstanbul'a girişi gibi şimdi PKK'lılar lüks cipleriyle sınıra gelip otobüslerin üzerinde insanları selamlayarak Türkiye'ye bir zafer dönüşü yapıyorlar.

Başbakanda bunu bir sevinç tablosu olarak niteliyor. Bu aslında bir utanç tablosudur. Çünkü siyasi açıdan bakılınca şu görülmüştür ki ortaya çıkan manzara teröristlerin kahraman haline dönüştükleri bir manzardır. Bu iktidarın bu süreci getirdiği aşamada ortaya çıkan tablodur. Teröristler kahraman olmuşlardır. Ve evlatlarını şehit vermiş olan analar, babalar evlatlarının mücadelesi ettiği teröristlerin şimdi Türkiye'de bir kahraman haline dönüşmekte oluşunu büyük bir acıyla izlemektedirler. Dün bir şehit anasının söylediklerini hiçbirimizin unutmaması mümkün değildir. Şehit anası diyor ki; "Keşke ben çocuğumu dağa PKK'ya gönderseydim de bugün şehit olacağına bir kahraman gibi Türkiye'ye dönseydi ve gelip benim elimi öpseydi".

Olay sadece bir teröristin ya da 4 – 8 teröristin 8 kahramana dönüşmesi olayı değildir. Türkiye'nin 25 yıllık terörle mücadelesinin ne anlama geldiğinin sorgulanması olayıdır. 25 yıl Türkiye niçin bu mücadeleyi vermiştir? Niçin bu acılar yaşanmıştır? Bunun anlamı nedir? 25 yıl sonra bu mücadelenin 25. yılında eğer böyle bir tablo ortaya çıkacaksa bu mücadeleyi vermiş olanların ne konumda olduğu elbette sorgulanmalıdır.

TÜRKİYE ÇOK BÜYÜK ACILAR ÇEKTİ. ÇOK BÜYÜK FEDAKARLIKLAR GERÇEKLEŞTİRİLDİ. AMA GELDİĞİMİZ BU NOKTADA ŞİMDİ ACABA BU MÜCADELEYE DEĞER MİYDİ DİYE İNSANLARIN SORGULAMAYA BAŞLAMASI ÇOK DÜŞÜNDÜRÜCÜDÜR.

Siz bir daha terörle bir mücadele ihtiyacı ortaya çıkarsa, insanları terörle mücadeleye nasıl yönlendireceksiniz, ne diyerek yönlendireceksiniz? Devletin güvenilirliği, inandırıcılığı nerede kalmıştır? Çok acı bir manzara ortaya çıkmıştır. Siyasal hayatımız çok derin bir sarsıntı yaşamıştır. Derin bir kırılma yaşamıştır. İyi, doğru, güzel ile kötü, yanlış, çirkin iç içe geçmiştir. İnsanlar ne için hayatlarını vermelidirler, niçin vermişlerdir? Hayatlarını verenler bugün saygıyla karşıladığımız birer kahraman mıdır? Kahraman kimdir? O şehitlerin karşısında mücadele ettiği insanlar mı kahramandır? O ölen şehitler mi kahramandır? Bugüne kadar millet verdiği şehitleri kahraman diye kabul etmiştir. Onlar için gözyaşı dökmüştür, onları bağrına basmıştır, onların acılarını yaşamıştır. Şimdi tablo değişmeye başlamıştır. Şimdi onlar değil, onların mücadele ettiği insanlar kahraman haline gelmeye başlamıştır. Ve millet aldatılmıştır. Millet çok derin bir aldatılmışlık

duygusu içine sürüklenmektedir. Bu siyasi yaşamımızın çok derin bir köklü bir kırılması demektir. Bunun çok büyük sonuçları olacaktır. Teröristi kahraman yapmak her babayiğidin harcı değildir. AKP bunu başarmıştır. AKP'nin izlediği politika, bu iktidarın izlediği politika teröristi kahraman yapma politikasıdır. Suçu masumiyet haline dönüştürmeyi başarmıştır. Hukuki allak, bullak etmiştir. Hukuku katletmiştir. Suç suç olmaktan çıkmış masumiyete dönüşmüştür. Terör terör olmaktan çıkmış kahramanlığa dönüşmüştür. Ve bu Türkiye'yi derinden sarsmıştır, derinden yaralamıştır. Acı olanda tabi bu tablonun bir sevinç tablosu olarak Başbakan tarafından nitelendirilmesidir. Demin söylediğim gibi bu tablo bir sevinç tablosu değildir bir utanç tablosudur.

Buraya geldiler PKK'lılar. Ne için geldiler? Pişmanlık beyan etmek için mi geldiler? Örgütü bırakmak için mi geldiler? Terörü takbiye etmek için mi geldiler? Terörü kınamak için mi geldiler? Artık silahlı mücadelenin anlamı yok, silahlı mücadeleyi bıraktık, bundan sonra silahlı mücadele yapmayacağız demek için mi geldiler? Biz silahtan vazgeçtik, bizi toplumla kaynaştırın demek için mi geldiler? Buraya geliş nasıl planlandı? Bu gelişin arkasında hangi proje var? O proje nasıl oluşturuldu, kimler tarafından oluşturuldu? Tesadüfen mi geldiler? O anda kararlaştırdıkları için mi geldiler? Kim kararlaştırdı? Kim var bu sürecin içinde? Çok açık bu sürecin içinde PKK var, İmralı bu sürecin içinde, DTP var bu sürecin içinde, AKP var. Bu üçü birlikte kararlaştırdılar. Üçü birlikte bir uygulama planı yaptılar, bir eylem planı yaptılar. O uygulama planını kimseyle paylaşmadılar, kimseye bilgi vermediler, dikkatle gizli olarak tuttular. Ucu açık bir süreçtir dediler. Herkesle konuştular ama kimseye bir şey söylemediler. Bunu bilinçli olarak yaptılar. Bu eylem planı bu üçlü tarafından hazırlanıp sahneye konulmuştur, uygulanmıştır. Dağdan insanların Kandil'den inip sınıra gelmeleri, aynı gün bütün Ankara'daki devlet teşkilatının, adliyesinin, mülkiyesinin, müsteşarının, genel müdürünün, savcısının, hakiminin oraya gelişi bu planın icabıdır.

ŞİMDİ BU PLANIN ASLINDA HÜKÜMETİN PLANI OLDUĞUNA İÇİŞLERİ BAKANI BİZİM İNANMAMIZI İSTİYOR. BU PLANIN MÜŞTEREK OLUŞTURULMUŞ BİR PLAN OLDUĞU ÇOK AÇIKTIR. BU PLANIN ARKASINDA HİÇ KUŞKU YOK ULUSLARARASI BİR PROJE VARDIR.

Amerika'da hazırlanmış olan zamanında bizlerin dile getirdiği o uluslararası proje doğrultusunda bu eylem planı bu üçlü arasında müzakere edilmiş, kararlaştırılmış ve sahneye konulmuştur. Peki bu eylem planının içinde PKK'lıların PKK'lı olarak, örgüt temsilcisi olarak, örgütlerini reddetmeden şanla, şerefle Türkiye'ye gelmeleri vardır. Türkiye'de o şekilde kabul edilmeleri vardır. Türkiye'de o şekilde serbest bırakılmaları vardır. Hukukun icabı olarak değil, kararlaştırılmış olan, bu üçlü arasında kararlaştırılmış olan projenin icabı olarak, onun gereği olarak, onlar arasında müzakere edilmiş eylem planının gereği olarak PKK'lıların PKK'lı olarak Türkiye'ye gelmeleri eve Türk adliyesinin ceza kanunumuzun, hukuk sistemimizin, savcılarımızın, hakimlerimizin bu tabloya rağmen onları serbest bırakmaları öngörülmüştür. Bu eylem planı hakimler, savcılar, adliye katkısıyla hazırlanmamıştır. Hükümet hazırlamıştır.

Şimdi buraya kimlikleriyle gelmişler ve o kimliği bizim adliye sistemimiz suç olarak kabul etmeme aşamasına gelmiş. Bu suç değil demiş. Hukuk sistemimiz çökmüş. Şimdi siz bizzat terör örgütünün üyesini o örgütün kuryesi, temsilcisi olarak Türkiye'ye gelmiş olan insanı suçlu saymazsanız terör örgütünün sempatanını nasıl suçlu olarak kabul edersiniz? Türkiye'de hukukun ana sütunlarından birisi yıkılmaktadır. Burada böyle bir facia yaşanmıştır. Ve toplumun değer yargıları, toplumumuzun temel siyasi, ahlaki ana ilkeleri derinden sarsılmıştır. Buraya gelenler kendi projelerini uygulamak üzere gelmişlerdir. O proje nedir? O proje buraya gelen PKK'lıların Diyarbakır Valisine teslim ettikleri projedir. O proje çok açık bir biçimde bizim anayasal düzenimizin değiştirilmesini, ulusal bütünlüğümüzün ortadan kaldırılması, etnik temelde bir parçalanmanın gerçekleştirilmesini ve devletin bizzat kendi olanaklarıyla bu etnik parçalanmaya katkı verecek şekilde eğitim politikasını değiştirmesini ve bir yeni Kürdistan coğrafyasının artık kabul edilmesini öngörmektedir. Bu mesaj Türkiye'ye taşınmış ve Türk devlet temsilcileri tarafından alınmıştır.

Bu tablo ne sonuç verir bunu dikkatle izleyeceğiz. Ama geldiğimiz aşamada şuana kadar yaşananlar Türkiye'yi derinden sarsmıştır. Ulusal kimliğimizi tahrip etmiştir ve terör örgütünü meşrulaştırmıştır. Kürt kökenli Türkiye'de yaşayan terörle hiçbir ilgisi olmayan bu devletin, bu milletin bir parçası olarak yaşamaktan mutluluk duyan milyonlarca insanın önüne devlet kendi eliyle bu terör örgütünü sizin muhatabınız budur diye koymuştur. Çok vahim bir tablodur, acı bir tablodur. Devlet terör örgütüyle Kürt kökenli insanlarımız arasında var olan ayrışmayı o insanların sorunlarının çözümüne yönelik çabalarla terör örgütünü tecrit etmeyi bir resmi politika olarak götürmesi gerekirken şimdi resmi politika terör örgütünü Kürt kökenli insanlarımızın önüne temsilcileri gibi koymak olmuştur. Buda vahim bir manzaradır. Bir süre önce terör örgütüne karşı mesafeli duran o bölgede yaşayan insanlarımızın şimdi bu konuya bakışlarında ciddi bir değişme ortaya çıktı ise bunun sorumlusu doğrudan doğruya bu süreçtir, bu açılım sürecidir, bu politikadır ve bu politikanın arkasında bulunanlardır.

Dağın tahliye edilmesi terör örgütünün aklanmasıdır. Terör örgütünü aklamışlardır. Terör örgütünün siyasetinin haklı olduğunu ortaya koymuşlardır. Sonuç alıcı olduğunu ortaya koymuşlardır.

Bu tablo Türkiye'de terör yöntemiyle pekala siyasi sonuçlar alınabileceğinin bir örneği olarak önümüze gelmiştir. Terörle sonuç alınmaz laflarının boş laflar olduğu 25 yıl terör yapan insanların birilerinin bize gelmesini sağlayabileceği ve kendi şartlarını kabul ettirebileceği, kendi haklılığını, kendi meşruiyetini, hukuki meşruiyetini, siyasi haklılığını tescil ettirebileceğini ortaya koymuştur. Daha biz adım atmadan bu tablo ortaya çıkmıştır. Şimdi adım atacağız. AKP'nin taahhütleri doğrultusunda bir takım girişimler yapılacak. Türk milletini bölmeye yönelik zaman içinde ayrıştırmaya yönelik projeler yavaş yavaş uygulanmaya girecek. Şimdi onun kabullerine tanık olacağız. Bu vahim bir manzaradır. Bu manzarayı hep kaygıyla ta başından beri milletimizi uyararak izledik.

SON DÖNEMDE BİZİM ÜZERİMİZE YOĞUN BİR BASKI GELDİ. CUMHURİYET HALK PARTİSİNİ DE BU SÜRECİN İÇİNE DAHİL ETMEK İÇİN OLAĞANÜSTÜ GAYRETLER SERGİLENDİ. BİZİMLE BULUŞMAK ÜZERE BAŞBAKAN MEKTUPLAR YAZDI.

Bundan önce pek çok önemli devlet meselesi gündeme geldiğinde acaba Cumhuriyet Halk Partisi ne düşünüyor diye sormayı aklından bile geçirmeyen Başbakan, Anayasa değiştirilirken, Cumhurbaşkanı seçilirken, Meclis Başkanı seçilirken Cumhuriyet Halk Partisinin düşüncelerine itibar etmeyi, onunla istişare etmeyi gereksiz sayan Başbakan hatırlayacaksınız birdenbire bu son dönemde mutlaka Cumhuriyet Halk Partisiyle buluşmalıyım diye bir büyük gayret içine girdi. Zaman konusunda sıkıştık, o kadar bekleyemeyiz, yıl sonuna kadar zamanımız yok dedi, takvim sözkonusudur dedi. Kim yaptı takvimi, nerede yaptı, neye göre yapıldı, takvimi sen mi yaptın, birileriyle mi anlaştın, verilmiş sözler mi var? Bu sorular ortada. Takvim dedi ve harekete geçti. Bu Cumhuriyet Halk Partisiyle buluşma konusunda biz özel bir dikkat sergiledik. Elbette Başbakanla buluşmaya hazırız dedik. Ama bu buluşma tarihi bir buluşma önemini taşıyacaktır. Bu buluşmanın mutlaka gelecekte hiç olmazsa, daha sonraki bir tarihte hiç olmazsa ama mutlaka herkesin haberdar olabileceği bir ortamda kayda alınması zorunluluğu vardır dedik.

Başbakan bu açılım konusunda Cumhuriyet Halk Partisi ne düşünüyor bunu öğrenme ihtiyacı içine girdi birden bire. Bu konularda en çok düşünce üretmiş, rapor üretmiş, politika geliştirmiş partiyiz. Hepsinde ortalıkta. Onları Başbakan biliyor. Her güncel gelişmeyle ilgili kapsamlı değerlendirmelerimizi ifade ediyoruz. Başbakan onları biliyor. Ama onlar yetmiyor Başbakana. Bir şey istiyor buluşalım diyor. Acaba Sayın Başbakan Deniz Baykal'ın olağanüstü değerli görüş ve düşüncelerine gerçekten ihtiyaç hissettiğinden, Cumhuriyet Halk Partisinin ufuk açıcı değerlendirmelerini gerçekten çok önemli saydığından mı bizimle buluşmak istiyordu, yoksa bizatihi buluşmanın kendisini bizimle bir araya gelmiş olmayı bu süreç başlamadan önce dağdan insanlar Türkiye'ye zafer kazanmış gibi ellerini, kollarını sallayarak gelmeden önce, devlet bu gelişme teslim olmadan önce kapalı kapılar arkasında Deniz Baykal'la kimsenin öğrenemeyeceği şartlar içinde buluşmayı istiyordu. Düşüncelerimizi öğrenmek istediği için mi yoksa bizatihi buluşmanın kendisini bu takvim içinde, bu zamanlama içinde önemli saydığından mı? Çok açıktır ki, Başbakan için önem taşıyan biz bu politikayı milli politika olarak götürüyoruz. Bu politikanın arkasında bütün toplum var. Herkesle konuştu, kimseye bir şey söylemedi. E Cumhuriyet Halk Partisi Ana Muhalefet Partisi. Türkiye'nin iktidara alternatif en önemli siyasi gücü. E canım onunla da konuştuk. O da biliyor. Ne söyledi? Canım elbette hepsini yapmadık, dinledik, bir istişare var, bir paylaşma var. Bu izlemine verme gayreti içinde olduğu açık değil mi?

BİZDE BUNA KARŞILIK DEDİK Kİ, BULUŞURUZ AMA HER KELİMENİN KAYDA ALINMASINI ŞART KOŞARIZ.

Öyle anlaşılıyor ki, Başbakanın takvimi bizimle bu konuyu birlikte çözmesine yetmedi ve 70 milyonunda günü geldiğinde öğrenebileceği bir görüşmeyi yapmayı göze alamadı. Çünkü o görüşmede bütün bunlarla ilgili düşüncelerimizi biz kapsamlı olarak söyleyecektir. Yani buradan şunu dikkatinize sunmak istiyorum. Bu süreç şu ana kadar niçin gizli götürülmüştür bu son tabloyla ortaya çıkmıştır. Ve niçin bu süreç ucu açık, adı konulmamış, belirsiz. Her şey konuşulabilir, hiçbir şey konuşulmaz anlayışı içinde götürülmüştür. Bu tablo bunu da ortaya koymuştur. Niçin televizyonun kayda alacağı bir görüşmeyi bizimle yapamamıştır Başbakan? Bu yaşanan olaylar onu da ortaya koymuştur. Biz niçin görüşmemekte haklı çıktık bu yaşanan olaylar onu da

bunu da ortaya koymuştur. gene Başbakan niçin bu süreci hazmettire hazmettire götüreceğiz diye değerlendirmiştir. Buda yaşanan bu tabloyla ortaya çıkmıştır.

BAŞBAKAN ŞU ANA KADAR NEYİ HAZMETTİRDİ? BUNDAN SONRA NEYİ HAZMETTİRECEK?

O örgütün bir yesi olarak geldiğini söyleyerek Türkiye'ye adım atan birisinin Türk adliyesi, Türk hukuku tarafından aklanmış olması işte hazmettirilmek istenen ilk noktadır.

PKK suç rgt sayılmayabilir. Ucundan kenarından o gelen kişilerle ilgili olarak bu bir başlangıç. Hukuken suç olmayabilir. Hakim, savcı bunların eliyle, bunların kararıyla, Türk adliyesinin kararıyla, ceza kanununun açık suç saydığı olayları suç değilmiş gibi muamele ettirmeyi başarabildi. Akıl var, mantık var, hukuk var. Böyle bir Şey olabilir mi? Ben terör örgütünün temsilcisiyim diyecek. O terör örgütünün arkasında 30 bin tane l var. Katledilmiş insanlar var. İnsanları katletmiş bir örgütün bütün dünyanın suç rgt diye kabul ettiği, Amerika'nın suç rgt diye kabul ettiği, BM'nin suç rgt diye kabul ettiği, AB'nin suç rgt diye kabul ettiği PKK'nın temsilcisi olmayı, o rgt terk etmediğini söyleyerek, o örgütün bir yesi olarak geldiğini söyleyerek Türkiye'ye adım atan birisinin Türk adliyesi, Türk hukuku tarafından aklanmış olması işte hazmettirilmek istenen ilk noktadır.

Türk hukukunun onuru zedelenmiştir. Sadece savcılarımızın o ayağa götürülen savcılarımızın, hakimlerimizin değil, hukukumuzun onuru da zedelenmiştir. Şeyi söylemiyorum tabi. Türkiye'deki namuslu, dürüst, saygın insanların mesela bir Mehmet Haberal'ın, mesela bir Mustafa Balbay'ın aylarca neyle suçlandıklarını dahi bilmeden, savcının karşısına çıkmaya Őerefini nasıl elde edeceğiz bilemeden cezaevlerinde tutuklu bırakılması gerçeği karşısında Türk hukukunun 40 bin kişinin katlinin sorumluluğunu taşıyan bir terör örgütünün liderinden mektup getirmiş temsilcilerinin Türk adliyesi tarafından aklandığına tanık olmak gerçekten kolay rastlanacak bir manzara değildir. İşin bir tarafı bu. Şimdi bunu hazmettiriyorlar bize. Mehmet Haberal'ın suçlu olduğuna inanacağız, Mustafa Balbay'ın suçlu olduğuna inanacağız ama terör örgütünün temsilcilerinin suçlu olmadığına da aynı anda inanacağız. Niye? Hukukumuz bu doğrultuda süreçleri işletiyor. Çoğulcu bir hukuk sistemi. Kanunlar değişti mi kardeşim? Kanunlar değişti mi? Sınırdaki uygulanan kanunlar farklı kanunlar mı? Ama oldu. Bırakın oluversin canım amaç iyi. Biz terörü böyle indireceğiz. Ya?

Gelenler projemiz aynen devam ediyor diyorlar. Biz mücadelemizden vazgeçmedik, mücadelemizi sürdürüyoruz. Sizden taleplerimiz var.

Şimdi siz gerekeni yapacaksınız diyorlar. Ve biz yapmaya başlıyoruz.

Neyle yapmaya başlıyoruz? Kanunlarımızı çiğneyerek, hukukumuzu çiğneyerek bunları bir kahraman gibi kabul ederek. Toplumun bir kahraman gibi kabul etmesinin Şartlarını yaratarak onlara daha Şimdiden en önemli kazanımı sağlıyoruz. Bundan sonra ayrıca somut başka adımları atmamız bekleniyor. Onları da önümüzdeki dönemde atacağız.

Bunlar hazmettirilmiştir. Önümüzde şimdi Türkiye'yi ayrıştıracak bir takım uygulamaları devletin yetkileri, imkanları ve kudreti seferber edilerek milleti parçalamaya yönelik bir süreç işletilmek istenecektir. Onun önerileri bize gelecektir. Onlara hep birlikte tanık olacağız.

DAVİD PLİPS'İN ÇALIŞMALARI, ABD'NİN PLANLARI, ULUSLAR ARASI SENARYOLAR UYGULAMAYA KONULMAKTADIR

Bu gerçekten çok derin bir kırılmadır. Bir tarih ve kültür kırılmasıdır. Başbakanın bu konularda zaman zaman gerilim içinde üslup bozukluğuna sürüklenmiş olması bu gelişmelerle yakından ilgilidir. Hatırlayacaksınız önce bu David Plips'in yaptığı çalışmayla Amerika'daki uluslararası kuruluşların yaptığı çalışmalarla biz bu bağlantıyı kurmuştuk. Öyle olduğu da ortaya çıktı. Orada öngörülen her şey uygulanmaktadır. Tümü orada öngörüldüğü şekilde uygulanmaktadır. O zaman Başbakan bu namussuzluktur diye kükremişti. Tablo ortada. Hiçbir şey söylemeye gerek yok. Tablo ortada. Yani PKK'yla temas kurulmasını öngören bu tahliye biçimini bir kısmının Türkiye'ye getirilmesini ve meşrulaştırılmasını öngören, bir kısmının yurtdışında, bir kısmının Irak'ta yerleştirilmesini öngören ve bir süre sonra gelecek olan kültür, dil ayrıştırmasını Türkiye'nin ulusal bütünlüğünün parçalanmasını öngören model işte o modeldir. O model şimdi uygulanıyor. Çok açık. Başbakanın bu sözleri bu gerçeği kapatmaya yetmiyor. Gene hatırlayacaksınız son Başbakan televizyonların önünde konuşalım güveniyorsan dediğimiz zaman bu ahlaksızlıktır demişti. Yani 70 milyonun gözü önünde bu konuların konuşulmasının talep edilmesi Başbakanın gözünde ahlaksızlık, 70 milyonun aldatılarak demin anlattığım olayların yaşanması ahlakın bir ifadesi. Böyle bir şeyi kabul etmek mümkün mü?

BU TABLO TÜRKİYE'Yİ ÇOK CİDDİ ŞEKİLDE TAHRİP ETMİŞTİR. BU SÜREÇ TÜRKİYE'NİN TEMEL DEĞERLERİNİ, İNKAR EDEN BİR SÜREÇ OLARAK İŞLEMEDİR. BU SÜRECE KARŞI MİLLETÇE EL ELE VERMEMİZ VE BU SÜRECİN TAHRİBATINDAN TÜRKİYE'Yİ KURTARMAMIZ GEREKMEKTEDİR.

Tabi bu kadar vahim bir manzaranın bir millete karşı nasıl uygulanabildiğinin sorgulanması da gerekir. Yani nasıl oluyor da bu kadar millete karşı bir politika bu kadar rahatlıkla uygulanabiliyor. Bu konuyu düşünürken herhalde Türk medyasının geçirdiği büyük dönüşümü herkes yaşayacaktır. Bir süreden beri medyamız sanki bu milletin medyası değil gibi çıkmaktadır. Bu gözlemimi içtenlikle ifade etmekteyim. Bizim medyamızın muhatabı milletimizdir, milletimizin değerleridir. Ne dışarıdaki güç odakları, ne içerdeki iktidar bu milletin gerçek değerlerinin Türk medyasına yansımalarını engelleyememelidir. Ama maalesef Türk medyasına susturucu takılmış ve millete yönelik cinayet o şekilde işletilmektedir. Bu tabloya da herkesin dikkatini çekmek istiyorum. Milletimizin dikkatini çekmek istiyorum. Milletin hissiyatını görmemezlikten gelerek kimse bir yere varamaz. Milletimizin hissiyatına saygı göstermek sadece siyasetçilerin değil toplumun her kesiminin en öncelikli görevidir.

Bütün bu tezgahlar sadece bugün ortaya çıkmış değildir. Terörle Mücadele Yasasının 6. maddesiyle ilgili tartışmaya bir kez daha dikkatinizi çekmek istiyorum. Hatırlayacaksınız Cumhuriyet Halk Partisinin uyarısıyla hangi yıl? 2004 yılında bir yasa getirilmişti. Terörle Mücadele Yasası. O Terörle Mücadele Yasasının 6.

maddesinin içinde Öcalan'ın tahliyesine yönelik bir hukuk mekanizması kurgulanmıştı. Bunu biz ortaya koyduk. Buna karşı mücadele ettik. Yok yok diye inkar ettiler. Ama daha sonra o maddeyi değiştirdiler. O zaman cesaret edilmemişti. Şimdi tekrar ortaya çıkıyor. Bu süreç bilinen süreçtir. O bakımdan şaşırtıcı sayılmaması gerekir diye düşünüyorum.

Şimdi PKK var olmaya devam ederken, silahlı mücadele sürerken, daha dün havan topları atıldı, askerlerimiz yaralandı. Bu mücadelenin içinde yer almış olan insanların hukuk buna elverişli olmadığı halde Türkiye'ye gelip hukukun aciz kaldığı bir durumda bulunması herhangi bir hukuki nitelenmeyle izah edilemez. Yani afta kendine göre hukuku olan, yasası olan, yetkili mercileri olan, takdiri gene adli merciler tarafından yapılan bir süreçtir. Burada böyle bir şey yok. Yasaların öngördüğü bir tablo yok. Yasa çıkarmaya da cesaret edemiyorlar. Bunu hukuki çerçeveye oturtmaya da cesaret edemiyorlar. Ama Türkiye üzerindeki hegemonyalarını, adliye üzerindeki hegemonyalarını o kadar fütursuzca kullanıyorlar ki yasal tablo uygun olmadığı halde verdikleri söz doğrultusunda istedikleri amaca hizmet edecek kararları alabiliyorlar. Türkiye'de bir trafik ihlalinin kameralarda tespiti dahi günlerce sürürken 25 yıllık bir terör mücadelesinin temsilcileri hızla serbest bırakılıyor ve ortalığa dökülüyor. Bunu anlamak mümkün değil. Yani af çıkarıyor olmanın mahcubiyetinden kurtulmaya çalışıyorlar ama hukuku katlediyorlar, adliye katlediyorlar. Af terörle mücadelede bir siyasi yöntem değildir. Af terör işi bittikten sonra ancak düşünülebilecek bir şeydir. Terörün gündemden tümüyle kalktığı, silahların sustuğu, bırakıldığı, terk edildiği, silahlı mücadelenin takbih edildiği, silahların gömüldüğü, herkesin dağdan indiği ve silahlı mücadeleye başvurulmayacağı konusunda çok sağlam güvencelerin ortaya çıktığı bir aşamada bir toplumsal barış projesi belki gündeme gelebilir. O o zaman değerlendirilecek bir konudur. Şartları, çerçevesi, kapsamı. Ama fikir olarak terör devam ederken, terör tehdidi devam ederken, terör örgütü varlığını sürdürürken, terör örgütünün temsilcilerinin gelip elçiyiz biz dedikleri bir ortamda ceza kanununun bütün hükümleri bas bas bağırırken ve hakimın yüzüne bunlar söylenirken, savcının yüzüne bunlar söylenirken hiçbir şey yok canım denilmesi af değildir. Acizliktir, teslimiyettir, hukuka ihanettir, siyasete ihanettir.

25 yıl dağda mücadele etmiş bir insanlar devleti bu kadar aciz konuma düşürmüş olmaları karşısında elbette sevinç duyacaklar. Bunda şaşılacak bir şey yok. Bu sevinci siz ölçsüz, saklayın, gizleyin, ifade etmeyin. Bu inandırıcı değil. Bunun bir geçerliliği yok. Böyle telkinle, tavsiyeyle olmaz. Yani o çerçevede artık teminatlar dinlemeye başladık. DTP sözcüsü de çıkıyor diyor ki, Türkler korkmasın. Korkmayın diyor. Yani ibret alınacak manzara. Devlet nerede? Kimin kimden niye korkması lazım? Devlet her vatandaşa hakkı olan hukuki güvenceyi getirecek. Ama öyle bir boşluk var, öyle bir algılama var, öyle bir tehlike sevgisi var ki, şimdi DTP sözcüsü Türkler korkmasın diyor. Yani ayrışmaya başladık mı? Türkler ve diğerleri. Herkes Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı bizim gözümüzde. Kimsenin kimseye bir üstünlüğü yok. Yani siz öyle bir süreç başlatmışsınız ki bu sürecin içinde bunlar anlamsız. O uyarıların bir geçerliliği yok. O sadece yaptığınız yanlışlar karşısında sizin nefsi müdafaa, kendinizi koruma anlayışınızın yansıması. Ben bundan üzüntü duyuyorum demeye çalışıyorsunuz. Üzüntü duyuyorsanız o zaman bu süreci kontrol altına alın, bu hale getirmeyin. Yanlış olan o. Siz yaptınız bunu. Niye sevinç duymasın adam. 25 yıl dağda uğraşmış şimdi devletin savcısına, hakimine evet geldim ben buradayım diyor. Tamam hiçbir şeyin yok kardeşim diyorlar. İşte mektup diyor. Ben temsilcisiyim diyor. PKK adına geliyor ve Türkiye selamlıyor onu. Utanmıyor muyuz bundan?

Birileri utarıyor, birisi sevinç duyuyor. Sevinç duyma. O sevinç duymadığı zaman maskeleyemeyi başarmış mı olacaksınız? Gerçek ortada. O sevinç tabi göze batan bir nitelik taşıyor. O nedenle sevinç duymayın deniliyor. Ama işin özü zaten çok yeterince vahim.

Şuana kadar PKK'yı toplumda etkin konuma getiren ve bugüne kadar hiç olmamış ölçüde bu konunun devlet gözündeki tek muhatabı haline dönüştüren süreç uluslararası bir süreçtir. Yani burada çok ince bir tablo var.

Yani PKK'yı tümüyle Türkiye'nin ortadan kaldırmasına uluslararası güçler izin vermemişlerdir. PKK'yı düşman ilan etmişlerdir. Ama Türkiye'nin PKK'yı tümüyle tasfiye etmesini arzu etmemişlerdir ve daima o mücadeleye fren getirmişlerdir. Bunları biliyoruz. Yani öyle anlaşılıyor ki PKK'yı herkes bir ölçüde de kendi hesabı için kullanıyor.

GENEL BAŞKAN BAYKAL'IN AZERBAJYAN HEYETİNİ KABULÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMASI

(14 EKİM 2009)

Bugün Azerbaycan parlamentosunda Azerbaycan Türk Dostluk Gurubunu oluşturan 11 milletvekili arkadaşımız Türkiye'yi ziyaret ediyorlar. Heyet Başkanımız Sayın Nizami Caferov. Kendisi hem Atatürk Merkezinin BaŐkanıdır, hem de Azerbaycan Parlamentosundaki Türk Azerbaycan Dostluk Grubunun BaŐkanıdır. 11 milletvekiliyle birlikte Türkiye'yi ziyaret ediyorlar. Bu çerçevede Cumhuriyet Halk Partisine geldiler. Kendilerini selamladık. Biraz önce kapsamlı bir değerlendirme yaptık.

Bu vesileyle Azerbaycan Türkiye arasındaki ilişkilerin ne kadar büyük önem taşıdığını ve son zamanlarda Ermenistan'la sınırın açılmasına yönelik bir protokolün Türkiye'yle Ermenistan arazında imzalanmış olmasının Türkiye Azerbaycan ilişkilerine ne gibi yansımaları, ne gibi etkileri olabileceği konusunu birlikte değerlendirdik. Ben değerli arkadaşlarımızın düşüncelerini aldım. Bu konudaki kendi düşüncelerimi ifade ettim. Ayrıntıya girmeden Şunu söylemek istiyorum. Elbette böyle bir protokolün imzalanmış olması Azerbaycan'ın Kafkasya'daki sorunların çözümlerini bekleyenlere uygun değildir. Çok açık bir Şekilde Kafkasya'da daha öncelikle ele alınması gereken, daha acil bir Şekilde çözümlenmesi gereken daha önemli konular vardır. Bunların başında da Azerbaycan topraklarının 5'te birinin Ermenistan tarafından işgal edilmeye devam ediyor olmasıdır. Bu işgale son verilmesi öncelikli sorundur. Ama bu konuda hiçbir yeni umut verici, ciddi, somut adım atılmamış olması, buna karşılık Türkiye ile Ermenistan arasındaki sınırın açılacağına yönelik bir protokolün imzalanmış olması çok doğal olarak Azerbaycan halkının bu konularda bir hayal kırıklığı içine girmesine neden olmuştur. Bunu görmek lazımdır ve bunu anlamak lazımdır.

Tabi bu protokolün imzalanması yürürlüğe girmesi anlamına gelmiyor, gelmeyecek. Elbette Türkiye'de resmi yetkililer bu protokolün imzalanmış olması bunun onaylanması sonucunu otomatik olarak doğurmaz diyorlar. Bu gerçeği Sayın Başkan Bakü'yü ziyaret ettiği zaman Azerbaycan meclisinde ifade etmiştir. Anlıyorum bugünkü buluşmalarında, bugünkü ziyaretlerinde de bu değerlendirmeyi BaŐkanda, Meclis başkanı da yapmışlardır. Hepimizin anlayışı da zaten budur. Fakat bu sözlerin sahiplenilebilmesi lazımdır. Bu sözleri etkisiz kılacak bundan sonraki günlerde kendisini gösterecek baskılara, tehditlere, çeşitli zorlamalara karşı Türkiye'nin tam bir dayanışma içinde kararlılıkla direnmesini sağlamaya ihtiyaç vardır. Bu çerçevede milletimizin, siyasi partilerimizin, iktidardaki, muhalefetteki partilerimizin davranışları, tutumları çok önemlidir. Bu ziyaret vesilesiyle hepimiz bir kez daha bu düşüncelerimizi arkadaşlarımıza ifade ettik, milletimize ifade ediyoruz. Kesinlikle Türkiye'de TBMM bu iŐgalin ortadan kalktığı netlik kazanmadan sınırların açılmasına yönelik bir meclis kararını alamaz, almayacaktır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz bu doğrultuda kararlılıkla görev yapacağız. Verilmiş olan sözleri daima herkese hatırlatacağız. Bu konunun yakın takipçisi olacağız. İŞgal süreci başlıyor, başladı, başlayacak, ilk adımlar atılıyor, hadi sizde sınırları açiverin aldatmacalarına düşmemek için gene gerekli duyarlılığı hep beraber sergileyeceğiz. Bu konudaki anlayışımızın çok sağlam temelleri var. Azerbaycan sadece Türkiye için değil, bütün bu bölge için olağanüstü önemli bir ülkedir. Çok büyük doğal kaynakları olan, istikrarlı

bir siyaseti olan, eğitim seviyesi, kültür seviyesi çok yüksek insanlardan oluşan çok önemli bir ülkedir.

Kafkasya'da istikrarın köşe taşıdır, temel taşıdır. Avrupa'nın doğalgaz, petrol ihtiyacı konusunda gelecekte en önemli ülke konumundadır. Böyle bir ülkenin uluslararası sistem tarafından hayal kırıklığına uğratılması, bu toplumda yaşayan insanların, Azerbaycan'da yaşayan insanların duyarlıklarının, tercihlerinin dikkate alınmaması yapılabilecek çok vahim bir hatadır. Böyle bir hataya düşmekten biz Türkiye'yi yönetenleri de, Avrupalı devlet adamlarını da, Amerika'yı da korumak istiyoruz. Böyle bir hataya düşülmemesi lazımdır. Azerbaycan Kafkasya'daki hiçbir ülkeyle pazarlığı yapılacak bir ülke değildir. Azerbaycan çok önemlidir. Ona hep beraber sahip çıkmak lazımdır. Onun dikkatini, duyarlığını korumak lazımdır. Azerbaycan'ın gelecekte Türkiye bakımından, dünya bakımından taşıdığı önemi çok iyi bilmemiz lazımdır. Bizim çok yakın ortak bir kültürün, aynı dilin birlikte konuşulduğu çok özel bir ilişki düzenimiz vardır. Can kardeşimizdir Azerbaycan Türkiye'nin. Bu platonik bir duygu değildir. Çok gerçekçi bir duygudur. Türkiye ile Azerbaycan işbirliği, dayanışması Kafkasya'daki istikrarın temelidir. Bu ilişkiyi, bu dostluğu mutlaka ayakta tutmak lazımdır. En küçük bir tereddüdün buraya gelmemesini sağlamak gerekir.luktur.

Azerbaycan elbette böyle bir protokol imzalandığı için üzüntü duymuştur. Ama bu üzüntüyü, Türkiye'yle ilgili duyguların sarsılmasına bir vesile yapmak isteyenlerin oyununa düşmemek lazımdır. Bu dünyanın siyasi şartlarının getirdiği bir zorunluluk olarak bu hükümet tarafından imzalanmıştır. Ama milletin gönlünde bunun Azerbaycan'la ilgili hiçbir olumsuz duyguyla ilişkisi yoktur. Türk milleti bir bütün olarak iktidarıyla, muhalefetiyle, bütün siyasi partileriyle Azerbaycan halkının yanındadır. Azerbaycan'a bundan sonra herhangi bir zarar verilmesine yol açacak bir yanlışa kesinlikle Türkiye izin vermeyecektir. Bu güven içinde bulunulmasında yarar vardır. Ben Azerbaycanlı kardeşlerimden bu olayları fazla önemsemeyin, bu olaylardan dolayı kırgınlık ve küskünlük içine girmeyin. Hiç merak etmeyin hepimiz buradayız, görevimizi biliyoruz. Azerbaycan'la dostluğumuzu bundan sonrada dimdik ayakta tutarız. Azerbaycan halkını hayal kırıklığına sürüklemeyiz.

Ayrıca Ermenistan'la Türkiye arasında sınırlar açılabilir. Ama sadece sınırın açılması diye bir sorun görürde oradaki işgali görmezlikten gelerseniz, ona yönelik sorumluluklarınızı unutursanız bu yanlış olur. İşgale de sahip çıkın, işgali de ortadan kaldırın. Sınırların açılması içinde gerekli ilişkiyi, işbirliğini hep beraber sergileyelim. Kafkasya'daki istikrarı bozan ana olay Azerbaycan topraklarının %20'sinin işgal altında tutuluyor olmasıdır. Bir milyonun üzerinde göçmenin yerlerinden uzaklaştırılmış olmasıdır. Derhal düzeltilmesi gereken budur. Canım onu sonra düşünürüz, siz şimdi sınırı açiverin diyerek yaklaşmak o sorunun çözümüne katkı yapmaz. O sorunun çözümü ve sınırın açılması eşgüdüm içinde düşünülmelidir. Ve bu konuda tabi Ermenistan Devlet Başkanının daha kısa bir süre önce biz işgale son vermeyi hiçbir zaman konuşmadık demiş olması bir hayal kırıklığı yaratmıştır. Yani protokolü imzalayacağız, sınır açmayı taahhüt edeceğiz protokol düzeyinde ama işgale son verme konusunu bile konuşmadık diye o anda açıklama yapılacak. Bu gerçekten üzüntü verici olmuştur. Ama bütün bunlara rağmen ben Azerbaycan halkına merak etmeyin sizin duyarlıklarınızı biliyoruz. Bu bölgede dostluğumuzun çok büyük önem taşıdığına farkındayız. Onu koruyacağız hiç merak etmeyin. Azerbaycan halkına herhangi bir zarar verilmesine göz yumulmaz. Bu anlayışımızı arkadaşlarımızın Azerbaycan'a taşımalarını bekliyorum.

AZERBAJCAN'DAN GENEL BAŞKAN BAYKAL'A MEKTUP

Azerbaycan Milletvekili Sabir Rstemhanlı Genel Başkan Deniz Baykal'a, "Tüm dünyaya meydan okuyarak, Azerbaycan in yanında yer almanızdan dolayı teŐekkürlerimizi bildiririz" diye bir mektup gönderdi.

Azerbaycan Milletvekili Sabir Rstemhanlı'nın Genel Başkan Deniz Baykal'a gönderdiği mektup aynen Şöyle;

"Türkiye Büyük Millet Meclisinde, grup toplantısında yaptĐımız konuşmayı dikkatle izledim. Azerbaycandan yana tavır koymanız ve Türk Dünyasına karŐılıksız sevgi anlayıŐınız beni derinden etkiledi. Türkiye-Ermenistan iliŐkilerinin gündeme gelmesinden bu yana yapmış olduğunuz konuşmaların ardından dünkü konuŐmanız içimizdeki kardeşlik duygusunu ve Büyük Türk milletine alt olma Őuurunu perçinledi.

CHP'nin sergilediği bu tutum ve sizin meselelere karşı vukufiyetinizi, hamiyetinizi ve ortak sorunlarımıza yönelik kararlılığınızı ortaya koymuştur.

Azerbaycan, tarihin en acımasız saldırısına maruz kalmıştır, Azerbaycanın yüzbinlerce insanı yıllardır evinden, köyünden, dağından, ovasından ker durumunda kalmasına dünya kamuoyunun dikkat vermemesi ve Türkiye'ye "Ermenistan'la protokol'a imza at" baskısı yapmasının karşısında Zati Alinizin yüksek bir anlayışla tavır koyması çok güzel cavab olmuŐdur.

Dertlerimiz bir. ilemiz ortak. Kader bu ki, bizi sadece dilde, kültürde, dinde birliğe değil, kederde ve tasada da birliğe taşımıştır. Azerbaycan ve Türkiye hem bölgesel, hemde dünyevi problemler konseptinde kader birliği yaşamaktadır. Bizler hem bölgesel barışı, hem de dünya barışını isteyen ve milletin hukuk üzere yaŐamasını arzulayan iki devletiz. Ama görülüyor ki, tüm dünya Türk Dünyası'nın kalbine hançer saplamak uğrunda yarıŐıyor.

Size bir milletvekili olarak tüm dünyaya meydan okuyarak, Azerbaycan'ın yanında yer almanızdan dolayı teŐekkürlerimizi bildiririz. Azerbaycan Cumhuriyetinin ve Türkiye Cumhuriyetinin ilelebet yaŐaması yolunda herkese görev düşmektedir. Bu yolda nokta kader hizmeti keene sevgi ve minnet hissi duyarız.

Sayın Başkan bu duygularla tekrar teŐekkürlerimizi arz ediyor, baŐarılarınızın sağlıkla devamını diliyorum"

Saygılarla,

Sabir Rstemhanlı
DAK hemsedri millet vekili.xalq sari

KARAMAN'DA TARIMIN SORUNLARI, CHP'NİN ÇÖZÜMLERİ

(KARAMAN Ziraat Odası Başkanının Değerlendirmesi)

Karaman bir tarım memleketi: Nüfusundan yarısından fazlası tarımla uğraşmaktadır. Karaman il merkezinde 32 bin kayıtlı çiftçimiz mevcuttur. Karaman il merkezinin nüfusu 128 bin olarak hesap ettiğimizde bir ailedeki fertlerimizi de hesap ettiğimizde kesinlikle %50'den fazlası tarımla uğraşmakta. Durumda böyle olunca tabii tarım memleketi olduğumuzun göstergesi olarak bütün arkadaşlarımız tarımla ilgili sorular soracaklardır.

Karaman'da elmacılık yapmaktayız. Ülkemizin ürettiğimiz elmanın beşte birini Karaman'da üretmekteyiz. Yaklaşık %18 oranla Karaman'da elma üretimi gerçekleştirmekteyiz. Elmacımızın durumu gerçekten kötü. Geçenlerde sizlerde grup toplantısında dile getirdiniz. Sizlere teşekkür ediyoruz. 20 kuruş gibi bir rakamla şuanda elmalar satılabilmekte. Iskarta fiyatında elmalarımız satışta ve ağacında kaldı, tabanda kaldı, yerde kaldı. Biz bunlarla ilgili bir açılım bekliyoruz. Memleketimizde biliyorsunuz malum çok değişik açılımlar olmakta. Biz Karaman çiftçisi olarak en başta elma açılımını istiyoruz. Elmaya prim istiyoruz. Her yıl ihracatçıya belli aylarda elmaya destek verirler. Bu tabii çiftçimizi yeterince etkilememekte ve fayda sağlamamaktadır. Eğer elmaya kilogram bazında herhangi bir destek verilecek olursa üreticimiz daha rahat eder diye düşünüyoruz. Birincisi elmayla ilgili görüşlerinizi isteyeceğiz sizden.

Karaman elmanın yanında bir buğday memleketi. Ülkemizin ürettiği buğdayın %1.2'si Karaman'dan üretilmekte. Bu da çok büyük bir oran. Buğday üreticisi bu yıl yok olma noktasına geldi. Gerek Toprak Mahsulleri Ofisinin program üretememesi, gerek Tarım Bakanlığının politikası sayesinde buğday üreticimiz zor durumda. Maliyetin altında buğday sattık. Buğdayın maliyeti 61 kuruş, bizim sattığımız rakamlar 30 kuruşla 40 kuruş arasında değişti. Bunun yanında sattığımız biz buğdayın parasını da alamadık. Tüccara verdik tüccar battı, alacağımız var. Ofise verdik yeterince değerini alamadık. Bundan dolayı zor durumdayız. Buğdayla ilgili açılım bekliyoruz.

Karaman ciddi derecede şeker pancarı üreticisi. Yıllık 550 bin ton ile 600 bin ton civarında biz şekerpancarı üretiyoruz. Buda ülkede söz sahibi olduğumuz ürünlerden bir tanesidir. Mısırdaki keza ciddi derecede üretim yapabilmekteyiz. Yıllık 50 bin ton ile 60 bin ton civarında yemlik mısır üretiyoruz. Bunun yanında kurufasulye üretimimiz ciddi boyuttadır. 50 binle 60 bin ton civarında kurufasulye üretiyoruz. Bu ürünlerde biz yeterli bir taban fiyatı ya da Toprak Mahsulleri Ofisinin politika üretememesinden dolayı zor durumdayız.

Ürettiğimiz ürünler edestek bekliyoruz: Karaman çiftçisi üretim yelpazesi geniş olmasına rağmen işte belli ürünlerde odaklanmış durumdadır. Biz bu gibi ürünlerden eğer destek sağlayabilirsek kısmen rahatlarız diye düşünüyoruz.

Üretici birlikleri ölü doğdu. Bunun yanında hükümetimiz bir üretici birlikleri yasası çıkardı. Bu üretici birlikleri yasamız çıkar çıkmaz bizde çok büyük bir sevinçle üretici birliklerimizin oluşturulması için uğraş verdik. Fakat üretici birlikleri ölü doğdu. Ticaret yapamaz hale geldi. Elma üreticileri birlikleri kurduk çalışmıyor. Diğer üretici birliklerimizi kurduk yine istediğimiz randımanı alamadık.

Ama çiftçimiz yine dimdik ayakta ve sizleri de kucaklıyor

(Genel Başkan Deniz BAYKAL'ın Değerlendirmesi)

Karaman, tarımın Türkiye'de en ileri gittiği, dengeli biçimde ileri gittiği merkezlerden birisi. Sulanan arazi çok geniş, arazi çok bereketli, verimli ve çiftçi bilinçli.

Karaman gerçekten Türkiye'nin kendine özgü nitelikleri olan, diğer İç Anadolu ve tarımsal alanlarımızdan, bölgelerimizden büyük ölçüde farklı, bilinçli tarım yapılan, tarımı ticarete ve sanayiye bağlamış, ticaret ve sanayiyle bütünleşmesini gerçekleştirmiş ve bu çerçevede çok ileri adımlar atmış tarımda önde gelen bir kentimiz. Tabii tarımın sorunları Türkiye'de ortak. Yani Karaman'daki buğday üreticisinin maruz kaldığı sorunlarla Türkiye'nin başka yerlerindeki üreticilerimizin sorunları aşağı, yukarı aynı. Ama Karaman'ın kendine özgü yönü burada tarımın çok değişik, geniş bir yelpazede yapılıyor olması. Sadece buğday, sadece elma diyerek tarımın tümünü açıklamamız mümkün olmuyor. Aynı zamanda sebzeçiliğinde burada, çeşitli meyve türlerinin de burada giderek zenginleşmekte olduğunu görüyoruz. O nedenle ister kuru tarım ürünleri olarak bilinen işte buğdayı, ister pancarı, ister mısırı, ister çeşitli meyve türleri, sebze türleri hepsinde Karaman'da yapılabileniyor. Özellikle belli alanlarda çok ileri gitmiş. Arkadaşlarımızın da işaret ettiği gibi elma konusunda Türkiye çapında bir iddiaya sahip. Türkiye'deki elma üretiminin işte 3/1'i ya da %20'si arasında yıllara göre değişen bir paya sahip fevkalade önemli bir tarım kentimiz.

Türkiye'de tarımın çok ciddi sorunları var.

Türkiye'de ekonomi yönetimi maalesef tarıma çok uzun bir süreden beri, sadece bugünkü iktidar için söylemiyorum. Onu da aşan bir zamandan beri kendi sorunlarını çözmek için değil de tarımın ülkeye bir finansman yükü yaratmaması için yaklaştı. Dünyanın her yerinde tarım toplumun, ekonominin belli ölçüde desteğine sahiptir. Desteklenmesi gereken bir sektördür. Avrupa ülkeleri de tarımı destekler, Amerika'da destekler, Japonya'da destekler, Avustralya'da destekler, dünyanın bütün ülkeleri tarımı destekler. Çünkü tarım bir bakıma stratejik bir üründür. Bir bakıma ülkenin istikrarı için büyük önem taşır, istihdam kaynağıdır. İnsanlar orada çalışabilirler, istihdam edilebilirler. Bir ülkenin güvenliği bakımından, beslenmesi bakımından tarım çok önemlidir.

Tarımı kendi haline bırakarak isteyen eksin, istediği kadar eksin diyerek yararlı bir sonuç almak mümkün değildir. O nedenle tarım daima belli bir planlamaya, belli bir desteğe dünyanın her yerinde sahiptir.

Ama Türkiye'yi yönetenler çok uzun süre tarımı ekonominin bir önemli faaliyet alanı olarak değil de bir ayak bağı, bir engel gibi gördüler. Tarım olmasa ülke daha hızlı kalkınır zannettiler.

Tarıma karşı olumsuz bir bakış açısı içine girdiler. Ve bu bakış açısı bugüne kadar sürmüştür. Bugünkü iktidarda bunu aynen devam ettirmektedir. Türkiye'de milli gelirin içinden tarıma yönelik verilen destekler daima azalmıştır. Dünyada çiftçiye mesela mazotu uygun fiyatla verirler. Türkiye'de böyle bir uygulama yok. Dünyada belli primler verilir belli alanlarda her ürüne. Türkiye'de de veriliyor gibi gözüküyor ama fevkalade semboliktir ve ciddi bir anlamı yoktur. Pamuğa da, diğer ürünlere de verilen primlerinde bir ciddi anlamı yoktur.

Şimdi böyle bir tablonun içindeyiz. Türkiye'de son dönemde özellikle izlenen politika sonucunda vatandaşın alım gücünde azaldı, talep azaldı. Tarım ürünlerine yönelik talep de ihracat geliştirilemediği için, yurt içindeki talep vatandaşın harcama isteği yeterince yüksek tutulamadığı için elde edilen ürünler pazarlanamaz hale gelmeye başladı. Ürün fazlası sorunu ortaya çıktı. İşte söylüyor başbakanımız 20 kuruşa bugün neredeyse 1 iskarta elma fiyatına elma satılıyor Türkiye'de. Tam bir perişanlıktır. Bu tabi Türkiye'deki tarımla ilgili bir ciddi arz talep dengesinin kurulamamış olmasıyla da yakından ilgilidir.

Şimdi yapılması gereken işlerin başında Türkiye'nin sanayiciyle, tarımıyla dengeli bir şekilde kalkınmasını sağlayacak politikalara öncelik vermektir. İlk yapılması gereken iş budur. Türkiye'nin kalkınma politikasını yeniden ele almak lazım.

Bakınız; tarım desteklenmedi bu son dönemde. Peki sanayi sürdürülebildi mi? Ekonominin büyümesi, kalkınması devam ettirilebildi mi? Bakın Türkiye 2002 yılının başında bu iktidar işbaşına geldiği tarihte 2002 yılının sonunda Kasım ayında seçim yapıldı iktidar değişikliği gerçekleşti. Türkiye dünyadaki gelişme yolundaki 149 ülkenin içinde 29. ülke durumundaydı. Yani 149 tane dünyada kalkınma yolunda olan ülke vardı. Türkiye 2002 sonunda 29. ülkeydi. 2007 yılında 29. sıradan 100'e düştük. 2009 yılında 136. sıraya düştük. 149 ülke, 136. sıraya düştük büyüme hızı, büyüme temposu bakımından. Bu Türkiye'nin dünyadan dünyadaki ekonomi yarışında geriye kalmaya başladığını, kopmaya başladığını, diğer ülkelerin bizden daha hızla kalkınmakta olduğunu, bizi sollayıp geçtiklerini ortaya koyan bir gerçek. Bu sadece tarıma bakarak söylenen bir sonuç değil. İçinde her şeyi var. Sanayisi var, turizmi var, ticareti var, inşaatı var, ulaştırması var. Ekonominin bütün alanlarındaki faaliyetlerin sonucunda milli gelir hesabına giren bütün faaliyetlerin sonucunda dünyadaki yerimiz hızla geriye gidiyor.

Bakın G20 diye dünyanın en büyük ekonomisine sahip ülkelerin oluşturduğu bir topluluk var. Gelişmiş 20 demek o G gelişmiş 20 ülke. Türkiye 2002 yılında bu iktidar işbaşına gelmeden de G20'nin içindeydi. Yani dünyanın en büyük ekonomisi olan, yani büyük deyince adam başına gelir bakımından denmiyor. Türkiye'nin nüfusu da fazla olduğu için 72 milyonuz. Adam başına gelir 72 milyonla çarptığın zaman ortaya çıkan Türkiye ekonomisi rakamı dünyadaki 200 kadar devletin içinde en büyük 20'nin içinde. Eskidende öyleydi.

2002 yılının sonunda Türkiye bu 20 en büyük ekonominin içinde en hızlı kalkınan 3. ülkeydi. 2002 yılında Türkiye G20'nin en hızlı kalkınan 3. ülkesi konumundaydı. 2007 yılında 10. sıraya düştük. 2009 yılında 17. sıradayız.

Yani 20 büyük ekonominin içinde ilk 3. sıradaki ekonomi olmaktan sonradan 3. sıradaki ekonomi olmaya dönüşmüşüz. Bu bize neyi gösteriyor? Türkiye'de ekonomi politikası tarımıyla da sanayisiyle de, kalkındık deniliyor ya, ekonomi büyüdü, zenginleştik deniliyor ya. E neyle ölçülür bu zenginleşme? Diğer ülkelerle mukayeseyle ölçülür. Diğer ülkelerle mukayese ettiğiniz zaman gördüğümüz bu. Kendi içimizde kalkınma hızının yüksek olmasıyla ölçülür. Peki bu 2002 – 2009 arasındaki 7 yılda Türkiye kendi tarihimize göre en hızlı kalkınmayı yaptı diyebilir miyiz? Yani 7 yıllık bir dilim. Üstelik bu 7 yıl dünyanın kalkınma bakımından çok büyük adımlar attığı. Mesela Hindistan'ın, Çin'in, Brezilya'nın, Arjantin'in, iflas etmiş ülkelerin 2000'li yılların başında derlenip toparlandığı çok büyük ilerlemeler kaydettiği bir dönem oldu. Bu 2002 - 2009 arasındaki 7 yıllık dönemde dünyada pek çok ülke hızlı kalkındı. Biz peki dünyanın hızlı kalkındığı bu dönemde kendi içimizde geçmişe göre çok daha hızlı kalkındık diyebilir miyiz 2002 – 2009. Türkiye 1923'ten itibaren cumhuriyetin ilan edildiği tarihten itibaren 2002'ye kadar geçen o 86 yıllık dönemde ki, o dönemin içinde arkadaşlar bağımsızlığını elde etmiş, ekonomisi çökmüş, duyunu umumiye borçları üzerine yığılmış Osmanlı döneminin borçları. Yolu olmayan, fabrikası olmayan, iğneyi yapamayan, yetişmiş genci olmayan, ustası olmayan, üniversitesi olmayan, okulu olmayan bir Türkiye. Öyle bir Türkiye devralındı.

86 yılda gerçekleşen ortalama büyüme hızı Türkiye'nin her şeyinin olduğu 2002 sonrası 7 yıllık dönemde gerçekleşen büyüme hızından daha yüksek olmuştur.

O dönemin içinde savaşlar var, Kore savaşı var, Kıbrıs savaşı var, içerde isyanlar var, ihtilaller var Türkiye'de yaşanmış olan. İkinci dünya savaşı var, kıtlık dönemi var. 1929 ekonomik bunalımı var. Dünya çapında yaşanan o büyük ekonomik bunalım. Bütün bunlara rağmen Türkiye. Borç ödenmesi var, dışarıdan tek kuruş borç alınmamış, dışarıdan tek yabancı sermaye gelip ülkeye yatırım yapmamış, yoksul Türkiye ordusu yok, yolu yok, şosesi yok, barajı yok, elektrik santrali yok, hiçbir şeyi yok Türkiye'den başlamış onların gerçekleştirdiği ortalama kalkınma hızının altında bir kalkınma hızı bu son 7 yılda ortaya çıkmıştır. Bunlar gerçek, ekonominin gerçekleri.

Karaman tarımda çok şanslı bir il. Çok bereketli topraklarınız var, sulanan araziniz var. Çok verimli tarım yapmasını bilen insanların var.

Üstelik siz burada tarımı yapıyorsunuz, buraya gelmiş un fabrikası, buraya gelmiş makarna fabrikası, buraya gelmiş bisküvi fabrikası. Ülke çapında, dünya çapında bu alanlarda iddianız var. Sanayini kurmuşsunuz, piyasasını kurmuşsunuz, üreten nereye satacağını biliyor, zinciri oluşturmuşsunuz ona rağmen bu sıkıntılar var. Şimdi

ekonomide tıkanıklık başlayınca bu sıkıntılar kendisini her alanda gösteriyor. Türkiye ekonomisi bir süreden beri kalkınmaya, büyümeye göre ayarlanmadı.

Kalkınma, büyüme tarımda da kalkınma büyüme. Sanayide de kalkınma büyüme temel arayış olmaktan çıktı.

Şimdi herkes dışarıdan borç almaya, o borçla ithalat yapmaya, sonrada o borçları zaman içinde öderiz diyerek zamana yaymaya yönelik bir politika götürüyor. Bu doğru bir politika değil. Bunun değişmesi lazım. Türkiye’de ekonomi politikasının tekrar ta cumhuriyet dönemlerinde olduğu gibi, daha sonraki Menderes dönemlerinde, daha sonraki dönemlerde, Demirel dönemlerinde olduğu gibi, hatta Özal dönemlerinde olduğu gibi tekrar kalkınmaya, yatırıma, büyümeye, toprakları değerlendirmeye, madenleri değerlendirmeye, fabrikalar açmaya yönelik bir şekilde kurgulanması lazım. Bu bir temel ihtiyaçtır. Türkiye’de zorunluluklar buraya geldi. Biz şimdi dışarının sıcak parasını ülkeye çekerek yüksek faizle, o sıcak parayla ihtiyacımızı karşılayarak, sonrada o paranın borcunu zamana yayıp ödeyerek durumu idare etmeye çalışıyoruz. Ama dünyada bir kriz çıktı son zamanlarda. Bu kriz çok ciddi bir tıkanıklık yarattı ve yabancı para girişinde güçlükler ortaya çıkmaya başladı. Şimdi çark dönemez hale geldi. Bu sene 10 milyar TL, 10 katrilyon açık vereceğiz diye bütçe yaptılar 2009’da. Bütçe 63 milyar, 63 katrilyon eski parayla açık verir hale geldi. 53 katrilyon tahmin edilenin üzerinde, öngörülenin 5 katından fazla bütçe açık verdi. Şimdi bu açığı kapatmak için zam üstüne zam yapıyorlar. Çaresi yok. 63 milyar açık verilmiş. Nereye gitti bu açık? 2007 seçimlerinde yapılan ekstra harcamalara, 2009 yerel seçimlerinde yapılan harcamalara, israfa, yolsuzluğa gitti. Bu giden paraların yarattığı açığı şimdi kapatmak için zam üzerine zam yapılıyor. Petrole her ay yeni bir zam geliyor. Elektriğe zam geliyor, doğalgaza zam geliyor, diğer ihtiyaç maddelerine, harçlara vs.lere zamlar üzerine zamlar geliyor. Daha da gelecek. Türkiye sıkışmaya başladı.

Türkiye’de tarımı değerlendirmek için bir tarımın örgütlenmesini sağlamak lazım.

Bakın; başkanımız demin dedi ki, üretici birlikleri kanunu çıktı çok sevindik. Ne güzel işte bizde birliğimizi kuracağız falan dedik. Ama baktık ki bir şey yok. İşte işin özü oradadır. Dünyada tarım köylünün, çiftçinin, kendi başına alacağı kararlarla yürümez. Tarım çünkü dünyanın gidişatı görmek demek, neye ihtiyacın varsa onu planlamak demek. Girdileri ucuza mal etmesini bilmek demek. Ürününü en iyi fiyata en uygun zamanda satacak altyapıya sahip olmak demek. Soğuk hava deposundan su fabrikalarına bilmem nelerine kadar birlikte oluşması demek. Bunlar tek başına çiftçinin halledeceği işler değil. Bu iş böyle dünyanın en liberal ekonomilerinde de, yani Hollanda ekonomisinde de böyle. Kooperatifçiliğin en geliştiği yer Hollanda. Çiçekçisi de üreticisi de, tüketicisi de kooperatif haline geliyor. Sütçüsü de, besicisi de bir araya gelmek zorunda.

Şimdi bunu sağlamak zorundayız. Türkiye’de kooperatifçilik denendi olmadı. Eskiden devlet kooperatifleri denendi onun sorunları çıktı. Şimdi üretici birlikleri yapalım dedik ama onu da yapamadık. Mutlaka çiftçinin örgütlenmesi lazım. Birinci temel ilke budur önümüzdeki dönemde. Çiftçi kendini aşan bir büyük yapının parçası olacak. Çiftçinin sesini gür çıkaracak bir büyük kuruluşu olacak. İşçinin sendikası. Onu da hallediyorlar

ya gerçi. Ama onun bir sendikası var. Diğer kuruluşların sözcüleri, dernekleri var ama çiftçinin sahibi yok. Çiftçiyi örgütlemek lazım bir. İki; çiftçiye finansman olanağı sağlamak lazım. Çiftçi desteklenmezse ciddi şekilde girdi fiyatları bakımından ürününün maliyetin üzerine bir kar sağlamasına destek vermek üzere prim biçiminde destek almazsa çiftçinin kar etmesi mümkün değildir.

Şimdi bakın Yunanistan'da Yunan çiftçisi pamuk ekıyor ve memnun hayatından refah içinde. Bizim pamuk üreticisi perişan. Halbuki Türkiye'nin toprağı pamuk için Yunanistan'dan daha elverişli, bizim çiftçi daha deneyimli. Ama Yunan çiftçisi kar ediyor biz kar etmiyoruz. Niye kar etmiyoruz? Çünkü Yunan hükümeti ciddi destek veriyor Yunan çiftçisine. Pamuğu eken maliyetin üzerinde garanti belli bir karı güvence altına alıyor. Bunu hükümet ona güvence altına alıyor. Bizde hiç böyle bir şey yok. Pamuğun fiyatı dünyada indi diyoruz perişan oluyor gidiyor adam. Halbuki mazotu almış iki katına, gübreyi almış iki katına. Şimdi elmayı toplatmak için yapacağın masraf elmayı satacağın fiyatı karşılamıyor. Kendi haline bırakılmış. Hükümet ne yapabilir? Hükümet ihracat kapılarını açabilir. İhracat politikasını ona göre yönlendirebilir. Piyasa açmadan var olan üretimi daha yüksek fiyata değerlendirmek mümkün değildir ya da diyorsunuz ya buğdaya taban fiyatı veriyor. Elmaya da prim verecek. O primi güvence. Yani finansman desteği olmadan bu iş olmaz. Kendi haline bırakarak çiftçinin durduğu yerden zenginleşmesi. Böyle bir şey mümkün değil. Hele içinde bulunduğumuz dünyada, rekabetin olduğu dünyada yabancı ülkelerin ileri teknolojiyle üretim yaptığı ve diğer ülkeleri batırabildiği, çiftçisini zarara sokabildiği bir dünyada destek olmadan olmaz.

Şimdi pancar diyorsunuz bakın mısır onun yerini almaya başladı. Mısır onun yerini nasıl almaya başladı? Önce Amerika'dan mısır ithalatının kapısı açıldı, muazzam bir ithalat yapıldı. Şimdi anlıyoruz ki o ithalatta genetiği değiştirilmiş organizma niteliğinde, genetiği değiştirilmiş mısır, oynanmış mısır, doğal olmayan mısır, içine bir şeyler yerleştirilmiş olan mısır. Belki ilaç yerleştirilmiş olan mısır. Yani ot olmasın ya da zirai ilaç kullanımı olmasın diye içine koyuyorlar. O içine koyduğunu sen yiyorsun. O mısırlar Türkiye'ye geldi, o mısırlardan şimdi tatlandırıcı üretildi. Mısır dışarıdan geliyor. Tatlandırıcı Bursa'da fabrikası var. Bilenler biliyor ne fabrikası olduğunu, kimin fabrikası olduğunu. O fabrika var. O fabrika tatlandırıcı yapıyor. Ne oldu senin şeker pancarının pırl pırl, tertemiz, bu toprağın ürünü, içindekini, dışındakini bildiğin, bildiğimiz şekere dayalı tatlandırma imkanı kalktı GDO'lu, ithale dayalı, ürünü ithal edilen, buradaki fabrikası ithal edilen, onun ürettiği şurupları baklavamıza burada onu koyuyoruz. Türkiye'de yediğiniz, çarşıda yediğiniz baklavanın içinde büyük bir ihtimalle sanayi tatlandırıcı var. Sanayi tatlandırıcısının içinde de mısır var.

Şimdi yavaş yavaş biz kendi mısırımızı kendimiz üretelim diye bir girişim yapıyoruz. Mısır üretimi artıyor. Karaman'da da arttığını memnuniyetle görüyorum. Türkiye'de de arttı. Ama şimdi o ne? O da gene GDO'lu olacak. Bu defa diyorlar ki tohumunu ben vereceğim. Tohumu oradan gelecek. Yani ne oldu benim Anadolu'mun kendi mısır tohumu? Bunu yaptığımız zaman maliyet azalıyor mu, mısırın maliyeti azalıyor mu üretim maliyeti? Hiç azalmıyor. Mısırın kalitesi artıyor mu? Hayır. Daha sağlıklı oluyor mu? Hayır. Daha ucuz oluyor mu? Hayır. Ne oluyor? Yakamızı kaptırıyoruz. Anadolu dünyanın en zengin bitki yelpazesine sahip olan yerlerin başında. Avrupa'nın tümündeki kadar sadece Anadolu'da bitki türü farklılıkları var. Çiçeği, meyvası, sebzesi, otu her şeyi burada, zengin. Şimdi böylesine zengin ve böylesine kıymetli bir alanı 4 tane ürünün etrafında tohumunun dışarıdan gelmesi kaçınılmaz hale gelecek.

Yani buradan şimdi o GDO'lu mısırı getiriyorsun. Burada mısırı ektin, ektiğin mısırdan tohum alman mümkün değil. Ektiğin mısırdan tohum alamayacaksın. Yani ben aldım bir defa sonra tohumunu kendim buradan çıkarırım yok öyle şey. Her sene gideceksin ona o sana tohum verecek.

Şimdi işin içinde böyle tuzaklar var. Bizim tekrar kendi kaynaklarımıza, kendi toprağımıza, kendi ürünlerimize dönmemiz lazım. Çiftçimize sahip çıkmamız lazım. Onları yalnız bırakmamız, teşkilatlandırmamız lazım.

Maalesef şuandaki teşkilatlandırma tatmin edici değildir. Ziraat odalarımız elbette mesleki görev yapan değerli bir amaca sahip kuruluşlarımızdır. Ama çiftçinin asıl sorununu çözecek nitelikte değildir. O imkanda değildir, o güçte değildir. O bir mesleki dayanışma kuruluşu gibi oradadır. Ziraat odalarıyla çiftçinin yalnızlığını ortadan kaldırıyoruz dememiz mümkün değil. Üretici birlikleri olmadığını başkanımız söylüyor. Üretici birlikleri o değil. Bunu kuracağız değerli arkadaşlarım. Çiftçiyi bir araya getireceğiz. Tabi bir araya getirdiğin zaman ona diyorlar ki başka iş yapmayacaksın. Sıkıntıda oradan kaynaklanıyor zaten. Tarış'ı de öyle, Çukobirlik'i de öyle. Bütün tarımsal kuruluşlarda öyle eli kolu bağlı hale getirdiler. Sen üretimi yap. E yaptığın üretimden çırpır fabrikasını da bırak kuruversin yanında. Elma üreticileri örgütlendiği zaman elma üreticileri birliği elmasuyu fabrikasını da kuruversin. Elmanın değerlendirilmesine yönelik çeşitli tesisleri de kuruversin. Soğukhava tesislerini de kuruversin. Elma üreten çiftçi gitsin desin ki benim birliğim kardeşim soğukhava deposu var oraya koyacağım. Oraya koysun. En uygun fiyatı orada bekleyebilsin mecali olsun. Bunun içinde bir finansman desteğine ihtiyaç var. Sıkıntı oradan kaynaklanıyor. O finansman desteğini gözden çıkaracaksın. Üretici birliğine de o finansman desteğini vereceksin ve çiftçiyi de güveneceksin, kendi demokratik seçimiyle. Yanlış yapacak belki. Ama düzelterek en doğru yöneticilerini bularak o işi aşacak. Tarım konuları ülkenin temel konuları. Tarımı kalkındırmadan bir ülkenin kalkınması mümkün değildir. Kalkınmada tarımdan başlayacaktır, topraktan başlayacaktır, tabandan, temelden başlayacaktır. Bunu ihmal ederek yukarıdan banka kurup zenginleşme, yukarıdan sadece sanayi tesisi kurup zenginleşme çıkar yol değildir. Bunu denemiş olanlar bunun altında kalmışlardır. Mutlaka aşağıdan yukarıya doğru kalkınmayı çiftçiyi ektiğinden pişman olmaz, yetiştirdiğini sattığı zaman mahcup olmaz, borcunu ödeyebilir, alacağını tahsil edebilir, ürününü beklebilir. En uygun fiyat noktasına kadar beklebilir hale getireceksin. Buğday üreticisi çıkıyor hemen ilan edilen fiyata 450 lira buğday. Bu sene 450 diyelim. 2002'de ne kadardı? 2002'de de 450'ydi. 7 yıl önce arkadaşlar. Gene 450'ydi, şimdi gene 450. Peki 7 yıl önce söyler misiniz bana mazot ne kadardı? 1 milyon 130 bin. 1.130 lira yıl önce. Şimdi mazot ne kadar? 3'e geldi dayandı. Ne oldu? 1.100 3'e çıktı. Buğday? 450 gene 450. Peki gübre 4 yıl önce ne kadardı? 250 liraydı. 250 liraydı 7 yıl önce. Şimdi ne kadar gübre? Şimdi gübre geldi 850 lira. 250 lira olan gübre 850'ye çıktı, 1.130 lira olan mazot 3 milyona çıktı. 450 lira olan buğday gene 450 lira üç aşağı beş yukarı. Bu arada destekleme vardı 7 yıl önce. O desteklemenin hesabını da biz çıkardık. Toplam 1980 lira destekleme vardı. Yani gübre desteği, mazot desteği ve doğrudan gelir desteği. Destekler kaldırıldı. Destek kalkmış, buğdayın fiyatı aynı, mazot nereden nereye gelmiş, gübre nereden nereye gelmiş. Şimdi bu tarım götürülebilir mi? Yani bu hükümetlerin kararı ve anlayışı dışında şekillenen bir olay değil. Hükümetler kaynakları nereye, niçin, ne kadar harcayacak

bunların kararını alıyor. Buradaki temel mesele çiftçi bunu taşır, önemli değildir, vur abalya. Çiftçi tahammülüdür anlayışı içinde. Çiftçi sıkıntıya girdiği zaman ekonomi sıkıntıya girmez anlayışı içinde götürülüyor. Ama ortaya çıkan sonuç çok ağırdır. Göç oluyor. Yani aileler artık tarımdan çocuklarının geçimini sağlayamaz hale geldiklerini görüyorlar. Çocuklar topraktan kopuyorlar, başka yerlere gidiyorlar, gittikleri yerde ne oluyor? Orada da asgari ücretten iş bulursa kendini mutlu zannediyor gidende. Toprak eskiden bir istikrar, bir sosyal güvenceydi. Oraya sırtını dayamış olan kendini geleceğini güvence altına almış hissedirdi. Şimdi maalesef tarımda güvence altında değil, çiftçilikte güvence altında değil. Bunun altında da ekonominin tarımı, üretimi yok sayan bir anlayışla yönetiliyor olması gerçeği yatmaktadır.

Tabi Karaman'daki çiftçi kardeşlerim bunun sıkıntılarını göğüsleyebilecek bir birikime sahipler, bugüne kadar geldiler. İnşallah bundan sonrada daha ileriye gene gideceğinize ben inanıyorum. Ortaya koyduğunuz başarıyla bunu siz sağlayacaksınız. Geçmişte de gerçekten burası yani o tarıma dayalı sanayi fabrikaları, makarna fabrikaları, bisküvi fabrikaları vs. başta olmak üzere çok büyük bir atılım merkezi haline gelmişti. İnşallah en kısa zamanda bunları gene gerçekleştireceksiniz. Türkiye'de artık bu politikaların değişmesinin kaçınılmaz olduğu bir noktaya geldi. Bundan sonra bu yolda bu şekilde devam etmek mümkün değildir.

Önümüzdeki dönemde inşallah Türkiye'de bir iktidar değişimi olacak. İktidar değişim olunca en temel değişimin yaşanacağı alanların başında tarım gelecek, çiftçilik gelecek, köylünün konumu gelecek.

Yani şunu bilmenizi istiyorum. Bu konularda hepimiz çok hassasız. Bunu Türkiye'nin kalkınma meselesi olarak görüyoruz. Sağlıklı kalkınma, böyle ağızdan doldurulma değil, kulaktan aşılama değil, tabandan sürme kalkınma, kalıcı kalkınma, tarımdan başlayacak kalkınmadır. Türkiye bu yola girmişti. O yolda zaten bugünkü noktaya geldik. Şimdi o hazırı yiyoruz. Artık yediğimiz yeter. Tekrar bir kendimize dönelim. Tekrar üretime sahip çıkalım, çiftçiye sahip çıkalım. Toprağımıza, ürünümüze sahip çıkalım, onun gereğini yapalım. Devletin imkanlarını bir miktarda onun bunun haksız kazancı için değil, hak edilmiş, namuslu alın teri için, çiftçinin alın teri için kullanmayı devlet yöneticilerimiz bir temel ilke haline getirsinler. Bunu inşallah hep beraber yaşacağız.

Türkiye'de sulama yapılan yerlerde maalesef çok büyük ölçüde sulama elektrikle yapılıyor. Sulama kooperatifleri elektrik tüketiyor. Ama demin anlattığımız şartların içinde o konuştuğumuz buğday fiyatı, diğer fiyatların içinde vatandaş elektrik parasını ödeyemediği zaman elektrikler kesiliyor. Çiftçi sulama yapmakta güçlüklerle karşılaşılıyor. Bu arada birde şunu hatırlatayım size Türkiye'de sanayide kullanılan elektriğin fiyatıyla çiftçimizin üretim yapmak için kendi toprağının altındaki suyu çıkarmak amacıyla kullandığı elektriğin fiyatı arasında çiftçinin aleyhine bir fark var. Yani sanayide elektriği kullanmak teşvik ediliyor, destekleniyor. Tarımda keyfi için değil, lüksü için değil, eğlencesi için değil üretimi için, arazisini sulamak için elektrik kullanan insana sanki lüks tüketim yapmış gibi daha yüksek fiyat uygulanıyor. Ödenemediği zamanda elektrikler kesiliyor, icra memurları geliyor, hacizler geliyor. Dünkü bir gazetede değerli arkadaşlarım, İstanbul'da çıkan bir önemli gazetemizde tam 5 sayfa Denizli'deki icra dairelerinin menkul haciz ilanları vardı. Tam 5 sayfa vatan gazetesinin içinde. Açıyorsunuz gazeteyi 5 sayfa haciz yapılmış icra marifetiyle icra dairesi ilanı vermiş. İflas etmiş insanlar, esnaf, kobiler, işadamları, sanayiciler,

girmişler işyerlerine, dükkanlarına, evlerine ne varsa almışlar, onları satacaklar, satarken açık arttırmayla satmak gerekiyor kanun gereğince. İlan verecek bir gazeteye. Tam 5 sayfa arkalı önlü kalem kalem icra marifetiyle satılacak ürün şeyi var. Şimdi işte elektriğinden dolayı haciz konmuş kooperatiflerde icraya maruz kalmış, haciz gelmiş kapısına. Birbirlerine kefil olmuşlar. Vay kefaletten dolayı senin traktöründe hacizli, senin evinde, buzdolabında hacizli.

Değerli arkadaşlarım, bu doğru bir tablo değil. Bu tabloyla kalkınma olmaz. Yani insanlar kötü niyetli değil. İnsanlar ahlaksız olduğundan dolayı, borcuna sadık olmadığından dolayı, borcunu ödemek istemediğinden dolayı bu hale düşmüş değil ki. Ekonominin şartları getirmiş buraya dayatmış. Ne yapacak bu insanlar? 16 tane işadamı intihar etti değerli arkadaşlarım birkaç ayın içinde. 16 tane iş adamı intihar etti. Yani adam dürüst, ahlaklı. Ama alacağını tahsil edemez hale gelmiş, borcunu ödeyemez hale gelmiş, adıma leke vurdurmayım bari diye çekmiş tabancayı vurmuş. Kapısının binanın bekçisinin tabancasını alıyor birisi, fabrikanın bekçisinin tabancasını. Çağırıyor bekçiye ver tabancayı hadi çık dışarı diyor intihar ediyor içerde. Bu acı manzaralar yaşanıyor değerli arkadaşlarım. 4 fabrikadan biri kapanmış Türkiye’de. İşyerleri kapanmış. Türkiye’de birden bire dünya çapında işsizlik rekorları kırmaya başlamışız. Dünyada işsizliği en yüksek ikinci ülke konumunda Türkiye. Bunun başarılı bir ekonomi politikası olduğunu söylemek mümkün mü? Dünyada sadece Türkiye mi yaşıyor? Diğer ülkelerde niye böyle bir tablo olmuyor. Niye biz kendimizle mukayese ettiğimiz zaman geriliyoruz. Niye başkalarıyla mukayese ettiğimiz zaman geriye düşüyoruz. 29. sıradan 136. sıraya düşmüşüz. 2007’de 100 2009’da 136. 2007’yi niye söylüyorum? Dünya ekonomisi çok uygundu o noktalarda işler iyi giderken de gerilemişiz, işler dünyada kötüye gitmeye başlayınca da gerilemişiz.

Bunları İnşallah elbirliğiyle değiştireceğiz. Bunun şartları var. Zaten bu konularda sizin nabzınızı tutmak, sizin bu duygularınızı, düşüncelerinizi almak istediğimiz için böyle bir buluşma yaptık. Çok teşekkür ediyorum katkılarınıza.

'KORKUDAN KURTULMA ÖZGÜRLÜĞÜ' VE YARGI

Yargı işlevini yerine getirenlerin, görevlerini esenlikle ve huzur içinde yapmalarına engel olan uygulamalar ve söylemler, günümüzde yaşayan insanlar için de, toplumun geleceği açısından da çok büyük sakıncalar içermektedir. Bu sakıncalı davranışların ve uygulamaların, uzun dönemde, toplumu bir arada tutan değerleri yıpratmasından korkulmalıdır.

Prof. Dr. Rona AYBAY

"İnsan Hakları Evrensel Bildirisi" (İHEB), Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nca, Türkiye'nin de olumlu oyu ile 61 yıl kadar önce (10 Aralık 1948 günü) kabul edilmişti. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda kabul edilmiş çok sayıdaki karardan biri olduğuna bakılarak İHEB'nin teknik hukuk anlamında bağlayıcı bir belge olmadığı; sadece "tavsiye" niteliği taşıdığı söylenebilir. Ama, yazıldığı 5 özgün dile ek olarak 360 kadar dile çevrilmiş olmasının da gösterdiği gibi İHEB, dünya çapında büyük bir ilgi toplamıştır. İHEB'nin, "İnsan hakları" alanında kendisinden sonraki bütün gelişmeler üzerinde önemli etkileri olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi gibi bazı uluslararası belgelerin giriş bölümlerinde ve bazı ulusal anayasalarda, İHEB'ye yapılan doğrudan yollamalar bunu açıkça göstermektedir. İHEB'nin, 1'den 30'a kadar sıralanan maddelerinde, temel insan haklarının çeşitli boyutları düzenlenmiştir. Ancak, bütün bu maddelerin değerlendirilmesinde dikkate alınması gereken ve temel ilkeleri ortaya koyan "Başlangıç" bölümünün de kesinlikle göz ardı edilmemesi gerekir.

Özgür toplumun önkoşulu

İHEB'nin Başlangıç bölümünden alıntıladığım şu tümce, çağdaş anlamda özgür bir toplumun var olmasının önkoşullarını göstermektedir: "İnsan haklarının tanınmaması ve hor görülmesinin insanlık vicdanını isyana yönelten barbarca eylemlere yol açmış olmasına, korkudan ve yoksulluktan kurtulmuş insanların söz ve inanç özgürlüklerine sahip olacakları bir dünyanın kurulmasının, insanoğlunun en yüksek amacı olarak ilan edilmiş bulunmasına..."

Açıkça görüldüğü gibi çağdaş anlamda özgür bir toplumdan söz edebilmek için, o toplumu oluşturan insanların "korkudan kurtulmuş" olmaları en başta aranan bir koşuldur. Bu anlamda bireyin "korkudan kurtulma"sı, hukukun düzgün biçimde uygulanan yaptırımları dışında hiçbir kaygı ve korku duymaması demektir.

Üyeleri birbirine kaygı ile bakan, hukuktan değil devlet gücünü kullananların kişisel uygulamalarından korku duyulan toplumlar, sağlıklı ortamlar değildir. Böyle bir "korku toplumu" demokrasi, hukuk devleti ve insan hakları gibi kavramlar için değil totaliter ve otoriter yönetimler için elverişli bir zemin oluşturur.

Türkiyemizde durum

Son zamanlarda toplumumuzda bir korku ortamı yaratıldığı görülüyor. Bu konuda duyulan kaygılar ve bu gidişin barındırdığı tehlikeler, en üst düzeydeki kurumlar adına yapılan açıklamalarda dile getirilmektedir. Son günlerde, yüksek yargı organları adına konuşan yetkililer de bu konudaki kaygılarını açıkça belirtmişlerdir.

En başta yargıçlar olmak üzere yargı işle-vinin yerine getirilmesinde görev alan kişilerin; gerek meslek bilgisi ve deneyimi, gerek ahlak ve erdem yönlerinden örnek düzeyde olmaları, toplumun esenliği açısından zorunludur. Sağlıklı bir toplum düzeninin varlığı bakımından son derecede önemli görevler üstlenen yargıçların ve öteki yargı görevlilerinin maddi ve manevi esenliklerinin sağlanması, devletin önde gelen ödevlerinden sayılmalıdır. Mahkemelerin bağımsız olmaları kadar yargıçların güvencesi de, çağdaş hukukun işlemesi bakımından vazgeçilmez önemde niteliklerdir. İHEB'nin 10. maddesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesi bu konuda temel ilkeleri belirtmiştir. Bu ilkelerle ilgili olarak oluşturulmuş içtihatlarla göre yargı organlarının; düzgün çalışan, ciddi kurumlar olması elbette çok önemlidir ama, yeterli değildir. Çağdaş hukuk devletinde, bunlara ek olarak, mahkemelerin güvenilir kurumlar olduğu konusunda **halkın inancı** da önemlidir.

Her meslek topluluğunda olduğu gibi, yargı yetkisini kullananlar arasında da hukuka ve meslek ilkelerine aykırı davranışta bulunanlar çıkabilir. Böyle durumlar söz konusu olduğunda, hukuk devleti ilkeleri çerçevesinde gerekenin yapılması da elbette doğal ve zorunludur.

Ancak, yargı organlarını ve yargı mensuplarını kamu önünde yıpratıcı, aşağılayıcı davranışlar hangi kurumdan ya da kişilerden kaynaklanırsa kaynaklansın, sonuç olarak toplum huzurunu bozar.

Sonuç

Yargıçlarının esenliği sağlanmamış; onları korku ve kaygı içinde bırakmış bir toplum, sağlıklı ve huzurlu bir toplum olamaz. Unutulmasın ki, sağlıklı ve huzurlu bir yargı düzeni, çağdaş bir demokrasinin de önkoşuludur. Böyle bir yargı düzeni kurulamamışsa, "**hukuk devleti**", "**insan hakları**" ve "**demokrasi**" gibi kavramlar, güvenceden yoksun "**boş laflar**" olmaktan ileri geçemez.

Yargı işlevini yerine getirenlerin, görevlerini esenlikle ve huzur içinde yapmalarına engel olan uygulamalar ve söylemler, günümüzde yaşayan insanlar için de, toplumun geleceği açısından da çok büyük sakıncalar içermektedir. Bu sakıncalı davranışların ve uygulamaların, uzun dönemde, toplumu bir arada tutan değerleri yıpratmasından korkulmalıdır.

(TBB BASIN AÇIKLAMASI)

TÜRK YARGI TARİHİNDEKİ TALİHSİZ GELİŞMELER ÜZERİNE KAMUOYUNA DUYURURUZ Kİ;

İnsanlık tarihinin; hak, adalet, özgürlük uğruna verilmiş çetin mücadelelerle örülü binlerce yıllık deneyiminden süzülen çoğulcu demokratik sistemler, esas olarak birey haklarını güvence altına alır.

Çoğulcu demokrasilerde, siyasal iktidarların birey haklarını ihlal eden keyfi uygulamaları hukuk denetimindedir ve bu nedenle, çağdaş, çoğulcu demokratik sistemler ancak bağımsız yargıya dayalı hukuk devletlerinde yaşama geçebilirler.

GÖRÜLEN O Kİ;

Ülkemizde siyasal iktidarın “birey hakkının güvencesi olan” yargı bağımsızlığını ortadan kaldırmayı hedefleyen keyfi uygulamaları, hukuk devletinin temellerini sarsacak boyuta ulaşmıştır.

Öyle ki toplumu korkuya sevk eden ve huzuru bozacak nitelikteki gizli telefon dinlemeleri; yüksek yargı makamlarına, Cumhuriyet Başsavcılarına, iktidarın hoşuna gitmeyen kararları alan yargıçlara, yargı alanındaki mesleki örgütlenmelerin yöneticilerine ve halkın hak arama özgürlüğünün sesi avukatlara kadar ulaşmıştır.

Yargının kurucu unsurlarından olan savunmayı temsil eden Türkiye Barolar Birliği, **“Hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmak ve korumak, bu kavramlara işlerlik kazandırmak”** görevinin gereği olarak 14 Kasım 2009 günü Yönetim Kurulu toplantısında, son günlerde ülkemizin gündemine oturan ve vahim boyutlara ulaşan haberleşmenin gizliliğinin ihlali olaylarını görüşerek aşağıdaki hususların kamuoyuna duyurulmasına oybirliğiyle karar vermiştir.

BİLİYORUZ Kİ;

Yargı bağımsızlığının olmadığı yerde hukuk devleti, hukuk devletinin olmadığı yerde birey hakkı, birey hakkını olmadığı yerde demokrasi, demokrasinin olmadığı yerde toplumsal huzur, refah ve özgürlük olmaz...

HATIRLATIRIZ Kİ;

Anayasamız, *“Herkesin, haberleşme hürriyetine sahip olduğunu ve haberleşmenin gizliliğinin esas olduğunu”* hükme bağlamıştır.

Keza, çoğulcu demokrasiyi temel alan ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin de taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne göre; *“Herkes özel ve aile hayatına, konutuna ve haberleşmesine saygı gösterilmesi hakkına sahiptir.”*

Kuşkusuz hukuk devletlerinde hiçbir hak sınırsız değildir. Haberleşme özgürlüğüne getirilen istisnalar, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda detaylı olarak açıklığa kavuşturulmuştur.

SORUYORUZ;

Dozu giderek artan ve en yüksek yargı makamlarına kadar ulaşan gizli telefon dinlemeleri Anayasamıza, yasalarımıza ve taraf olduğumuz evrensel hukuk kurallarına uygun mudur?

Bu dinlemeler, hakim kararlarıyla mı alınmıştır?

Öyleyse; hakimler hukuk kurallarını uygulamışlar mıdır?

Hukuk ihlallerinin normal gibi gösterilmesinin sebebi nedir?

Yoksa; demokrasi, hukuk devleti ve insan hakları kavramlarını dilinden düşürmeyen siyasal iktidar, hukuk güvencesinden yoksun kalmış bir korku toplumu yaratmayı mı hedeflemektedir?

Usulsüz telefon dinlemeleri kime ve neye hizmet etmektedir?

Hukuk devletinde hakimler ve savcılar dahil hiç kimse hukuka aykırı keyfi işlem ve kararları sebebiyle sorumsuz değildir ve olamaz.

NE YAZIK Kİ;

Bu özgürlüğün ihlalinin adeta bir iktidar kazanımı olarak görüldüğü ve hasım görülenlere saldırı aracı yapıldığı gözlenmektedir. Bireyin bu temel özgürlüğüne tecavüz; demokrasi, insan hakları gibi ulvi değerleri yıpratarak lince dönüşmüştür.

Anayasal olarak birbirine üstünlüğü bulunmaması gereken üç erkten biri olan yürütme; yasamaya egemen olma, yargıyı da kendisine bağımlı kılma girişimlerini hızlandırmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel organlarından olan yargı erki sürekli yara almakta, toplumun vicdanı ve güvencesi hırpalanmakta, ülkemiz bir kaos ortamına sürüklenmektedir.

HATIRLATIRIZ Kİ;

Anayasamıza göre; kuvvetler ayrılığı ilkesine dayalı Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel organları yasama, yürütme ve yargıdır. Sistemin esası, birbirine üstünlüğü olmayan bu üç erkin, belli devlet yetki ve görevlerini medeni bir işbölümü ve işbirliği içinde, Anayasa ve kanunlar çerçevesinde kullanmasından ibarettir.

Yine Anayasamız, bu üç erkten yargı bağımsızlığını güvence altına almış, "hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkeme ve hakimlere emir ve talimat veremeyeceğini, tavsiye ve telkinde bulunamayacağını" hükme bağlamıştır.

Anayasamızın Cumhuriyetin niteliklerini belirten ve değiştirilemez 2'inci maddesi, Türkiye Cumhuriyeti'ni, toplum huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, kuvvetler ayrılığı ilkesine dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olarak tanımlar.

BİLİNMEKTEDİR Kİ;

Yargı bağımsızlığının olmadığı yerde hukuk devleti, hukuk devletinin olmadığı yerde çoğulcu demokrasi olmaz.

Hukuk devletinin olmadığı yerde bireysel haklardan söz edilemez.

Siyasal iktidarın yargı bağımsızlığını ortadan kaldıracak nitelikteki uygulamaları hukuk devletini temelden sarsmakta, Anayasal düzenin temel ilkelerini işlemeze hale getirmekte, adım adım bir otoriter sisteme doğru gidilmektedir.

Ağır bir Anayasa ihlali taşıyan ve ülkeye büyük zarar veren bu yöntemin, uygulayıcılarına da yarar sağlamayacağı açıktır.

Türkiye Barolar Birliği, asla kabullenmeyeceği bu gelişmeler karşısında sonuna kadar hukukun üstünlüğünü savunacaktır.

KORKUNUN DEĞİL HUKUK GÜVENLİĞİNİN,

BASKININ DEĞİL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN,

BAĞIMLILIĞIN DEĞİL BAĞIMSIZLIĞIN;

KAVGANIN DEĞİL BARIŞ DOSTLUK VE KARDEŞLİĞİN,

HUKUKSUZLUĞUN DEĞİL ADALETİN GERÇEKLEŞTİĞİ

VE ÖZELLİKLE DE İNSAN ONURUNUN EN YÜCE DEĞER OLARAK ALGILANDIĞI VE UYGULANDIĞI BİR CUMHURİYETİ YENİDEN TESİS ETMEK,

KISACA İNSAN HAKLARINA DAYALI,

DEMOKRATİK, LAİK, SOSYAL HUKUK DEVLETİNE

BÜTÜN KURUM VE KURALLARIYLA İŞLERLİK KAZANDIRMAK İÇİN HERKESİ GÖREVE DAVET EDİYORUZ.

(Türkiye Barolar Birliği)

YARGIYA KARŞI SALDIRI...

Dinlemelerin yargıç kararıyla yapılması olgusu bu yazımızın temel konusudur. Eğer, yargıçların özlük haklarını adalet müfettişlerinin sorgulamasına, müfettişleri de Adalet Bakanı'na bağlarsanız orada artık adalet yıpranıyor demektir. Orada artık gerçek yargı ve yargıç bağımsızlığı yok demektir. Artık gerçek demokrasi ortadan kalkmış demektir.

Dr. Alev COŞKUN Hukukçu, Siyaset Bilimi Öğretim Üyesi

Yargıtay santralının, İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Sayın **Aykut Cengiz Engin**'in, Sincan Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı Sayın **Osman Kaçmaz**'ın telefonlarının dinlendiğinin ortaya çıkması, demokrasimizin ve AKP iktidarının “**zaafları**”nın ortaya dökülmesi açısından geçirdiğimiz bu zor dönemin en önemli olaylarından birisidir.

Bu durum karşısında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) Başkanvekili Sayın **Kadir Özbek** yaptığı açıklamada “**yargının savunmada**” olduğunu söyledi. Evet, çok doğru. Yargı sistemi savunmadadır. Çünkü yargı sistemi ağır bir saldırı altındadır...

Aslında AKP iktidara geldiğı günden beri Cumhuriyetin temel felsefesine karşı saldırı siyasetini benimsemiştir.

AKP basın, üniversiteler, TSK ve yargı ile tartışma ve çatışma halindedir. AKP'nin anayasamızda yer alan laiklik ilkesine karşı hareketlerin odak noktası haline geldiğı, Anayasa Mahkemesi'nin bire karşı on oyu ile karara bağlanmasından sonra, basına karşı özel tutumlar, özel denetlemeler, Doğan Grubu'na karşı verilen orantısız vergi cezaları, TSK'ye karşı uygulanan psikolojik savaş, üniversitelerin YÖK kanalıyla denetim ve baskı altına alınmaları, yoğunluk kazanmıştır.

Anayasamız erkler ayrılığı ilkesini benimsemiştir. Yargı erki, ulus adına bağımsız mahkemeler tarafından kullanılır. Mahkemelerin bağımsızlığı ilkesi bütün modern devletlerin, tüm çağdaş anayasaların ve çoğulcu demokrasilerin vazgeçemeyeceğı en temel kuraldır. Yargıçların ve savcılarının görevlerini hiçbir etki ve baskı altında kalmadan bağımsız olarak yürütebilmeleri çağdaş anayasaların ele aldıkları birincil ilke olmuştur.

Mahkemelerin bağımsızlığı ile yargıçların bağımsızlığı birbirinin içine girmiş, eşanlımlı kavramlardır. Gerek mahkemeler, gerekse yargıçlar, yasama ve yürütme karşısında bağımsız olmalıdırlar, her ne sebeple olursa olsun, yürütme ve yasama yargıçlara emir ve talimat vermemelidir.

Yargıç güvencesi

Bu düşüncenin gerçekleşmesi demokrasinin de en temel ilkesidir. Bu nedenle, bağımsız yargı ve ona bağılı yargıç güvencesi sonunda ciddi olarak yargıçların özlük işleri güvencesine dönüşmektedir. Yargıç ve savcılarının mesleğı kabulleri, yer değıştirmeleri, yükselmeleri, kendilerine disiplin cezası uygulanması gibi hususlar yargıç güvencesinin temel ilkeleridir. Bu işlevler Adalet Bakanlığı'nın takdirine bırakılmamalıdır. Eğer bu konularda Adalet Bakanlığı yetkili kılınmışsa, yargıç güvencesinden söz edilemez.

İşte bu nedenlerle yargı bağımsızlığı için, 1961 Anayasası “**Yüksek Hâkimler Kurulu**”nu kurdu.Yüksek yargıçların kendi seçtikleri 18 üyeden oluşan kurulun başkanını da kurul

üyeleri kendileri seçiyordu. Bu kurul üzerinde Adalet Bakanı'nın bir etkisi yoktu. 1982 Anayasası bu temel ilkeyi değiştirdi, HSYK'nin üye sayısını yediye indirdi ve Adalet Bakanı ile bakanlık müsteşarını bu kurulun üyesi yaptı.

İşte sıkıntı burada başlamıştır... Ayrıca, yargıçları denetleyen teftiş kurulu tamamen bakanlığa bağlıdır, talimatlarını bakandan alır, oysa bunun tersi olması gerekir. Yargıç ve savcıların özlük haklarına ait, atama, yükselme ve disiplin soruşturması gibi tüm yetkilerin Yüksek Yargıçlar Kurulu'na verilmesi gerekir.

Bağımsızlık sözle olmaz

Yukarıda da belirtildiği gibi, yargıç ve savcıların görevleri sırasında işledikleri suçlardan dolayı inceleme ve soruşturma yapmak yetkisi HSYK'den alınarak Adalet Bakanlığı'na verilmiştir. İnceleme ve soruşturma Adalet Bakanı'nın iznine bağlanmıştır. İşte kritik nokta burasıdır. Yargıç güvencesini ve mahkemelerin bağımsızlığını sakatlayan ve bozan nokta burasıdır. Bu sakatlık yetmezmiş gibi, yukarıda sözü edilen Anayasa Mahkemesi kararından sonra AKP iktidarı anayasa değişikliği yapmak istiyor... Sürekli olarak üzerinde durulan konu Anayasa Mahkemesi'nin ve HSYK'nin yapısının değiştirilmesidir. AKP bu yapının siyasal etkilere daha da açık bir hale getirilmesini istiyor.

Bu dinlemeler bardağı taşıran damladır. Bugün tüm yargı bir ölçüde Adalet Bakanı'nın manevi baskısı altındadır. Adalet müfettişleri Adalet Bakanı'na bağlıdırlar ve ondan talimat almaktadırlar. AKP'nin iktidarının çok önem verdiği Ergenekon davası savcılarının bağlı olduğu İstanbul Başsavcısı'nın ev, cep ve makam telefonlarının dinletilmesi yargı bağımsızlığı açısından "**vahim**" (çok korkutucu) bir durumdur. Yargıtay santralının dinletilmesi akıl durmasıdır.

CHP Adana Milletvekili **Tacidar Seyhan**'a göre 300 milletvekili, 3000 yargıç ve 613 gazeteci şu anda dinlenmektedir.

Başbakan Erdoğan, bu dinleme skandalına karşı "**beni de 6 ay yasadışı dinlediler**" dedi ve bugünkü dinlemelerin yasal olduğunu belirtti. Öncelikle kendisine '**Mecelle**'deki bir kuralı anımsatalım: "**Kötü emsal, örnek olamaz**". Kendisinin yasadışı dinlenmesi ayıptı... Ama bu ayıp, yargıçların ve birçok kişinin dinlenmesi için gerekçe oluşturamaz. Bir ayıp, diğer bir ayıbı örtemez.

Dinlemelerin yargıç kararıyla yapılması olgusu da aslında bu yazımızın temel konusudur. Eğer, yargıçların özlük haklarını adalet müfettişlerinin sorgulamasına, müfettişleri de Adalet Bakanı'na bağlarsanız orada artık adalet yıpranıyor demektir. Orada artık gerçek yargı ve yargıç bağımsızlığı yok demektir. Artık gerçek demokrasi ortadan kalkmış demektir.

Ancak adalet müfettişlerinin manevi etkisinden korkarak gelen her isteği kabul edip dinleme kararı veren yargıçlar da, artık vicdanlarının sesini dinlemek zorundadırlar.

Tarih önünde kara cümlelerle anılmamaları ve yargı bağımsızlığının korunması için daha özenli ve duyarlı hareket etmek zorundadırlar.

Tüm bu uygulamalara imza atan AKP'nin adalet bakanları ve bu demokrasi karşıtı uygulamalara kılıf uydurmaya, gerekçeler bulmaya çalışan Sayın Başbakan yargı bağımsızlığına darbe vuran bu ayıplar nedeniyle demokrasi tarihinin olumsuz ve ağır yargısından kendilerini kurtaramayacaklardır...

'HUKUK AYAKLAR ALTINDA'

15 bin öğrencimizin dosyası kayda geçmiş. Bir kısmının terör örgütüyle bağlantısı olduğu söylenmiş. Kürt açılımları yapılırken çocuklarımızın üzerinde böyle bir iddia leke olarak kalmaz.

Üniversitede öğrencilerimizin iktidara geldiklerinde, kendi ideolojilerine göre, yukarıdan verilen emirlerle hukuk yorumu yapacaklarını düşünmemiştik.

- ÇYDD olarak 20. kuruluş yılı nedeniyle bir kitap hazırladınız. Bu kitap neleri içeriyor?

Bu 20 yıl içinde derneğin kurucularında da değişiklikler oldu. Yeni üyeler bize katıldı. Biz 20 yıl içinde ilk kurucular ve sonra derneği bugüne kadar getiren yönetim kurulları, şube başkanları hatırlanmış olsun, bu 20 yıllık geçmişi ortaya koyalım istedik. Daha doğrusu bu Türkan Hanım'ın fikriydi. Derneğin kurulduğu yıllarda Atatürk ilke ve devrimlerinin, laikliğin ve kadın haklarının yavaş yavaş elimizden kaymakta olduğunu görüyorduk. Bu endişe ve korkuyla çoğunluğu kadın olan bir grup öğretim üyesi ve aydın kişi, bir dernek kurup Atatürk devrimlerini savunma kararı aldık. Bu savunma içinde birinci hareket noktası eğitimdi. Zaten tüzüğümüzde de eğitim maddesi vardır. Derneğin kuruluş aşamasında kurucuydum ve o tarihte tüzüğünü de ben yazmıştım. Beş yıl kadar da hem Prof. Dr. Aysel Ekşi'yle, daha sonra da Prof. Dr. Türkan Saylan'la başkan yardımcılığını yürüttüm. 20. yılımızda 17 kurucumuzu hatırlayalım istedik. Kitabımızda projeler, anılar, yazılar, fotoğraflar var. Türkan Hanım bu kitaba çok önem veriyordu. Ama bildiğiniz gibi son aylar çok karışık geçti. Onun sağlığında kitap çıkarılamadı. Ben başkan olduktan sonra yayımlanma aşamasına geldi. Bir önsöz yazarak kuruluş günlerimizi hatırlattım.

- Bu yazıyı yazarken neler hissettiniz?

Çok duygulandım. Türkan Hanım'ın hastalığının evrelerini düşündüm. Ardından tabii olduğumuz hukuk, akıl dışı kaba muameleler gözümün önünden geçti. O dönemde Türkan Hanım'ın sağlık durumu zaten ağırdı. Bu kaba muameleler galiba sonunu getirdi.

Ama tabii ki onun ilkeleri ve anısı hiçbir zaman ortadan kalkmadı. Kendisinin ve derneğin maruz kaldığı bu beklenmeyen muamele karşısında bir hukukçu ve derneğin kurucularından birisi olarak sessiz kalmam beklenemezdi. Türkan Hanım ve diğer arkadaşlar benim tekrar yönetim kuruluna dönmemi ve genel başkanlığı üstlenmemi istediler. Buna kayıtsız kalamazdım. Şu sırada derneğin bana ihtiyacı olduğuna inanıyorum. Çünkü sorunlarımız hukuk sorunu. Bunun dışında başka sorunumuz yok. Bu sorun neden, nasıl doğdu? Hangi nedenlerle bizimle uğraştılar? Bunu kavrayabilmek kolay değil. Son yıllarda bazı gazetelerde derneğimize ve Türkan Hanım'a yönelik yalan yayınlar, haksız iftiralar giderek daha çok yayımlanıyordu.

Dimdik ayaktayız

- Misyonerlik yaptığı iddia edilmedi mi? Hatta annesinin Hıristiyan kimliği bile kullanılmak istendi...

- Bunların hiçbiri doğru değildi. Annesi Hıristiyan olarak doğmuş olabilir. Ama sonradan Müslümanlığı seçmişti. Çocuklarına da Müslüman dini dersleri aldırması. Tamamıyla aslı olmayan, haksız ithamlardı. İnsan bunu nasıl yapabilir diye hâlâ şaşırıyorum. Bu iddialar günün birinde Yargı'nın ve Emniyet'in de müdahalesiyle 13 Nisan'daki o olay ortaya çıktı. ÇYDD'yi yakından tanımasam, etkinliğini bilmesem, Türkan Hanım'ı yakından tanımasam, yüreğinin nasıl yurt ve insan sevgisiyle dolu olduğunu bilmesem, "Acaba" diyebilirdim. Ama böyle bir şey aklımın ucundan bile geçmedi. Bu nedenle de bu derneğin başkanı olarak dernek dimdik ayakta durmalıdır diye düşündüm ve görevi üstlendim. Oysa ben emekli olmuştum. Kitaplarımı yazıyordum. Ama bu çok kutsal bir görev. Vefa borcu. Bir de şöyle: Bu öyle bir dernek ki yaptığınız her güzel iş, eğitime verdiğiniz bütün destekler size mutluluk olarak geri dönüyor. Bir şey kaybetmediğiniz gibi hep kazanıyorsunuz.

- Türkan Hanım'ın evinin ve derneğin genel merkezi ve 35 şubenin basılması, bilgisayarlarına, bütün evrakına el konulmasının ardından burs verdiğiniz öğrenciler fişlendi. Sorgulandılar, izlemeye alındılar. Sizce bundan amaç neydi?

- Ayrıca birçok yönetim kurulu üyesinin evleri de arandı. Bu üyelerimiz üç-dört gün gözaltında tutuldular. Hatta bir arkadaşımız da tutuklandı ve iki hafta hapisteye kaldı. Ayrıca gözaltı şartlarının da çok ağır olduğunu belirtmem gerekiyor. Binlerce öğrencimizin dosyasını almışlardı. Bu dosyaları altı ay vermediler. İki hafta önce alabildik. Ağustos'ta bir haber yayımlandı. Emniyet'te dosyalar incelenmiş ve 15 bin öğrencinin dosyası kayda geçmiş. Bir kısmının da terör örgütüyle bağlantılı olduğu söylenmiş. Böyle bir durumu kabul etmem mümkün değildir. Bir kere genç insanların terör örgütüne üye olmaları düşünülemez. Zaten o kız çocukları okula gidiyorlar. Her gün okul yönetimi onları kontrol ediyor. Babaları, kardeşleri PKK'ye yakınsa bu Kürt açılımları yapılırken bizim çocuklarımızın üzerinde böyle bir iddia leke olarak kalmaz. Yapılan bu iş bir nevi fişlemedir ve Çocuk Hakları Sözleşmesi, İnsan Hakları Sözleşmesi ve yasalarımıza aykırıdır. Bu yıl ilköğretim ve üniversite.. toplam 26 bin kusura öğrenciye burs verdik. Son 15 yıl içinde yaklaşık 75 bin öğrenciye destek verdik. Bize katkı sağlayan kuruluşların içinde özellikle anmak istediğim Turkcell var. Turkcell her yıl 10 bin öğrenciye burs veriyor. Bunların içinde Metro Grup, HSBC Bank, Türk Ekonomi Bankası, Garanti Bankası gibi ciddi kuruluşların hepsi öğrencilerimize burs sağlıyor. Kendilerine minnet ve şükranlarımı sunuyorum.

Amacımız eğitimle çağdaş insan

- Eğitime bu kadar katkıda bulunan bu insanlar cezalandırılmak mı istendi?

- Bu toplumda kızlarını okula göndermek istemeyen, onların çocuk gelinler olarak altından kalkamayacakları yüklerin altında ezilmelerine yol açan bir anlayış bulunuyor. Bu anlayış politikacılar tarafından görmezden gelindi. O nedenle de bu politikacılardan zaten destek ve alkış beklemiyorduk. Ama bu kadar ölçsüz bir aşağılama ve derneğin önünü kesmeyi hedefleyen hareketleri de beklemiyorduk. Ama amaç neydi diye sorarsanız onu bilemeyeceğim. Çünkü derneğimizin amacı; esas olarak fırsat eşitsizliği nedeniyle eğitim göremeyen kızlarımızın okullaşmasını sağlamak; eğitilmiş, meslek sahibi bireyler olarak topluma kazandırmak, onlara yeni bir yaşamın kapısını açıp mutlu insanlar yetiştirmek. Bunu yaparken de tabii ki anayasamızda bulunan Atatürk devrimleri ve onların özü olan laikliğin de değerini ve anlamını anlayacak insanlar yetiştirmek. Tüzüğümüz, "Eğitim yoluyla çağdaş insan, çağdaş topluma ulaşmak" diye yazar. Sanıyorum, devrimleri ve laikliği tam olarak anlamayan, onun özünü kavramayan bir kısım çevrelerin tahrikiydi. Aslında laiklik bir yaşam

biçimi. O nedenle de bu yaşam biçimi bizim vazgeçilmezimizdir. Devrimlerin özü kadın haklarıdır. Ondan asla vazgeçemeyiz. Ayrıca biz hiçbir zaman devletin eğitim politikasının dışında bir eğitim politikası gütmeyiz. Bu düşünülemez bile. Çünkü biz, yaptığımız her okulu, her kız yurdunu devlete verdik. Bizim işlettiğimiz okul yok. Bir tek Ankara şubemizin bir yurdu var. Bunun dışında hepsi Milli Eğitim Bakanlığı'na devredilmiştir. Anayasa dışı hiçbir iş yapmadık. Yapmamız da söz konusu olamaz. Bakın, Fethullah Gülen cemaatinin işlettiği okullar, yurtlar var.

- Kimi köşe yazarları baskın olayından sonra ÇYDD'nin tek tip insan yetiştirmeyi amaçladığını, başörtülü kızlara el uzatmadığını yazarak eleştirdiler. Siz buna ne diyorsunuz?

- Bir kere bu çok haksız ve yanlış bir eleştiri. Bunu genellikle Atatürk devrimleri için de söylerler. Atatürk devrimleri demokrasinin ve insan haklarının temellerini oluşturmuştur. Tek tip insan diye bir şey olamaz. Her düşünceden, her ırktan olan kişi bizim dernekle bütünleşebilir. Herhangi bir ayrımcılık hiçbir zaman söz konusu olamaz. Türbanlı çocuklara karşı bir tavrimiz olamaz. Çünkü onlar da bizim çocuklarımız. Ama onlar bizden burs almaya gelmediler. Çünkü onların gittikleri başka kaynaklar, vakıflar vardı. Geçenlerde bir röportaj sırasında bana, "Türbanlı öğrenciye burs verir misiniz?" diye sordular. Şu cevabı verdim: "İhtiyacı olan bir öğrenci şartlarımızı bildiği halde gelip bizden yardım istiyorsa bizim ona arkamızı dönmemiz gibi bir durum asla olamaz. Biz bütün Türkiye ve Türkiye insanları için varız." Ama İmam Hatip Liseli'lere burs vermedik. Biz bu derneği çağdaş eğitim için kurduk. İmam ve hatip yetiştirmek için kurmamıştık. Dolayısıyla bir ayrımcılık söz konusu değil. Derneğin amacı klasik Milli Eğitim Bakanlığı'nın eğitimini alacak çocukları okula yönlendirmektir. Burada başka bir nokta da var. Burs veren, "Ben şu tip kişiye burs verilmesini istiyorum" diyorsa, onun görüşüne saygı duymak zorundayız. Çünkü burs parasını o veriyor. Biz kendi paramızı vermiyoruz.

(Eski Adalet Bakanlarından, ÇYDD Genel Başkanı **Prof. Aysel Çelikel'**)

YARGI REFORMU ALDATMACASI YA DA YARGININ SİYASALLAŞTIRILMASI... -|-

Yargı yargıya bırakılmalı, siyaset yargıdan elini çekmeli; bağımsız yargıyı içine sindirebilmeli, bağımsız yargının demokrasinin gereği olduğunu kabul edebilmelidir.

Tansel ÇÖLAŞAN *Danıştay Onursal Başsavcısı*

I - Genel

Yargı çevresinde bir söz vardır: “**Yargı, kararları ile konuşur.**” Bu söz yargının bağımsız olduğu gerçek demokrasiler için söylenmiş, doğru bir sözdür.

Ama bugün bizde olduğu gibi yasama ve yürütmeyi birlikte elinde tutan siyasi güç yargıyı da ele geçirmek ister, sınırlı bir yargı bağımsızlığını dahi kabul etmez, tamamen yok etmeye kararlı olursa, böyle bir durumda yukarıdaki sözün hâlâ geçerli olacağını söylemek ne yazık ki mümkün olmaz, olmamalıdır.

Bugün Türkiye’de 1982 Anayasası ile esasen yürütme lehine sınırlandırılmış olan yargı bağımsızlığının tamamen ortadan kaldırılması, yargının yürütme yanında yasamanın da emrine sokulması, tamamen siyasallaştırılması söz konusudur.

İşin acı tarafı bunun ‘**yargı reformu**’ (!) adı ile yapılıyor olmasıdır.

Topluma acilen, yargı siyasallaşırsa bunun demokrasinin sonu demek olduğu, böyle bir ülkede adaletin, kişi hak ve hürriyetlerinin olmayacağı, hukuksuzluğun herkesi etkileyeceği ve bir gün onun kapısını da mutlaka çalacağı ama o zaman çok geç olacağı, halkın oyu ile iktidara gelenlerin bu oya saygısızlık etmeye hakları olmadığı, halkın oyunu hiçe sayıp ülkeyi sadece kendi çıkarlarını gözeterek yönetemeyecekleri, ‘**yargı reformu**’ adı altında yapılmak istenenin aslında bu olduğu **anlatılmalı**, halk; nedir bu aldatmaca, asıl amacı ne, başına neler gelecek öğrenmeli, kendi geleceği için doğrudan tehlike oluşturan bu gidişe ‘**oy**’u ile dur diyebilmelidir.

Görev muhalefet partilerine, bağımsız kalabilmeyi başarmış üniversitelere, barolara, sivil toplum kuruluşlarına, demokrasiye inanan **herkese** ve tabii üzerinde oynanan oyuna çok geç olmadan dur demesi gereken yargıya düşmektedir.

II - Yargı bağımsızlığı nedir, niçin gereklidir, nasıl sağlanır? Buradan başlayalım.

Yargı bağımsızlığı: Yargıcın hiçbir şekilde baskı altında kalmadan, kendini sadece hukukla sınırlayıp özgür karar verebilmesidir ve kişinin can ve mal güvenliği, hak ve hürriyetlerinin korunması ile doğrudan ilgilidir. Yargının diğer devlet organlarından yani yasama ve yürütmeden ayrı, bağımsız örgütlenmesi, yetkilendirilmesi ile sağlanır. Yargıcın davanın taraflarına önyargısız bakmasını, hukuku tarafsız, adil belirleyebilmesini yani adaleti ve sonuçta, adalete güveni sağlar ki bu nedenle demokrasilerin ayrılmaz parçası, olmazsa olmazdır.

Şimdi bu kavramların hangisi soyut, hangisi bize yabancı? Kim bağımsız bir mahkemede tarafsız bir yargıç tarafından yargılanmak istemez? Ya da, bağımsız olmayan siyasi iradenin baskısı altındaki yargının tarafsızlığına güvenebilir misiniz?

Yargının halk nazarındaki saygınlığı ona duyulan güvene bağlıdır. Onu güvenli kılan ise tarafsızlığıdır. Yargı bağımsız değilse, tarafsız da olamaz, adil karar veremez, onu ele geçiren iktidarın (gücün) sesi olur ve bu hal demokrasi ile asla bağdaşmaz.

Parlamentar demokrasilerde (bizdeki sistem de budur) yargı bağımsızlığını sağlamak, iktidara talip olup, halkın oyu ile iktidara gelenlerin yani milli irade ile seçilenlerin görevidir.

III - Türkiyede bugün yargı ne durumda, görelim.

1982 Anayasası çerçevesinde Türkiye’de yargı bağımsızdır demek zaten çok zor. Çünkü, anayasada yargı bağımsızlığı, yargıç teminatı ilkeleri yer almış, yasama ve yürütmeden örgütsel olarak ayrı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) oluşturulmuş ise de; **kurulun** yetkileri sınırlıdır ve yargıç ve savcılar idari yönden Adalet Bakanlığı’na yani yürütmeye, siyasi iktidara bağlı kılınmıştır. Bu yapılanmanın sonuçlarını her gün görmekteyiz.

Bu yapı 12 Eylül’ün mirasıdır. 1961 Anayasası’nda yer alan bağımsız yapı 12 Eylül 1980 sonrası Konsey kanunları ile kaldırılmış, bugünkü, yetkileri sınırlı **kurul** oluşturulmuş, 1261 sayılı yasa ile getirilen bu yapı 1982 Anayasası’na da esas olmuştur.

Önce kuruldun başlayalım. Mevcut halde **kurulun** yapısı yargı bağımsızlığını sağlamaktan çok uzak. 7 kişilik kurulda 5 yüksek yargıç dışında yürütmeyi (siyaseti) temsilen Adalet Bakanı ile müsteşarı yer almakta. **Kurulun** başkanı Bakan, başkanlık temsili değil yetkileri ağırlıklı, **kurulu** o topluyor, gündemi o belirliyor. Herhangi bir konuda, siyaseten benimsenen sonucu belirleyene kadar **kurulu** toplamamak ya da siyaseten uygun görülmeyen bir konunun gündeme girmesi, girse de aksi yolda sonuçlandırılması çok zor.

Örnek: 2000 yılı Haziran Atama Kararnamesi’nde yaşananlar unutulmamıştır. Atama ve nakil yetkisi kurula ait, ama kendi binası, personeli olmadığı için kararname taslağını bakanlıkta, bakanın atadığı, siyasetin etkisine açık bürokrat yargıçlar hazırlayıp kurula sunuyor. Bu nedenle, haklarında sayısız hukuk ihlali iddiası bulunan Ergenekon terör örgütü iddiasıyla açılan davanın savcılarının en azından yıpranmış olmaları nedeniyle görevlerinden alınmaları hukuken beklenen bir durum olduğu halde, **taslakta** yer almamaları anlaşılabilir bir durum.

Ama **kurul** tam yetkili olduğu halde, taslak önüne geldiğinde davayı siyaseten dektekleyen belli bir medya grubunun öylesine saldırısına hedef olmuştur ki, yürütme ile çatışma ortamı yaratmamak görevi yine **kurula** (yargıya) düşmüş ve hukuken haklı nedenler olduğu halde, savcılar görevden alamamış, kanuni yetkisini kullanamamıştır.

Kurulun kendi personeli, binası yoktur, idari, mali özerkliği olmayan kurul, bakanlıkta kendisine verilen yerde çalışmaktadır. Mesleğin en üst ve yetkili organı olduğu halde, yargıç ve savcılar hakkında soruşturma yapma yetkisi yoktur, müfettişi yoktur. Soruşturma bakan iznine bağlı ve bakanın atadığı bakanlık müfettişlerince yapılmaktadır.

Bakan kendi atadığı, siyasetin emrinde olan bu müfettişlere, yaptıkları bir soruşturmada, gerekli görürlerse, tüm yargıç ve savcılar kapsayacak şekilde ve genel nitelikte soruşturma yapma izni ve dinleme yetkisi verebilmektedir.

Bu yolda son 5 yıl içinde 69, son dönemde ise Ergenekon(!) davası kapsamında tam 56 yargıç ve savcının dinlendiği ve hiçbiri hakkında suç unsuru teşkil edecek bir hususa

rastlanmadığı halde, yasa gereği yapılması gerekli olan, tutanakların imhası ve ilgisine haber verilmesi gibi zorunluluğun da yerine getirilmediği artık bilinmektedir.

Yine müfettişlerin talebi üzerine mahkemelerce CMK'nin 135. maddesinde yazılı koşulların olayda oluşup oluşmadığı bile araştırılmadan dinleme kararları verildiği de gün ışığına çıkmıştır. Bu durum ise yargıçlar üzerinde müfettiş (ya da siyaset) baskısını göstermektedir.

Öte yandan, dinleme kararları kesindir, itiraz yolu da yoktur. Kurul'un beş seçilmiş üyesi, yani çoğunluğu, yasal dayanağı olmadan yönetmelikle müfettişe verilen bu yetkinin hukuka uygunluk açısından Yargıtay denetiminden geçmesine karar vererek Bakan kesinleşmiş bir dinleme kararının, (Kanun yararına bozma) yoluyla Yargıtay incelemesine taşınmasını istemiş, ancak bakan bu kararı bugüne kadar uygulamaya koymamış, Yargısal denetimden kaçırabilmiştir.

Başkanlar Kurulu'nun izin şartı aranmadan Yargıtay santralının dahi bu yolla dinlendiğinin ortaya çıkması üzerine ise Başbakan, CMK'nin 135. maddesine aykırılığı ortaya çıkan bu dinleme kararları ile ilgili olarak usulsüzlük iddialarını görmezden gelip demagoji yapabilmekte ve "**Madem mahkeme kararı var, onlar da dinlenecekler**" diyebilmektedir.

Bakan, yargıç ve savcılar hakkında yapılacak soruşturmada **tek** yetkilidir. Bu yetkiyi başka yollarla da keyfi olarak kullanabilir.

Nitekim yine Ergenekon davası savcılar hakkında sayısız hukuk ihlali iddiasının soruşturulmasındaki gevşeklikle, örneğin; başbakana karşı açılan bir davada tazminata hükmeden bir yargıç, ya da cumhurbaşkanının bu görevi öncesinde işlediği iddia edilen ve dokunulmazlık kapsamına girmeyen kişisel bir suçu nedeniyle yargılanması gerekliliğine karar veren bir yargıç, ya da söylemleri siyasi iradeyi memnun etmeyen yasal kuruluş YARSAV'ın başkanı bir savcı hakkında derhal, peş peşe açılan hatta meslekten ihraç istemiyle sonuçlanabilecek soruşturmalar, izin yetkisinin siyasi iradede olması halinde ne kadar farklı boyutta kullanılabileceğini göstermektedir.

Siyasi güç, yargıdan kendi görüşlerine uygun kararlar beklemekte, aksi yolda kararı, söylemi olanlar cezalandırılabilir.

Tüm bu olaylar (örnekler) siyasi iradenin yargıya bakışını, yargıç ve savcılarının görevlerini hangi güçlükler altında yaptıklarını ve tabii **kurulun** yetkisizliğini çok açık biçimde ortaya koymaktadır.

Bakan dışında **bakanlığın da** yargıç ve savcılar üzerinde ağırlıklı etkisi var. Dayanağı anayasanın 140/6. maddesidir.

Buna göre, daha işin başında **adaylığa** girişte, ÖSYM'ye yaptırılan yazılı sınavın protokolünü hazırlayan, sınavı kazananların mülakatını yapan bakanlık, 7 kişiden oluşan mülakat kurulunun 5 üyesi zaten bakanın atadığı bürokrat yargıçlar, diğer 2 üye ise yine bakanlığın ağırlıklı etkisi altında oluşturulmuş Adalet Akademisi'nden. Öte yandan mülakat, mesleğin "**temsili**" niteliği gereği gerekli. Ama yine mülakat, sözlü sınav gibi objektif kriterler taşımaz kıstası konsa da, ki vardır, ama objektif verileri olmaz, farklı değerlendirmelere, siyaseten kullanılmaya açıktır. Bu hali ile mülakat yazılı sınav sonuçları ile birlikte **adaylığa** girişi belirlemekte, yargı bağımsızlığı, yargıç teminatı gibi anayasal güvenceler daha işin başında zedelenmektedir.

YARGI REFORMU ALDATMACASI YA DA YARGININ SİYASALLAŞTIRILMASI... -II-

Yasama ve yürütme önündeki yargı engeli, planlanan şekilde sona erdiğinde, suskun medya ve suskun muhalefet eşliğinde sıra laik-demokratik Cumhuriyet anayasasının değiştirilmesine gelecektir.

Tansel ÇOLAŞAN Eski Danıştay Başsavcısı

Yürütmenin yargı üzerindeki ağırlıklı etkisini anlatmaya devam edelim.. Anayasa Mahkemesi 1995 yılında, anayasada yer alan yargı bağımsızlığı, yargıç teminatı ilkelerinin adaylığa giriş ve adaylık sürecinde de gözetilmesi gerektiğini vurgulayarak, mesleğe avukatlıktan geçenlerle ilgili olarak **adaylık sonundaki yeterlik sınavını bakanlığın yapmasını öngören yasa kuralını** yargı bağımsızlığına aykırı bularak iptal etmiş idi. Ne var ki, 2007 yılında **adaylığa girişteki mülakatın bakanlıkça yapılmasını öngören yönetmelik kuralının yürütülmesi, Danıştay'ca aynı nedenlerle durdurulduğunda**, bakanlık kararı uygulamadı. Kuralı yasaya taşıdı, konu Anayasa Mahkemesi'ne gittiğinde mahkeme bu defa mülakatın bakanlıkça yapılmasını yargı bağımsızlığına aykırı bulmadı. Tabii bu da yargı adına büyük talihsizliktir.

Adaylığa giriş sınavını kazananlar, stajlarını Adalet Bakanlığı'nın ağırlıklı etkisinde oluşturulmuş Adalet Akademisi'nde tamamlayarak, yine akademide yapılan bir sınavla mesleğe adım atmaktadırlar.

Meslekte ilerleme, yükselme ise, üst mahkeme ve mercilerin verdiği not ve sicil yanında müfettişlerin mutad denetimlerde düzenledikleri **hal kâğıtlarına bağlıdır**. Hal kâğıdı yargıcın, bakanlıktaki gizli sicil dosyasına konur, kendi göremez. Oysa bakanın, yani siyasi iradenin atadığı bir müfettişin pekâlâ sübjektif (siyasi!) nedenlerle olumsuz düzenleyebileceği böyle bir hal kâğıdı, sicili, notu mükemmel olan bir yargıcın, savcının yükselmesini engelleyebilir. Sonuçta yargı, yürütmenin elindedir.

Yapılması gerekenler ise bellidir. Yürütmenin yargı üzerindeki ağırlıklı etkisi sona erdirilmeli; yargı, yürütme ve (tabii) yasamadan ayrı, bağımsız örgütlenmelidir.

Bakan ve müsteşar **kuruldan** çıkarılmalı kurulun idari, mali özerkliği sağlanmalı, teftiş, kurula bağlanmalı, soruşturma yetkisi kurula bırakılmalıdır.

Adaylığa girişte ve adaylık sürecinde kurul yetkili kılınmalı, Adalet Akademisi, bakanlığın etkisinden çıkarılıp özerk bir yapıya kavuşturulmalıdır.

Kurulda geniş tabanlı temsil isteniyorsa 1961 Anayasası model olmalı, kurul üyeleri sadece yargıdan ve yargı organlarıncaya seçilmeli, yasama ve yürütmenin kurula üye seçmesi önlenmelidir.

Anayasanın (140/6) maddesi yeniden düzenlenmeli, yargıç ve savcılarının idari yönden bakanlığa bağlı olduğuna dair hükmün, sadece yargı işlevini kolaylaştırmakla sınırlı olarak kullanılması sağlanmalı; yargı bağımsızlığı yargıç teminatı ilkelerini etkiler biçimde ve yargı yetkisine müdahale sonucunu doğuracak şekilde kullanılması (yargı yetkisine müdahale niteliğinde düzenleme dahi yapabilmekte) önlenmelidir. Kısacası, yargı yargıya bırakılmalı,

siyaset yargıdan elini çekmeli, bağımsız yargıyı içine sindirebilmeli, bağımsız yargının demokrasinin gereği olduğunu kabul edebilmelidir.

IV- Hükümetçe hazırlanan son Yargı Reformu Taslağı ve Eylem Planı'nın ise yargı bağımsızlığını sağlamak yerine, yargıyı, yürütme yanında yasamanın da emrine sokmak, tamamen siyasallaştırmak amaçlı olduğu anlaşılmaktadır.

Taslak, AB'ye tam üyelik müzakereleri kapsamında AB Komisyonu'nun düzenlediğı ilerleme raporları ile istişari raporlara cevap niteliğinde. Bu raporlarda kurulun bağımsız örgütlenmesi, idari, mali özerkliği, teftişin kurula bağlanması gerekliliğı yargı bağımsızlığının güçlendirilmesi, tarafsızlığının sağlanması için önerilmekte. Taslakta bu önerilerin hayata geçirileceğinin vurgulanmasıyla yetiniliyor, somut adımlar ne olacak belli değıl.

Ama taslaktan sonra kamuoyuna açıklanan Eylem Planı'nda yapılacakların takvimi, bunun yargı bağımsızlığı değıl, yargının tamamen siyasallaştırılması projesi olduğunu gösteriyor.

2013 yılına kadar kademeli olarak gerçekleştirileceğı belirtilen planda, bakan ve müsteşar yine kurulda; bakan göndemi belirlemeye devam ediyor. Ayrıca cumhurbaşkanı, yine yürütmenin başı olarak kurula yargı dışından üye atayacak. Bununla da bitmiyor, yasama (Meclis) 1. sınıf yargıç ve savcılar arasından kurula üye seçecek. Kurum yasama ve yürütme eliyle seçilecek üyelerin çoğunluğu sağlayacağı şekilde yeniden yapılandırıldıktan, siyasi gücün emrine sokulduktan, **tamamen siyasallaştırıldıktan sonra**, AB önerileri doğrultusunda **kurula** idari, mali özerklik verilecek izin yetkisi yine bakanda olmakla birlikte kurul kendi müfettiş eliyle soruşturma yürütebilecektir.

Esasen Eylem Planı'nın ipuçları, 2007 yılında kamuoyu bilgilendirilmeden doğrudan AB'ye sunulan o zamanki taslakta da yer almıştı. Gereğesi de "**demokratik meşruiyet**" idi. Taslakta aynen şöyle denilmekteydi: "**Yargı yetkisi egemenlik hakkının doğal sonucudur. Hâkim bu yetkiyi millet adına kullanır. Meşruiyeti, milli iradeye bağılı olmasını gerektirir. Temsili demokrasinin gereğı olarak hâkimi yasama ve yürütme seçmelidir. HSYK'de yürütmenin temsili milli hâkimiyet ilkesi gereğidir. Ama yasamada temsil edilirse demokratik meşruiyet tam sağlanmış olacaktır.**" Parantezi açarsak hükümet, "**bugünkü hali ile yargı işime gelmez, tam elime geçince rahatlarım**" demektedir.

Bugün **Eylem Planı** ile hayata geçirilmekte olan budur. Oysa 2007 taslağı büyük tepki almış, geri çekilmiş, kurumlar arası mutabakat sağlanarak yeniden düzenleneceğı belirtilmişti. Ama görünen odur ki, iki yıl sonra bugünkü Eylem Planı'nda bu hedef hiç değışmemiştir. Siyasi irade sınırlı bir yargı bağımsızlığını dahi kabul etmemekte yargıyı tümünden ele geçirme hedefine doğru ısrarla devam etmektedir. Esasen yukarıda örnek verilen olaylar bunun teyididir.

V- Siyasi iradenin hedefi bellidir.

Yargı reformu bir aldatmacadır. Asıl amaç **kurulu** tamamen ele geçirmek, siyasallaştırmak, yürütme önündeki yargı engelini aşmaktır.

Anayasa Mahkemesi ise yasamanın seçeceğı üyelerin çoğunluğu oluşturacağı şekilde yeniden yapılandırılacak, böylece yasama önündeki yargı engeli de aşılacaktır. Tasarı uygun zamanı beklemektedir.

TSK'YE SALDIRMANIN CAZİBESİ...

TSK'ye yönelik bu saldırılar acaba sadece iç politika odaklı mıdır? Yoksa, Kuzey Irak, Afganistan ve Pakistan'da TSK'ye ihtiyaç duyan dış güçlerin bir planlamasıyla karşı karşıya mıyız? TSK'yi içeride zor durumda bırakarak kendi istemlerine doğru yöneltmek mi istiyorlar?

Dr. Alev COŞKUN

Cumhuriyetin 86. yıldönümü nedeniyle geçen hafta bu sayfada yayımlanan yazımda, Cumhuriyetin temel felsefesine saldıranlar için şunları yazmışım:

“Türkiye’de din devleti kurmak isteyenler, Türkiye’de ayrımcılık yapıp ülkeyi bölmek isteyenler, İkinci Cumhuriyetçiler, dönemler vardır ve bunlar Atatürk’e saldırmanın dayanılmaz cazibesi içindedirler. Atatürkçü, laik Cumhuriyeti kemirmek, Atatürk’ün ulus devlet düşüncesine saldırmak, Türkiye’yi ümmetçiliğin karanlığına çekmek istemektedirler.”

Bu saldırılar, sadece Cumhuriyetin temel felsefesine, sadece **Atatürk’e** dönük değildir. Atatürk’ün Cumhuriyet ilkelerini, Atatürk’ün aydınlanma devrimlerini korumak ve kollamak konusunda en duyarlı bir kurum olan Türk Silahlı Kuvvetleri’ni de (TSK) yıpratmak ve her vesile ile ona saldırmak bir âdet haline geldi...

Oysa etrafımıza bir baktığımızda Ortadoğu’nun çok netameli (tekin olmayan) bir coğrafya olduğu kolaylıkla görülür.

Tarihsel gerçek

Tarihsel bir gerçek vardır. Bu coğrafyada gücünü sürdürebilen, ayakta kalabilen uluslar daima güçlü bir orduya sahip olmuşlardır. Orduları zayıflayınca da yıkılıp gitmişlerdir. İşte Doğu Roma (Bizans) İmparatorluğu, işte Selçuklu Devleti, işte Osmanlı İmparatorluğu. Bu coğrafyada güçlü Türkiye Cumhuriyeti’nin devamlılığı, ekonomi, toplumsal düzen ve daha birçok unsurun yanında güçlü Türk ordusunun ayakta kalışı ile olanaklıdır.

Gerçekten komşularımıza baktığımızda, Ortadoğu’nun bu **“netameli”** durumu açıkça görülüyor; işte kısa bir tablo:

- İsrail ile Arap dünyası arasındaki çatışma ve çelişkiler sürüyor.
- Suriye-İsrail, Irak-İsrail, İran-İsrail arasında sorunlar vardır.
- Demokrasi getirileceği vaadiyle ABD’nin işgaline uğrayan Irak başlı başına bir kaos ortamındadır. Saldırıları, patlamaları nedeniyle ölüm haberlerinin arkası alınamıyor. 2010’da ABD işgal kuvvetleri Irak’tan çekilince Irak’ın ne olacağı hakkında kesin bir yorum yapmak olanaklı değil; hatta Irak’ın üniter yapısını koruyup koruyamayacağı belli değildir...
- ABD ve İsrail’in ciddi koruma ve kollamasıyla özerklik kazanan Kuzey Irak’taki yönetimin de bir yandan kendi iç çelişkileri, öte yandan da Doğu’dan İran, Batı’dan Sünni Araplar ve Güney’den Şii Araplar tarafından tehdit altında olduğu bilinmektedir. Aslında **“Kürt açılımı”** adı verilen açılımın Kuzey Irak’taki durumun sürmesi amacıyla hızlandırıldığı, dünyadaki yansız yorumcular tarafından kabul edilmektedir.

- Bu coğrafyada İran başlı başına sorunlara açıktır... Nükleer güç oluşturduğu, bunu uluslararası denetime açmak istemediği biliniyor. Ayrıca İran'ın iç toplumsal dinamikleri her an patlamaya hazır görünüyor.

- Türkiye'nin kuzeydoğusunda yer alan Kafkaslar coğrafyası da sorunludur. Azerbaycan-Ermenistan arasında ciddi sorunlar var... Bu sorunların bir ucunda kaçınılmaz olarak Türkiye vardır. Çünkü Ermenistan'ın Türkiye'den "**soykırımı**" tanınması ve Doğu Anadolu'dan toprak istekleri var... Son aylarda aceleci ve iyi planlanmayan açılım hareketleri Kafkaslar'da "**Bir millet iki devlet**" ilkesiyle birlikte olduğumuz Azerbaycan'la sürtüşmeler yaratmıştır. Ermenistan ile hazırlanan protokollerin ulusal meclislerden geçmesinin çok güç olduğunu tarafsız gözlemciler de belirtiyorlar.

- Kafkaslar bölgesinin önemli bir koridoru olan Gürcistan'da geçen yıl ABD - Rusya arasında güç gösterisi ve çıkar çatışmasının silahlı bir platforma dönüştüğü unutulmamalıdır.

Türkiye'nin ekonomisi

Pakistan ve Afganistan'ın bizim coğrafyamızın özellikle dini etkenler nedeniyle doğal uzantısı olduğunu söylemek hiç de yanıltıcı değildir. Türkiye her iki ülkede de etkindir ve saygı duyulmaktadır. Ancak o bölgede çok şiddetli bir terör hareketi sürüp gitmektedir. Türkiye'nin o bölgede silahlı kuvvetler açısından daha etkin rol alması istenmektedir.

Türkiye, yandaş yazarların iddia ettiği gibi ekonomisi güçlü bir ülke değildir. Tersine, büyük bir dış borcu, büyük bir cari açığı vardır ve işsizlikte dünyanın ilk beş ülkesi içerisinde girmektedir. Dünya ekonomik krizinin teğet geçeceği söylenen ülkemizde, kriz delip geçmiş bulunmaktadır. Son dört çeyrektir büyüme hızı durmuş ve eksiye geçmiştir. Bu çizdiğimiz dış- iç ve ekonomik tablo bize neyi dikte ettiriyor?

Ortadoğu'nun istikrarı için Türkiye'nin toplumsal ve siyasal istikrarına ve güçlü bir Türkiye'ye gereksinim vardır. Bu coğrafyada güçlü Türkiye'nin en önemli unsuru da güçlü bir ordusunun bulunmasıdır, koşullar da bunu dayatıyor.

Ancak özellikle son beş yıldır, TSK'ye her noktadan saldırılar giderek yükselen bir grafik halinde sürmektedir.

TSK, iki yıl kadar önce Kuzey Irak'ta teröre karşı bir gece operasyonu yaptı. Bu operasyon bütün dünyada genelkurmaylar ve askeri otoriteler tarafından izlendi. Böylesi etkin bir gece operasyonunu, ancak birkaç ordunun başarabileceği bütün dünyada yazıldı. Bu etkin gece operasyonu dünyadaki bütün siyasal ve askeri yorumcuların dikkatinden kaçmadı. Ancak bunlara karşın TSK giderek şiddetlenen psikolojik bir asimetrik savaşın hedefi haline geldi. Bugün Türkiye'de tek amacı her vesile ile TSK'ye saldırmak olan özel bir gazete var...

Yandaş basın adı verilen ve kimisi dinsel ağırlıklı, kimisi çıkar ilişkileriyle hükümete bağlı basın ve TV'ler de bu saldırı orkestrasına katılıyorlar. Belge konusu ısıtılarak yeniden gündeme getiriliyor ve belli kesim koro halinde bağırıyor:

- TSK suçludur.

- Genelkurmay Başkanı istifa etmelidir.

- Hemen ardından; bu da yetmez, TSK tamamen ortadan kaldırılmalı ve bugünkü siyasal zihniyete uygun, Osmanlı'daki gibi bir "**Nizamıcedid**" kurulmalıdır, diyecek kadar akıllarını yitirdiler... Kuşkusuz yeni kurulacak ordunun komutanları da İmam-Hatip Lisesi'nden diploma aldıktan sonra Harbiye'yi bitirenlerden olmalı...

Daha neler duyacağız?.. Daha neler göreceğiz?..

TSK'ye yönelik bu saldırılar acaba sadece iç politika odaklı mıdır? Yoksa, Kuzey Irak, Afganistan ve Pakistan'da TSK'ye ihtiyaç duyan dış güçlerin bir planlamasıyla karşı karşıya mıyız?

TSK'yi içeride zor durumda bırakarak kendi istemlerine doğru yöneltmek mi istiyorlar? Saldırıları ne kadar planlı ve yoğun olursa olsun, TSK'nin bu hareketlerden moral bozukluğuna uğramadan çıkacağı ve bilinçli olarak görevini sürdüreceği kuşkusuzdur.

İzmir suikastı girişimi sonrasında Mustafa Kemal ne diyordu:

“...Temeli, büyük Türk ulusu ve onun kahraman çocuklarından oluşan büyük ordumuzun vicdanında, aklında ve bilincinde kurulmuş olan Cumhuriyetimizin ve ulusun ruhundan esinlenmiş ilkelerimizin, bir beden yok edilmesiyle ortadan kaldırılabileceğine inananlar, çok akılsız ve kötü niyetlidirler.” (26 Haziran 1926)

AÇILIM VE 'YERELLEŞME' ÇABALARI

Yerel yönetimlere özerklik verilmesi çalışmaları yeni değildir. Bu çalışmaların, önce “ulusal bilincin” yok edilmesine, sonra da “ulus devlete” ve “üniter yapıya” zarar verici niteliğiyle üzerinde çok düşünülmesi gerekmektedir.

Bülent SERİM *Eski Anayasa Mahkemesi Genel Sekreteri*

Siyasal iktidarın “**Kürt açılımı**” projesi kapsamında yerel yönetimlerin özerkleştirilmesi tartışılırken çok yakın tarihte yaşananları anımsamakta yarar bulunmaktadır.

Bu anımsamada, siyasal iktidarın yerel yönetimlere özerklik verme amacının yeni olmadığı görülecektir.

Sovyetler Birliği'nin dağılması ve Soğuk Savaş döneminin bitmesinin ardından, emperyalist güçler yeni bir dünya düzeninin kurulması ve bu düzende tek egemen olmak için projeler geliştirmişlerdir. “**Büyük Ortadoğu Projesi (BOP)**”, küreselleşme ana projesinin, Ortadoğu ülkelerinin egemenlik altına alınabilmesi için geliştirilen alt projesidir. Bu alt projenin “**eşbaşkanlığı**” Türkiye'ye verilerek ülkemiz bir yandan bu projenin ortağı yapılmış, öte yandan da Müslüman ülkelerin liderliğine soyundurulmuştur. Projenin amacı, önce siyasal rejimimizi “**ılımlı İslam**” yapısına dönüştürmek, sonra da “**yönetişim**” ve “**yerelleşme**” formülleriyle Türkiye'yi yeni egemene bağımlı duruma getirmektir. Yerelleşme, yerel yönetimlere özerklik verilmesinin önünü açma, yönetim ise katılımcılık perdesi altında sivil toplum örgütlerini karar düzeneklerinin içine sokarak dolaylı yoldan cemaat ve tarikatların özellikle yerel yönetimlerde egemen olmasını sağlama politikasıdır. Bu politikalar ülkelere, “**demokratikleştirme**” kılıfı altında sunulmaktadır. Kısaca, yerelleşme dayatmasının, ülke ve ulus bütünlüğünün bozulmasını, cemaat ve tarikatların yönetimde söz sahibi olması sağlanarak siyasal yapının İslami niteliğe dönüşmesini sağlamak için öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Bu amacın Türkiye'de nasıl gerçekleştirilmeye çalışıldığını anımsamak oynanan oyunun algılanmasına yardımcı olacaktır. Birleşmiş Milletler'in 1992 Rio toplantısında yerel yönetimlerin güçlendirilmesi kararı alınmış; bu bağlamda Türk hükümetleri ile BM Kalkınma Programı (UNDP) arasında, 1999 yılında “**Türkiye'de Yerel Gündem 21'lerin Uygulanması**” ve 2003'te de “**Türkiye'de Yerel Demokratik Yönetişimi Teşvik Amacıyla Sürdürülebilir İlişkiler Ağı Kurulması**” projeleri imzalanmıştır. Bu projelerin amacı da yerel yönetimlerin güçlendirilmesi ve sivil toplum örgütlerinin karar alma sürecine katılabilmeleri için ka-pasitelerinin artırılması olarak açıklanmıştır. Yine bu bağlamda, kuruluş aşamasında, 2001 yılında AKP yetkililerine, ABD Dış İlişkiler Konseyi (CFR) tarafından, içeriğinde “**Ankara, yerel yönetimlere otonomi vermek ve ulusal hükümetin yerel düzeydeki işlevlerini merkezi olmaktan çıkarmak zorundadır**” denilen bir yazılı metin iletilmiş ve bu konu AKP programına da girmiştir. (Kaan Turhan, Aydınlık, 25.10.2009) Anlaşılacağı gibi, merkezi yetkilerin yerel yönetimlere devredilmesi ve böylece üniter yapıdan vazgeçilmesi önerilmiş ve bu öneri kabul görmüştür.

Aynı zaman dilimi içinde, uygulamayı yapacak bürokrasinin tepesine, “**Türkiye Cumhuriyeti'nin başlangıçta ortaya koyduğu laiklik, Cumhuriyet ve milliyetçilik gibi temel ilkelerin yerini daha katılımcı, daha ademi merkezi, daha Müslüman bir yapıya devretmesinin zamanı gelmiştir**” diyen bir akademisyen atanmıştır. Bu konuşmadaki “**katılımcı**”, “**ademi merkezi/yerelleşme**” ve “**Müslüman yapı**” kavramları, ABD'nin yukarıya alınan önerileri ve “**ılımlı İslam**” projesiyle örtüşmesi yönünden dikkat çekicidir.

Katılımcılık ve yerelleşme, siyasal sistemi İslami kimliğe dönüştürmenin yoludur ve bu nedenle kolayca kabul görmüştür. Üstelik, “**cemaatleri demokrasinin gereği**” kabul edenler yönünden, bu kabul çok da anlamlıdır.

Siyasal iktidar bu kabul ve yapılanma içinde hızla yasalaşma çalışmalarını tamamlamış, 2004 yılında yaklaşık bir aylık zaman dilimi içinde, “**İl Özel İdaresi Kanunu**”, “**Belediye Kanunu**” ve “**Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun**”u kabul etmiştir.

Anayasanın başlangıcı ile 2, 3, 5, 123, 126 ve 127. maddeleri birlikte incelendiğinde, anayasada üniter ulus devlet modelinin kabul edildiği görülmektedir. Üniter devlet, siyasal ve yönetsel yönden merkezi yapıyı gerektirmekte, ancak merkezi yönetimin gözetim ve denetiminde yerel yönetimlerin yetkilendirilmesine izin vermektedir. Başka bir anlatımla, üniter devlette merkezi yönetim “**genel**”, yerel yönetimler “**özel**” yetkili organlardır.

Oysa, siyasal iktidarın kabul ettiği yukarıda adları yazılı yasalarla

- Üniter yapının gerektirdiği “**merkez**” ağırlıklı devletten “**yerel**” ağırlıklı devlet modeline geçişe olanak sağlanmakta, bunun için merkezi yönetim, görev ve yetkileri sınırlandırılarak örgütsel ve işlevsel yönden zayıflatılarak “**özel görevli**” duruma düşürülürken yerel yönetimler “**genel görevli**” kılınmakta;

- Güçlü merkezi yönetim yerine, güçlü yerel yönetim yapılanmasının önü açılmakta;

- Kamu hizmetlerinin hemen tümünün yerelleştirilmesi ve özelleştirilmesine olanak yaratılmaktadır.

Böylece bu yasalar, anayasada öngörülmeleyen bir yapılanmaya geçilmesine olanak sağlayıcı düzenlemeler içermektedir. Her üç yasa da, dönemin Cumhurbaşkanı **Ahmet Necdet Sezer** tarafından, anayasaya aykırılık gerekçesiyle TBMM’ye geri gönderilmiş; ilk ikisinin yeniden ve aynen kabulü nedeniyle yürürlüğe konulmuş, ancak bunlar hakkında da Anayasa Mahkemesi’ne iptal davası açılmıştır.

Görüldüğü gibi, yerel yönetimlere özerklik verilmesi çalışmaları yeni değildir. Bu çalışmaların, önce “ulusal bilincin” yok edilmesine, sonra da “ulus devlete” ve “üniter yapıya” zarar verici niteliğiyle üzerinde çok düşünülmesi gerekmektedir.

Ülke ve ulus bütünlüğüne aykırı bu girişimin, bu kez anayasal düzlemde ele alınmasından korkulmaktadır. Neyse ki, anayasanın 3. maddesinde yer alan “ulus ve ülke bütünlüğü” ilkesi, değiştirilemez niteliktedir.

14 SORUDA GDO (Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar)

- 1- GDO'lu ürünler niçin üretiliyor?
- 2- İnsan ve hayvan sağlığına zararı ya da zararsızlığı konusunda somut bilgiler, bulgular var mıdır?
- 3- Bitki sağlığına etkileri bakımından bilimsel bulgular, bilgiler var mıdır?
- 4- Karşı veya taraf olanların gerekçesi nedir?
- 5- Hibrit ürünle, GDO'lu ürün arasındaki fark nedir?
- 6- Türkiye'de çıkarılan yönetmelik ne getirecek?
- 7- Yönetmelik binde 9 sınırı getiriyor. Bu ne demektir? Bir bisküvinin ağırlığının ya da çikolatanın binde 9'u mu demektir?
- 8- GDO'lu ürün üreten ve para kazanan ülkeler var, alıcı, ödeyici ülkeler var... Bu konu üzerine bir 'sömürü' seylemi kuruluyor. Bu konuda görüşünüz nedir?
- 9- Türkiye'ye yönetmelik öncesi, GDO'lu ürün girdi mi? Girdiyse ne kadar?
- 10- GDO'lu üretim her üründe olabilir mi?
- 11- Cartagena sözleşmesi ne getiriyor? İmzalanması zorunlu mudur, imzalamayana yaptırım öngörüyor mu?
- 12- Tarım Bakanlığı biz 'tohumda hiç izin vermiyoruz' diyor. Bu ileri bir adım mıdır?
- 13- Sağlık sorunlarına yol açması olasıysa, bunun somut bulgularına kaç yılda ulaşmak mümkün olabilir?
- 14- GDO'lu ürün tüketimini belli bir sınırdan tutmak mantıklı bir tedbir olabilir mi?

PROF. DR. TAYFUN ÖZKAYA

Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Tarım ve Ekonomisi Bölümü, Tarım Politikası ve Yayım Anabilim Dalı öğretim üyesi

1- İddia daha az ilaç kullanılacağı, verim artışı olacağıdır. Gerçek tam tersidir. GDO uygulamaların yüzde 85'i ot öldürücülere (herbisit) karşı bitkilere dayanıklılık kazandırılması ile ilgili. Oysaki GDO'lu bitkilerin üretildiği ülkelerde ilaç kullanımı roket gibi arttı. Arjantin'de glyphosate kullanımı 14 kat arttı. Verim artışı iddiası da doğru değildir. Hindistan'da GDO pamuk dönüm başına 370 kilogram verim vaat etmişti. Ortalama verim 50 kilo oldu.

2- İnsanlarda alerjilere yol açtığı doğrudan izlenmektedir. Hayvan deneyleri çok olumsuzdur. İskoçya Rowett Enstitüsü'nde GDO'lu patatesle beslenen farelerin tümünün iç organlarında küçülme, bağışıklık sistemlerinde çökme, kan yapılarında bozulma görüldü. Rusya Bilim Akademisi'nde farelerin yavrularının yüzde 55,6'sı doğumdan üç hafta içinde öldü. Avusturya Tarım ve Sağlık Bakanlığı'nın finansmanı ile Viyana Üniversitesinin geçen yıl yaptığı bir çalışmada ise GD gıdalarla beslenen farelerin 34 nesil sonra büyük ölçüde üreme yeteneklerini kayb ettikleri belirlendi.

3- GDO Biyoçeşitliliğe tehdit oluşturmaktadır. İngiltere'de 2007 yılında GDO kolzadan yabancı akrabası olan yabancı hardala gen geçişi ispatlanmıştır. GDO yerli gen kaynaklarını zamanla ortadan kaldıracaktır. Tehlike sadece insana değil çevreye de yöneliktir. Bir felakete yol açabilir.

4- Yaygın olarak GDO uygulaması olan pamuk, mısır, soya ve kolzada sonuçlar olumsuzdur. Şimdilerde GDO yandaşları hiç gerçekleşmemiş bazı olayları ileri sürerek GDO'ya prestij kazandırmak istemektedirler. Bunlardan biri, A vitamini içermesi nedeniyle dünyanın kurtarıcısı gibi gösterilmek istenilen altın pirinçtir. Halbuki piyasaya henüz sürülmemiştir. Çünkü gen alınan bir nergis türünden zehir gelmiştir. Diğer de omega 3 içerdiği söylenen soyadır. Bu çeşitte piyasaya sürülmemiştir. Ayrıca omega 3 artışı önce normal ıslah yolları ile yapılmış, daha sonra buna GDO yöntemleri ile herbisit direnci kazandırılmaya çalışılmıştır.

5- Aynı şey değil şüphesiz. Hibrit (melez) 1930'lardan beri uygulanıyor. Aynı tür içinde iki ayrı çeşidin normal ıslah yöntemleri ile tozlaştırılarak tohumların alınmasıdır. Hibrit uygulamalar köylülerin elinde olsaydı iyi sonuçlar verebilirdi. Ancak şirketler elinde endüstriyel tarımı yani kimyasal ilaç ve kimyasal gübre kullanılan tarımı teşvik etmiştir. GDO ve hibrit birbirine karıştırılmamalı.

6- Yönetmelik GDO ürünlerin ithaline kapı açmaktadır. GDO ürünleri insan sağlığı açısından zararlıdır. Bu nedenle yasa bütünü ile yanlıştır.

7- Avrupa'da uygulanan biçimi ile bilmeden GDO kullanan gıda üreticileri için bu uygulama yapılmaktadır. Ancak burada önemli olan bilmeden bunu kullanmaktır. Bizde ise çikolatanın içinde binde dokuz GDO olursa problem olmayacaktır. Ancak bu çikolatadaki soya lesitini tamamen GDO olursa yönetmelik buna dur diyemeyecektir.

8- Kazanan dev şirketler. Bunlar hem tohum hem de tarım ilacı üretiyor. Herbisite dayanıklılık içeren GDO mısır veya pamukta şirketin hem tohumu hem de herbisiti var. İkisini de satar. ABD'de GDO yaygındır. Şirket çıkarları her şeyin üzerinde. Aile tarımı yapan Amerikalı çiftçiler de kaybediyor. Ancak büyük dev işletmelerde tarım yapan şirketler çok az işçi ile çalışmak için insan sağlığı ve çevreyi düşünmeden bu tarıma evet diyorlar. GDO'nun yaygınlaşması çoğu ABD'de bulunan GDO şirketleri nedeniyle ülkeler arasında gelir dağılımının bozulmasına da yol açacaktır.

9- Türkiye'ye GDO'lu ürün çoktandır girmektedir. İthal edilen mısır, soya ve pamuğun hemen hemen tümünün GDO'lu olduğu tahmin ediliyor.

10- Şu anda yaygın uygulama Pamuk, mısır, soya ve kolzadadır. Diğerlerinde olma ihtimali şimdilik çok çok küçüktür.

11- Türkiye bu anlaşmayı imzaladı. Anlaşma ülkelere biyogüvenlik yasası çıkarmalarını öngörüyor.

12- Şimdilik bu yönetmelik tohuma izin vermiyor. Ancak daha önce hazırlanan biyogüvenlik taslağı tohumu da içeriyordu. Hükümet sözcüsü Sayın Çiçek de bunu ifade etmişti. Tahminimiz toplumdan yeterli tepki gelmezse tohumun da serbest bırakılacağıdır.

13- Farelerde nesiller sonra kısırlığa bile yol açmaktadır. İnsanlar için bir tahminde ben bulunamam.

14- Sağlık sorunlarından kaçınmak için bilinçli tüketicilerin işlenmiş ürünlerden kaçmaları olumludur. Yönetmelikte GDO kullanmak istemeyen gıda sanayicilerine "bu ürün GDO içermez" diye etikete yazması hakkı elinden alınmıştır. Aynı mantıkla "domuz eti içermez" yazanlar da yasaklanacak mıdır?

- Dünyada üretilen soyanın yüzde 64'ü,
- Pamuğun yüzde 43'ü,
- Mısırın yüzde 24'ü,
- Yağlık kolzanın yüzde 20'si GDO'lu.
- Dünyada 125 milyon hektar alanda, 12 milyon çiftçi GDO'lu tarım yapıyor.
- 25 ülke GDO'lu tarıma izin veriyor. Bunların başında ABD, Kanada, Arjantin, Avustralya, Hindistan ve Çin var.
- Onlarca üründe GDO'lu üretim denemesi var ancak 4 üründe (pamuk, soya, kanola ve mısır) üretim geniş ölçüde ticarileşmiş durumda. Bu konudaki en önemli şirketler Monsanto, DuPont, Syngenta, Dow, Archer, Daniels Midland ve Cargill.
- 2008 rakamlarına göre GDO'lu ürün pazarı 33 milyar doları buluyor.

PROF. DR. SELİM ÇETİNER

(Sabancı Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi öğretim üyesi)

1- Genetik mühendisliği teknikleri, şimdiye kadar bitkilerin genetik yapılarını değiştirmede kullandığımız yöntemlerle gerçekleştirilmede yetersiz kaldığı durumlarda, doğadaki diğer canlı organizmalardan da yararlanmayı mümkün kılmaktadır. Moleküler genetik konularına tam vakıf olmayanlar için ilk bakışta doğal değilmiş gibi görünen bu teknikler, doğanın işleyişi anlaşıldıkça daha fazla benimsenecek ve yaygın olarak insanlığın yararına sunulacaktır.

2- Biyoteknoloji karşıtları bu ürünlerin toksik etki ve alerji yaptığını, kansere neden olduğunu hatta kısırlık yaptığını, antibiyotiklere direnç kazanıldığını vs savunuyorlar. Bunlar hiçbir bilimsel dayanağı olmayan, tamamen halkı bu teknolojiden soğutmaya yönelik propaganda taktiklerinin bir parçası.

Nitekim, bu iddiaların doğru olmadığını ortaya koyan 200'ün üzerinde bilimsel makale vardır. Ayrıca, bu ürünlerin piyasaya sürülmeden önce risk oluşturmadığını kanıtlayan testlerden geçmeleri ve bu test sonuçlarının bilim kurulları tarafından onaylanıyor olması bu olasılara karşı alınan önlemler arasındadır.

3- ABD'de transgenik soyların ekildiği ilk yıl bazı tarlalarda gövde çatlama olmuştur. Ancak, bu sorun giderilmiştir. Genetik iyileştirme esas itibariyle doğadakinin pek de farklı olmayan moleküller içermektedir. Bitkisel veya hayvansal gıdalarla alınan genlerin insan bünyesine geçtiği görülmemiştir. Uzun vadeli genetik etki oluşturma tezi dayanaktan yoksundur. DNA ve proteinler sindirimde parçalandıktan sonra insan bünyesine alınır.

4- Teknolojiyi destekleyenler, bunun hızla artan dünya nüfusunu beslemede sürdürülebilir tarımsal üretimi artırmada kullanılabilecek önemli tekniklerden biri olarak görmektedir. Karşı olanlar bilimsel gerekçelerden ziyade ideolojik, duygusal ya da ticari kaygılarla karşı çıkıyor. GDO'lu ürünler 2009 itibariyle 25 ülkede 125 milyon hektar alanda yetiştiriliyor. Ekimlerine izin verilmeden önce etkileri araştırılıyor. 10 yılı aşkındır olumsuz bir etkisi olmadığı gibi pestisit kullanımı azaltdı, çevre dostu ot öldürücülerin kullanımı arttı. Toprak işlemez tarıma olanak sağladı.

5- Hibritleştirme yüksek verim için klasik ıslah yöntemlerinden biri. Yüksek verim için çiftçi, ertesi yıl kendi muhafaza ettiği tohumu ekme yerine yine hibrit tohum almayı tercih etmektedir. GDO'lar ise modern genetik mühendisliğinin bitki ıslahında kullanılmasıdır. GD bitkiler mısır örneğinde olduğu gibi veya soya ve pamukta olduğu gibi açık dölleme sonucu elde edilirler.

6- Ulusal Biyogüvenlik Kanunu çıkmadan yönetmelik çıkarılması tartışma yarattı. Kimileri GDO'lu ürün girişinin önünü açacağını savunurken, gıda ve yem sanayicileri endişe içinde. Bakanlık açıklamasından da görülebileceği üzere, yönetmelikle GDO'ları resmen yasaklamıştır. Bu yönetmeliği hazırlayanlar, bu yasaklamanın uygulanamayacağını, uygulandığında Türkiye'deki yem ve gıda sanayi ile hayvancılık sektörü üzerinde olumsuz etkiyi, fiyatların artacağını görememişlerdir.

7- Binde 9'u GDO'lu olan ürüne etikete konulması zorunlu. İçinde o kadar olmasa da ilk ürünün bu sınırın üstünde olması ürüne de etiket konulmasını gerektiriyor. Yani içindeki katkı maddeleri içinde GDO'lu katkı ağırlığının binde 9 geçmemesi gerekiyor.

8- Tüm yeni teknolojilerde olduğu gibi GDO'lu ürünlerde de teknolojiyi geliştirenler bunu belirli bir bedel karşılığı pazarlamaktadır. Bu husus ilaç, elektronik, yazılım, otomotiv ve savunma

sanayi gibi konularda da farklı değil. Onun için bu söylemlerle vakit geçirmek yerine, Türkiye'nin bu teknolojiyi ve zengin biyolojik çeşitliliğini kullanarak tarımsal üretimini artıracak yüksek kaliteli tohumlarını üretmeye odaklanması daha doğru olur.

9- Hemen her yıl soya ve bazı yıllar da mısır, ayrıca gıda endüstrisi için gerekli enzimler ithal ediliyor. Bunları ithal ettiğimiz ülkelerde GDO'lu üretim ağırlıklı olduğundan GDO'lu ürünlerin ithali ve tüketimi de mümkün görünüyor.

10- Birçok bitki türünde genetik mühendisliği ile geliştirme çalışması yapılıyor. Ancak bunlar henüz piyasaya sürülmemiştir. Dünya ticaretine konu olan sadece soya, pamuk, mısır ve kanoladır.

11- En basit anlatımıyla, Cartagena Biyogüvenlik Protokolü transgenik tohumların sınır ötesi taşınmasını düzenleyen, ve bunların biyoçeşitlilik üzerindeki olası olumsuz etkilerini en aza indirmeyi öngören bir antlaşmadır. Türkiye bu protokolü imzalayarak TBMM'de onaylamış ve taraf olmuştur. Şimdi bunun gereklerini yerine getirmek yani gecikmiş olan biyogüvenlik mevzuatını bir an önce hazırlamak durumunda.

12- Tarım Bakanlığı'nın ne gerekçeyle izin vermediği izaha muhtaç bir konu. Bu basitçe "Türkiye'nin zengin biyoçeşitliliği vs" diyerek geçiştirilemez. AB ülkelerinde olduğu gibi bilimsel risk analizlerini öngören bir mevzuatın çıkarılmasından sonra, bilimsel esaslara dayalı tarla denemeleri yapılmalı ve çevreye olumsuz etkisi olmayan ve üretimde avantaj sağlayan çeşitler çiftçinin hizmetine sunulabilmeli.

13- Halen piyasada bulunan GDO'lu ürünler 1996 yılından beri 25 ülkede üretilmekte ve AB ülkeleri dahil birçok ülkede tüketilmektedir. Şimdiye kadar bunlarla ilgili en ufak bir sağlık sorunu, olumsuz etki ortaya çıkmamıştır. Yukarıda da belirtildiği üzere aktarılan genin ve bunun ürünü proteinin özelliği nedeniyle uzun süreli etki savı bilimsel daynaktan yoksundur. Dolayısıyla gelecekte, ne kadar zaman sonra sorun çıkar diye sormak yerinde değil.

14- Yapılan risk değerlendirmeleri ve özellikle AB ülkelerinden 65 biliminsanının 3.5 yıl süreyle yürüttüğü ENTRANSFOOD projesi sonuç raporu, GDO'lu ürünlerin en az klasik eşdeğerleri kadar güvenli olduğunu ortaya koymuştur. Bu itibarla, bunların tüketimi de klasik ürünlerinkinden farklı değildir.

AB'nin GDO merkezi İspanya

- AB topraklarının yüzde 1'inden az olan bölümünde, GDO'lu mısır ekimine izin veriliyor.
- Avusturya, Macaristan, Yunanistan, Almanya ve Fransa'nın yasaklama kararlarıyla GDO'lu ekim alanı 165 bin hektardan 105 bin hektara daraldı.
- En geniş GDO'lu tarım (AB toplamının yüzde 80'i) İspanya'da.
- İçeriğinde binde 9'dan fazla GDO'lu katkı olan ürün etiketle satılıyor.